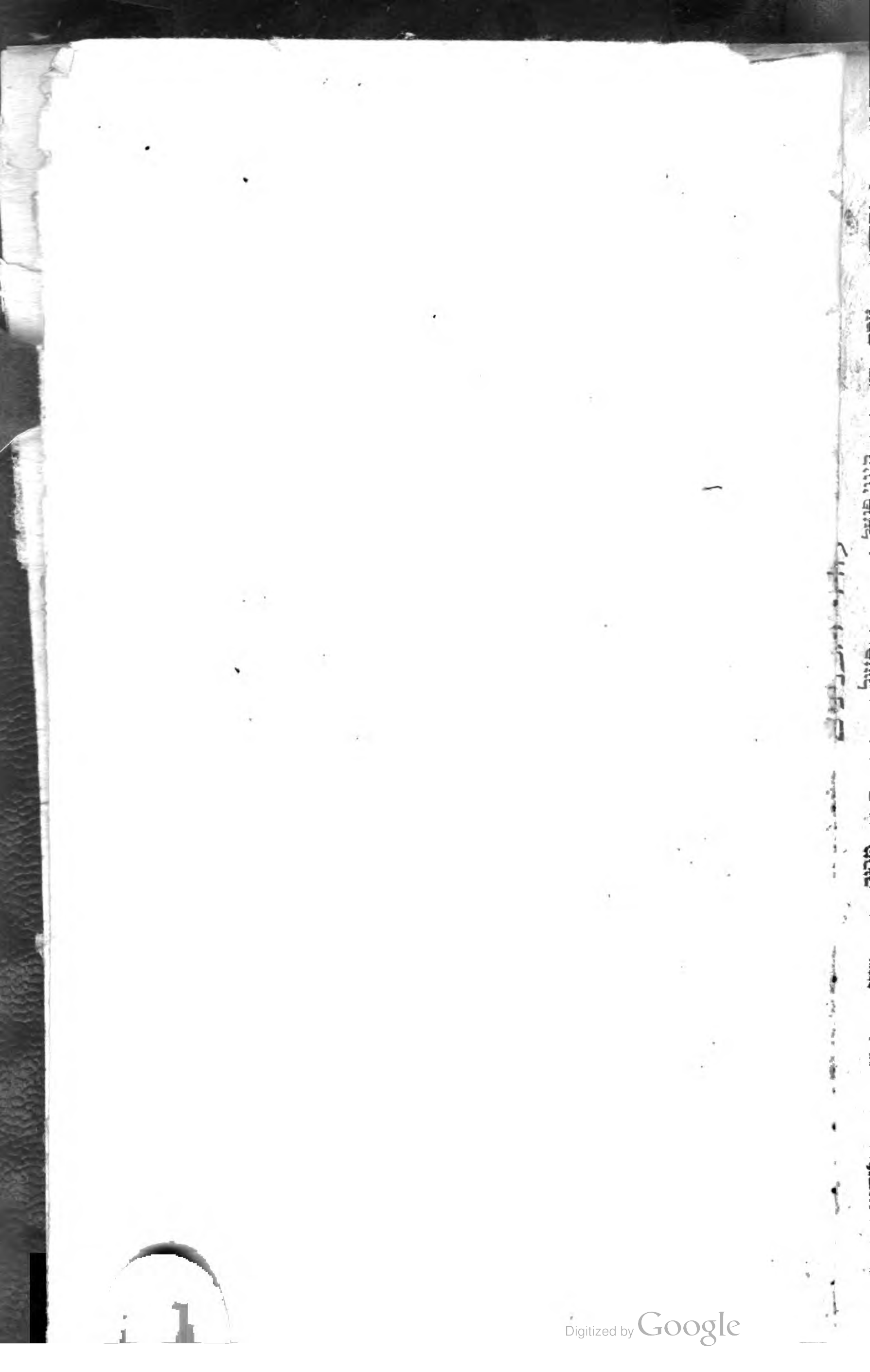

			עבר זכר	נקבה	בינוני פועל זכר	נקבה	פעול זכר	נקבה	מקור	ציווי זכר	נקבה	עתיד זכר נקבה
קל	אב	פָּעַל	כָּתַב	ה	כּוֹתֵב	ה	כָּתוּב	ה	כָּתוֹב	כְּתוֹב	י	ת יִכְתּוֹב
	תולדה	נִפְעַל	נִכְתַּב		נִכְתָּב				הִכָּתֵב	הִכָּתֵב		יִכָּתֵב
כבד	אב	פִּעֵל	כִּתֵּב		מְכַתֵּב				כַּתֵּב	כַּתֵּב		יְכַתֵּב
	תולדה	פֻּעַל	כֻּתַּב		מְכֻתָּב				כֻּתַּב			יְכֻתַּב
כבד נוסף	אב	הִפְעִיל	הִכְתִּיב		מַכְתִּיב				הַכְתֵּב	הַכְתֵּב		יַכְתִּיב
	תולדה	הָפְעַל	הָכְתַּב		מָכְתָּב				הָכְתֵּב			יָכְתַּב
הפו׳	אב ותולדה	הִתְפַּעֵל	הִתְכַּתֵּב		מִתְכַּתֵּב				הִתְכַּתֵּב	הִתְכַּתֵּב		יִתְכַּתֵּב

יד נוכח זכר כתבתָּ נקבה תְּ ז׳ תכתוב נ׳ תכתבי

מדבר בעד זכר כתבתי נקבה תי זכר ונקבה אכתוב

תָּים נסתר ז׳ ונ׳ כתבו ז׳ יכתבו נ׳ תֿ תכתבנה

נוכח ז׳ כתבתם נ׳ תֶּן ז׳ כתבתם נ׳ תֿן ז׳ כתובים נ׳ ות ז׳ כתבו נ׳ נה ז׳ תכתבו נ׳ תָּ נה

מדבר בשר ז׳ ונ׳ כתבנו נכתוב

ה הגופים שלשה
א נסתר (הוא) ב נוכח (אתה)
ג מדבר בעד (אני)

ו המינין ב׳
א זכר ב נקבה
ז המספרים שנים
א יחיד ב רבים
ורמז סידורו ותבניתו מעבר לדף
המשל כתב נרף אותו עם האותיות
של מטה ו ויהיו

כתב כתבה כתבת
כתבת כתבו כתבתם
כתבתן כתבנו

וכן נכתב נכתבה וכו׳

וכן בכל הבניינים · וכן כל הזמנים כתוב
כתובה · כותב כותבה כותבים כותבות

נכתב נכתבה נכתבים

וכו׳ כתוב כתבי כתבו כתובנה יכתוב
תכתבי וכו׳ ·

והגזרות הנה ד דרך כלל
א שלמים ב חסרים
ג כפולים ד נחים וסימן את הכל כ׳ש׳כ׳ח׳

אך הנה נפרדים לסעיפים רבים עד
שיעלו עם המורכבים מהם לסך תשע׳עשר ·
א שלמים כמו כתב · כי תמיד כל האותיות
מורגשות ושלמים במלה
ב נח פ״א אל״ף כמו אמר בעתיד יאמר
תאמר ולא נרגש האלף

ג נחי פא יוד כמו ידע בעתיד אדע
ד נחי עין והו כמו שוב קום בעבר קם שב
ה נחי ע׳ יוד כמו שיר ריב
ו נחי לא כמוקרא מצא
ז נחי לה כמו בנה עשה בעבר בניתי
עשיתי
ח נחי פ׳א׳ ולמד ה כמו אבה בעתיד תאבו ·
ט נחי פ׳י׳ ולמד א כמו יצא בעתיד תצא
י נחי פ׳ו׳ ולמד ה כמו ירה בעתיד נירה
יא נחי ע׳י ולמד ה כמו היה
יב נחי ע׳א׳ול׳ה׳ כמו ראה
יג נחי ע׳ו׳ול׳א׳ כמו בוא
יד חסרי פ כמו נגש בעתיד תגש
טו חסרי הקלות כמו נתן במקור תת
טז חסרי פ ונחי לה כמו נטה בעתיד אטה
יז חסרי פ ונחי ל א כמו נשא בעתיד תשא
יח כפולים כמו סבב בעבר סבותי
יט חסרי פ׳ וכפולי ל כמו נדד בעתיד
ותדד
כ מכופלים כמו מכרכר סחרסר ודומיהם .

והמלות הנה כמו מן את על בעבור
ודומיהם

משקל : בחיות נקודות ארץ על משקל עבד
אהל על משקל בסן ודומיהם · וכן בפעלים
חפץ על משקל מלא

סימן לאותיות השרשים פס חמר
גזע צרק ·
אותיות השימושים ואתה בן משכל :
תהי מ ו ן בסוף השוברים · תהי מ ו
בסוף הבינונים · י ו נ ה בסוף הגווים
והעתידים · איתן בראש העתידים
בכל ם בראש המקורים :

חכמת הדקדוק בקצרה מהחכם מוהר נפתלי הירץ במוה אברהם

הענינים הצריכים לדעת בדקדוק שמנה המה :

א חלק	ב בנין
ג גזרה	ד' זמן
ה גוף	ו מין
ז מספר	ח משקל

חלקי לשון הקודש שלשה א שם ב פעל ג מלה השם יתחלק לשם העצם ולשם בלתי עצם :

שם העצם ב כללי ופרטי ; הכללי כמו אדם · הר · עיר · נהר :

הפרטי כמו ראובן · סיני · ירושלים · פרת :

שם בלתי עצם

א מקרה כמו חכמה · לבנונית · מדה :

משקל ; ב תאר כמו חכם · לבן · ארוך : כבד : קל · ודומיהם

הפעלים ב' · א יוצא (אשר יתכן לשאול מה ולהשיב את) כמו (מה אכל ·) את הלחם (מה) שתה (את היין) :

ב עומד·(אשר לא יתכן לשאול מה ולהשיב את כי הפעולה עומד' בעצמו בגוף הפועל ולא יוצא לזולתה) כמו הלך · ישב · ישן ·:

בפעלים היוצאים · הפועל נקרא אב · והנפעל נקרא תולדה · והמה על ד' אופני' ·

א קלות הפעולה :

ב עשה בזריזות ופעולה שלימה ·

ג המפעיל עוד אחרים · והנפעלים ג"כ על אלו שלשה האופנים ·

ד הפועל והנפעל גוף אחד · הוא פועל את עצמו ומהם יבנו השבעה בניני'

המדקדקי' עשו משקלי כל שרשי' לה"ק על תלת פעל ; וקראו לאותה ראשון מסורס פ ולאות השני מסורס ע ולאות ג' מסורס ל ואני בחרתי לשקול על מלת כתב כי הרגש נכר בשלשתן בסברתינו

קל כָתַב ער האט געשריבן

נִפְעַל נִכְתַב ער איז ווארדן געשריבן

פִעֵל כִתֵב ער האט מעכטיג געשריבן

פֻעַל כֻתַב ער איז מעכטיג געשריבן ווארדן

הִפְעִיל הִכְתִיב ער האט מאכן שרייבן

הָפְעַל הָכְתַב ער איז גמאכט ווארדן שרייבן

הִתְפַעֵל הִתְכַתֵב זיך זעלבר שרייבן

אב ותולדה :

ג והגזרות אבאר לבסוף :

ד · זמנים · הפעל יוכל להשתנות ע"י הזמן בששה אופנים ·

א עבר כמו **כָתַב** ער האט געשריבן

ב בינוני פועל **כּוֹתֵב** (הוא הוא שלא נשלי' עדיין הפעולה) ער שריבט איצונד

ג בינוני **פָעוּל כָתוּב** (הוא הוא כעת בהשלמה) (ער איזט איצונד געשריבן)

ד מקור **כָתוֹב** (בלא זמן) (שרייב)

ה ציווי **כְתוֹב** (שרייב)

ו עתיד **יִכְתוֹב** (ער ווערט שרייבן)

מוכח שערי ספר זכר רב

שפח סב כב · עה ת
שפח מז יט
שפט כא כד
שפך מד מח
שפל יח ת
שפם סט ד
שפן יב ט
שפן סז יז
שפע נד מד
שפק פג ו
שפר ד ב לח ח יד
טו לד:פד כח
שפת ג ה כח
מא יח·עב מב
שצף נד כג
שק לב ח
שקק עד ט : ז יז
שקד לז ד פה ט
שקד עט לח
שקה לו ג סה לג
שקט עה ג
שקל ט יז ס ת
שקם לו כו
שקע מו כד
שקף ח כט · סט טו
שקץ נט כ
שקר ; בו לב
שקר פה מז
שרד נב י · עג כב
שרב יא ח · מג ה
שרג לח לז
שרד ב יד ח · לט מז
מא ו
שרה ד יח יח טו
לו כ, פא כב

שרה נב ח
שרט כ ט
שרך לח מג יד
שרע ב כח · מז מט
שרף ג יג לה · מג לו
נט יג
שרץ נד מה · נט יח
שרק פה מד
שרק ג ל מח : לה יט
סט נח
שרש לד מג · סב ח
שרת יג מו
שרת לד כח
שתה ל מט · לו ב
שתל לד מו
שתם נז ת · פב יב
שתן עג מז
שתק ב לו
שתר יב ח

שלהב מג י
שנאן יג לג
שנהב ס יח
שעשע עט ב
שקערר סט לח
שרבט לז מו
שרעף כד נז
שרשר ט מב מג
שעטנז כג כט

ת

תא ה לד
תאב לד לב : נט כב
תאה סה כה כו
עו יח
תאם עג לח לט
תאן לו כז
תאר לט מו : סח ד
תבה מ ד
תבל מו ל
תבן לג יט
תהה א מה
תהם כט ה
תוה עו יט
תוך ג כז לט · מב ת
פא מג
תור ו כה · מב יב
נז יט סד כח
סח ה פד ט
תזז לט כ
תתח ד כג
תחש סו מד
תחת ב נח כה יג
תיש סו כח
תכך כז ת
תכה נז כג : עט כו
תכל סט מו
תכן ט י : סא לח
תלל ג מט מח · נ יח
סח מו
תלה ג ת : עו מו
תלם ד לו
תלע ג נט כט:עב ט
סט מח
תמם ג ו כז · כח כח
סה י

תמד פה יוד
תמה סג טז
תמז יט ב
תמך עט יט
תמל מב מז
תמר ג לז ה מד ג
עו כב
תנן נה ג · נט יד
תנה ג כב לו לז
עא לד
תנך ע ח
תנר לד ת
תעב נט כח
תעה כח ת
תער ג מה ד ה
תפף טז ז ח
תפח לו כט
תפל כד כט
תפר פג כח
תפש נז ג
תפת יז כג
תקן ט ט
תקע ג ב ת · טו מח
כא מו
תקף פ יח
תרז לז לב
תרן מו יד
תרף יט ח
תשע מ מד

תעתע כח ב
תתרא ד כ

שגל יט גד כב כח
שגע סא ט
שגר פא י
שד עב מג
שדד ג טו ויז
כד לט. ג כו
שדה ד. ת
שדה כט לו
שדם ד יא כה׳ כט׳ לח
לה יז טו. לג
שדף טו לב
שדר מא יג
שה סו. ח
שהד כא כו:
שהם ו יז.
שהר י ב
שוא ׳סט לס
שוב עח כט
שוד טו כד
שוה ד טו. ל כה לס
בז. לס מא ל
שוח מט. לו
שוח ה ז
שוט ד לח ה ב
טו כב סד גז
שוט ע ים
שוק ג ל כג לח גס
עז יג
שול בג כד
שום לגה
שום כג ה. מא כו
שוע ה יז׳ מס מע
סב ס פב נ
פה ב
שוף יב כה טו לט
שוק ד לד נד׳ לו טז
נ לה׳ עד ד
שור ז כה כז׳ מט יה
נא לה סה כד
סט יג׳ פר כ כס

שור נב ט סמה
שוש עח לה
שות ז א ס כג ב
מא כט מח מב
נה ל סב ג עג מח
שזף סט יז
שזר ל מח
שחח יח לד
שחד סג טו
שחה יח לג
שחט ט לט נז י
שחט לה לט
שחל סו נה׳ ע לב
שחן מז יז
שחם כט מג
שחף מז טו׳ נח יד
שחף לט ת
שחץ כו טו
שחק ג ב ל
לג לד: נט ה
שחק עח לט
שחר ג מב מב
סט כט׳ עט טז
שחת נה כט׳ סג טו
שטח עז יז
שטח ב כ
שטם מח מט
שטן טז יע
שטף מה טז
שטר נב כה
שי פד. כז
שית ג נב ת
נה. ב׳ עא מז
שיר טו מד׳ טו ים
שיש ה ט
שית ל כס
שכך עה ד
שכך ז ב׳ עח טו
שכב מד מב׳ ס י
שכח ט יה׳ כד י

נו
שבח כד ת
שכל לה עג׳ מח ח
שכל ג כג ט
נב לח׳ סב ה
שכם ג מ כד
מב מה׳ עב לב
שכן א סד׳ פג מב
שכן ד ב
שכר ד לו ט י
מח לז׳ פר כב
שכר כב טו ׳
פב יג יד
שלל נ כב
שלב י מג
שלג מד ז
שלה ג כז מד
עג ת׳ עט ד
שלו נז יז
שלח ז ג לט
לח לו: מ י
מח לה פא ט
פד כט
שלט ד יג׳ נב כד
שלך כג יב׳ נח כה
שלם ג כה יע
עה כז׳ עט ג
שלף פג כט
שלף נ מב
שלש ה טו מה
כח לס׳ מב מד
נב יז׳ סמז
שם ג א לו
ב כט: מא כז
שמם מט כט
סג יח
שמר מט עז
שמח עת לז
שמט מב כנ
שמך ס כג

שמל ד מא יט
עו לד לה׳ פג כח
שמן ו טז ה
כר לס׳ לו לח מב
מא ג׳ עח יע
שמע ע ג׳ עה לג
שמץ כה כ: נד כב
שמר ד ו יב׳ ל כד
מב לט׳ עו לח
שמר ה יע
שמש יב לג׳ מא לח
שן ס יז׳ עב ת
שנן ג לב׳ עח כד
שנא מח תם
שנב יב כת
שנה ד יג ה׳ מב יע
מג נב נג׳ סט מב
שנם לא מב
שסס נ כת ל
שסה נ כע
שסע נה ז
שסף נה ו
שעה ה נד ח סב ד
סכג׳ עז מב
עט ה
שעט סן כד
שעל ג סא יג׳ סו כב
עו לב
שען עט כ
שער ד חלו׳ טו לד
עא כ ג
שער ח טז יח׳ לב לס
לה ס׳ מד לג
מה כג׳ נג לב׳ סו כ
פח לט
שפף נט יב
שפה ג טז לט׳ נא יה
סו לב
שפה ג נד לס׳ סט ג
עב ב

תובב שערי ספר זכר"ב

רגם ג מט מב עה לה
עו מג
רגן כ לז
רגע ג מב ל נה ה
עה ו
רגש מח לו
רדד ב כח לא כח
רדה נב כח סג יח
רדם ס כו
רדף כג מ
רהה נד ח
רהב פ ח
רהט ו לט סה לד
רוב כא י
רוד ז יח י נב כז
רוה לד כה
רוח ו כו י לג יד
מה כה מו ו
סא יט עד לו
רום ה מג נא כג
רוע ה טו ד טז כ
יז ע כז ו
עט כז כח
רוף ג יז יג לג לח
פה כח
רוץ יד ה יז יג
רוש פב כח
רזה פב לו
רזח יח יז יח
רזם פה מו
רזן נא מה
רחב נ לז סא יז
רחל סו טו
רחם ה כב לד כח י
נח כ עג כו
עט ת
רחף נח כז
רחץ י כד ג
רחק סא לג
רחש לד יט עא מב

רטט נג כט
רטב לה י
רטש מט ח
ריח לג לד ע יד
ריק ד א מח ג כז מג
מד מג
ריר עא יח
רכך לה ח
רכב ד לג לה מט ו
סז מז מח
רכל ג כא ג ע יח
פז ה
רכס נא י
רכש כה לג סז כז
רמס נא כד נט כח
רמה כב כג כז לז
רמח ג כח
רמך סז כו
רמן לז ג
רמס נז ג
רמש נט יט
רנן ג טו טז יז כ
נז כב
רנב סז טז
רנה טו יז
רסס יז טו מד לח
רסן סז מד
רעב לד כח
רעד נג כד
רעה ד טז כ
יז ג בד כח
סה לט
רעל לא יח נג כה
רעם טז לד: מה יח
רען לה יח
רעף מד כט
רעץ יז יח
רעש נג לח
רפא ד מח יח:
עט מד פה כט ל

רפד ה כב פז כ
רפה ד מז ו ד
מח יח סב ו
רפת נו ח
רפק כב כג
רפש נו טו
רפש נו ח
רפת סה לו
רצץ יז יד
רצד יד ל
רצה ג יד ד
כה מב עה ל
רצח יט ת
רצע הנטו
רצף ה כד מנ מח
רק א ח
רקק ג לד כב
סט ג עא טו
רקב נז מו
רקד יד לד
רקח ע יט
רקם לא ה
רקע ב כו
רשש מו כה
רשם עו כג
רשע יז כו נח ל
רשף ד כבי מג מז
רשת נה כו
רתת נג ל
רתח כה כח
רתם לז כ סז מס
רתק פא לז

רטפש לה ט
רפסד מה מה

ש

שש ג ה ת
ל לח סה ד
ששה מט ט

ששן לב יט
ששר לט מח
שאב מד כב
שאג סו מג
שאה כ מג סג יז
שאט פב מח
שאל ג כ יב
כא מג עח כ
שאן ד כ מג מד
עה ז חז
שאף סט טז ע יח
שאר ח יט יג
לד דה לז לה
מ לה מא ה סח טז
שאר לד טו
שבב ג יז ד כז יח
מג טז
שבה ו יד פא ז
שבח טו טינה יח
שבט ג כג מד
לז מה עה מב
שפך ח לח לח טז
שבל ה לב ל
יג יח נט לט
עד ז עו ל
שכם לא ז
שבע ג כא לה
מב כז עה ח
שבע לד כד
שבץ לא ח נג כז
שבר ד טז מה
נח יד: סה ח
עג כז
שבר כד כז עד מה
שבת עה טו עו ת
שגג כז מח
שגא ג לז ו זח
שגב נא טו
שגה כז מב נב מב
שגת סט יט

מובא סטרי זכר רב

צפר ז יג יח׳ ל׳ א יד
נג ג׳ נו לג נז כד
סו יט עב כד
צקל לב לח
צרר ג ד מח פ לז
פא לח
צרב מג לד
צרה מא לו פ לז
צרח יז נב נ יד
צרך פג כ
צרע מז טז נט מג
צרף ח מח

צנצן ח ג
צנתר מה ד
צעצע עג ז
צרצף כו כו לז ל
צפרדע נת מ

ק

קא נח יט
קב סא ד
קבב ג ב לט כה יז
עג כ
קבל ג יד לז׳ כו יח
נ׳ ה
קבע ג ד יז׳ לו כב
סג ט
קבץ כט א
קבר עח יח
קדד ג יח לה׳ סח לח
ע לד
קדח ו ט מג כו
קדם א ל׳ מא מה
עג לד
קדר יב יד
קדש ג ב יח
כב מב מ כ
קהה ב נו

קהל עה נוספר
קוא עא יב יד
קוה ג כט׳ ב׳ ל מס
עז מד
קוט לט כג נד כ
קול טו לז
קום ז א נח ב מז
יז כס כא לו
לב לז׳ מח כו עט ת
קון ג נג יח יח
קוף יג יז סז יג
קוץ ו ל כב׳ מב נים
ז ל׳ סח מד׳ פד כ
קור ג יא ח מד ס
נט לה
קטח ג יח יט כא יח
לח כד
קטב לט כע
קטל יט מב
קטן מח כג
קטף לט לח
קטר כ עז מד ב
קיק ל ד
קיר ט כח מט
קלל ו ג עז׳ כה יב
כח׳ מד כ כח׳ סד ד
קלה מג נ כח
קלח ז כח
קלט מח ח׳ נד יז
קלם טו ח סב מו
קלע ד ב לה י לב
נ ב׳ כג ל ז
קלש ה יב
קמח לג מח
קמט עח כו
קמל לט לה
קמץ מא יב
קמש ל יח
קנן נו מב

קנא פה ח
קנה ד כט לג׳ סה י
עו ג פא יד
קנם ע לו
קסס לט כס
קסם כ ו
קסת כג מ
קעד ז לס
קפא לו כג סו כח
קפד לט ל נח כז
קפז נח כו
קפץ יד ג פב ו
קצץ ג י יט לט כו
כא כ
קצה י כ לט כז
קצח לב כד
קצן נב יג
קצע ד י כד לח ד
לט מה׳ ע לה
קצף טז לג מה לח
קצר ג לב לח׳ לח לד
מח כה
קרד מד ס
קרא יד מב טו ו
מז לד: נז עז׳ סה ג
קרב ס כ כד מב לח
מת מח׳ סד ט׳ עד יט
קרה ג ו לה׳ מז לה
נ מו
קרח מד ח מח ב
קרם סח כח
קרן ג י כז יב לה
סה טז
קרס ח יב יח לח
קרע נז לג פג מה
קרץ לט כח פה מח
קרש לט לט
קשש ג לג טז יז
סד כג

קשא ל ל לח
קשב ע ו
קשה ג ׳ ג סח כד
קשה ח ט
קשת סב יט
קשט כא ל
קשש ט כ
קשר ד ו׳ יט כז לו
פא ל׳ פד יח
קשת ד כט

קעקע כג לח
קרדם לח מב
קרסל עד ט
קרקע ה כח
קשקש נד נ

ר

ראה ז מ לח׳ נו לט
נח ט׳ סג מה
פט יב׳ עא ח׳ פו יט
ראם סו מח מב
ראש ס א לג׳ כב ח
ל ח ס כב
סח לו
רבב ד יג מג׳ מד לד
יד מח פה ג
רבד ו כח ס יט
רבה ד ד כד׳ כא מח
נד מב עג יג
רבך לד יח
רבע מ לז ס יב
רבץ ם יח
רבק סה לג
רגב ד מח
רגז טז כד נג כג
רגל ה כא דה סד כו
עד ׳ פה כב

מבוא שערי ספר זכר רב

פעס ח ג ייי.כח׳טז י
עד ח ׳פה כח
פעד נז לח
פצה נז לב׳פא ד
פצח טו ב טז תו
פצל לח ג
פצם נה ו
פצע נה יח
פצר ג יח סג ד
פקד ו כו כב׳ כט
כז׳לג כג נב כ
סא כה׳פג טז
פקח ג יז לו לז
סט כח
פקע ל ו
פר סה כב
פרד ז י כו
פרא לו לו סז לב
פרד ג יג יט
טו לד׳סז לח
פרה לו לז ם יג
פרז נ מב
פרח ג לב עו׳נו כב
כד׳ עט יב
פרט טו יד לה כט
פרך לב ו פא כ
פרמ פג כו
פרס ג נח כה׳סה יז
פרע ד כט טו׳סג
מד׳סח מ עה יג
פרץ ג מט כד
נד לט סג ס
פרק ד טז תה׳עב ו
עד כה׳פא ג
פרש ו יג כ לג ט
במ ה׳נט טו׳ סד תו
עא ט
פרש ג ב בג׳מה מח
נח ג

פרת נב טז
פשה ב כז
פשח נה ח
פשט נ כ פג לד
פשע כז ח
פשע עג מב׳עז יב
פשק נז לד
פשר ,סח ב
פשת ל מ
פתת לד מח
פתה ד נד לז סא יח
סב ז עז ג
פתח ז ג לב מח ז
עז׳ח לה כג לו
נז לה׳פא כג
פתל ג כז כח לטז
לא כב
פתן ח כז נט י
פת[illegible] נד לו
פתר סד מז

כז
פלגש כב
פענח סד תג
פרדם עז לז
פרור נ מד
פרעש נט כז
פתשגן עו ו
פרשד עא י
פרשז ב כה
פתגל לא לז
פתגם עא לט
פתשגן עו ס

צ

צאל לח ז
צב נט ת סו לח
צבא יג כח מב יג
צבה ג ח יט׳מז כז
סו לז
טז

צבט מח כט
צבע ,ג נט ח
סט כד׳עב כב
צבר כח תג
צבת לג ה
צדד י ל
צדה מט כה
צדק נב לה
צהב סט תג
צהל יב מב טו ג
צהר ג יב ל
לו תג מב מה

צור ד כז כט:נז ח ט
פד י
צוה כט כד
צוח יז נח
צול מה לג
צום לד ל
צון סו ד׳ה
צוף טו כו נה ח
צוק ו לג פ ת
צור יח ג לה
ח לב׳י כח׳יג לט׳מ:
טז:מו לו׳נ יב׳עב ה
פ יח לו פא לב
צחה ג יא ג׳יב מח
כט כג
צחן ע מב
צחק עח לח
צחר סט כז
ציה ג יא נמ ס׳סז י
צין טו כח
ציץ ו יג׳כג סו
לב טז : נו לו
כת מח סט יח
צית מג כד
צלל ז טז יח׳יג׳לד׳יח
מח לד נח כה׳נח מד

עח יג
צלה ג לד יח
מט מט עב יז
צלח ו ז כז׳ח ב
נב לט סג.כה׳עג י
צלם יב יג סח יח
צלע ד ה לה׳ ו לח
יוד לג׳ מז תו
צמם סג ת סח תג
צמא לז
צמד ג ט מז
סח יט עט כד
צמח כט לה
צמק כט כב פד יט
צמר לח לג סו יז
צמת לט כב
צנן ד ד יב
ל כח מד ו׳מו יב
צנח ב מח מו יח
צנם מו לה
צנע פה ה
צנף יג יג לא יג
צנק פא תד
צנר מה נה
צעד ט תה עז יח
צעה נח לה
צען סב כ
צעף לא יט
צעק יז תו
עה לב
צער נד כה
צפד עט כג
צפה ד ו תד
י׳יוד סט כ
עח ג
צפח ז מח׳לד כג
צפן יב ח׳מא יז
צפע ג נט יח עא[illegible]
עג ח

עמר א כג ו כט לב
עמל כז כח ם לג
עמם עב לח לט
עמק יא לה
עמר ג לג ד
סא גפא יז
עמת יד כח עט כט
ענן כ ם מד יד
ענב לה כד
ענג עח מד
ענד פא כח
ענה ח ד לד יד מז
כח יו נד יבא כה
נב מד פב כו יפה ו
ענף לח לח
ענק ג ו כ מח יז
פג ד
ענש סג לח
עסס לה מב
עסא לז לח
עפל נ יג פ ד
עפר ג ט ח נח מח
סו לו
עף לה ח לט לג
עצב ג יח כב מו
ס לב
עצד לט מד
עצה עב טו פב ז
עצל ס ד
עצם ו א נו כא יל
נז כ סח כב: פו יפב ח
עצר נב כו פב ח
עקב ו כב יג יד
בז כב לח עד יב
פו יג
עקד סט מז יפא כט
עקה ז ז
עקל כז כג
עקר ג יח כח ימח ז
סב ט

עקש כי יב
ערד מת ע
ערב יב ב לב יא יח
טו כח כא מה
כב ו ל נח
לז כט מב ח ל
נו יח נח יח פד ד
ערג ד לז סו ה
ערד סז ד
ערה ד כט יג
ל כט מד תד עט כב
ערך טו לח מא ז
ערל כב יט
ערם ד לב מו לז ב
סד יד פג לג
ערף ה ב לח מד כח
נ ו נז יג עב ז
ערץ יז יב פ יט
ערק נד לב סח כו
ערש ס טז
עשש נט לב
עשב כט מד
עשה ג כט ו לה לו
עה טז
עשן מד ד
עשק פ לד
עשר טז ב מא ב
עשר כה לב
עשת ג יז כד יח
מא ח
עתד ג מ יז נא לג
סז כב
עתם יב יז
עתק ד סב יג
עח כג פ כו
עתר מד ח פה יח

עבטט נו יב
עטלף נח כה

עכבר סז יט
עכבש נט לג
עכשב נט ט
עקרב ל כ נט מח
ערער לז כח
ערפל יב יג
עשתר יח מז סו טז

פ

פאה י כב
פאר ו ח טז יז טו י
לא יח ילח לב. מח
פג לו כח
פגל נז מד
פגע מז לו פח יב
פגר יד טו עט מג
פגש מז לז
פדה פא ח
פרן ב יב
פדע פא ב
פרר עד כד
פה ו ג לו יז כד לב
עא כד עב ד פג כ
פוג מז ה
פוח ה ז כ ח לח
נז ה עא מו עד כח
פוך ו ח מ ה
פול לב כד
פון עז ח
פוץ מה לח
פוק נה כח נו מט
פור ה ח ה יז ז
לה לח סג כ עה מו
פוש ח לד נד לח
פות ח לד עג כח
פז ז ג מ לז יד לח
פ ז
פזר מה לז
פחד נד ז עג מג

פחה גב טז
פחז נד כט
פחם מג מה
פחת ה ו פג יב
פטר ו ס
פטר נז לט פא ח
פטיש ג זיין
פיד סג לה
פים כב לח
פכה ז מז מד ת
פלל ג כא כב
כד כס פה טז
פלא ד יג כג
כב ג ז כו יט
פלג מב ו נג יח
פלד מג מג
פלה יג כב
פלח לג לו נה ט
פלט ט מג פ לג
פלך ל מג מ ט
נא ז
פלם ם לה
פלץ יח כ גג כח
פלש נה לג
פלש ם לו
פן י כד עז ח
פנן ו ב
פנג ע כה
פנה ח א לח יד מח
טז כב כו טז מו יב
נב יב סא לז: סח מו
פנק עח מה
פס לא ל ד ת
פסס כח כ
פסג מ מט נ טז
פסח יד כד מז מה
פסל יח מח לט מג
פעה יז מד
פעל עה יט

עבר בינוני פועל פעול מקור ציווי עתיד

			עבר	בינוי פועל	פעול	מקור	ציווי	עתיד
			זכר / נקבה	זכר / נקבה	זכר / נקבה		זכר / נקבה	זכר / נקבה
קל	אב	פעל	כתב ה	כותב ה	כתוב ה	כתוב	כתוב י ת	יכתוב
	תולדה	נפעל	נכתב	נכתב		הכתב	הכתב	יכתב
כבד	אב	פעל	כתב	מכתב		כתב	כתב	יכתב
	תולדה	פעל	כתב	מכתב		כתב		יכתב
כבד נוסף	אב	הפעיל	הכתיב	מכתיב		הכתב	הכתב	יכתיב
	תולדה	הפעל	הכתב	מכתב		הכתב		יכתב
הפך	אב ותולדה	התפעל	התכתב	מתכתב		התכתב	התכתב	יתכתב

ד

נוכח זכר כתבת נקבה ת

מדבר בעד זכר כתבתי נקבה תי

תים

נסתר ז' ו"נ כתבו

נסח ז' כתבתם נ' תן ובותכים נ' ות

מדבר בעד ז"נ כתבנו

ז' כתובים נ' ות

ז' תכתוב נ' תכתבי

זכר ונקבה אכתוב

ז' יכתבו נ' ת תוכבנה

ז' כתבו נ' נה ז' תכתבו ת נה

נכתוב

ב א ב ג ה ז

ה הגופים שלשה
א נסתר (ער) ב נוכח (דוא)
ג מדבר בעד (אין)

ו המינין ב׳
א זכר ב נקבה
ז המספרים שנים
א יחיד ב רבים
והנה סידורו ותבניתו מעבר לדף

המשל **כָּתַב** צרף אותו עם האותיות של מטה ויהיו

כָּתַב כָּתְבָה כָּתַבְתָּ
כָּתַבְתְּ כָּתְבוּ כְּתַבְתֶּם
כְּתַבְתֶּן כָּתַבְנוּ

וכן **נִכְתַּב נִכְתְּבָה** וכו׳

וכן גם הבינונים · וכן כל הזמנים כתוב כתובה · כותב כותבה כותבים כותבות

נִכְתָּב נִכְתָּבָה נִכְתָּבִים

וכו׳ כְּתוֹב כִּתְבִי כִּתְבוּ כְּתוֹבְנָה יִכְתּוֹב

תִּכְתְּבִי וכו׳ ·

והגזרות המה ד דרך כלל
א שלמים ב חסרים
ג כפולים ד נחים וסימן את הכל כ״ש״פ״ח׳

אך המה נפרדים לסעיפים רבים עד שיעלו עם המורכבים מהם לסך תשע׳עשר ·
א שלמים כמו כתב · כי תמיד כל האותיות מורגשות ושלמים במלה
ב נח פ״א אל״ף כמו אמר בעתיד יאמר תאמר ולא נרגש האלף

ג נחי פא יוד כמו יָדַע בעתיד אֵדַע
ד נחי עין והו כמו שוב קום בעבר קם שב
ה נחי ע׳ יוד כמו שיר ריב
ו נחי לא כמוקרא מצא
ז נחי לה כמו בנה עשה בעבר בניתי עשיתי
ח נחי פ׳א׳ולמד ה כמו אבה בעתיד תאבו ·
ט נחי פ׳י׳ ולמד א כמו יצא בעתיד תצא
י נחי פ׳ו׳ ולמד ה כמו ירה בעתיד נירה
יא נחי ע׳י ולמד ה כמו היה
יב נחי ע׳א׳ול׳ה׳ כמו ראה
יג נחי ע׳ו׳ול׳א׳ כמו בוא
יד חסרי פ׳ כמו נגש בעתיד תגש
טו חסרי הקלות כמו נתן במקור תת
טז חסרי פ ונחי לה כמו נטה בעתיד אטה
יז חסרי פ ונחי ל א כמו נשא בעתיד תשא
יח כפולים כמו סבב בעבר סבותי
יט חסרי פ׳ וכפולי ל כמו נדד בעתיד ותדד
כ מכופלים כמו מכרכר סחרחר ודומיהם .

והמלות המה כמו מן את על בעבור ודומיהם

משקל : כלומר נקודות ארץ על משקל עבד אהל על משקל בסן ודומיהם · וכן בפעלים חָפֵץ על משקל מָלֵא

סימן לאותיות השרשים פס חמיר גזע צדק ·
אותיות השימושים ואתה בן משכל :
תהי מ ו ן בסוף העוברים · תהי מ ו בסוף הבינונים · י ו נ ה בסוף הלווים והעתידים · איתן בראש העתידים בכל גם בראש המקורים :

חכמת הדקדוק בקצרה מהחכם מוהי נפתלי הירץ במוה אברהם

העניינים הצריכים לדעת בדקדוק שהנם המה:

א חלק	ב בנין
ג גזרה	ד זמן
ה גוף	ו מין
ז מספר	ח משקל

חלקי לשון הקודש שלשה א שם ב פעל ג מלה השם יתחלק לשם העצם ולשם בלתי עצם:

שם העצם ב כללי ופרטי; הכללי כמו אדם · הר · עיר · נהר:

הפרטי כמו ראובן · סיני · ירושלים · פרת:

שם בלתי עצם

א מקרה כמו חכמה · גבורה · מדה:

משקל: ב תאר כמו חכם · לבן · ארוך: כבד: קל · ודומיהם

הפעלים ב׳ · א יוצא (אשר יתכן לשאול מה ולהשיב את) כמו (מה אכל ·) את הלחם (מה) שתה (את היין):

ב עומד׳ (אשר לא יתכן לשאול מה ולהשיב את כי הפעולה עומד׳ בעצמו בגוף הפועל ולא יוצאת לזולתה) כמו הלך · ישב · ישן.:

בפעלים היוצאים: הפועל נקרא אב · והנפעל נקרא תולדה׳ והמה על ד׳ אופני׳ ·

א קלות הפעולה:

ב עשה בזריזות ופעולה שלימה ·

ג המפעיל עוד אחרים · והנפעלים ג״כ על אלו שלשה האופנים ·

ד הפועל והנפעל גוף אחד · הוא פועל את עצמו ומהם יבנו השבעה בניינים

המדקדקי׳ עשו משקלי כל שרשי׳ לה״ק על אות פעל: וקראו לאותה ראשון מהשורש פ ולאות השני מהשורש ע ולאות ג׳ מהשורש ל ואני בחרתי לשקול על מילת כתב כי הדגש נכר בשלשתן בהברתינו

קל כָתַב ער האט געשריבן

נִפְעַל נִכְתַּב ער איז ווארדן געשריבן

פִּעֵל כִּתֵּב ער האט מעכטיג געשריבן

פֻּעַל כֻּתַּב ער איז מעכטיג געשריבן ווארדן

הִפְעִיל הִכְתִּיב ער האט אנדערן לאזן שרייבן

הָפְעַל הָכְתַּב ער איז גלאזט ווארדן שרייבן

הִתְפַּעֵל הִתְכַּתֵּב זיך זעלבר שרייבן

אב ותולדה:

ג והגזרות אבאר לבסוף:

ד ומנים · הפעל יוכל להשתנות ע״י הזמן בששה אופנים ·

א עבר כמו **כָּתַב** ער האט גשריבין

ב בינוני פועל **כּוֹתֵב** (הוא הוה שלא נשלי׳ עדיין הפעולה) ער שרייבט איצונד

ג בינוני **פָּעוּל כָּתוּב** (הוא הוה כעת בהשלמה) (ער איזט איצונד געשריבין)

ד מקור **כָּתוֹב** (בלא זמן) (שרייב)

ה ציווי **כְּתוֹב** (שרייב)

ו עתיד **יִכְתּוֹב** (ער ווערט שרייבין)

מוכח שערי ספר זכר רב

שפח סב כד · עה ת
שפח מז יט
שפט כא כד
שפך מד מח
שפל יח ת
שפם סט ד
שפן יב ט
שפן סו יז
שפע נד מד
שפק פג ו
שפר ד ב לח ח יד
טו לד: פד כח
שפת ג ה כח
מא יח · עב מג
שצף נד כג
שק לב ח
שקד עד ט : ז יז
שקד לז ד פה ט
שקד עט לח
שקה לו ג סה לג
שקם עה ג
שקל טיז ס ת
שקם לו כו
שקע מו כד
שקף ח כט · סט טו
שקץ נט כ
שקר בו לב
שקר פה מז
שרד נב י · עג כב
שרב יא ח · מג ס
שרג לח לז
שרד ב יד ח · לט מז
מא ו
שרה ד יח יח טו
לו כ פא כב

שרה נב ח
שרט כ ט
שרך לח מג יד
שרע ב כח · מז מט
שרף ג יג לה · מג לט
נט יג
שרץ נד מה · נט יח
שרק פה מד
שרק ג ל מח : לה יט
סט נח
שרש לד תג · סב ח
שרת יג מו
שרת לד כח
שתה למט · לו ב
שתל לד מו
שתם נז מ · פב יב
שתן עג מז
שתק ב לו
שתר יב ח

שלהב מג י
שנאן יג לג
שנהב ס יח
שעשע עט ב
שקערר סט לח
שרבט לז מו
שרעף כד נז
שרשר ט מב מג
שעטנז כג כט

ת

תא ה לג
תאב לד לב : נט כב
תאה סה כה כו
עו יח
תאם עג לח לט
תאן לו כז
תאר לט מו : סח ד
תבה מ ד
תבל מו ל
תבן לג יט
תהה א מה
תהם כט ה
תוה עו יט
תוך ג כז לט · מב ת
פא מג
תור ו ו כה · מב יב
נז יט סד כח
סח ה פד ט
תזז לט כ
תתח ד כג
תחש סו מד
תחת ב מח כה יג
תיש סו כח
תכך כז ת
תכה נז כג : עט כו
תכל סט מו
תכן ט י : סא לח
תלל ג מט מת · נ יח
סח מו
תלה ג ת : עו מו
תלם ד לו
תלע ג נט כט : עב ט
סט מח
תמם ג ו כז · כח כח
סה י

תמד פה יוד
תמה סג נז
תמז יט ב
תמך עט יט
תמל מב מז
תמר ג לז ה מד ג
עו כב
תנן נה ג · נט יד
תנה ג כב לו לז
עא לד
תנך ע ח
תנר לד ת
תעב נט כח
תעה כח ח
תער ג מה ד ה
תפף טז ז ח
תפח לו כט
תפל כד כט
תפר פג כח
תפש נז ג
תפת יז כג
תקן ט ט
תקע ג ב ת · טו מח
כא מו
תקף פ יח
תרז לז לב
תרן מו יד
תרף יט ח
תשע מ מד

תעתע כח ב
תחרא ד כ

מובא שערי ספר זכר רב

שצל יט גד כב כט
שגע מא פ
שגר פא י
שד עב מג
שדד ג טו ו יז
כד לט ב כז
שדד ד ת
שדה כט לו
שדם ד יא כח׳ כט לח
לה יז טו לג
שדף טו לב
שדר מא יג
שה סו ת
שהד כא כו
שהם ו יז
שהד י ב
שוא מט לס
שוב עח כט
שוד ט כד
שוה ד טו ל כה לס
בז לס מא ל
שוח מט לו
שוח ה ז
שוט ד לח ח ב
בו כב סד בז
שוט עז ים
שוק ג ל כג לח גס
עז יג
שול בג כד
שום לגה
שום כג ח מא כז
שוע ה יז מס מט
סב ס פב ט
פה ב
שוף יב כח טז לט
שוק ד לד לד׳ לו טז
נ לס׳ עד ד
שור ז כה כז׳ מט יח
נא לח סה כד
סט יג׳ פד כ כם

שור נב ט סמה
שוש עה לה
שות ז א ס כג ב
מא כט מח מב
נה ל סב ג עג מח
שוף סט יז
שור ל מח
שחח יח לד
שחד סג טו
שחה יח לג
שחט ט לט נז י
שחט לה לט
שחל טו נח׳ ע לב
שחן מז יז
שחס כט מג
שחף מז עו׳ נח יד
שחף לט מ
שחץ כו מו
שחק ג ב ל
לג לד׳ נט ח
שחק עה לט
שחר ג מב מב
סט כט׳ עט טז
שחת נה כט׳ סג טו
שטח עז יז
שטח ב כ
שטם מח מט
שטן טז יט
שטף מה טז
שטר גב כח
שי פד כז
שית ג נב ת
נה ב׳ עא מז
שיר טו מד׳ עט יח
שיש ה ט
שית ל כס
שכב עה ד
שכב ז ב׳ עח טו
שכב מד מב׳ ס י
שכח ט יח׳ כד י

נו
שכח כד ח
שכל לה עג׳ מח ח
שכל ג כג ט
נב לח׳ סב ח
שכם ג מ כד
מב מח׳ עב לב
שכן א סד׳ פג מב
שכן ד ב
שכר ד לו ט י
מח לז׳ פד כב
שכר כב טו
פב יג יד
שלל נ כב
שלב י מג
שלג מד ז
שלה ג כז מד
עג ח׳ עט ד
שלו נז יז
שלח ז ג לט
לח לו : מ י
מח לח פא ט
פד כט
שלם ד יג׳ נב כד
שלך כג יב׳ נח כח
שלם ג כה יט
עה כז׳ עט ג
שלף פג כט
שלף ג מב
שלש ה טו מה
כח לב׳ מב מד
נב יז׳ ס מז
שם ג א לו
ב כט : מא כז
שמם מט כט
סג יח
שמר מט טז
שמח עח לז
שמט מב כט
שמך ס כג

שמל ד מא יט
עו לד לה׳ פג כח
שמן ו מז ח
כד לה׳ לו לח מב
מא ג׳ עח יט
שמע ע ג׳ עה לג
שמץ כה כ : נד כב
שמר ד יב׳ ל כד
מב לט׳ עו לח
שמר ה יט
שמש יב לג׳ מא לח
שן ס יז׳ עב ח
שנן ג לב׳ עח כד
שנא מח תח
שנב יב כח
שנה ד יג ח׳ מב יט
מג כב נג׳ סט מב
שנם לא מב
שסס נ כח ל
שסה נ כט
שסע נה ז
שסף נה ו
שעה ה נד ח סב ד
סכג׳ עז מב
עט ח
שעט סן כד
שעל ג סא יג׳ סז כב
עו לב
שען עט כ
שער ד ח לו׳ טו לד
עא כ ג
שער ח טז יח׳ לב לס
לה ה׳ מד לג
מה כג׳ נג לב׳ סו כ
פח לט
שפף נט יב
שפה ג טז לט׳ נא יח
סו לב
שפה ג נד לס׳ סט ג
עב ב

רגם ג מט מב עה לה
עו מג
רגן כ לז
רגע ג מבל נה ה
עה ו
רגש מח לו
רדד ב כח לאכח
רדה נב כח סג יח
רדם ם כו
רדף כו מ
רהה נד ח
רהב פ ח
רהט ו לט סהלד
רוב כא י
רוד ז יח י נב כח
רוה לד כה
רוח ו כו י לג יד
מה כה מו ו
סא יט עד לו
רום ה מג נא כג
רוע ה טו ד טז כ
יז נג כז ו
עט כז כח
רוף ג יז יג לג לח
פה כח
רוץ יד ה יז יג
רוש פב כח
רזה פב לו
רזח יח יז יח
רזם פה מו
רזן נא מה
רחב נ לז סא יז
רחל סו טו
רחם כב לד כח י
נח כ עג כו
עט ת
רחף נח כז
רחץ י כד ג
רחק סא לג
רחש לד יט עא מב

רטט נג כט
רטב להי
רטש מט ח
ריח לג לד ע יד
ריק ד א מח נ כו מג
מד מג
ריר עא יח
רכך לה ח
רכב ד לג לה מט ו
כז מז מח
רכל ג כא ג ע יח
פז ה
רכם נא י
רכש כה לג סז כז
רמס נא כד נט כח
רמה כב כג כז לז
רמח ג נח
רמך סז כו
רמן לז ג
רמס נז ג
רמש נט יט
רנן ג טו טז יז כ
נז כב
רנב סז טז
רנה טו יז
רסם יז טו מד לח
רסן סז מד
רעב לד כח
רעד נג כד
רעה ד טז כ
יז ג בד כח
סה לט
רעל לא יח נג כה
רעם טז לד: מה יח
רען לה יח
רעף מד כט
רעץ יז יח
רעש ו נג לח
רפא ד מח יח:
עט מד פה כט ל

רפד ה כב פ״כ
רפה ד מז ו ד
מח יח סב ו
רפת נו ח
רפק כב כג
רפש נו טו
רפש נו ח
רפת סה לו
רצץ יז יד
רצד יד ל
רצה ג יד ד
כה מב עה ל
רצח יט ת
רצע הנטו
רצף ה כד מג מח
רק א ח
רקק ג לד כב
סט ח עא נו
רקב נז מו
רקד יד לד
רקח ע יט
רקם לא ה
רקע ב כו
רשש מו כה
רשם עו כג
רשע יז כו נח ל
רשף ד כב מג מז
רשת נה כו
רתת נג ל
רתח כה כח
רתם לז כ סז מס
רתק פא לז

רטפש לה ט
רפסד מה מס

ש

שש ג ה ת
ל לח סה ד
ששה מט ע

ששן לב יט
ששר לט מח
שאב מד כב
שאג סו מג
שאה כ מג סג יז
שאט פב מח
שאל ג כיב
כא מג עח כ
שאן ד כ מג מד
עה ז חן
שאף סט נח ע יח
שאר ח יט יג
לד דה לז לה
מ לה מא ה סח טז
שאר לד טו
שבב ג יז ד כז יח
מג עז
שבה ו יד פא ז
שבח טו ט נד יח
שבט ג כג מד
לז מה עה מב
שפך ח לח לח עז
שבל ה לב ל
יג יח נט לט
עד ז עו ל
שכם לא ז
שבע ג כא לה
מב כז עה ח
שכע לד כד
שכן לא ח נג כז
שבר ד טז מה
נה יד: סה ח
עג כז
שבר כד כז עד מה
שבת עה טו עו ת
שגג כז מח
שגא ג לז ו ז ח
שגב נא טו
שגה כז מב נב מב
שגת סט יט

מובא שערי זכר רב

צפר ז יג יח׳לא׳יד
נג ג׳נו לג נז כד
סו יע עב כד
צקל לב לת
צרר ג ד מא פ לז
פא לח
צרב מג לד
צרה מא לו פ לז
צרח יז נב נ יד
צרך פג כ
צרע מז עז נט מג
צרף ח מח

צנצן ח ג
צנתר מה ד
צעצע עג ז
צרצף כו כו לז ל
צפרדע נת מ

ק

קא נת יע
קב סא ד
קבב ג ב לע כה יז
עג כ
קבל ג יד לז׳כו יח
נ׳ס
קבע ג ד יז׳לו כב
סג ט
קבץ כט א
קבר עח יח
קדד ג יח לה׳סח לח
ע לד
קדח ו ט מג כו
קדם א ל׳מא מס
עג לד
קדר יב יד
קדש ג ב יח
כב מב מ כ
קהה ב נו

קהל עה נוספר
קוא עא יב יד
קוה ג כט׳ב׳ל מס
עז מד
קוט לט כג נד כ
קול טו לז
קום ז א נח ב מז
יז כה כא לו
לב לז מח כו עט ת
קון נ נג יח יח
קוף יג יז סז יג
קוץ ו ל כב׳מב נ׳ם
ז ל׳סח מד׳פד כ
קור ג יא א מד ם
נט לה
קטח ג יח יע כא יח
לח כד
קטב לט כע
קטל יט מב
קטן מח כג
קטף לט לח
קטר כ עז מד ג
קיק ל ד
קיר ט כח מט
קלל ו ג עז׳כה יב
כח׳מד כ כח׳סד ד
קלה מג כ כח
קלח ז כת
קלט מח א׳נד יז
קלם טו ח סב מו
קלע ד ב לה י לב:
נ ב׳בג ל ז
קלש ה יב
קמח לג מח
קמט עח כז
קמל לט לס
קמץ סא יב
קמש ל יח
קנן נו מב

קנא פה ח
קנה ד כט לג׳סה י
עו ג פא יד
קנם ע לו
קסס לט כס
קסם כ ו
קסת כג מ
קעד ז לס
קפא לז כב סו כח
קפד לט ל נת כז
קפז נח כו
קפץ יד ג פב ו
קצץ ג י יט לט כו
כא כ
קצה י כ לט כז
קצח לב כד
קצן נב יג
קצע ד י כד לח ד
לט מה׳ע לה
קצף טז לג מה לח
קצר ג לב לח׳לח לד
מח כה
קרד מד ס׳
קרא יד מב טו ז
מז לד:נז טז:סה ג
קרב ם כ כד מב לח
מח מח׳סד ט׳עד יט
קרה ג ו לה׳מז לס
נ מו
קרת מד ח מח ב
קרם סח כח
קרן ג י כז יב לה
סה טז
קרס ח יב יח לח
קרע נז לג פג סה
קרץ לט כח פה מס
קרש לט לט
קשש ג לג טז יז
סד כג

קשא ל ל לח
קשב ע ו
קשה ג ׳ג סח כד
קשה ח ט
קשח סב יט
קשט כא ל
קשש ט כ
קשר ד ו יט כז לו
פא ל׳פד יח
קשת ד כט

קעקע כג לח
קרדם לח מב
קרסל עד ט
קרקע ה כה
קשקש נד כ

ר

ראה ז מ לח׳ נו לט
נח ט:סג מה
פט יב:עא ח׳פו יט
ראם טו מח מב
ראש ם א לג׳כב ח
ל ח ם כב
סח לו
רבב ד יג מג׳מד לד
יד מח פה ג
רבד ו כח ם יט
רבה ד ד כד׳כא מח
נד מב עג יג
רבך לד יח
רבע מ לז ם יב
רבץ ם יח
רבק סה לג
רגב ד מח
רגז טז כד נג כג
רגל ה פא לה סד כו
עד רפה כב

מבוא שערי ספר זכר רב

פעם ס ג ייי כח׳טז י
עד ח ׳ פה כח
פער נז לח
פצה נז לב׳פא ד
פצח טו ב טז מו
פצל לח ג
פצם נה ו
פצע נה יח
פצר ג יח סג ד
פקד ו כו כב׳ כט
כז׳לג כג נב כ
סא כה׳פג טז
פקח ג יז לו לז ׳
סט כח
פקע ל ו
פר סה כב
פרד ז כו
פרא לו לו סז לב
פרד ג יג יט
מו לד׳סז לח
פרה לו לז ם יג
פרז נ מב
פרח ג לב עו׳נו כב
כד׳ עט יב
פרט טו יד לה כט
פרך לב ו פא כ
פרם פג כו
פרס ג נח בה׳סה יז
פרע ד כט טו׳סג
מד׳סח מ עה יג
פרץ ג מט כד
נד לט סג ס
פרק ד טז מס׳עב ו
עד כה׳פא ג
פרש ו יג כ לג ט
בט ה׳נט עו׳ סד מו
עא ט
פרש ג ב בג׳מה מח
נח ג

פרת נב טו
פשה ב כז
פשח נה ח
פשט נ כ פג לד
פשע כז ח
פשע עג מב׳עז יב
פשק נז לד
פשר סח ב
פשת ל מ
פתת לד מח
פתה ד נד לז סא יח
סב ז עז ג
פתח ז ג לב מח ז
טז׳ח לה כג לו
נז לה׳פא כג
פתל ג כז כח ל מז
לא כב
פתן ח כז נט י
פת[illegible] נד לו
פתר סר מז

כז
פלגש כב
פענח סד מג
פרדם עז לז
פרור נ מד
פרעש נט כז
פתשגן עו ו
פרשד עא י
פרשז ב כה
פתגל לא לז
פתגם עא לט
פתשגן עו ס

צ

צאל לח ז
צב נט ת סו לח
צבא יג כח מב יג
צבה ג ח יט׳מז כז
סו לז
טז

צבט מח כט
צבע ג נט ח
סט כד׳עב כב
צבר כח מג
צבת לג ס
צדד י ל
צדה מט כה
צדק נב לה
צהב סט מג
צהל יב מב טו ג
צהר ג יב ל
לו מג מב מה

צוד ד כז כט:נז ח ט
פד י
צוה כט כד
צוח יז נח
צול מה לג
צום לד ל
צון סו דלה
צוף טו כו נה ח
צוק ו לג פ ח
צור יח ג לה
ח לב׳י נח׳יג לט׳מז:
טז:מו לו׳נ יב׳עב ה
פ יח לו פא לב
צחה ג יא ג׳יב מח
כט כג
צחן ע מב
צחק עח לח
צחר סט כז
ציה ג יא נט ס׳סז י
צין טו כח
ציץ ו יג׳כג סו
לב טז : נו לו
כת מח סט יח
צית מג כד
צלל ז טז יח׳יג׳לד׳יח
מח לד נת כס׳נת מד

עח יג
צלה ג לד יח
מט מט עב יג
צלח ו ז כז׳ח ב
נב לט סג כה׳עג י
צלם יב יג סח יח
צלע ד ה לה׳ ו לח
יוד לג׳ מז מו
צמם סג ח סח מג
צמא לו
צמד ג ט מז
סה יט עט כד
צמח כט לה
צמק כט כב פד יט
צמר לח לג סו יז
צמת לט כב
צנן ד ד יב
ל כח מד ו מו יב
צנח ב מח מו יח
צנם מו לה
צנע פה ה
צנף יג יג לא יג
צנק פא מד
צנר מה כה
צעד ט מח עז יח
צעה נח לה
צען סב כ
צעף לא יט
צעק יז מו
עה לב
צער נד כה
צפר עט כג
צפה ד ו מד
י׳יוד סט כ
עח ג
צפח ז מח׳לד כג
צפן יב ח׳מא יז
צפע ג נט׳יח ע[illegible]
עג ח

מבוא שערי ספר זכר רב

עמר א כג ו כט לב
עמל כז כח ס לג
עמם עב לח לט
עמק יא לה
עמר ג לג ד
סא גפא יז
עמת יד כח עט כט
ענן כ ח מד יד
ענב . לה כד
ענג עח מד
ענד פא כח
ענה ח ד לד יד מז
. נא יז נד יבא כה
נב מד פב כו יפה ו
ענה לח לח
ענק ג ו כ מח יז
פג ד
ענש סג לח
עסס לה מב
עסא לז . לח
עפל נ יג פ ד
עפר ג ט ח נח מח
סו לו
עף לה ח לט לג
עצב ג יח כב מו
ס לב
עצד לט מד
עצה עב טז פב ז
עצל ס ד
עצם ו א נז כא יל
נז כ סח כב:פו פב ח
עצר נב כו פב ח
עקב ו כב יג יד
כז כב לח עד יב
פו יג
עקד סט מו פא כט
עקה ז ז
עקל כז כג
עקר ג יח כח מח ז
סב ט

עקש כי יב
עוד מח ע
ערב יב ב לב יא יח
טו כח כא מה
כב ו ל נח
לז כט . מב ח ל
נו יח נח יח פד ד
ערג ד לז סו ס
ערד סז ד
ערה ד כט יג
ל כט מד מד עט כב
ערך טו לח מא ז
ערל כב יט
ערם ד לב מו לז ב
סד יד פג לג
ערף ה ב לח מד כח
נ ו נז יג עב ז
ערץ יז יב פ יט
ערק נד לב סח כו
ערש ס טז
עשש נט לב
עשב כט מד
עשה ג כט ו לה לו
עה טז
עשן מד ד
עשק פ לד
עשר מז ב . מא ב
עשר כה לג
עשת ג יז כר יח
מא ח
עתד ג מ יז . נא לג
סז כב
עתם יב יח
עתק ד סב יג
עח כג פ כו
עתר מר ח פה יח

עבטט נו יב
עטלף נח כה

עכבר סז יט
עכבש נט לג
עכשב נט ע
עקרב ל כ נט מח
ערער לז כח
עדפל יב יג
עשתר יח מז סו טז

פ

פאה י כב
פאר ו ח טז יז טו י
לא יח ילח לב. מח
פג לו כח
פגל נז מד
פגע מז לו פח יב
פגר יד טו עט מג
פגש מז לז
פדה פא ג ח
פדן ב יב
פדע פא י ב
פדר עד כד
פה ו ג לו יז כד לב
עא כד עב ד פג כ
פוג מז ה
פוח ה ז כ ח לח
נז ה עא מו עד כח
פוך ו ח מ ה
פול לב כד
פון עז ח
פץ מה לח
פוק נה כח נו מט
פור ס ח ה יז ז
לה לח סג כ עה מו
פוש ח לד נד לח
פות ח לד עג כח
פז ז ג מ לז יד לח
פ ז
פזר מה . לז
פחד נד ז עג מג

פחה . גב טז
פחז נד כט
פחם מג מה
פתת ה ו פג יב
פטר ו ס
פטר נז לט פא ח
פטיש ג זיין
פיד סג לה
פים כב לח
פכה ז מז מד ת
פלל ג כא כב
כד כס פה טז
פלא ד יג כג
כב ג ז כו יט
פלג מב ו נג יח
פלד מג מג
פלה יג כב
פלח לג לו נה ט
פלט נו מג פ לג
פלך ל מג מ ט
נא ז
פלם ס לה
פלץ יח כ. גג כח
פלש נה לג
פלש ס לו
פן י כד עז ח
פנן ו ב
פנג ע כה
פנה ח א לח יד מח
טו כב יכו טז : מו יב
נב יב סא לו:סח מו
פנק עת תס
פס לא ל ד ת
פסס כח כ
פסג מ מט נ טז
פסח יד כד מז מס
פסל יח מח לט מג
פעה יז מד
פעל עה יט

מבוא שערי ספר זכר רב

סחף מט ג
סחר ד ד יא׳ ה מב
יג ח׳ פד ז
סחש כט מב
סטה עז יח
סיג ט ג
סירג זכד׳ל יע׳ימ טח
סית עז ד
סכך ז ח עח יד
סכל סא מו
סכן ו כא ו׳ כה ל
לג כט מג ח׳סד ל
פב כה
סכר פב יג
סכת ע ה
סל לח ד
סלל ד ל יא׳ נ ג
נא ח ט עז כה
סלא טו לב
סלד מג ו
סלה ג טו לב
נה מב׳ עט ו
סלח כח טו
סלם י מה
סלע י מט
סלף כז יג
סלת לג׳ מב
סם ע טז
סמך עט ז
סמל יח מט
סמן עו כד
סמר ה יא׳ נג לג
סנה לז כז
סעד עט יט
סעה מה כז
סעף ד יא ד כד יב
לח כח כט ת
ספר מה כב כג
ספף חס׳ ז מח
עח ו

ספא לב׳ כ
ספד יח יב
ספה כח יט׳ל ז מח
ספח ד כט ת:לא לג
מז יח׳עט לג
ספל ז ת
ספלג ו לו יב ט
מו ד
ספן פג נ פה מח
ספר ו ו י כג׳ מב
סא כח׳ עא לס
עו ז׳ פד לו
סקל ד מג עז מג
סרב סג ח
סרה ד יט
סרח לז לו ע. מה
סרן לט לח נא תד
סרס מח ו נב יח
סרף יט כד
סתו מב גח
סתם פב יח
סתר יא מז

סכסך נו י
סלעם נח מג
סמדר לה כח
סנסן לח כז
סנור מז לב
סנפר נד מט
סרעף כדיז לח ל
סרפד ל ט

ע

עב ו לט
עבד ד יג מה׳כט לט
עה יח פג ח
עבה כד לו מד יג
עבט ד כא מב •
כב ה׳י׳ב׳נו יב
עבר ח א לט י לח

טז לח מה מו סג כב
עג מו פב יח׳פד טז
עבש עא כ
עבת לב יג לח יז
עגב טז ה לב כ
עגל ו ט מט יג ו
מח מה׳ סה כח
סז׳מט׳ עו כט
עגם יח כג
עגן כב יח
עגר נז כז
עד ו כג יט כה יח
מ מה׳ע יב׳
פג כס פה לו ת
עדד נא יח
עדה ד כג ג׳סג כד
עא כה ח
עדן עח מג פא לו
עדף לז לג
עדר ד ד לט: מא ט
סו ב פג טו
עדש לב כג
עוג ג לד ז ט סבמה
עוד ה׳כא כח נ כג
עו יח עח יז עט יח
עוה כז טז יח
עול ג כו יב כזיט
עג ד
עון ב ב כב ל
עוף ה יב טו מה מו
לא ב נו לב סט ו
עור ו יז ח ו מז לח
מח מז׳ ם ט׳סח יט
עוש כט׳ ז מא טז
עות ג כג יג מ כח
מב ט׳
עז סו פג
עזז נח פ יג
עזב ד כד מה מ ח
עב לו פר ו

עזק ה ח
עזר ה כו סג ג
עט כג מג
עטה לא כט עז יד
עטן מ ו
עטף ג יא גז
לא כח מה יח
עטר י ז יג ט ו
עטש ע י
עיב מד יג
עיה מט לט
עיז נד טז
עיט נז ל
עים פ כח
עין ה יא כב׳נב מג
סט ח כב כג
עיף פב מה
עיק פ לט
עיר נ מה סז כח
עכם טז ט
עכר נו ו
עלל ז ח מג לה סח
נה לד סב מב
על ה עה כ פו ב
עלב מז מח
עלה טז ה לו ח חי
י לז מח יא כ
לז׳ לז׳ כו כה לטז
ט׳מג יח׳נא יח יע
סו כו׳עג לב׳פה לב
עלז עח לב
עלט יב יב
עלם ד יב ב כב לב
מו כט עט ז
עלס עח לג
עלף יד יז לא כו
עלץ עח לד
עלק נה לב
עם א ל
עמם יב ד נב לב

מבוא שערי ספר זכר רב

נוב לו לג עא ג
נוד לו יג פב כח
נוה ב ו ז סו ז
נוח עה י יח
נוט עז ט
נום ס כה
נוס נד ל
נוע טז יד נח לד
סוף ד טו כו לג לח
מד כז נא ד
נוף ג לב יח מג יד
נו לח
נור ד לג מג יט כ
נזד ז לח
נזה מד לה עא מה
נזל מא כה מד לו
נזם ט מ
נזק סג לב
נזר ד יו : יג כח
מא כו נא מח
נחה עז לג
נחל ד יא ת
טו כב נג יב עה מח
טים סד ז פב כ
נחן פו יח
נחר ע ט
נחש ו ז ח י כ ז
נטו ו עג כט פא מב
נחת יא ל עה ט
נטה ה ב יט לז מד
ס טו עה מח יז יג
נטל ג כג יח
נא יד עב מח
נטע לד מה
נטף ד וכב מא כו
ע כו עא מד
נטר ד כז עו לו
נטש ה מד מו לח
כה מט ח יט יג כח
נין יט יח יט

ניק עב מס
נכד יט כ
נכה ג ב טז תג
נכח יד לג עז כז
נכל כג לח
נכם כה לח
נכר ג א כב
מח טו סג כז
נכת נג ב
נלה עה כה
נמל ג כב יז לט יח
נט מה
נמר סז ה
נסם מח לט נא טז
נסג סג ת עז כג
נסה ח מה
נסח מט כג
נסך ג ו כ מר תו
נב ד
נסע פב מד
נסק יוד לח
נעל פב יז פג לה
נעם טו כ
נעץ ל כו
נעד ה כב לג
לב ז לג יב
סו מז עט יד
נפח ג יח כד כה
עד כה
נפך ו ז
נפל ה מו טז מח כ
כד עג מח עט מב
נפץ ג ב ת מה לח מ
נפש ג : כו ט
עד לה עה ב
נץ נח טו
נצב ג מד
נצה ג כא ע
מט כז נו כט ל
נצח ג מח לב

סח כט עש ה
נצל ג לד פ לח
נצר ג לח כו
מט כו עו לז
נקק יא ה
נקב ה ג ט י טו
כה טז סד מס עג לז
נקד ג לד יז
סו כט סט מח
נקה כז לח כח לח
נקם סג מג
נקף לט כח
נקד י יג סב יח
ינקש נז ז
נרד ע לח
נשש כד מג
נשא יב כא לב כד
מג כח יד מג לג
מד טו מז כד
נא יג נב ה סג יד
עב ד פר כו פו נו
נשא מט לב עז ה
נשב עד לח
נשג ג נב מח
סג לט עז כד
נשה ד כא לח ת
כד מב סב טז
נשך ג ה לח
כא מז נט טז
נשל כב יב
נשם ג נח יח
סז כח עד לז
נשף ד יט כח
מב לח נח יז ד ל
נשק כב כח
נשק ג כג כג כה
נשר נח ד
נשר לט מב
נשת עו ט
נתב ש פח

נתח סה לח
נתך מה ח
נתן פד לח
נתס מט כח
נתץ מט כב
נתק ג ה ל
מז כה סב י
נתר ג י לו יד לב
פא כח
נתש כד מח מט כ

ס

סס נט לח
סאה סא ה ו
סאן מת מג
סבב ג יג ע מ יב
טו כו
סבא לה מז לו ח
סבב לח טו
סבל עב לז
סגד יח לד
סגל סד לח
סגן נב ו
סגר ד טז לח
מה יד מח יג פב טו
סדן לא לד
סדר ה כח מא יב
סהר מא לה פב טז
סוג בה ה עו טו
סוד סב ת פא תו
סוך ס ח ח מא ל
ע כ כח עד ח עו יד
סום נז כו סז כה
סוף ד כח יח
כט לב מה ד פו יב
סור ג ח מז
כז טו עתו
סות ז ה
סחב מט ב
סחה ז טו

וְשִׂכְלוּת : (קהלת א׳ י״ז) וְשָׂקְרָה (ישעי׳ ג׳ י״ו) בְּעֵינֶיהָ : וְנָתְנָה שֶׁרֶד (שם מ״ד י״ג) וְשַׂהֲרוֹנִים (שם ג׳ י״ט) בְּפָנֶיהָ : וִיקַיֵּם בָּהּ וְשִׂפַּח ה׳ (שם ג׳ י״ז) אֶת קָדְקוֹד בְּנוֹת צִיּוֹן עַד הַמִּפְשָׂעָה (ד״ה א׳ יט ד׳) לָכֵן נִשְׂקַד (איכה א׳ י״ד) עוֹל חַטֹּאתֶיהָ בְּיָדוֹ : וְנִשְׂתַּם (שם ג׳ ח׳) תְּפִלָּתָהּ שַׂגִּיא: (איוב ל״ז כ״ב) כֹּחַ בְּרַחֲמָיו הַנּוֹתֵן לַשֶּׂכְוִי (שם ל״ח ל״ו) בִּינָה יַזְרִיחַ כַּחֶרֶשׂ (שם מ״א כ״ב) אוֹרָהּ: וִיבַשְּׂרֶיהָ (ישעי׳) טוֹב הַגְּאוּלָּה : וְתִשָּׂא (תהלי׳ כ״ד ה׳) בְּרָכָה מֵאִתּוֹ וְאַחֲרִיתָהּ תִּשְׂגֶּה (איוב ח׳ ז׳) וּתְשַׂגְשֵׂג (ישעי׳ י״ז י״א) וְתַשְׂכִּיל (ש״א י״ח ט״ו) מְאֹד וְיִמָּלֵא שְׂחוֹק (תהלי׳ קכ״ו א׳) פִּיהָ בְּרִנָּה : וְתִשְׂבּוֹר (שם קמ״ו ה) לְטוֹב הַצָּפוּן: אכי״ר :

פירוש קצת המלות

וכל השמות הנגזרים משרשים אלו הם בשי״ן שמאל · והם · שרוג · שרי · כשדי מבשם משא · עשו · בשמת · יששכר · שמלה · שרף · עשק · שטנה ישראל · שיאון · ועוד שאינה משרשים והם · שרח : שבם · שבמה · שניר · ואשר הם נגזרים מהשרשים האלו ויוצאים מהכלל והם בשי״ן ימין · הם · ממשא (נח) שנאב · (לך לך) השפן · (שמיני) שופן (מטות) שפמה · משפם (מסעי) שמלי (עזרא ב׳) שרי · (עזרא י) שפם (דה״א ה׳) · וכל הנשארים בשי״ן ימין דוק ותשכח ·

מפתחות

תבוא שערי ספר זכר רב

דע למשל שורש נרשם נאץ טז לב : נט כה · היינו תימצא פירושו של השורש הזה דף טז תיבה לב · וגם דף נט תיבה כ״ה וכן הדרך בכל המפתח · אותיות מרובעים לרמז על הדף ואותיות רש״י על התיבה :

נא ג ז לג כג יא	נבט סט יד נגע מז יא סג מא	נדן ג תו
פה מז	נבל ו טו ד כג מה נגף מז יג	נדף סב לא
נאה ח טו	לו יד מה טו נגר מה יב	נדר כא לא
נאם עח יא	מו יז עט מד נגש סד ח	נהה יז לו
נאף ימ י יא	נבע יא ג עא מג נגש פ מה	נהג עז לב
נאץ ג טז לב	נגב יא ט מא כב נד לג א	נהל לז כו עז לד
נט כה	נגד ג יד כה נב ג נדד ג ימ לג נח לב י	נהם כו תו
נאק יז מג	עא לא סא לה	נהק יז מד
נאר סא לב	נגה יב לט נדב פר מד	נהר ד יא לח יב לט
נבא פו יז יח	נגח סה יח נדה כב לא סא לד	יד ג נג יד
נבח סז ז	נגל פו טו נדח ס ב כח	נוא כ לט סג ב א

(ד"ה א' ח' א) לגבורה ויחנו נגדה בחשיפי (מלכי' א' כ' כ"ז) עזים וכמשוכת
(משלי ט"ו י"ט) חדק לבא עליה למלחמה בסוסים שרוקים (זכרי' א' י"ח)
ומרוב כעש (איוב ה' י"ב) כמו חרון שערוה (תהלים כ"ח יוד) ושברו (נחמי'
ב' י"ג) בחומותיה בשרעפים (תהלים צ"ד י"ט) ושעיפים (איוב ד' י"ג)
והשתרגו (איכה א' י"ד) עליה לשדד (ישעי' כ"ה י"ד) אדמתה לא שפק
(מלכי' א' כ' יוד) עפר לרגליהם ושחו (ישעיה כ"א י"ד) בה כל עוברי שבר
(שם י"ט ט') מלאו כרשם (ירמי' נ"א י"ד) מעדניה : ואת המשרת (ש"ב י"ג
ט') לקחו מלפניה : טשו (איוב ט' כ"ו) עלי אוכל : ולחם אין פורש
(איכה ד' ד') לה : וירפשוה (ישעי' כ"ז כ') וישרקוה (שם י"ט ט') : ותושרה
(ד"ה א' ב' ג') במגירה : והפיצוה כחטה שורה (ישעי' כ"ח כ"ה): נתנו שכין
(משלי כ"ג ב') בלועיה : תער השכירה (ישעי' ז' כ') : חרבם לא נשוג
(ש"ב א' כ"ב) אחור : כשחיף (יחזקאל מ"א א') עץ וכשדרות (מ"א ז' ט')
בארזים : וכשוכת (שופטים ט' מ"ח) עצים כרתוה וכשבכה (מ"א ז' י"ז)
חתכוה : פשעו (ש"א כ' ז') עליה : ועשו (יחזקאל כ"ג ג') דדי בתוליה :
ומצו כשממית (משלי ל' כ"ח) דמיה : פשקו (שם י"ג ג') עליה פיהם :
ושפקו (איוב כ"ז כ"ג) עליה כפימו והעמישוה (נחמי' ד' י"ג) עצים
והשיקוה (יחזקאל ל"ט ט') וישאוה (ש"ב ה' כ"א) בהם : ושהדי (איוב ט"ז י"ט)
במרומים כי עברה רעתם משכיות (תהלים ע"ג ז') לבב וכל אלה היו
לה : כי לא קיימה משא ה' (ירמי' כ"ג ל"ו) ושרכת דרכיה בהולדות

ושכלות

פירוש קצת המלות

ב' שנים · שכר ל' רפת · עשו ל' מהירות · פורש ל' פרוסה מל' פרסה ליון : וירפשוה ל' רפש וטיט · וישרקוה ל' מסרק · ותושרה · מל' אם יתגדל המשור ל' מגירה : שורה ל' סבח ועלוי · השכירה ר"ל הגדולה · כשחיף ל' נסרים : וכשדרות ל' סדר · וכשוכת ל' ענף · ושבכה ענין חלון מבדים · פשעו ל' פסיעה · ועשו ל' מגוי · כשממית הוא העכביש לד"ק : פשקו לשון [illegible] : ושפקו ענין הכות בף : והעמישוה ל' משא : והשיקום ל' שריפה כמו ואש נשקה : וישאוה כמו וישאם דוד ל' שריפה · ושהדי לשון עדות ומזה יגר שהדותא · משכיות לשון מחשבה : משא ל' נבואה · ושרכה לשון בלבול · ושכלות ל' סכל · ושקרה ל' רמיזה · שרד ל' צביעה · ושהרונים · הוא עדי הנשים צורת לבנה והוא ל' סהר · נשקד ענין חבור · מפשעה כינוי ערוה ונשחס ל' סתימה · שגיא כח ל' רבוי לשוי · הוא הלב או תרנגול : כחרש הוא השמש כמו חרודי חרש · ותשא ל' לקיחה · תשגה ותשגשג ל' רבוי וגדול : ותשכיל ענין הצלחה · ותשבור הוא לשון תקוה :

(דברים כ״ב כ״ח) בה : וכשה (במדבר ט״ו י״א) בבש (שם) וכשב (ויקרא ח׳ ו׳
ושעיר : (שם) עזים מרמשק (בראשית ט״ו ב׳) מערש (דברים ג׳ יא) סחבוה:
חפשו (בראשית ל״א ל״ה) בהדריה ובזזוה מחוט ועד שרוך (שם יד כג)
נעל : וישימו (שם לז לד) שק (שם) במתניה : ועל שפם (ויקרא יג מה)
עטוה : וישאוה (במדבר יג כג) ויזרוה לארץ : בעמק השדים (בראשית
יד ג׳) תחת אחד השיחים : (שם כ״א ט״ו) וכשעירים [illegible] ל״ב ב׳) עלי
ארץ : וכשעורה (שם ח׳ ח׳) זרוה : אסריה לשורקה (בראשית מט יא) ושערה (שם
כה כה) נתקו כעשב (שם כב ה) השדה (שם) ושרט (ויקרא) נתנו בבשרה (שם) כי
פשה (שם) י״ג ה׳) הנגע שאת (שם י״ג ב׳) או ספחת מחשוף בראשית ל׳ לז)
הלבן : ואת בגדי השרד (שמות ל״א י׳) וקשות (שם) ל״ז ט״ז) הנסך
הסירו מלפניה : ולא כשוה (דברי׳ ל״ב ט״ז) ולא שכו (שמות ל״ג כ״ב)
כפיהם עליה וירמשוה (בראשית א׳ כ״א) כרמש (שם) שם כ״ה) האדמה :
וכמו כלי חרש ויקרא ו׳ כ״א) נפצוה : ושחטוה (בראשית מ׳ י״א) כענבי
שריגים (שם שם י׳) וזבחוה לשעירים : (ויקרא י״ז ז׳) לא שערום (דברי׳
ל״ב י״ז) אבותיה : ובערוה כמשרפות (שם כ״ט כ״ג) שיד : (שם כ״ז ב׳)
והשרידים (שם ב׳ ל״ד) ממנה מכרו בשבר (שם ט״ו י״ח) שכיר (שם) במאה
קשיטה : (בראשית ל״ג ט) והחליפום עשרת (שם ל״א ז׳) מונים וחאכילום
כל־אין לו : סנפיר וקשקשת : (ויקרא א׳ ט) ומים במשורה : (שם י״ט
ל״ה) שאור (שמות י״ב ט״ו) לא ימצא בבתיהם :

ואלה הם הנמצאים בנבואים וכתובים

ובבית האחרון עוד הוסיפה שרה (הושע ט׳ י״ב) לחטוא ויתחפשו
(שמואל כ״ח ח׳) האויבים בשמיכה : (שופטים ד׳ י״ח) והתיתשו
לבכורה

פירוש קצת המלות

אוא גשם הדק · מחשוף ל׳ גילוי · כשוה ל׳ עבית כפית ענין כסוי · סכו מל׳ ושכותי כפי
מענין כיסוי : ושחטוה ל׳ סחיטה · לשעירים שדים : שערום ענין יראה : קשיטה ל׳ מעה :

ויתחפשו ענין שנוי הלבוש · שמיכה הוא בגד עב · חשיפי ל׳ עדרים · כמשוכת ל׳
גדר : שרוקים ל׳ לביעה : כעש ל׳ חימה : שערוה ל׳ סערה : ושברו ל׳
סברה · סעפים ושעפים ל׳ מחשבה : לשדד ענין כתוש הרגבים : שפק ענין ספוק : ושגו
ל׳

מליצה נפלאה על פי מילות הכתובות בשין שמאל בכל התנ"ך · ואין אחד שלא הובא כנס
ליקט וחיבר החכם המפואר מוהר"ר **נפתלי הערץ** בן מוהר"ר
אברהם ז"ל חתן הרב החסיד המפורסם מוהר"ר
בנימין ז"ל מק"ק **דריבין**

אלו הם משרשי שי"ן שמאל הנמצאים בחמשה חומשי תורה

בת ציון המאורשה (דברים כ"ב כ"ה) : מקדם היתה מעונגה בגרש
(ויקרא ב' יד) כרמל : באכלה לחם לשובע. (שמות יו ג') : בעל
נעוריה לא חשך (ראשית לט ט) ממנה מאומה : ותשא (מג לד) משאת
(שם) מאת פניו בשלו (שמות יו יג) סביב למחנה : וישש (דברים ל' ט')
עליה לטוב בכלי זהב שמלות (שמות ג' כב) ובשמים : (שם כה ו) ובשפוני
(דברים ל"ג י"ט) טמוני חול : לא בלתה שלמתה (דברים כ"ט ה') מעליה :
וכמעט זמן : שטתה (במדבר ה' ב') מתחת בעלה : ולא עבדה אותו
בשמחה (דברים כח מז) ולא השיחה (ראשית כ"ד ס"ג) בחקיו : ועברה על
לא תשא (שמות כ' ז') : ואבן משכית (ויקרא כ"ו א') נתנה בארצה גדלה
עונה מנשוא (ראשית ד' ג') על כן באו הכשדים (י"א כ"ח) עליה : שונאיה
(דברים ד' ט"ו) נשיאיה (שמות [illegible] י"ב) : ושריה (ראשית כא כב) : שגבו (דברים
ב לו) מכנה וישתמוה (ראשית כז מא) : וכתבו שטנה (כ"ו כא) עליה : כי
התעשקו (כ"ו כ') עמה : ובאו כלם לבטא בשפתים : (ויקרא ה' ד')
להרע : בשפה (ראשית י"א א') אחת : שרוע (ויקרא כב כג) וקלוט :
בחור ושב (דברים לב כ"ה) לא נשאו (יוד יז) לה פנים : ופרשו (כ"ב יז)
וחנו עליה : מימינה ומשמאלה (שמות י"ד כב) והיו לשכים (במדבר לג
נה) בעיניה : ושכלו (בראשית מח יד) ידיהם לדעה והנוגשים (שמות ה'
יג) אצים לאמר כלו מעשיכם (שם) וישיגו (שמות יד ט') אותה ותפשו

כה

פירוש קצת המלות

נרש' ל' פריכה : חשך ל' מניעה · ותשא ל' סבילה · ובשפוני לשון לפינה · לא תשא לשון שבועה והוא לאו דלא תשא את שם ה' אלהיך : מכשות ל' סליחה : התעשקו לשון ערעור · שרוע ל' עדיפה · וקלוט ל' קבוץ [illegible]ל גדול וקטן : ושב לשון שיבה : ופרשו ל' שטיחה · לשכים לשון קולים : ושכלו לשון שכל את ידיו לדיק · והנוגשים לשון דוחק מדמשק שי"ן שמאל כשהוא שם מקום ולא כשהוא פעל · השיחים האילנות · ושעירים

הוא

(הכוונה דברים חזקים וקיימים) :

מרק ז לב בה לד

ברק וליטוש נתוש מרוק דה״ב ד

ב רחיצה ונקיות הכלי · ומורק ושוטף במים ויקרא ו

ג רוטב הבישול · ואת המרק שופטי׳ ו

מרר ד יח יג יד כז ט עד כב

א צער תפני לרהי מרה נפשי ש״א ל

ב טעם מר · יימר שכר ישעי׳ כד

ג המרה שבגוף : נשפך לארץ מררתי איוב טז

ד סימן ואות : שימי לך תמרורים ירמי׳ לא

משה ג נה יז נט ל

א משיכה והעלאה : מן המים משיתהו שמות ב

ב חוט של תולעת משי · ורקמה יחזק׳ טז

משח ע כד

א סיכה בשמן · ורא שית שמנים ימשחו עמוס ו

ב דברי׳ הנבדלים לקדושה · ומשחת את הכיור שמות מ

ג וכן איש קדוש ככהן ונביא : כי משיח ה׳ הוא ש״א כד

ד דבר גדול במדה : את כרוב ממשח יחז׳ כח

משך נה טז

א הנהגה · משך ידו את לוצצים הושע ז

ב אריכת הזמן · במשוך היובל שמות יט

ג הושטת היד · משכו וקחו שם יב

ד מותח הדבר · מושכי קשת ישעי׳ סו

ה אסיפה · ומשכת בהר תבור שופטים ג

ו פיתוי דברים · אל תמשכני עם רשעים תהלי׳ כח

ז נתינה · משוך חסדיך ליודעך שם לו (משך הזרע י״א שהוא כלי שבו הזרע)

משל ג נב כה סד מא

א שלטון · ומשלת בגוים דברי׳ טו

· דמיון דבר לדבר ומשול משל יחז׳ יז

משק כט מ

משש עב כו

א אחיזה בידים אולי ימושני אבי

מתג סז מג ראשי׳ כז

א מה שמשימין בפי הסוס לעכבו מלכת : מתג לחמור משלי כו

מתה סח יא

א גופי בני אדם : מתים יחרישו (י״א מתים מספר) איוב יא

מתח ב כג לב ט

פישוט ושטות : וימתחם כאהל ישעי׳ מ

ב שם השק · אמתחת הקטן ראשי׳ מד

מת פה לה

השאלה על העתיד

מתי אעשה ראשי׳ כט

ב כמו עד אנה · עד מתי יהי׳ זה לנו למוקש שמות י

ג אלים מקום מתחת לחגורה : ומתני מלכים ישעי׳ מה

מתן עג כב

מתק טו כג

ומתוקים מדבש ונופת תהלי׳ לד

א ב ג ד ה ו ז ח ט

בראשית שמות ויקרא במדבר דברים · יהושע · שופטים שמואל א ב · מלכים א ב :

י כ ל מ נ ס ע פ צ ק א ב

ישעי׳ ירמי׳ יחזקאל · תהלים משלי איוב דניאל עזרא נחמי׳ דברי הימים א ב

אות א׳ מרמז על ספר בראשית אות ב׳ על ספר שמות וכן כולם עד ק״א מרמז דברי הימים א׳ · ואות ק״ב דברי הימים ב · למשל דף מ׳ תיבה ה׳ חד כתוב עליו לג ל · פי׳ : יחזקאל קפיטל לג פסוק ל וכן כולם :

מעל נו כב לא כ
א בוגד ומשנה מדעת בעלים
מעל במרם יהושוע כב
ומעלו בו מעל · שינה בדעתו ובאמונתו
שמסרה עלמה לאחרים כמרב״ה
ב שם מלבוש כבוד · מעיל האפוד שמות כח

מען א לח
עשה זאת כדי שיולמח פעולה אחרת :
למען יאמינו בו שמו״ס
(י״א ש׳ ענה והוראתו ענין)

מער יא לז
בור חפורה בארץ · ושם מערה

מץ לה יב
עיסה שלא התחילה
חלת מלה אחת ויקר״א

מצא סח לד לה
אבידה בהשיגו [illegible] מלא אבד׳ ויקר״ה
ב בהשיג ראשו [illegible]
ומלא את רעהו דברי׳ [illegible]
ג השגת מזונו ולרכו חית[illegible] מלאת ישעי׳ כ
ד השגת כח ויכולת:ולא מלאו כל אנשי חיל תהלים ע
ה מחזק לבבו לעשות דבר אשר מתדמה
ו בלתי ראוי · מלא עבדיך את לבבו ש״ב ז
ז חיפוש ובקשה · לך מלא את החיצי׳ ש״א כ
(וכן ממלוא חפליך)
ח כאשר יחקור ויגזור בשכלו שזה נכון או בלתי נכון · ומולא אני מר מתות את האשה קהלת ז
ט הרגשה · והלרותי להם למען ימלאו :
(היינו ירגשו) ירמי׳ י
י קבלה ולקוח דבר · לא [illegible] און הושע ב
יא מזומן בעין:בנותיך הנמלאות ראשי׳ יט
יב נתינה דבר לחבירו · ואת העולה המליאו ויקרא יט

מצד נ יא מגדל חזק · וישב דוד במצד ד״ה א יא
(מלוד רעים י״א ש׳ צוד)

מצה לה מא
סחיטה ומליני: שתית מלית ישעי׳ נא

מצח סח מט
פדחת הפני׳:על מלח אהרן שמו״כח
ב כינוי לעז פנים ומלח אשה זונה ירמי׳ ג
ג עם דק · ומלחת נחושת על רגליו ש״א יז

מצץ לה מ קרוב לשורש מלה · :
למען תמוצו ישעי׳ סו

מצר פ לח
גבול ותחום : בין המלרים איכ׳ א

מקל לז מג
שם מטה · מקל לבנה ראשי׳ ל

מקק נז מח
בלוי ורקבון · נמקו חבורותי תהלי׳ לח

מר מד לב
טיפה קלה הנוטפת·כמר מדלי ישעי׳ מ

מרא נא כס סה כט
א עופפות · במרום תמריא
ב בהמה ועוף מפוטם·וחלב מריאים ישעי׳ א

מרג לג ח
כלי דישה · למורג חרוץ ישעי׳ מא

[illegible] ג [illegible] פב כו
ספוטע ואמרב · מרדת בי ישעי׳ לו

מרה ד [illegible]כו יוד
(קרוב לשורש מרד)
א מסרב לשמוע בקול אדוניו :
מרה את פי ד׳ מ״א יג
ב [illegible]וי מעשה בלי מרידה ולא מרו את דבריו תהי׳ קה
ג כעס מחמת סיבות רעים: את עני ישראל מרה מ״ב יז
ד תער הגלבים : מורה לא עלה על ראשו שופטי׳ יג

מרח לה לח
טיח ומשיחה : וימרחו על השחין · ישעי׳ לח
מכיתות הבלים · מרוח אשך ויקר׳ כא

מרט ג יד מח ד
א תליסה · ימרטה משער עז״ט
ב ברק וזוהר · נחושת ממורט מ״א ז

מרץ פ ה דברים ברורים נכונים מה נמרלו אמרי יושר איוב ו

ה תוספות ויתרון · גדול יהי' כבוד הבית
האחרון מן הראשון חגי ב
ו כלי זמר : במנים תהלים קן

מנה ח ט כא · טו כה מ כב כג מא
מב נב יח סא כו פה כג]
א מספר · מי מנה עפר במדבר כג
ב הכנה ומזמין · מונה מספר תהלי' קמז
ג דמיון לדבר · ואת פושעים נמנה ישעי' נג
(היינו נדמה ונחשב)
ד פקידות והתמנות : הממונים על הכלים
ד"ה א ט
ה מזון מוכן · מן הוא שמות טז
ו חלק הקצוב במדה · יתן מנה אחת ש"א א
ז משקל מה · שלשת מנים זהב מ"א י
ח כמו פעם · עשרת מונים ראשית לא
ט שם כוכב או מזל התמלאים למני ישעי' סה

מנח פד כד
א מתנה שנותנים לנכבדים דרך
כבוד : ולקחת מנחתי מידי ראשית לג
ב קרבן · מנחה לה' [illegible]

מנע יב כג
כמו חדל או עצר (מעשות התחלת
הפעולה) אשר מנע ממך פרי בטן ראשי' ל
ב הפסק אחר התחלת הפעולה :
מנעי קולך מבכי ירמי' לא
ג העלמה · לא אמנע מכם דבר שם מב

מנר לא ג
א יתד האורג · כמנור
אורגים ש"א יז

מסה נב מז
א נמוג והיתוך כדונג יבלה
דבר וימסס יהושע יד
ב רכות הלב · המסו את לב העם יהושע יד

מסך לו ו
א מזיגה מסכה יינה משלי ט

מסס ג נב מח פג יוד פו ק ו
א שחיקה ומשוה · כמסוס נוסס
(ע"ש נסס סס)
ב נמוג וניתוך · כהמס דונג תהלי' סח
ג רכות הלב : וימס לבב העם יהושע ז

(ימאסו כמו מים) תהלי' נח
ד בוזה ומואס בדבר למס מרעהו חסד איוב ו
(מפרשים מואס לבקש חסד מרעהו ורק על
יראת שדי יעזוב)
ה מכס המלך · ויהי למס איכה א
ו כליון מעט מעט : למסת נקים ילעג איוב ט
ז שיעור הראוי: מסת נדבת ידך דברי' טז
(והוא ענין מס המלך)

מסר מח יא
א נתינה לרשות חבירו למסר מעל
פי' מסרו נפשם כדי להיות מעל במדב' לא

מעד עז ז
א מוט רגל לנפילה : ולא מעדו
קרסולי ש"ב כב
(והעמד להם כל מתנים מש' הזה)

מעה עד יא
א שם סדקים: במעי הדגה יונ' ב
לב וריאה וכבד וק[illegible] וקיבה ובטן נקרא
מעים
ב תוך ואמצע . הים וצאצאי מעיך
כמעותיו ישעי' מח

מעט נד יט הפך הרוב · ולפי מעט
השנים ויקר' כה
ב הולך וחסר · הון מהבל ימעט משלי יג
ג מעלה ומדרגה ותחסרהו מעט מאלהים תהלי' ח
ד כמו לא די המעט קחתך את אישי ראשי' ל
ה פחות שבאפשר: כי אתם המעט דברי' ז
(ולפי דעתי יורה על השפלה)
ו קרוב הי' להיות איזה פעולה ולא היה:
כמעט שכב אחד העם ראשי' ל
ז זה הפעולה הי' קרוב לזה הפעולה :
כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי שה"ש ג
לאמת דברי' כמעט אויביהם אכניע תהלי' כא
ט כף הדמיון · חבי כמעט רגע ·
(פי' זמן מועט כמעט)
לב רשעים כמעט פי' אין מותר דבר מבורר :
ומעט מה שנחסר מהאמת

מעך ב מב לה לה
א כתישה : ומעוך וכתות ויקר' כב
ב נעילה ותחיבה : ותקיהו מעוכה ש"א כו

מעל

מיר כה ח א חילוף דבר בדבר
ואם המר ימיר ויקרא כז

מיך פב לא **מכך** פט לג
(שניהם שורש אחד)
א דלות ושפלות · ומך אחיך ויקרא כ
ב ירד פתאום · והמכו ככל יקפצון איוב כד

מכר למה יד פט יג
א נותן חפץ לחבירו וחבירו
נותן לו מעות ומכר מאחוזתו ויקר' כה
ב מוסר ביד חבירו · כי לולא צורם מכרם דברי' לב
ג כינוי לדג · וכל מכר
ד כינוי לדירה · מכורתיך ומולדותיך יחזק' טז
(וי״א ענין קורבה)

מלא ד בח מב סח ל לא עה כד
א סותם החלל כולו מקרא מלא
שהחלל נתמלא · והבית מלא אנשים שופטי' טז
ב רצון שנתמלא · תמלאמו נפשי שמות טו
ג כשנשלם זמן המוגבל לאיזה דבר ·
כי מלאה ימי בראשי' כט
ה מתשב לעשות פעולה בלתי ראוי ·
מלאו לבו לעשות כן אסת' ז
ה השגת ידיעה · וגם הנפש לא תמלא קהל' ו
ו תבואה שנתבשלה · קח יבש מלא
ז מסכים לדבר שדיבר חבירו · קודם
ומלאתי את דבריך מ״א א
ח השלים הבטחה · וימלאום למלך ש״א יח
ט אסיפה · קראו מלא ירמי' ד
י הגלגת עושר ובני' · אני מלאה הלכתי רות א
יא מדת האורך · מלא קומתו ש״א כח
יב שם המקום נקרא מלואי אז · בנה את
המלוא מ״א

מלח הילו · ל ה מו כא נו כ סד ב
א ידוע · במלח תמלח ויקר' ב
ב בלוי ונמסס · כעשן נמלחו ישעי' נא
(פינו התפרד החלקים)
ג תערובות · ממולח טהור שמות ל
ד מדבר שממה: ארץ מלחה ירמי' יז
ה עשב מר · מלוח עלי שיח איוב ל
ו אוחז משוט להנהיג הספינה ·
ויראו המלחים יונה א
ז בגדים קרועים ובלוי מלחים ירמי' לח

מלט ג ט כונו מד פ לא
א הצלת נפש מסכנה
ממחנה ישראל נמלטתי ש״ב א
ב נפטר מרעה שלא יענש : חרע לדיקים
נמלט משלי יא
ג שלא יבוא כלל העונש : טוב לפני
האלהים ימלט קהלת ז
ד לידה · והמליטה זכר ישעי' ד
ה יציאת דבר הבלוע: פסוח והמליט
ו טיט מגובל מחומר וחול: במלט ירמיה מג

מלך ב נב כב סב לא
מתפלים · המלוך תמלוך ראשית לז
ב עצה · וימלך לבי עלי נחמיה ה
ג שם אליל ולמלך שיקוץ מ״א יא
ד שם כוכב גדול · למלכת השמים ירמיה ז
ה מדינות מלוכה · חיל ממלכה איכה ב

מלל ב לב לא עב א
א שוחק וחופף ברגל מולל
ברגליו (והוא סימן ערמה)
ב כמישה ונפרך · מוצבם ימלל קצירו איוב יד
ג דיבור · מי מלל ראשית כא
ד שבלים יבשים: וקטפת מלילות דברים כג
(ובשורש הזה ג״כ כל מילה של אמלל)

מלץ ב טו כד נא מג
א אמרים נעימים ·
מה נמלצו לחכי תהלים קיט
ב היודע להעתיק מלשון ללשון ולדבר ·
מליצי שרי בבל דה״ב לב
ג ממונה לחלק מנות המלך : ויהי המלצר
נושא פת דניאל א

מלק נז יב
א ערפת ראש העוף בצפורן
ומלק את ראשו ויקרא א

מן ב א טו טז יג
א במקום שרוצה לצוות או לספר
שלוקח מקצת מן המספר והשיעור שהיה שם
יאמר : מן הבהמה ויקרא א
בהוראה על המקום: יעלה מן הארץ ראשית ב
ב על הזמן · מן היום ההוא יחזק' לט
ד התחלת המקום: מן הים הגדול במדב' לד
(שם התחלה)

מום מז לח
תפלון אבר: ואין בהסכל מאום דני׳ א
ב חסר מן הדעת והנהגה ישרה · בניו מומם דברי׳ לב

מון סת יד
ציור ותבנית · פסל וכל תמונה שמו׳ כ
ב ציור שכלי : ותמונת ה׳ יביט במדב׳ יב

מוץ לג יח א הדק מהקש הנופל מתחת הדישה · כמוץ ישוער הושע יג

מור ע כט א מין בושם ·
צרור המור שה״ש א

מוש ב ח מח עב כח
א סר ממקומו · ומש חלי ההר זכריה יד
ב הפסק ובטל לגמרי: ומשתי את עון הארץ שסג (וימש חושך י״ת ש׳מסס)

מות עט יוד
א הפסק החיים · כי מת ראשי׳ג
ב הפסק הכח · ובעפר ימות גזעו איוב יד
ג כינוי לאדם · בני תמותה תהלי׳ קב

מזג לו ה א מהול ועירב :
אל יחסר המזג שה״ש ז

מזה לד כז א שריפה ויובש ·
מזי רעב דברים לב

מזח ב לא לט פ כח
אתגורה · ולמזח תמיד יתגרי׳ תהלי׳ קט
ב תוקף והתחזקות: ומזיח אפיקים איוב יב

מזר יח ט
א שם מזל · וממזרים קרה אי׳ לז
ב בן הזונה · לא יבא ממזר
ג עם ממדינה אחרת · וישב ממזר באשדוד זכריה ט

מחה ד ב נז ג אכח כה לג ג ד ·
א קינוח ומחיקת רושם
ומחיתי את ירושלים מ״ב כא
ב הכאה · ימחאו כף
ג כלי הכאה : ומחי קבלו יחזקאל כ
ד שמן · שמנים ממוחים ישעיה כה
(וי״ת ססולת מב׳ מוח פי׳ שמן מזוקק)

מחץ ב ג מז׳ סט לו
א הכאה · ומחצה וחלפה שופטים ה

מחק ט א
מחה והסרה · מחקה ראשו שופטי׳ ה

מחר סב מט פא ו
א יום שאחר היום שהיום ומחר שמו׳ יט
ב זמן רב בעתיד : כי ישאלך בנך מחר
ג כמו חילוף : ומחיר כלב דברים כג

מטה י א לח
א כמו תחתית: סור משאול מטה משלי טו (היינו שאול העמוק)
ב יאמר על הזמן · עשרים שנה ולמטה (היינו פחות) ד״ה א כז
ג יאמר על המספר · חשכת למט׳ מעונינו עזר׳ ט
ד שפל וכנע · ואתה תרד מטה מטה דברי׳ כח

מטל ב נד א דבר חזק וכובד
משא · גרמיו כמטיל איוב מ

מטר סה ז
א גשם · אנכי ממטיר ראשי׳ ז

מי יג כד כד לח
א שאלה ע״פ איזה ענין נעשה הדבר הזה: מי שמך לאיש שמות ב
ב מי יודע עוז אפיך · תהלים צ
ר״ל אין איש יודע
ג להקטין הדבר : מי אנכי שמות ג
ד להגדיל הענין: מי יעלה בהר תהלים כד
ה יהי׳ מי שיהי׳ · שמרו מי בנער ש״ב יח
ו כמו הלואי · מי יתן והי׳ לבבם זה דברי׳ ה

מים א ידוע : בין מים למים ראשית א
ב כינוי לדמעות · פלגי מים ירדו עיני ירמיה ט
ג כינוי לשתן · מי רגליהם ישעי׳ לו

מין נו ח א בעלי חיים השווים בדמות או במחיים השווים נקרא מין אחד : כל עורב למינו ויקרא יא

מיץ לה מח א ליחות היוצא מגוף ע״י דחיקה · מיץ חלב משלי ל

מיק נז מז א מיאום ותיעוב בדבר: ימיקו וידברו תהלים עג

ומדד ערב איוב ז
(י"מ פי' שאגלה מתפשט מתרחב בעיניו מחמת כאב)
ב מעיל או מלבוש · מדו בד ויקר' ו
ג כלי המודד · מדה אחת שמות כו
ד גובה הקומה · אנשי מדה ישעי' מה
(איש מדון י"מ מזה הש')

מדן נא ג
א קיבוץ ערים וכפרים תחת יד מושל אחד נקרא מדינה : עשרים ומאה מדינה אסת' א

מדע כא לט
א שואל על הסיבה אשר גרמה לזה המעשה : מדוע מהרתן בוא שמות ב
ב דרך תימה · מדוע לא קדמוני ברכים · וכמו הלואי איוב ג
ג כמו הלין די · ואם מדוע לא תיקצר רוחי

מה ד כא לו ס לא עה כא פה מג
א שאלה להתוודע איזה דבר מה פי' הדבר ש"א ד
ב תמיהה · ומה חטאתי לך ראשי' כ
ג כשירצה להפקיר עצמו על איזה דבר · יאמר ויהי מה ש"ב יח
(היינו יהי' מה שיהי')
ד כמו אשר · ודבר מה יראני במד' כג
פי' אשר יראני)
ה להקטין הדבר שאינינו נחשב : ביני ובינך מה הוא · בראשי'
ו להגדיל הדבר · מה טובו אוהליך יעקב במד' כד
ז כמו עד מתי : עד מה כבודי לכלימה תהלי' ד
ח כמו מדוע לדעת הסיבה: על מה עשה ככה דברי' כט
ט כמו על פי : ובמה אדע ראשי' ט
י כמו עם מה : מה נעבוד שמות י
יא שאלה על המספר כמה לי עונות איוב יג
יב על הזמן · כמה תירואם תהלי' לה
יג לדעת תכלית הפעולה : למה אמרת אחותי ראשי' יב
(ובזה נפרד למה מן מדוע)
יד יודע התכלית אך מתמי' כי ללא צורך למה נחבאת לברוח ראשי' לא
טו מתאם בדבר · למה לי חיים שם כז

מהל לו ד
א מזיגה ועירוב : סבאך מהול ישעי' א

מהמה מתמיך להתעכב במקום אחד אם יתמהמה חכה חבקוק ב

מהר ג כב לט סא מא · פו י
מתנה שנותן לארוסתו · מהר הבתולות
ב כמו חוש : ובלתי מתבונן כלל · ולבב נמהרים יבין ישעי' לב
ג זריז במלאכתו : סופר מהיר עז' א
ד תפיכת הזמן · רד מהר שמות כב
ה זמן קצר · ואבדתם מהרה במד' יז

מו כמו עם · כמו פי איוב עז
ב כמו בתוך · תלך במו אש ישעי' מג
ג לדמות דבר אל דבר · כמו כן ימותון ששכא
ד כמו בעוד · כמו חי כמו חרון תהלי' נח
ה כמו אל · למו פי משלי ל
ו כמו הם ידבר אלימו

מוג נב מו
א נמוס כדונג : תמוג ארץ תהלי' מו

מוח כד ל
א שומן העצמות · ומוח עצמותיו

מוט ג כו יג מ ח עז ח
א נוטה ליפול · מטה רגלי תהלי' צד
ב רישות ועניות · ומטה ידו ויקר' כה
ג עץ שנושאין עליו משא · וישאוהו במוט במד' יג
ד רצועות הקושרות העול · מוטת תנתקו ישעי' כח
ה לחץ ודחק · מוטות מצרים יחז' ל

מול ג יד לא כב יח לט יט
חיתוך בשר ערל' · מל יהושע יהושע ה
ב כמו נגד · מול פני אוהל שמות כ
ג אותו צד בעצמו · מתול ערפו ויקר' ה
והכוונה צד העורף)
ד מליץ ועומד לבעל דבר עצמו · היי' אתה נגד מול האלהים שמות יח

טז בשר התדובק בפה אחר הלשון ·
תודבק מלקוחי תהלי' קב
יז לבת שלוקחים גחלים: במלקחי' לקח ישעי' ו

לקט
בלב מה · נ א
אסיפת דבר מפוזר· שטו העם ולקטו
ב גרעין אחד נקר' לקט: ולקט קצירך ויקר' יט
ג כלי הנותנים בו הליקוט · ובילקוט ש"א טז

לקק
לו יח
לחיכת הכלב מים: לקקו הכלבים
מ"א כא

לקש
מה ט
א למח המתאחר ולומת אחר הקציר'
לקש אחר גיזי המלך עמוס ז
ב איחור קצירת התבואה :
וכרם רשע ילקשו איוב כד
ג מטר המתאחר · יורה ומלקוש דברים יא

לשד
לה יג
לתלוחית ושמנונית: נהפך לשדי
תהלי' לב

לשך
ה לב
חדר · ויעש לו לשכה נחמי' יג

לשם
ו יג
שם אבן יקר · לשם שמו' כח

לשן
ג כא ב עא כו עב ג
א רכילות · מלשני בסתר תהלי' קא
ב אבר בפה · לשוני שם מה
ג מבטא הפה: ולשון כשדים דני' א
ד רצועה מים נמשך : לשון ים יהושע יח

לתח
מ ה
תיבה של בגדים · מלתחה מ"ב י

לתך
סא ט
מדת היבש · ולתך שעורי' הושע ג
(חצי כור)

לתע
ב נז מט: עב יוד
א שינים הגסות והגדולות הטוחנות
במאכל · מלתעות כפירים תהלי' נח
(ושיני כפירים נתעו ראוי נלתעו ע"ש תלע)

שרשי מם

מאד
ב כה לז נר מו
א הפלגת הפעולה · טוב מאוד
ראשי' א
ב אורך הזמן עם הפלגת הפעולה: אל תקצוף
ה' עד מאוד ישעי' סד
ג וכן בכל מאודך · בכל היכולת דברי' ו

מאה
פה כ
א שם מספר · מאה שנה שני
מאות מאתים ומאתים לנוטרים שה"ש ח

מאם
פג יג
א תכלית המיעוט כמו כלום ·
דבר מאומה במדבר כב

מאן
סג ב א מניעה ובלתי
רצון · מאן לשלח שמו' ז

מאס
ב נב מט נט כד
א גיעול ותיעוב בדבר :
העם אשר מאסת שופטי' יט
ב עורי רגע וימאס (וי"מ כמו וימסם) איוב ז

מאר
מו לט
הכאיב והשחית · צרע' ממאר' ויקר' יג

מגד
פד יד א מתיקות פרי ·
ממגד תבואות שמש דברים לג
ב ומגדנות נתן · כל דבר משובח ונאה :

מגל
לב מא
א כמו חרמש שקוצרין בו תבואה :
ותופש מגל ירמיה ו

מגן
מח יב א לימסור לרשות
אחר · אשר מגן צריך ראשית יד

מגר
מו יט א כמו השלך :
וכסאו לארץ מגרת תהלים פט
ב מגורי אל חרב · פחודים ונמסרי' יחזקאל כא

מד
פג ל

מדד
כ סו טו פו ז
א ליתן שיעור בדברי' ארכה ורחבה
ועמק סובות אמדד תהלי' ס
ומדד

ב מלחמה לחם את לוחמי תהלי' לה
ג סעודה · וישבו לאכול לחם ראשי' לז
ד כבר לחם ממש · תאכל לחם ראשי' ג

לחץ פ מח
א דחיקת גוף · ותלחץ רגל במד' כב
בלעם
ב צרות וסכנות · ראיתי את הלחץ שמות ג

לחש ג ט מח · כ ד ט כד
א דיבור חשאי · לקול תהלי' נח
מלחשים
ב תפלה · צקון לחשם ישעי' כו
ג סתר חכמה · נבון לחש שם ג
ד תכשיט · והלחשים שם ג

לטא נט לז
א שם שרץ · והלטאה

לטש ג יג
א חידוד ומרוטה · לוטש כל חורש ראשי' ד
נחושת וברזל

ליל סב לד סו יד
א תפלה · שיתי כליל צילך ישעי' טז
ב העדר אור השמש · לילה לכם מיכה ג
מקסום
ג שם חי' מדברית · לילית ישעי' ל

ליש סו א
ארי' גדול · ליש גבור משלי ל

לכד גו א
א לידה · לכד האורב יהושע
ב כיבוש והתחזק · ושאול לכד המלוכה ש"א יד
ג התדבקות והתקשרות · פני תהום יתלכדו איוב לח
ד שם הפח · ושמר רגלך מלכד משלי ג

למג לז יב

למד ב ה יד ס ו
א תימוך ידיעת במעשה או בחכמה ·
בל למד צדק ישעי' כו
ב הרגל פרה · למוד מדבר ירמי' ב
ג כלי המרגיל בהמה לחרישה · מלמד הבקר שופטים

לעב סב מא
לעג ובזיון · ויהי' מלעיבי' ד"הב' לו

לעג ב מו מב סב מד
בזיון ולעגת · לועג לרש משלי יז
(עלג כמו לעג)

לעז נב לג
א עם שאין לחם סדר המדינה ·
מעם לועז תהלי' קיד

לעט ם כו
אכילת המאכל אל הפה ·
הלעיטני נא ראשי' כה

לען ל ז
א עשב מר · לענה וראש דברי' כט

לפד מג מב
א אש יקוד · ולפיד אש ראשי' טו

לפת עז עו
א אחיזה בדבר בידים בחוזק :
וילפת שמשון שופטי' טז
(ילפתו ארחות דרכם י"מ מעקשים
מלצר שי' פלץ)

לקח ז ה כ ם מב ג כד סג יג עב יב
פא עז פד מב
א לקיחה · לקח מן האדם ראשית ב
ב קבלה ורצון · ולקח בעליו שמות כב
פי' יקבלו השבועה לשבק. פרטן
ג קנין ידיעה בחכמה · לא לקחו מוסר צפני' ג
ד קנין בכסף · ונקחה דגן נחמיה ה
ה קונה במתק דברי נועם · מה יקחך לבך
איוב טו
ו תמכב · לוקח לו [illegible] משלי ח
ז הזמנה · ויקחו לי תרומה שמות כה
ח הנהגה קחם על זרועותיו הושע יא
ט השרשה · קח על מים יחזק' יז
י המתת הנפש · ויקח קרח במדב' טז
יא מיתה · בעונו נלקח יחזק' לג
יב משל · ולקח מהם קללה ירמי' כט
יג אש שורף דבר · אש מתלקחת שמות ט
יד סחורה הנקני' המבלי' את המקחו' נחמי' י
טו שלל · את המלקוח במדב' לא
בשר

כתן לא ט

א חלוק פשתן ׳ הכתונת בנך׳ בראשי׳ לז

כתף ד ו כט עב לג

א חבר הזרוע ׳ על כתף יחזק׳ יב

ב כינוי לצד ורוח ׳ קלעים לכתף שמות כח

כתר יג יד עח ז

א ...כוב והמתנה כתר לי איוב לו

ב סיבוב ונקוש ׳ כתרו את בנימין שופטי׳ כ

ג עטרה ׳ כתר מלכות אסתר א

ד ענין פאר ׳ יכתירו דעת משלי יד

כתש ב טז מא עב יא

א שחיק׳ וכתיתה ׳ אם תכתוש משלי כז

ב שם כלי ׳ האויל במכתש שם

ג המכתש אשר בלחי שופטי׳ טו

(י״מ שם סלע חלול כמכתש: ולחי שם מקום)

כתת טו מב

א טחינה וכתישה ׳ ואכות אותו דברי׳ ט

ב שברי חרש ׳ במכיתתו חרש ישעי׳ ל

כדכד ו א

כפתר ח כח לו — כדבל לא כז

כרכב יג ג — כרכם לב כא

כרמל ג ׳ יא טז : לב כט סמ ח

כרסם נח מו — כרפס סט מה

שרשי למד לא א י

לאב יא י

מקום יובש ׳ בארץ תלאובו׳ הושע יג

לאה יד יב

א עיף מחמת יגיעה ועמל׳ הנסה דבר אליך תלאה איוב ד

לאט

כיסוי ׳ לאט את פניו ש״ב יט

ב מתון בנחת׳ לאט לי לנער שם יח

לאך ג ב לז לא עה יז

א פיעולות מעשה׳ כל מלאכ׳ שמות כ

ב קניני האדם ׳ לרגל המלאכה בראשית לג יד

ג ממונה לעשות שליחות ׳ ומלאך בא ויאמר אל הרואים ש״א כג

לוט דו מב מג כ א ע לא

כיסוי והעלמ׳ פני הלוט הלוט ישעי׳ כה

ב מין שרף ׳ צרי ולוט

לול דח יג י מד נד י יד

א קרסים ׳ לולאות תכלת שמות כו

ב מעלות העשוים לעלות למקום גבוה : ובלולים יעלו מ״א ו

לין ב ב לא עה ח

א לינת לילה ׳ מקום ללון בראשי׳ כד

ב עיכוב וישיבה ׳ ובאשר תלוני אלין רות א

ג תרעומות וילונו העם שמות טו

ד מקום האורחים ׳ מלון אורחים ירמי׳ ט

לוע ב נז מא מב

בליעת משקה ׳ ושתו ולעו עובדי׳ א

ב מגומגם בלתי מסודר ע״כ דברי לעו איוב

ג השחתה ׳ ילע קודש משלי כ

ד שם הוושט ׳ ושמת סכין בלועיך משלי כג

לוץ ב סב מג ׳ סד מב

לעג והיתול ׳ ולצת לבדך תישא משלי ט

ב פותר ומתרגם ׳ המליץ בינותם בראשי׳ מב

ג מלמד זכות ׳ מלאך מליץ איוב ...

ד פתרון דבר ׳ משל ומליצה מ...

לוש לד א

א עריכת הבצק ׳ לשות בצק ירמי׳ ז

לז יד סג

א כמו זה ׳ הנער הלז מ״ב ד

לחה לה יב

א עלם סבו שינים תוחבים את כל אויבי לחי תהלי׳ ג

לחך לו ח

א אכילת הבהמה העשב כלחוך השור במדב׳ כב

(הכוונה קינוח בלשון)

לחם ד ׳ לד יד ם כח מח ח סח יח

א אכילה ללחום ׳ כי לחמו לחם משלי ד

מלחמה

כרב יג לו נב נג
א דמות בעל כנפים · כרוב
אחד מקצה שמזתכה
ב פק : וירכב על כרוב סהלי״ח
ג כרבל משטף · ודוד מכורבל במעיל בוץ
ד״ה א טו

כרה נ ה ג ם לא · פא טו
א חפירה · בור כרה תהלי׳ ז
ב קנה · אשר כרה לי ד״ה ב טז
ג הכנה מאכל · ויכרה להם כירה מ״ב ו

כרך לא כד
בגד שעושפים ותכריך בוץ אסת׳ ח
ב עיגול סביב לבנין כרכוב המזבח שמות כו
ג מין בוסם כרכום. שה״ש ד

כרם לה עז
שדה גפן חיתים יויטע כרם רא״שי׳ ט
ב עובד הכרם · לכורמים מ״ב כה
ג תבואת השדה רכס׳ וכרמל ויקר׳ כג
ד הר טוב מלא שדות כרמל ליער יחשב
ה חילות · יער וכרמיו שם י
ו תואר לצבע עין אדום ראשך עלי׳ ככרמל
שה״ש ז

כרס שם הבטן הפנימי מלא כרסו
מעדנים יתמי׳ טו
ב ענין כריתה · יכרסמנה תהלי׳ פ

כרע כ יחל · סה יב
א כפיפת הרגלים עד שכרעים
כרעו על ברכיהם שופטי׳ ג
ב כינוי לתשמיש · ועליו יכרעון
אחרים איוב ל
ג כשלון ונפילה · כרעו ונפלו תהלי׳ כ
ד הכנעה והשפלה · תכריע קמי שם יח
ה מקום חיבור הרגל עם הירך
והקרב והכרעים ויק׳ ט

כרפ לבע ירוק : כרפס אסת׳ א

כרר כ ידלו · סימו
א דילוג וריקוד · מפזז ומכרכר ש״ב ו
עגלות הנכבדים : ובכרכרות וי״א גמלים
קלים לרוץ ישעי׳ סו

כרת לט יז
א כריתה · וכרת הזלזלים ישעי׳ יח
ב קישור האהבה : נכרות ברית עז׳ י
ג השחתה : ונכרת מעמיו רא״שי׳ ט
ד המיתה · ולא יכרת כל בשר רא״שי׳ ט
ה הפסק · ולא יכרת מהם עבד יהוש׳ ט
ו עיכול · הבשר עודנו וגו׳ · טרם
יכרת במד׳ יא
ז שם משמר שהי׳ לדוד המלך כרתו
ופלתי ש״ב טו
ח גירס האגדה : ספר כריתות

כשב סו ז
א גדי · אם כשב הוא ויקר׳ ג

כשה זד
כיסוי הבשר בשומן עבית
כשית דברי׳ לב

כשל ג לח תג מו ב. נו מז
א תקלה ע״י דחיפה ונוטה ליפול ·
כשלו ונפלו תהלי׳ כז
ב רפיון שכל ונט׳ מדרך הישרה
כשלת בעויך ישעי׳ נא
ג רפיון כח וחולשה · כשל כח נחמי׳ ד
ד טעות · להעמיד חזון ונכשלו דניאל יא
ה כלי מפיץ · בכשיל וכלפות תהלי׳ עד

כשף יט מד
מעשים משונים מהטבע :
מעונן מכשף דברי׳ יח

כשר ג ל מד עז כז : פא לג
א ראוי ונכון ומגלים
איזה יכשר קהלתי״א
ב תועלת ויתרון ומה כשרון לבעלי׳ שם ה
ג שלשלאות : מולי׳ אסורים בכושרות תהלי׳ סח

כתב כג מח
א רשימת אותיות וכתב לה דברי׳ כד

כתל ט כט
קיר · אחר כתלינו שה״ש ב

כתם ב ט לד עו כה
רושם טינוף · נכתם עונך ירמי׳ ב
ב זהב טוב · כתם פז שה״ש ה
ג שיר משובח : מכתם לדוד

כתן

א כלי שיושבין עלי' שלחן וכסא מ"ב ד
ב שם המלוכה · כסא דוד ש"ב ג
ג זמן ידוע · ליום הכסא משלי ז
ד מכוסה בלתי ידוע : בכסה ליום חגינו תהלי' פא

כסה ב ז ג מב טו
א העלמה · כוסה דעת משלי יב
ב מכסה · לבלתי הכסות יחזק' כד
ג גילוי · אליך כסיתי תהלי' קמג
ד מלבוש : שארה כסותה שמות כא
ה כר של מטה · כסתות יחזק' יג

כסח לט טז
א כריתה · קוצים כסוחים ישעי' לג
ב יובש · כסוחה בחוצות ישעיה ה
(וי"מ שהוא רוק הפה)

כסל ד מא טו סב ג ענכה עז מג
א סיכלות · ויבערו ויכסלו ירמי' י
ב בטחון · זהב כסלי איוב
ג אבר בעל חי · פימה עלי כסל שם טו

כסם ב ד יוד · לבאלג
א גילוח · כסום יכסמו יחזק' מד
ב מין דגן · והכוסמת שמות ט

כסס התקבץ ומנין · תכוסו על השה שמו' יב
ב חשבון קצוב · והרמות מכס במד' לא

כסף ב ח לט · לד לו
א חפץ ורצון · יכספו לטרוף תהלי' יז
ב מתכות ידוע · כעפר כסף איוב כז

כסת ס כא **כעס** ב טז כט ל
א עצב · וכעסתה צרתה ש"א א
ב דאגה · טוב כעס משחוק קהל' ז

כפה ו מה העלמה : יכפה אף

כפל לא א א מנית בגד על בגד · וכפלת את היריע' שמות כו
ב בעשו' דבר כמה פעמי' ותכפל חרב יחזק' כא

כפן ב כח מא לד כח
א אסיפה · כפנה שרשיו יחזק'
ב רעב · ולכפן תשחק איוב

כפס ו מ קתיכ' עץ · וכפיס מעץ חבקוק

כפף ז · זלו יח לג : לח כד מד יז · עב כ עד ג יא
א השפלה · כפף נפשי תהלים נז
ב נכנע מלחץ : זוקף כפופים שם קמו
ג שם היד · כף אל כף יחזק' כא
ד כלי אוכל · כף אחת במדב' ג
ה מאזנים · כף רמי' משלי י
ו ענינים : לבבינו אל כפים איכה ג
(וי"מ לשון יד)
ז סכנה · נפשי בכפי תהלי' קיט
ח שם הרקיע · על כפים כסה אור איוב לו
ט עונש : כפך מעלי הרחק שם לג
י ענף · כפת תמרים ויקרא כג

כפר יב · ז לז · יב כח כח יב לב ה · לז כד מד ט מו ט נ לח נא לד סו מז ע לג פא ה
א טיח · וכפרת אותה ראשית י
הסרה וקינוח · וכפר על חטאתינו תהלי' עט
ב ארי' רך בשנים · כפיר אריות שופטי' יד
ג רסיסי לילה · כפור כאפר תהלי' קמז
ה ספל ואגנות · כפורי זהב משלי א
ו פדיון נפש : כופר נפשו שמות ל
ז זכות · מלאתי כופר איוב לג
ח זפת · וכפרת אותה בכופר ראשית ו
ט מין בושם · אשכל הכופר שה"ש א
י כפר · כופר הפרזי ש"א ו
יא מכס' עשוי באוהל מועד כפר' זהב שמו' כח

כפש נה לז א כמו חבוש · מסובב מכל הצדדים · הכפשני באפר איכה ג

כפת צורת פקעים · כפתור ופרח שמות כה

כר ג נא לב · סו א יג
א איל : אלף כרים מ"ב ג
ב נגיד ומנהיג · ואת הכרי מ"ב יא
ג מרעה השאן · כר נרחב ישעי' ל
(וי"מ לשון רך מהר)
ד מרדעת לרכוב עליו · ותשימם בכר הגמל ראשית לא
ה איל ברזל למלחמ' : לשום כרים על שערי יחזקאל כא

כסב

כלח עח כח
זיקנה • תבוא בכלח איוב ה

כלל ג כא יז יט סח א
א הסידור בשלימות האפשרי •
כללו יפיך יחזקאל כז
ב דבר שלם שלא נחסר אם בדבר המחובר
ויקח את כל ארצו במדב' כא
אם בדבר מפורד • וכל העם רואי' שמות כ
ג דבר מיעט וכל שהוא : לא תעשה כל
מלאכה ש"ב יב
ד שם הארוסה • חתן על כלה ישעי' סב
ה אשת בנו • הוא וכלותיו
ו מועד החתונה • אהבת כלולתיך ירמי' ב

כלם יט ג א בושה ע"י חרפה •
ונכלמת מכל רעתך ירמיה כב

כלף ג ו א כלי שמכתתים בו
אבנים • בכשיל וכלפות תהלי' עד

כמה לד לט א תימוה וחשק •
כמה לך בשרי תהלים סג
ב שאלה • כמה ימי שני חייך ראשית מז
ג תימה והפלאה • כמה נר רשעים ידעך

כמז י א
תכשיט • וכומז

כמן ג לב כט • סד לו
א שם זרע • קצח וכמון ישעי' כח
מטמון ואוצר • במכמני זהב דניא' א

כמס סד לט
א גניזה • כמוס עמדי דברים לב

כמר ג ב טו • סג ד נה כח
א חימום הגוף • כתנור נכמרו איכ' ה
ב חימום לרחמנות • נכמרו רחמיו ראשי' מג
במשרת אלילים : הכמרים מ"ב כג
ד פח ורשת : כתא מכמר ישעיה כא

כן נט כו
א בסי' כאשר ליה ויהי כן ראשית א
ב זה הדבר יותר במידה מן דבר אחר • כאשר
יענו אותו כן ירבה שמות א
ג תכיפות הזמן כבואכ' העיר כתתגלגו ש"א ט
ד כמו זאת • מלאו לבו לעשות כן אסתר ז
ה לדמות דבר אל דבר : ויושבי' כמו
כמותון ישעיה נא
ו כמו תנאי אם כן למה זה ראשי' כה
ז כמו לכן • על כן לא יאכלו שם לב
ח המשך הזמן • אחר כן
ט באופן הזה • ובכן אבוא אל המלך
י פעמים מור' כלום • ובכן ראיתי רשעי' קהל' ח
יא לשבועה • לכן כל הורג קין
יב ענף • וכנה
יג רמש ותהי הכנם

כנה ג עז לא פה יח
א כאשר יקרא לאחד בשם אחר לא
שם העצם כמו תנך : אכנך ולא ידעתני
ישעי' מה

כנם ג כח לט : לא לה
א אסיפה • כניסי לי גם כסף קהל' ב
ב גובה ותלול כונס כנד תהלי' לג
ג בגד הרגלים • מכנסי בד שמות כח

כנע פד ח
א משפיל עצמו נכנע אחאב מ"א כא
ב הרעה • יכנע לבבם ויקר' כ'
ג שם אומה • כנען
ד שם הסוחרים • כנען בידו מאזני מרמה
הושע יב

כנף ג כח מ • נו לד
א אבר חי מעופף • כל בעל כנף
משלי א
ב פאת הבגד • כנף המעיל ש"א כד
ג פאת הארץ • מכנף הארץ ישעי' כד
ד ידים • בכנפיך נמצאו ירמי' ב
ה הסתר • ופרשת כנפיך על אמתך רות ג
ו הכנעה : ולא יכנף עוד מוריך ישעי' ל
ז התפשטות החיילות • מטות כנפיו ישעי' ח
ח מהירות הליכה • כנפי רוח תהלי' יט
ט כינוי על האור • כנפי שחר שם קלט

כנר טז ג
כלי שיר • כינור ישעי' כד

כסא ג • ב מו • סב יד
כלי

ד שם עוף · את הכוס ויקר' א

כור ג ב ה · ח מד סא ז
א כלי שמצרף בו מתכות ·
בתוך הכור יחזק' כב
ב מידה · כר סולת ד"ה א
ג דירה וגירות ·מכורותיך יחזק' ב

כוש שם מדינה · מהודו ועד כוש אסת' א

כזב בו לד
א מדבר ואינו מקיים · אל תכזב
בשפחתך מ"ב ד
ב דברים שאינם אמת ואין לבטוח בם מחמת
מקרה כליון והפסק · כל האדם כוזב

כזר סב יא
א איש שאין בו חנינה וחמלה ·
ומלאך אכזרי משלי יז

כחד ג כז ד · לט טו
א העדר ידיעה · לא נכחד עלמי
ב השמדה ואבידה · הנכחדת תכחד זכרי' יא
ג ענין גירוש · והכחדתיו שמות כג

כחל ט ו
רושם סביב העין בלבע ·
כחלת עיניך יחזק' כג

כחש ג בו לג פב לה
א דלת בשר · ובשרי כחש תהלי' קב
ב משפיל עלמו · ויכחשו לך אויביך דברי' לג

כי ו א ז · יד כט כה מא כח ח סג יט
עד מ
א כמו אם · כי תפגע שמות כא
(ההפרד אם לא יביא רק בדבר מלוה ורלוי
וזה יבוא בדבר הרשות)
ב כמו פן · כי תאמר בלבבך דברי' ד
ג כמו יען · כי קרוב היא שמות יד
ד כמו אשר · מי אנכי כי אלך שם ג
ה כמו כאשר · כי החל האדם לרוב ראשי' ו
ו כמו אמנם כי חטאתי לך תהלי' מא
ז כמו רק אך · כי שרה שמה שם יז
ח כמו זולת · כי אם אל המקום דברי' יב
ט כמו אף · כי אם תכבסי

כיד ג ד א סג לד
א כמו איד · יראו עיניו כידו איוב כא
ב כלי זיין · וכידון נחושת ש"א טז

כים מא כ
א כוכבים מעדנות כימה איוב ט

כים פג ז
א בגד מקבל בו מעות · כיס
אחד משלי א

כיף יג
א סלע ואבן · ובכפים עלו ירמי' ד

כיר ז כב מד · מג מד
א כלי לרחילה · כיור שמות ל
ב מקום שמבשלים שם ·תנור וכירים ויקר' יא

ככב מא טו
א ששהכוכבים ·דרך כוכב במד' כד
ב מזל כוכב · כוכב אלהיכם

ככה להגיד אופן העשי' וככה תאכלו
אותו שמות יב

ככר ד ט כב יא יז לד לח יג
א משקל · וקח בכרים מ"ב ה
ב מידת לחם · וככר לחם שמות כט
ג מישור · בכל הככר בראשי' יט

כלא ג כג ל · פב ג
א מניעה · כלאתי רגלי תהלי' קיט
ב הפסק מהמעשה · אדוני משה כלאם במדב' יא
ג סוגר · כלאו לדקי' ירמי' לב
ד בית אסורים בית כלא מ"ב יז
ה דיר הלאן · גזר ממכלה חבקוק ג'
ו תערובות ב' מינים · שעטנז כלאים ויקר' יט

כלב ג לח ט ו סז ח
א שם חי' · כלב לשונו שמות יא

כלה ו יא מב : כח כג : לד לז עד כו :
עה כו פב ב
א סוף והפסק · כלה ענן איוב ד
ב השלמה · ותכל כל העבודה שמות לט
ג גמר מחשבה לעשות · כלתה הרעה
מעמו ש"א כ
ד תאוה ותשוקה · כלתה נפשי תהלי' כח
ה כליון והשחתה · כלה ונחרלה ישעי' יד
ו שם כלי · אל כלי במדב' יט
ז אבר פנימי · שתי הכליות שמו' כט
ח קץ וסוף בלא פגרי : תכלית שנאה תהלים
בלא

כבר ו א כז : ד ג לג מ נ ד ת : ס כ פ יוד
א הרבה : מלין יכביר איוב לה
ב חזק : רוח כביר שם ח
ג חב וגבורה : כאביר יושבים ישעי׳ י
ד כמו אז ומקדם · וכבר היו לעולמים קהלת א
ה מדת האדמה : כברת ארץ ראשי׳ לה
ו שור כמפורש : כביר העזים ש״א יט
ז נפה ששוי נקבים · ינוע בכברה עמוס ט

כבש ד ז כא יוד לט מט ז סו ט
א מכריח ומתחזק להכניעו חבירו ולאנסו לאיזה דבר : הגם לכבוש המלכה אסת׳ ז
ב סתירה והעלמה : יכבוש עונותינו מיכה ז
ג מדרגה ומעלה לעלות למקום גבוה ושיפוע : וכבש בזהב לכסא ד״ה ב ב
ד תנור אבנים : כעשן הכבשן שמו׳ יט
ה צאן רך : כבש אחד במדב״ז

כבש סו י

כדד ב ז מג מג עו
א כלי למים וקחם · וכדה על שכמה ראשי׳ כד
ב שם אבן טוב : כדכד ישעי׳ נד
ג כידולי אש : כידודי אש איוב מא

כדר יג ד
א דבר עגול מתגלגל : כדור אל ארץ רחבת ישעי׳ כב

כהה ג יב כב כו פה לד
א רפיון אור הראות · לא כהתה עינו : דברי׳ לד
ב עלב · ולא כהה בם
(אין כהה לשברך ע׳ ש׳ גהה)

כה ב כו כה ם
א כדמיון · כזה · כה עשו אבותיכם במדב׳ לב
ב שיעור כמות · כה יהיה זרעך ראש׳ טו
ג שיעור המקום : נלכה עד כה שם כב
ד שיעור הזמן : לא שמעת עד כה שמות ז
ה כמו פה · התיצב כה במדב׳ כג
ו כמו זאת : למה תעשה כה

כהן ב יג מד נב ב
א שירות ועבודות · וכהן אלעזר במדב׳ ג
ב קישוט : יכהן פאר ישעי׳ סא
ג ראש העם בעבודת אלהותיהן לאל עליון

כוה סג לב
א שריפה : לא תיכוה ישעי׳ מג

כוח פ כב
א חוזק · הנותן לך כח
ב שם : אכלו זרים כוחו הושע ז
ג פרי ועושה · תת כוחה ראשי׳ ד
ד שם שרץ · הכח ויקר׳ יא

כול ו ם לג ם מד סב כא ב סח ב
עג יא יב ·
א מדידה · וכל בשליש ישעי׳ מ
ב המדה מחזקת מה שנמדד לתוך המדה · ולא יכולו המים · ירמיה ב
ג סבלנות · נלאיתי כל כל
ד מסדר עניניו כראוי : מכלכל דבריו במשפט תהלי׳ קיב
ה ממון ומזונות : וכלכלתי אתכם ראשי׳ מה
ו איש צר עין וכלי כיליו רעים ישעי׳ לב

כון ם ז מה ט יא ב כט כא כז סד ו
א הכנה · וגו׳ נכון לבו שמות לד
ב קיום וחיזוק הדבר · והמלכה נכונה מ״א ב
ג ראוי וישר · דברתם אלי נכונה איוב מב
ד הסכמת הדיבור והמחשבה · ולבם לא נכון תהלי׳ עח
ה גמר הדבר · שדים נכונו יחז׳ טז
ו יסוד ותיקון · כונן שמים משלי ד
ז מסדר הדבר · מכין תבל ירמי׳ י
ח דבר הכנים ומחזיק איזה דבר · הכיור ואת כנו שמות י
ט התמנות · והשיבך על כנך ראשי׳ מ
י אמת ויושר : כן דברת [illegible] י
יא עבודה · מה מעובדי פסל · לעשות כונים ירמי׳ ז
יב תולדות · קלה לתכונה נחום ב

כוס ג ח ו נח טז עה מז
א גביע לשתות · כוס פרעה ראשי׳ מ
ב פרעניות · כוס חמתו ישעי׳ נא
ג ישועה · כוס ישועות תהלי׳ קטז
שם

ז התמנות שופט : ולוט יושב בשער סדום שם יט
ח כינוי ליושב במקום שלא נולד :
גר ותושב אנכי ראשית כג

ישה ב : א נו : פר מה
א הפך מילת אין : אולי יש ראשי' יח
ב מחשבה ולשון והכח לגמור דבר :
לי עצה ותושי' משלי ח

ישח יח לט · (עיין ש' שחה)

ישט ב ב כד מח כח
א שולח יד ליתן דבר לחבירו :
אשר יושיט לו המלך אסת' ה

ישם מט כט
א שממה מלמיתה : והאדמה לא תשם ראשית מז
ב מקום חרב וריק : בישימון דרך תהלי' קז

ישן ב : ס כו : עא כד
א שוכב על מטתו ועיניו סגורים וכל הכוחות בטלים : ישנתי אז ינוח לי איוב ג
ב מיתה ; אשכבה ואישן תהלים ד
ג דבר העומד זמן רב : ונושנתם וזקן הפך נער וישן הפך חדש דברי' ג

ישע עז לט
א עזר והצלה · עם נושע בה' דברי' לג
ב הצלחון · הנותן תשועה למלכים תהלי' קמד

ישף ו יח
א שם אבן טוב ישפה שמות כח

ישר עז ל א קו בלתי מעוות : וישרנה הפרות ש"א ו
ב טוב וכשר : כי ישרים דרכי ה' הושע יד
ג נשיאות חן : כי היא ישרה בעיני שופטי' יד

ישש עא כב
א זקן · גם ישיש בנו איוב טו

יתד ב מג א ברזל הנעשה לתקוע בכותל · יתד האוהל שופטי' ה

יתם כז א א בן שנעדר האב · ואת יתומים יבוזו ישעי' י

יתר ד לפ יב : לו נד מא · די · עה כג
א כמו נשאר · והנותר ממנו שמות
ב כמו יהי' : ונותרה בת ציון ישעי' א
ג תוספות ויתרון : ושבע ויותר ד"ה ב לא
ד יתרון מעלה : יתר מרעהו צדיק משלי יב
ה הון ורכוש · והניחו יתרם תהלי' טז
ו חבל וקו · חילם על יתר שם יא
ז מרעה הבהמות · יתור הרים מרעהו איוב לט
ח תועלת · יותר לחכם מן הכסיל קהלת ו
ט חלב הכבד : ואת היותרת ויקר' ג

שרשי כ כאב מו לג

א הרגשת צער · עני וכואב תהלי' סט

כאה מו לה
עלב · ורוח נכאה ·
חלכאים מורכב משלי יז

כבד ה · ז יד בה כח גו עד כא לח
א משא · וכבד עליו פשעה ישעי' כד
ב קושי הלב · כבד לב פרעה שמות ג
ג כחלק הגוף מהרגשתו · כבדו מזוקן ראשי' מט
ד עושר : ואברם כבד מאוד ראשי' יג
ה יקר · למען שמי יכבד ה' ישעי' ס
ו ריבוי מים · ככבדי מים משלי ח
ז פנוי ונקיות · התכבד כארבה נחום ג
ח תואר הנפש : ימרך כבוד תהי' ל

כבה מג מ
א כלות השלהבת והגחלת נשאר בלא אש : ואשם לא תכבה ישעי' סו

כבל ב יא יג : פא לח
א שלשלאות ברזל : בכבלי ברזל תהלי' קמט
ב אדמה של חול · ארץ כבול מ"א ט

כבס כד ה
א רחיצת בגדים : שדה כובס מ"ב יח
ב רחיצת הלב מהחטא · כבסני מעון תהלים

כבע ד טז
א מחכת כדמות מלפפת והוא מגן על הראש : וכובע נחושת ש"א יז
ב בדרך מליצה : וכובע ישועה ישעי' נט

יקע ג כב טו יעו מד
א העתק דבר ממקומו · ותקע כף ירך רא׳שי׳ לב
ב תלי׳ · והוקע אותם במד׳ כא

יקף יג נח
א סיבב המקום· הקיפו עלי תהלי׳ פח
ב סיבוב הזמן : הקיפו ימי המשתה איוב א

יקץ ס ח
א התעוררת מן השינה · וייקץ יעקב רא׳שי׳ כח

יקר כה כס כם
א כבוד וחשיבות יקרת בעיני ישעי׳ מג
ב קשה ורחוק מהשיג דבר : ויקר פדיון נפשם תהלי׳ מט
ג בקשה על הצלת הנפש תיקר נא נפשי מ״ב א
ד כובד ונטל · יקר מחכמה מכבוד סיכלות מעט :

יקש נז ו
א פרישת רשת · יקשתי לך ירמי׳ נ
ב מכשול · בפועל כפיו נוקש תהלי׳ ט

ירא נג מא א דאגת עונש ונזק· ירא מפני הכשדים מ״ב כה
ב מורך בלב · הירא ורך הלבב דברים כ
ג יראה׳רוממות· ליראה את השםהנכבד שמות
ד משורר תמהון ופליאה · מעשה ה׳ כי נורא הוא שמות לד

ירד יא כט א הולך מגבוה לנמוך · ואש ירדה מן השמים מ״ב א
ב נסיעה בים · יורדי הים תהלי׳קז
ג מיתה :· יורדי בור שם פח
ד שפלות · וירד גאון עוזה יחזקאל ל
ה כא ופיגור · הורידי כנחל דמע׳ איכה ב
ו לפרק כלי על חלקים : יורידו אותו הלוים במדבר א
ז שיפוע ההר · במורד בית חורן יהושע י

ירה ד כג כא · מה ח · עו דיפר לט
א זריקה במהירות ירה בים שמות טו
ב ירידת גשם · יורה ארץ הושע ו
ג הנהגה · להורות לפניו גושנה רא׳שי׳מו
ד לימוד דרך ישרה יורו משפטיך דברי׳לג
ה שובע · ומרוה גם הוא יורה משלי יא
מילת תורה ש־ירה

ירח ג מאלם : מב כב
א שם מאחד מן ז׳ כוכבי לכת : ירח עשה תהל׳ ק״ד
ב סיבוב ימי החודש ירח ימים דברים כא

ירט עז עז
א בהלה ופחד · כי ירט הדרך במדב׳ כב
ב כעס · וע״י רשעים ירטני איוב טז
(וי״מ השלכה · וי״מ רפואה)

ירך ג · יוד כט · עד ב
א אבר אחד מהבעל״ח · ולנפול ירך במדב׳ה

ירע ב לג כז ו
א כעס ועלב· נפשו ירעה לו ישעי׳טו
ב תלונה · ולא ירע לבבך דברים טו
ג ווילון יריעה · היריעה האחת
ד מקרה רע : וירע למשה תהלי׳קו

ירק ד · ל כו · מו לא סט מד עא נח
א ליחה היוצאת מהפה · ירק ירק בפני׳ במדב׳ יב
ב עשב · כגן הירק דברי׳יא
ג שם חולי · כל פנים לירקון ירמי׳ל
ד צבע ירוק : ירקרק ויקר׳יד

ירש ד לה מד מח כז :· עו א׳ פב ל
א נחלה שלוקח מן קרוב אחד מותו וירש אותה במדבר כז
ב נחלה שכובש בחזקה: וירשת את־הארץ דברים ו
ג גירוש · לרשת גוים שם ט
ד ריש ודלות : ופן אורש משלי ל
ה יין חדש · תירוש יואל ב

ישב א סח ם יא
א ישיבה : ועלי הכהן יושב ש״א יא
ב דירה : ישב בארץ כנען רא׳שי׳יג
ג עשית הצורך : כשבתך חוץ דברים כג
ד עכבה : ותשבו בקדש שם א
ה שומר · היושב על הכלים ש״א ל
ומנוחה · שבת עמדי רא׳שי׳כט
התמנות

א דבר היוצא ממנהג הטבע : אנשי מופת זכריה ג
ב אות על דבר אחר · אני מופתכם יחזק' יב

יצא ד מא מג · נה יח · עא ו · עג ו
א הליכה מבפנים לחוץ · אך יצא יצא ראשי' כז
ב הלידה · ויצא הראשון שם כו
ג גזירה · מה' יצא הדבר שם כד
ד הוית דבר · מרשעים יצא רשע ש"א כד
ה הדיבור · הדבר יצא אסת' ו
ו נגיעת העונש : יצאה בי יד ה' רות א
ז צמיחה · זרעך היוצא השדה דברי' יד
ח בולט · היוצאים מן המנורה שמות כה
ט יושבי העיר : יוצאי שער עירו ראשי' לד
י התפשטות · יצא קום תהלי' יט
יא חרדה · ויצא ד' לבם ראשי' מב
יב מיתה · בצאת נפשה שם לה
יג פורש מן הכלל : יצאו אנשים בני בליעל דברי' יג
יד כמו נפלה · אשר יצא לו שמה הגורל במדב' לד
טו עושה כראוי ונכון · ירא אלהים יצא את כולם
טז הוצאות על הנצרכות · אשר יצא על הבית מ"ב יב
יז הגלה · ממצוקותי הוציאני תהי' כה
יח גירשון · להוציא נשיהם עז' יוד
יט בנים : יוצאי מעיו ד"ה ב לב
כ תחילת הדבר · מוצאי בוקר תהלי' סה
כא גלוי צואת אדם · צואת בנות ציון ישעי' ד

צאצא · הוראה לבנים ובנות הצאצאים ישעי' מב

יצב · ג לג · ו כד כ כא · נ ז נב יט
א מתעכב · נצבה שגל תהלי' מה
ב משגיח · הנצב על הקוצרים רות ב
ג עומד · ותתצב אחותו שמות ב
ד חיל המלחמה : המצב המשחית ש"א יד
ה מגדל עץ · וצרתי עליך מוצב ישעי' כט
ו אבן ציון · מצבה ויקר' כו

יצג ו ל
א עומד : ויצג את המקלות ראשי' ל
ב משיב ומציר · והצגתיו לפניך ראשי' לג
ג המחזר על מקומו · אציגה נא עמך שם לג

יצע ג · ה כב לג : ם יד.
א שוטח תחת הגוף למשכב · שק ואפר יצוע ישעי' כח
ב מהלך סביב לבנין · ויבן על קיר הבית יציע מ"א ו
ג מטה שהשוכבים עליו : מצע משלי ל

יצק ג · ו למד מה פ יז.
א שופך · ואת הדם יצק ויקר' א
ב משמש לרבו · אשר יצק מים על אלי' מ"ב ג
ג שפיכות התפלה · צקון לחש ישעי' כו
ד המס המצות : ויצקת לו שמו' כה
ה חזק ואמיץ · עפר למוצק איוב לח
ו מרזב · מוצקות לנרות זכרי' ד
ז יסוד · מצוקי ארץ
ח דפוס ששופכים בו המתכות · יצוקים ביציקתו מ"א ז

יצר ה · יא מג · טז טו · עז ו · פ לה לו
א ענין בריאה · וייצר ה' את האדם ראשי' ב
ב נתינת צורה ולבש · ובמקבות יצרהו ישעי' מד
ג מחשבה : יוצר עליכם רעה ירמי' יח
ד חידוד · כלי יוצר עליך ישעי' נד
ה אומר · אל היוצר זכרי' יא
ו רצון ותאוה · ידעתי את יצרו דברי' לא
ז איברי האדם : ויצורי כל איוב יז

יצת ב מג כג · מט כח
א שריפה · ותצת בסבכי ישעי' ט
ב שממה · נצתה כמדבר ירמי' ט

יקב לח לג
א מקום דריכת ענבים · גם יקב חצב ישעי' ה

יקד מג ל
א דליקה · אש יוקדת ישעי' סה

יקה כו טו
א קיבוץ : יקהת עמים ראשי' מט
ב קמטים מחמת זקנה · ליקהת אם משלי ל

ימר נא כח
א שנוי · ובכבודם תתימרו וי"א
ענין התנשאות יתאמרו כל פועלי
און ישעי' סא

יגה כו מב
א נגישה ולחילם כינס יחד תהלי' עד
ב לקחת בחוקה · להונותם מאחוזתם יחזק' מו
ג טעות · אל תונו ויקר' כה
ד תונאות דברים · והאכלתי את מוניך מילת
ל באחונים ב' מילות בא יונים ישעיה מט

ינח כד מד
א הסאר הדבר כמו שהוא · הניח
שם ד" משה מ"א ח
ב נתינה במקום · והניחו לפני מזבח שמות טז
ג נתינת רשות וכח לעשות דבר : לא הניח
לאיש לעשקם
ד מקום פנוי · מקום המונח יחזק' מא

ינק ב לח כג עג א
א מיצת חלב · מן שדי ומה שדים
כי אינק איוב ג
ב והשפעת הטוב · ויניקהו דבש דברי' לב
ג ילד · יונק עם איש שיבה שם לב
ד ענף רך · ויעל כיונק ישעי' נג

יסד ב א נט : סב לט
א תחתית הבנין · יסד ארץ תהלי' קד
ב חק קבוע · כי כן יסד המלך אסתר
ג עצה · ורוזנים נוסדו תהלי' ב

יסך כב
· על בשר אדם לא יסך שמו' ל

יסף
א רבוי ויתרון · ויסף חמישית ויקר' כב
ב הפעולה · אם יוספי' אנחנו לשמוע
דברים ה
ג הפסק · ויתנבאו ולא יספו במדבר

יסר ב נד טו · פא כו
א תוספת דברים · יוסר לץ משלי ט
ב עונש הכאה · אתכם בשוטים
ג קשר ומוסר מלכים איוב יב

יעד ו · ב יז · כב כו : מ יח סב טז
יח : עה לה
א הכנה והזמנה · ונועדתי לך שמות כה
ב קיבוץ · נועד אל בית האלהים נחמי'
ג קיבוץ של מרידה · הנועדים עלי במדב' יד
ד זמן · כי בא מועד שופטי' כ
ה ויו"ט · אלה מועדי ויקר' כ
ו כינוי לקבר · ובית מועד איוב ל
ז זקנים ושופטים · ושפטו העדה במדב' ל

יעה ז יב
כיבוד ועקיצה · ויעה ברד ישעי' כח
ב שם כלי מגריפה · היעים מ"א ז

יעז פ יד

יעט ב · לא כח : נ' כט

יעל כה כט · סו כח
תיקון לעזר · מה הועיל פסל חבקוק ב
ב השתדלות · להואיל יועילו איוב ל
ג שם חיה · ליעלים ־ד תהלי' קד

יען ב · א מ · נח יב
כמו בעבו' · יען כל תועבותי' יחזק' לו
ב שם עוף · בת היענה ויקר' יא

יעף ג · יד יא · נו לא פ כח
א יגיעה · לא ייעף ולא ייגע ישעי' מ
ב תוקף וחוזק · וכסף תועפות וי"א תועפות
קל לעוף איוב כב

יעץ סב לז
א להשכיל איך לעשות :
איעצך נא מ"א א

יער ב טו כח · לה ד
א קיבוץ אילנות · יער צומח קהל' ב
ב תלת דבש · אכלתי יערי שה"ש ה
ג בית מקורה · בית יער הלבנון מ"א ז

יפה ח כא כב כג
חן ונוי · מה יפית שה"ש ז
ב קישוט ותכשיט · ובזהב ייפהו

יפח יח כד
דיבור · ויפח לקץ חבקוק ב
ב לשון פריסה · תתיפח ירמי' ד

יפע יב מז
א הגלות אור · הופיע מהר פארן
דברי' לג

יפת כו יח

דבר

ממתין · וייחל עוד רא״שי׳ ח
ב כעין תקוה · מיחל לאלהי׳ תהלי׳סט
ג בקשה · אוחילה לפניך ש״ב יח

יחם ג טז כז כח מג ג
א חמימות מלעס · יחם לבבי דברי״יט
ב חימום משגל · ויחמו הצאן ראשית ל
ג עונש · שפוך חמתך תהלי׳עט

יחף פג לו
א הולך בלא מנעל·ויחף ישעי׳כ

יחש עה מג
א משפחת האד׳·ספר היחש נחמי״ז

יטב ג ט יב · עה כג
א הצלחה · למען ייטב רא״שי׳יב
ב ריצוי · ותיטב לה׳ תהלי׳סט
ג נשיאות חן · ותיטב הנערה אסתר
ד הטבת המעשים · אם תטיב שאת רא״שי׳ד
ה הטבת האכילה·מטיבים את לבם שופטי׳יט
ו שלימות הפעולה בלא שגגה · היטבת לראות ירמי׳א
ז הפלגת הפעולה בתכלית האפשר · טחון היטיב דברים ט
ח התנשאות·ייטב אלהים את שםשלמ׳מ״א א
ט תיקון הדבר · בהטיבו הנרות שמות ל
י קישוט וכוי׳ : ותיטב את ראשה מ״ב ט
יא דבר מובחר · מיטב שדהו שמות כב

יין לה מה
א משקה היוצא מן הענבים·יין ויקרא י

יכח ג · מ טז · נד יג עא מא
א וויכוח בטענות· יסר נוכח איוב כב
ב דבר מבורר · דברים נכוחים משלי כד
ג מייסר חבירו בדברים · והוכיח אברהם את אבימלך רא״שי׳כא
ד עונש הכאה · והוכחתיו בשבט ש״ב ז
ה בורר איז׳חלק·אות׳הוכחת לעבדך רא״שי׳כד

יכל ב · א מב · נג יז
א על הכח לעשות · או בלתי לעשות : מחמת שאין בכחו · או מחמת איסור בדבר ולא יכול יוסף להתאפק רא״שי׳לה
לא יוכל שלחה כל ימיו דברים כא
ב שבולת ופלג מים · מיכל המים ש״ב יז

ילד ג עג בג לא
א יציאת החי מבטן·ילדה בן רא״שי׳יט
ב חידוש חכמה · וילד און איוב טו
ג חי׳המילדת · בילדכן העבריות שמות א
ד יצירה · הרים יולדו תהלי׳צ
היוחס המשפח׳·ויתילדו על משפחות׳במדב׳א
ו שם הקטן · ויגדל הילד נקב׳ילדה זכרי׳ח
ז מתגדל בבית · ילידי ביתו רא״שי׳יד
ח משפחה · ואל מולדתו במדבר י
ט כל הנמצאים·תולדו׳השמים וגו׳ ראשית ב

ילך עד טו
א הליכ׳ממקו׳למקום·וילך משה שמו׳ד
ב התהלכות הנפש · ללכת בתורתי ד״ה ב
ג הצמיחה · ילכו יונקותיו הושע יד
ד ניגור ונטפי מים · ילכו מים יואל ד
ה מיתה : אלך ולא אשוב איוב י
ו הזמנה · לכו נרננה תהלים לה
ז הנהגת הגופני·ואולך אתכ׳קוממיו׳ויקרא ב
ח הנהגת הנפש · מוליך יועצי׳שולל איוב יב

ילל יז נא
א לידה · הרה ללת ש״א ד
ב זעקת שבר · הלילו הה יחזק׳ ל
ג רוח מנשב במדבר : ילל ישימון דברים לב
וי״א ותוללינו שמחה : משורש זה

ילף מז כח
א צרעת לחה : ילפת ויקר׳כא

ילק נח מב
מין ארבה : הילק יואל ב

ים ג מא מח : נג יוד סז לט
מקוה מים רבים·ורחב׳מני ים איוב יא
ב צד מערב · בית אל מים רא״שי׳ יב
ג מין חיה · הימים שם לו

ימן ד · מא כג כד עו לב לג
א צד הדרום שבגוף הפנים נקרא מזרח ותאחז יד ימין יואב ש״ב ב
ב ישועה · ימינך ד׳ נאדרי וכן עונש · ימינו כצר שמו׳ טו
ג צד דרום העולם : צפון וימין תהלי׳פט

טו תו"ת הנעשה בשותפות תשומת יד ויקר' ה
טז מועל בממון רעהו : אם לא שלח ידו שמות כב
יז מעילה בגוף ונפש · לשלוח ידו במשיח ה' ש"א כו
יח הסכמה · לעשות רצון חבירו החזק יד ישעי' מב
יט עזר · מצרים נתנו יד איכה ה
כ היכולת · ומצאה ידו ויקר' כה
כא חינוך · מלא יד שם ה
כב · מעט · וקובץ על יד משלי יג
כג כמו על ידי · ביד תפלה שמות ד

ידד עם לה
א אהוב · אשירה נא לידידי ישעי' ה

ידה ג טו יא · כג יד סב יז
א זריקה · לידות קרנות הגוים זכרי' ב
ב שבח ותהלה · אודה את ה'
מכיר שחטא · ומודה ועוזב משלי כח
ד תפלה · יהודה. נחמי' יא
ה שבט יהודה · איש יהודי אסת' ב
ו קרבן הבא על וידוי עון על תודה ויקר' יז

ידע ה · יט יד : ב יד כב כט · כג ד · טו ח
א הכרה : ולא ידע יעקב ראשי' לא
ב הרגשה · לא ידעתי את ה'
ג שומע · ומרדכי ידע אסתר
ד בוחר · רק אתכם ידעתי עמוס ג
ה השגחה : ידוע תדע פני צאנך משלי כז
ו תשמיש : והאדם ידע ראשי' ד
ז הכאה · וידע את אלמנותיו יחזק' יט
ח מבין דבר · יודעי העתים אסת' א
ט מפורסם : נבונים וידועים דברי' א
י שומע · ומעקש דרכיו יודע משלי י
יא בילבול : ובקרב כסילים תודע פי' תתבלבל החכמה :
יב אוהב ורע · ומיודעי איוב יט
יג התגלות: בהתודע יוסף ראשי' מה
יד מחשבה · אחוה דעי איוב לב

טו קרוב ממשפחה אחת : ובועז מודעתינו רות ג
טז קסם · אוב או ידעוני ויקר' כ

יהב ג עב ח · פד לב לג
א הזמנה ונתינה · הבה את אשתי ראשי' כט
ב עסק מו"ת · השלך על ה' יהבך תהלי' נה

יהר כו מג
א גבה רוח · זד יהיר משלי כא

יום ב · אלב · סב כ
א עת יאיר השמש : ויקרא לאור יום ראשית א
ב כ"ד שעות נקרא יום · יום אחד שם
ג כינוי על עת וזמן · ביום הכותי במדב' ח
ד כינוי למקרה ופרעניות כי קרוב יום ה'
ה יש יום מורה · מיוחד יום זה דוקא אכלהו היום · ויש מורה על הכלל היינו כל הימים · קויתי כל היום שמות טז תהלי' כה
ו כינוי לשמש · פנה היום ירמי' ו
ז תיכף · מכרה כיום ראשית כה
ח קץ החיים : בא יומו יבוא ש"א כו
ט שנה · ימים תהי' גאולתו ויקר' כה
י חיי האדם · מספר ימיך שמות כג

יון נו יד נז יד
א טיט וחומר · מטיט היון תהלי' מ
ב שם עוף · כנפי יונה שם סח

יזם כד כג
גמר מחשב' · אשר יזמו לעשות ראשי' יא

יזן ג כה
כמו מזוין · סוסים מזוינים ירמי' ה

יזע עא יז
א זיע וליחות : לא יחגרו ביזע יחזק' מד
ב יגיעה : בזעת אפיך ראשית ג

יחד ב א · ג · ג ל
א לדמות דבר אל דבר · לא תחד אתם בקבורה ישעי'
ב הזמנה · יחד לבבי תהלי' פו
ג מספר אחד · רך ויחיד משלי ד
ד כינוי לנפש · מכלב יחידתי תהלי' כב

יחל עת א

ממתין

טרם כו: כ
א עדיין לא היה הדבר · טרם ילמת ראשי' ב
ב כמו לפני · טרם כלה לדבר שם כד

טרף ג כו נכ' לז לט · סז ד
מחי' וכלכלה · הטריפני לחם משלי ל
ב דריסת חי' · פן יטרוף כאריה תהלי' ז
ג סמלא בכעס · טרף וירפאנו הושע ו
ד עלה טבלת · עלה זית טרף ראשי' ח
ה שם בהמה דרוסה · הטרפה לא ישלם

טאטא יז יג **טפסר** נא לא

שרשי יוד

יאב לד לא
חפץ ורצון · למצותיך יאבתי תהלי' קיט

יאל ג: כא לג · כו ב סא מד
א סיכלות · אשר נואלנו במדב' יב
ב רצון · הואל ה' לעשות ש"א יב

יאר נג יט שם נהר

יאש כו כג
היסח הדעת מדבר · ליאש על כל העמל קהלת ב
ב אבידת התקוה · ואמרו נואש ירמי' יח
ג דברים שאין בהם תועלת · ולרוח אמרי נואש איוב ו

יאת ב כו ח · פג ס
א ראוי ונכון · כי לך יאתה ירמי' יוד
ב מתהלה · בזאת נאות ראשי' לד

יבב יז לט
א קול יללה · ותיבב אם סיסרא שופטי' ה

יבל ו טו לט לו לד סב כח מ' כט
גג טו עז לו
א הבאה · ובתחנונים אובילם ירמי' לא
ב אגמי מים · יבלי מים ישעי' ל
ג קרן השופר · במשוך היובל שמות יט
ד שנת החמשים · שנת היובל ויקרא כה
ה תבואה · הארץ יבולה שם כו
ו מין נגע · או יבלת שם כב

יבם יט כח
א נושא אשת אח · שמה
ויבם אותה דברי' כה

יבש ב יט ס כט נח
א ארץ הנגב · בלי מים
יבש היו יהושע ט
ב ענין בושה · אל אבוש תהלי' כה
ג תוחלת נכזבה · כל הובאיש ישעי' ל

יגב ב כט לז לב ת
א שדה · זרע
לכרמים וליוגבים מ"ב כה

יגה יח כו
עלב · בתולותי' נוגות איכה א

יגע יד ס
א עמל ועיף · ירוצו ולא ייגעו ישעי' מ
ב מעמל להשיג : אל תיגע להעשיר משלי כג
ג נכסים הבאים ע"י עמל · משיב יגע איוב כ
ד התמדת המעשה · כל הדברים יגעים קהלת א

יגר נד ג
א פחד · יגורתי מפניהם ירמי' כב

יד יוד · א מג · ב מח ח לג ·
כח כו ג: ם כה פו יב · נד לד · עב יט
פג ב · פו נח
א כף האדם · יד ימינו ראשי' מח
ב רשות האדם · תחת יד פרעה שם מא
ג ממשלה וכח · אזלת יד דברי' לב
ד מקום מוכן · ויד תהיה לך שם כג
ה עצה ומחשבה · היד יואב ש"ב יד
ו לד סמוך · על יד הירדן במדב' יג
ז ציון ורושם · מציב לו יד ש"א טו
ח משען וסעד · וידות תמה מ"א יוד
ט חלק · חמש ידות ראשי' מג
י ציר הדלת · ידות לקרש שמות כו
יא יתד באופן העגלה ·
וידות האופנים מ"א ז
יב פירסום · ביד רמה שמות יד
יג נבואה · יד ה' יחזק' לז
יד עונש · יד ה' הי' שמות ט

תו"י

ג כמו תדכא · עניים תטחנו ישעי׳ ג
ד כינוי לשינים · ובטלו הטוחנות קהלת יב
ה טחינת המזון בקיבה : בשפל קול הטחנה שם יב

טחר מז לג
א חולי בפי הטבעת. ובטחורים דברי׳ כח

טטף כג כח
א תכשיט על מלח : ולטוטפות שמו׳ יג

טיט נו יג
א חומר וטיט · בטיט חוצות זכרי׳ ט
ב עבטוט : כמו טיט עב חבקוק ב

טיל בג יח
א נע ונד ממקום למקום· מטלטליך טלטלה ישעי׳ כב
ב השלכה · הטיל רוח יונה א

טיר ב טז
ארמון ובינה · טירתם נשמה תהיל׳ סט

טלא ג סו יח יב סט מט
א שם כשב · זאב וטלה ישעי׳ סה
ב גוונים שונים · נקוד וטלוא ראשי׳ ל בגדים ישנים
תטלות בלות ומטלאות יהושע טז

טלל ב ו מד מד לט
א קורות הבית · ויטללו נחמי׳ ג
ב רסיסי לילה · ירעפו טל דברי׳ לג

טמא כח כו
א זהומה · ותטמא הארץ ויקר׳ יח
ב הרחקה : ו.טמאתם את ציפוי ישעי׳ ל
ג זנות · טמא את דינה ראשי׳ לד

טמה סב מז
א סיכלות [illegible] נטמינו איוב יח

טמן ב יב הסד [illegible]
א סתירה : טמן עצל ידו משלי ט
ב אוצר נעלם · מטמון ראשי׳ מג

טנא לח ה
א סל לפירות · ושמת בטנא דברי׳ כו

טנף ע א ה
ליכלוך : איככה אטנפם שה״ש ה

טעה כח ג
שגגה ·הטעו את עמי ש״א יד

טעם ג סב לו עב יד
א הרגשת השכל · גלא טעם
ב הבחנת הדעת · טעמו ודעו
ג נאה או מגונה במעשים יפה וסרת טעם משלי יא
ד עלה הגונה · משיבי טעם שם כו
ה מאכלים · מטעמים ראשי׳ כז

טען ב ג מח עב לה
א הנחת המשא על הבהמה · טענו את בעירכם ראשי׳ מה
ב נעילה ודקירה · מטועני חרב

טפח ד ו לו לא לב סא כד עג עו
א מדידה · וימיני טפחה ישעי׳ מח
ב מתקן ומיישר · טפחתי ורביתי איכה ב
ג רוחב היד · מסגרת טופח שמות כה
ד מלבוש מעטף הגוף · הבי המטפחת רות ג

טפל עם כח
חיבור ודיבוק ע פלו עלי תהלי׳ קיט

טפסר נגיד ומושל

טפף ב יד ח · פד לה
א הליכת דרך גאוה׳ הלוך וטפוף ישעי׳ ג
ב קיבוץ ילדים · לפי הטף ראשי׳ מז

טפש כד לד
א סיכלות ·טפש כחלב תהלי׳ קיט

טרד מד לח
א גירוש ממקום ·דלף טורד משלי יט

טרה נז מט
א ליחות טולא תהתכה מכה טרי׳ ישעי׳ א

טרח ם לד
א יגיעת עמל · ברי יטריח איוב לז
ב תלאות שנפש קלא בה · טרחכם ומשאכם דברי׳ א

ז׳ו לאחרת · והתחתנו אותנו ראשי׳ לד
ב בעל בתו : ילא חתן מחדרו יואל ב
ג אבי אשתו · חותן משה שמו׳ יח
ד אם אשתו · חותנתו דברי׳ כז
ה משתה נשואין · ביום חתונתו שה״ש ג

חתף כו כ
א חטיפה פתאום · הן יחתוף איוב ט

חתר ה ד
חיקור תחבולות : ויחתרו האנשים להשיב יונה א

חתת יז ט
א פחד ושבירת רוח ותו ויבשו מ״ב יט
ב הכנעה · מפני שמי נחת מלאכי ב
ג מורא ובהלה · וחתכם ראשית ט
ד שבר לרה · ומחיתה לפועל און משלי יוד

חבצלת לב כ שם וורד :
חכלל סט לז · חלמש י כב
חנמל מד יוד חספס יג ה
חרגל נח מא חרטם יט מה
חרמש לב מב : חרצב פא לד
חרצן לה כה
חשמל יג לד · חשמן נב א

שרשי ט

טאט
כלי שמכבדין הבית וטאטאתיה ישעי׳ יד

טבח נז יא
א זביחה : טבחת איכה ב
ב מבשל · ולטבחות ש״א ח

טבל כג מז
א תוחב דבר במשקה : וטבל הכהן (ויש כדי לרחוץ זהומתו) ויקר׳ד
ב כובע · סרוחים טבולים יחז׳ כג

טבע ט לא
א שקיעה בדבר לח : טבעתי ביון מצולה תהלי׳ סט
ב כלי הניתן באצבע : טבעת במדב׳ לא
ג יסוד : אדני׳ הטבעו איוב לח

טבר עג כא
א כמו שרר · שהוא באמצע הגוף טבור הארץ שופטים ט

טבת
שם חודש העשירי

טהר כח ל
א נקיות : ארחן בהם וטהרתי מ״ב ה
ב בהירות · ורוח עבר ותטהרם איוב לז
ג לירוף : ומטהר כסף מלאכי ג
ד נקי מחטא · יטהר גבר איוב ד
ה הסרת טומאה : ורחץ במים וטהר ויקר׳ יד

טוב עה כב
א נוי ויופי : מה טובו אוהליך במד׳ כד
ב תועלת והנאה · טוב העץ למאכל ראשי׳ ג
ג בחירה · אם טוב בעיניך ירמי׳ מ
ד שמחה · וטוב לב משלי טו
ה נדיבת רוח · טוב עין משלי כב
ו לדיקים · טובם כחדק מיכה ז
ז עשרו · וכל טוב אדוניו ראשית כד

טוה ל מב
א שזורת חוטים : טוו את העזים שמות לה

טוח ב ט כג עד כז
א מירוח ודיבוק · טח מראו׳ ישעי׳ מד
ב חלק המוח · בטוחות חכמה איוב לח
ג פנימית הלב · ספלת בטוחות תהלי׳ כא

טור מא יד
א שורה מסודרת : שלשה טורי גזית מ״א ז

טוש נו כח
א עופף מהיר · כנשר יטוש איוב ט

טחה ד כח
שיעור זריקת החץ · כמטחוי קשת ראשי׳ כא

טחן לג לג
א שוחק דבר דק דק : וטחנו ברחים במדב׳ יא
ב כינוי למשגל · תטחן לאחר איוב לא

ה מקום שממה · ושכן חררים ירמי' יז

חרש ט · ג ד ד לב כ לד כב לה ·
כד כה · לה ו לח כב מהפכו:
מז מג

א שתיקה · אל תחרש ממני ש"א ז
ב חפירה בקרקע · לא תחרוש דברים כב
ג רושם · חרושה על לוח ירמי' יז
ד מחשב' עמוקה · אל תחרוש על ריעך משלי ג
ה מלאכת אומן · חורש נחושת ראשית ד
ו חסר כח השמע · או חרש שמות ד
ז יער · חורש מצל יחזק' לא
ח רוח קדים · חרישית יונה ד
ט כלי חרש · ואת מחרשתו ש"א יג
י כלי אדמה · כלי חרש ויקרא ו

חרש יא מד

חרת כב לד

א כמו חקק · חרות על הלוחות שמו' לב

חשב ד · טו לה · כד ז · לא ד ·
כא כז

א רעיון · חשב אלהשחית איכה ב
ב דמיון · יחשב[illegible]אויב איוב לג
ג חשבון · וחשב עם קונהו ויקר' כה
ד אומן במלאכה · חורש וחושב שמות לה
ה אזור · וחשב האפוד שם כח

חשה כ לח

א שתיקה · עת לחשות קהלת ג

חשך יב יח

א העדר אור · יחשך השמש ישעי' יג
ב סומא · וחשכו הראות קהלת יב
ג תואר שחור · חשך משחור איכה ד
ד מניעת הבגה · וחשכה לכם מקסו' מיכה ג
ה יום צרה · יום חושך איוב טו
ו כינוי למיתה · בחושך פלאך תהלי' פח
ז חסר השכל · לפני חשכים משלי כב

חשך יב כד

א מניעה: ולא חשך ממני ראשי' לט
ב הפסק · קרא בגרון אל תחשוך ישעי' נח
ג מטמון וגנוז · אשר חשכתי איוב לח

חשל מו א

א חלש באון · כל הנחשלים דברי' כה

חשמל זוהר אש יחזקאל א

חשמן גדול וחשוב

חשן לכ ד

כיס ונרתק' חשן והאפוד מונח"ב אוית

חשף ג במ יא : מד כב סו ג

א מגלה דבר המכוסה · מחשוף הלבן ונופל על המכוסה ראשית ל
וגם על המכסה · חשפתי שוליך ישעי' כב
ב שאיבת המים : לחשוף מים שם ל
ג מרבץ לצאן · חשיפי עזים

חשק ג לב א · לד לד

א תשוקה ורצון : חשק ה' בכם דברים ז
ב קישור · מחושקים כסף שמות כז
ג חגורת כלי המדבק הנחרי' · וחשוקיה' מ"א ז

חשר פא לה

א קישור · חשרת מים ש"ב כב
ב עלים התחובות באופנים · וחשוריהם מ"א ז

חשש לג טז

א קש של שבלין וחשש להבה ישעים ה

חתה ג ז ט יא

א גריפת גחלים : לחתות אש ישעי' ל
ב שם כלי · מלא המחתה ויקר' טז

חתך לט יד

א גזר דין · נחתך על עמך דני' ט

חתל לא לח

א עטיפת ילד בעת קטנו והחתל לא חותלת יחזק' טז

חתם כו כח

א סגירה וסתימה · חתום באוצרותי דברים לב
ב חתימת יד אדם · ונחתם בטבעת אסת'
ג אטום וערל · החתים בשרו ויקרא טו
ד רשימה · יומם חיתמו איוב כד
ה כלי שחותמין בו · חותמך ראשי' לח

חתן ג יט כו כח · כא טז

א התקשרות זכר עם נקב' ממשפחה

א

חקק ב כג כה לב
א רושם בשיקוע · וחקות עלי' יחזק'ד
ב רושם בכתב · החקקים חקקי און
ג שם מצה רבינו · חלקת מחוקק דברי' לג
ד דבר הקבוע · לחם חוקי משלי ל
(וכן מזון קבוע וכן מלאכה קבוע יקרא חוק)
ה שיעור : לבלי חוק ישעי'ה
ו מצות התורה · חוק ומשפט שמו' טו
ז סדר הטבע · חוקות שמי' וארץ ירמי' לג
ח חכמי לב · חקקי לב שופטי'ה

חקר סד כב
א מעיין בדבר וחקרת דברים יג
ב לתור ולרגל · חקרו את הארץ שופטי' יח
ג תחתיות ארץ · מחקרי ארץ

חרב ג' לח כט כ מט יג
א יובש מליחות · חרבו פני האדמה ראשי' ח
ב שממה · והגוים יחרבו ישעיה ם
ג חמימות ויובש · חרב מני חורב איוב ל
ד כלי זיין · יש חרב במדבר כב
ה מין חולי : בחרחר ובחרב

חרד ב נג כב · נח כט
א פחד פתאום · ויחרד יצחק ראשי' כז
ב מהירות ובהלה : ויחרדו זקני העיר לקראתו ש"א יג

חרה ב טו כב : מג כז
א חימום של כעס · ויחר אף דברי' ז
ב עלב ודאגה : ויחר לקין ראשית ד
ג מגרה לריב · הנחרים בך ישעי' מא
ד קנאה · אל תתחר תהלי' לז

חרז ו כב
א שורות מסודרות · בחרוזי' שה"ש א

חרט ב · ט · יג · פג ח
א כלי שרושמין בו · בחרט ישעי' ח
י"ח שהוא דפוס

חרטם הוא קוסם · חרטומי מצרים

חרך ב יב כט · מג לח
א הבהב באש · לא יחרוך רמי' צידו · משלי יב

חרל ליוד
א מין עשב כקוץ : תחת חרול יסופחו איוב ל

חרם ד · ב כו · מז מח · מט יד · נה כז
א הפרשה · והחרמתי לה' מיכה ד'
ב השחתה · והכתי את הארץ חרם מלאכי ג
ג שם מלודה · יצודו חרם מיכה ז
ד חוטם שקוע · או חרם ויקרא כא

חרמש שם כלי לקצור דברים טז

חרס ב מא לב מז כא
א שמש · האומר לחרס איוב ט
ב שם נגע יבש · ובחרס דברי' כח

חרף יט לא : כט יב · מב נב · סב כד · עט טו
א בזיון וגידוף : חורפי דבר תהלי' קיט
ב זמן הקור · קיץ וחורף ראשי' ח
ג ימי הנעורים · בימי חרפי איוב כט

חרץ ח ה יוד ט לג לג יוד · לט יא · נג ה נח ל · [illegible] מו · סו לא
א תנועת הלשון · לא יחרץ כלב שמות יא
ב זריזות · אז תחרץ ש"ב ה
ג לגזור אומר · אתה חרצת מ"א כ
ד כליון גמור · כלה ונחרצה ישעי'
ה גזירה מוחלטת · כליון חרוץ שם י
ו חריף וחד · למורג חרוץ ישעי' מא
ז שם כלי · בחריצות הברזל עמוס א
ח שם הזהב · מחרוץ משלי ח
ט סדק או חפירה · רחוב וחרוץ דניא' ט
י גבינה · חריצי חלב ש"א יז

חרצן גרעיני הפרי מחרצנים ישעי' נח

חרצב : קשר · חרצובות רשע ישעי' נח

חרק טז כ
שריקת שן · שיניו יחרוק תהלי' קיב

חרר ב מג כח · נו כא
א יובש · ועצמי חרה איוב ל
ב חימום למריבה · לחרחר ריב משלי כ
ג הבערה · נחר מפוח ירמיה ו
ד שם חולי · ובדלקת ובחרחור דברי' כח

ב שם אדם · תהיל׳ מ״א ק

חסם סז׳ מב
סגירת ספה · לא תחסום דברי׳ כה
ב סגירת המוצם · וחוסמת היא את העוברים יחזק׳ לט
ג מסגר על בהמה · אשמרה לפי מחסום תהלים לט

חסן ב סד לו · פ יב
הטמנה במקו׳ שמור · ולא יחסן ישעי׳ כג
ב חוזקת העושר · לא לעולם חוסן משלי כז

חסף קליפת עורדק · דק מחוספס שמו׳ יו

חסר פג׳ יא
כשהדבר נתמעט · השמן לא חסר
ב צרכי האדם · אשר יחסר לו
ג לא מי משלם · אולי יחסרון החמשים הצדיקים ד אבי׳ יח

חפה ג · ו מו מו · עח עז
כיסוי ועטיפה · חפו איש ראשו ש״ב יה
ב מכסה דבר בלב · ויחפאו בני ישראל מ״ב יז

חפז נר כא
מהירות ובהלה · ואל תחפזו דברי׳ כ

חפן עב כא
כף היד · מלא חפנים קהלת ד

חפף ג · ו מח כו לג · מו ז
שרשו קרוב לשי׳ חפה
א תגין ומחסה · חופף עליו דברי׳ לג
ב מנוקה · חף אנכי איוב לג
ג נחל הים · לחוף ימים
ד בגד מתפשט לא׳ על כל כבוד חופה ישעי׳ ד

חפץ ב בה ת · נד כז
תשוק׳ · כי חפץ בבת יעקב ראשי׳ לד
ב חוזק וקושי · יחפוץ זנבו איוב מ

חפר ג · ה ב · יט ד סד כד
בושה · וחפרה הלבנה ישעי׳ כד
ב כורה · חפרתי את הבאר ראשי׳ כא
על ש׳ החרבן : לחפור פירות ישעי׳ ב

חפש פא יא
א חירותי מעבדות · כי לא חופשה ויקר׳ יט
ב חירות מהכנעה · בגדי חופש יחזק׳ כז
ג בדידות ומובדל · בבית החפשית מ״ב טו

חפש ב לא · ח סד כה
א מבקש · בכל מקום ומטמונים תחפשנ׳ משלי ב
ב מתבונן · חופש כל חדרי בטן שם כ
ג חקירה במחשבה · ויחפש רוחי תהלי׳
ד התחלפות הבגדים · יתחפש לבושי איוב
ה הטמנה והעלמה · חפש מחופש תהלי׳ סד

חצב לט יא
א גוזר וחותך · חצבה עמודי׳ משלי ט
ב חקיקת אותיות · בצור יחצבון איוב יט

חצה ג מב ו לג
א חלק על חלקים · ויחצה משה במדב׳ לא
ב נקודה האמצעית בין שני חלקים : חצות לילה תהלי׳ קיט

חצן עב כט
א כנף הבגד · בניך בחוצן ישעי׳ מט
ב זרוע ידו · וחצנו מנער תהלי׳

חצץ ש ד פא מו כט · ה מב לס׳ פה כא
א מחנה בסידור · ויצא חוצץ משלי ל
ב קנה הקשת · יורה שם חץ מ״ב יג
ג עונש · כי חצי שדי איוב ו
ד קו אור השמש לאור חציך חבקוק ג

חצר ה ה כו טו לעלא לג ב לט
א תקיעה בחצוצרות : מחצצרים בחצצרות ד״ה ב ה
ב מקום מגודר סביב · חצות שער החצר שמו׳ לח
ג מין עשב · נחלא חציר ת״מ יח

חקה כג לג
א רשימה וציור · מחקה על הקיר יחזק׳ ח
ב הנהגה · על שרשי רגלי תתחקה איוב יג

חקק

חמם יח נא
א חימום : וחם השמש שמות טז
ב שם השמש · ובושה החמה ישעי' כד
ג אליל · אשרים וחמנים שם כז

חמס ג · כט' יוד · נח יג סג ו
גזילה · מלאה הארץ חמס ראשי' ו
ב תועל במשפט · חמסו תורתי יחזק' כב
ג השלכה · יחמוס כגפן איוב טו
ד העמס ומשא · מזימות עלי תחמוסו שם כא
ה שרש עמנו · התחמס ויקר' יא

חמץ ה · לב כא · לד יד · לו כד ·
סג ו · סט לה
א שהוא קהה · טרם יחמץ שמו' יב
ב הפסד דבר · כי יתחמץ לבבי תהלי' עג
ב עושה עושק · מעול וחומץ ישעי' א
ד לבוש אדום · חמוץ בגדים שם סג
ה מספוא נקי ממוץ · בליל חמיץ שם ל
ו משקים חמוצים · וחומץ יין

חמק יב יוד
א הסתר : ודודי חמק וי"מ שוטטות וסיבוב שה"ש

חמר ח · פ כז · יא מא לב מז
לה מא · ע ז · סא מ · סה כו ·
סז כע ·
א אדמימות · ויין חמר תהלים עה
ב מעורר בעינים · והתחמרה שמות ב
ג התחדקות העברים : חמרמרו איכה א
ד מין בהמה : בית חמור ראשי' לב
ד ענין · בארות חמר שם יד
ו דבר לבור · חומר מים רבים חבקוק ג
ז מדה יבשה · וחומר שעורים הושע ג
ח מין חיה · לבי ויחמור דברי' יד

חמש ג ב כח · נג מו : עב יח
א שם מספר · חמשה
ב מזוין : וחמושים עלו שמות יג

חמת לו טו
א כלי למעלות מים · מן החמת ראשי' כא

חנה ב · ג כב · מח מז · עח יוד
א מכון ומנוחה · כן חנו במדב' ב
ב כשער' על העיר לכבשה : ויחנו על יבש ש"א יא
ג מקום המוכרים שם סחורה החניו' ירמי' לז
ד כלי זיין : חרב או חנית ש"א יג
ה הקיבוץ חיל למלחמה : המחנה ראשי' לב
ו עיר פתוחה · הבמחנים במדבר יג

חנט ב ז לב לב · לו כה · ע יז
א יציאת פרי אחר הפרח · חנטה פגיה שה"ש ב
ב חבוש בשר המת חי' לחנוט ראשית י
ג מין דגן · ארץ חטה

חנך פד לב
א רגילות בדבר · ולא חנכו דברי' כ
(ב התחלת השימוש : לעשות חנוכה ושמחה) נחמי' יב

חנמל ברד גדול ושקמות בחנמל תהלי' עח

חנן ב · כז לד · פח יד טו
א מציאת חן · וחנותי שמות לג
ב רחמנות : נער לא יחון דברי' כח
ג בקשה · אשר התחננתי מ"א ט
ד פעולה בטובית בלא גמול · ועבדתני חנם ראשי' כט

חנף סב לח
דיבור : טוב בגלוי ורע בסתר ·
גם כהן חנפו ירמי' כ
ב תחלת שוה · יחניף בחלקות דניאל י

חנק סב לח
א מיתה ע"י חבל על הצואר :
ויחנק ש"ב י

חסד ג · נב לז · נח כב · סב כה
א חרפה · פן יחסדך משלי כה
ב ספלגת התנהג בטוב · עם חסיד תתחסד תהלי' יח
ג ענין חן : ותשא חן וחסד אסתר ב
ד לדקה · וחסד לאומים משלי יד
ה שרש עמנו : החסידה

חסה עה ז
בוטח באיש : בך חסיתי תהלי'

חסל נח מד
כרית' וכליון : יחסלנו הארבה דברי' כח

איוב כז כג אסתר ג יג דברי׳ כב יד במדב׳ כב יט שמות א יא איכה א א נחמיה ד

שופקים המאברנו בעלילות גרשות במסים מסים ומרה

תהלים עו ישעיה כב ש״א ב נח בא ט קהלת יב יג רמב״מ יט משלי לא כס

ויאיץ ויחיש במהדה נחוצה סוף עקב אחרון

מלאכי א א יחזקאל א א ש״א י ח ״ ״ ״ ו ט ט ד״ה א כט כט דברים טו

משא יד הנביאים המתנבים רואים וחוזים אמן :

תהלה לאל עליון הנותן ליעף כח :

ישעיה מ כט ולאין אונים עצמה ירבה :

ביאור אשכנזי

(ב) דיא מאכן פר ליהן אונז (ג) מיט גלעגענהייטן בשולדיגונג (ד) פערייאגונג (ה) מיט טריבוט (ח) אונ זאל איילען (י) אין בעלדונג (יא) איילענד (יב) ענד (יג) דאז ענד (יד) דאז לעצטע (טו) ווייז זאגונג (יז) די פראפעטן (יח) דיא פראוויצייען (כא) עז זייא וואהר

שרשי חית עם ביאור

ו תמורה ומחיר : חלף עבודתכם במדב׳ יח
ז מיתה : בא חליפתי איוב יד
ח סכין השחיטה · מחלפים עזרא א
ט סלסלי השער · מחלפות ראשי שופטי׳ טז

חלץ ו ג כט . ט ב לא נא : ענ כד ׃ עח מב פ מא

א הרחקה · חלץ מהם הושע ה
ב הושעה ופושט · חלצו שד איכה ד
ג שולף והסרה · וחלצה נעלו דברי׳ כה
ד גובה כלי זיין · חלוצי צבא
ה הצלה · חלצה נפשי תהלי׳ קטז
ו מתחזק · ועצמתיך יחליץ ישעי׳ נח
ז אבירי המתנים : ומלכים מחלציך ראשי׳ לה
ח כלי זיין · את חליצתו ש״ב ב
ט בגדים · ויקח את חליצותם שופטי׳ יד

חלק ד · ד מז · מ לט מב ס

א פירוד · חלק לבם הושע
ב פיזור · פני ה׳ חלקם איכה ד
ג דברי חנופה · חלקו מחמאות תהלי׳ נה
ד חלק מהכלל · ויחלקו להם מ״א יח
ה גמול · זה חלק אדם
ו איש בלי שער : איש חלק ראשי׳ כז

ז מקום חלק · חלקלקות תהלי׳ ה
ח דברים המסודרים · במחלקותם ד״ה א כג

חלש מו · מח

רפיון וחולי · ימות ויחלש איוב יד י
ב הכנעה · ענות חלושה שמות לב
ג השלכת גורל · חולש על גוים ישעי׳ יד

חמא ב : סו לב לג

שומן החלב · חמאה ודבש ישעי׳ יז

חמד לד לג

א חשק · חמד רשע משלי יב י
ב אוצרות יקר · וחמודותיהם ישעי׳ מד
ג איש טוב · איש חמודות דניאל י

חמה ג · כא יח · מא לג נט יז

אור השמש · חמתך שלה ראשי׳ לח
ב אש השמש · כלה בחמתה מיכה ז
ג חומה גבוהה · החומות שה״ש ה

חמט נט נח : שם השרץ

חמל כח ט ·

א רחמנות · חמל העם ש״א טו
ב קומה : ומחמל נפשכם יחזק׳ כד

רﭏשי׳ ג יז ישעי׳ לג ה כ ﭏ מﭏ ישעי׳ לח ב משלי יﭏ ב ם כב כו מ״ﭏ ה פו ד כה יﭏ

א ב ג ד ה ו ז ח

אנא השועים הרכים אנה הצנועים ענוים נא הקנאים

עזרﭏ ח כט ה יﭏ יב א כה כﭏ ״ כג ח שמו׳ לב יﭏ ירמי׳ לﭏ ט ב לד ו א כ יז

ט י יא יב יג יד טו טז

שקדו תמיד ועתרו ופגעו וחלו בתחנונים החנון והתפללו

ב לד ג ישעי׳ מד ה ה ו ד ד ז יב ״ יד כב ״ כב כח א לﭏ מﭏ ישעי׳ לח טז

יז יח יט כ כא כב כג כה

לאל המכונה אלהינו מאה פעמים רגלים מונים שיחלים

הושע ה יג ״ ירמי׳ ל יג יחזק׳ מז יב ד״ה ב כﭏ יח כ יח טו ﭏיוב ס ח כ מו יﭏ ״

כה כו כז כח כט ל לא לב

ויגהה מזורנו במזור תרופת מרפא—מרפה הבושה תעלה

ח כב נחום ג יט מ קיט פב יהושע ה ח ב טז כח ״ ב מד יז ﭏיוב ז ד ״

לג לד לה לו לז לח לט מ

ארוכה בהה ומתי נחיה עד אנה נהיה עדי

ח ב״ז כﭏ קהלת ב כב ﭏיכה ב טז תהלי׳ לה יט ﭏיוב טז יב ישעי׳ ג טז ﭏיכה ג טז

מא מב מג מד מה מו מז מח

אן ומה נהוה שרקה לקורצים רוזמים משקרים סופקים

ביאור אשכנזי

שופקים

(ג) איהר פארנעמי (ד) איך ביט (ו) איר ציכטיגען (ז) איהר דעמיטיגן (ח) איך ביט (ט) איהר אייפער פאללע (ט) בפלייסט אייך (י) שטעטס (יא) אונד ביטעט (יד) מיט גבעט (טו) דער בינסמיגן (טז) ביטעט (יז) צו גאט (יח) דער גנאנט ווערט (יט) אונזר גאט (כ) הונדרט (כא) מאהל (כד) דאז ער זאל די לען (כו) אונזר פלאג (כז) מיט היילונג (לה) אונד ווען (לו) ווערדן וויר. געהיילט ווערדן (לז) ביז (לח) וויא לאנג (לט) ווערדן וויר זיין (מ) ביז (מא) ווען (מג) ווערדן וויר זיין (מד) פייפען (מה) צו דיא מיט אויגן ווינקן (מח) קלאטשערט

שרשי חית עם ביאור

חלל ז׳ א לד׳ יב לג יד לט׳ טו מﭏ׳ : יט מג לד יוד׳ עו מב

א קפילה וריקוד : לחול במחולות שופטי׳ כﭏ
ב כלי ניגון׳ ולבי חלל תהלי׳ קט
ג מבזה דבר׳ מקדשי כי נחל יחזק׳ כה
ד הריגה׳ מחוללי חרב שם לב
ה הסרה׳ ותחלך מהר הﭏלהים שם כח
ו חילוף׳ נטע כרם ולﭏ חיללו דברי׳ כ
ז התחלת המעשה׳ החל ﭏדם לרוב רﭏשי׳ ו
ח עוגה וחורדה : ותלה חלת ויקרי ח
ט ﭏרובה סבבית׳ חלון ברﭏשית ח
י פלעים המתחים׳ רבים חללים משלי י
יא כלי זמר׳ מחללים בחלילים מ״ﭏ ח
יב מוהיר לבלתיעשות׳ חלילה לך רﭏשי׳ יח
יג מערה ובור׳ ומחילות עפר

חלם ד׳ ז יד׳ נו מו׳ סכח׳ פה כד׳

א בריﭏו וחוזק׳ יחלמו בניהי׳ ﭏיוב לט
ב מחשבות השינה: חלמתי חלום רﭏשי׳ לז
ג ליחות הזב מהפה׳ בריר חלמות ﭏיוב ו
ד שם ﭏבן טוב׳ והחלמה שמות כח ד

חלמיש סלע ואבן תהלי׳ קטז

חלף ה׳ ד ד׳ כה ו לט יוד׳ סב כג ז סח מד׳

א עבר׳ חלף הלך שה״ש ב
ב הלך ממקום ﭏל מקום׳ וחלף ביהודה ישעי׳ ח
ג שינוי לבוש׳ ויחלף שמלותיו רﭏשי׳ מﭏ
ד חסר הכח׳ וקשתי בידי תחליף ﭏיוב כט
ה הﭏמיקה : ﭏם יכרת ועוד יחליף שם יד

ואורחות ושדות הזלות מערכן הכלתן עזבונן מסחרן

כבנענים בתרים להצטייד הקשרים ובכורים וחלב ומגד

וזמרת עבור ותבואה דבלים צמוקים וקיץ ואשפר להביא

אשכר מנחה תשורה משאת שי ברכה ושלוחים זבד

מתן יהבים הבהבים לחונכים הטף בספר גליון ומגלת

התורה דת ותושיה לקח כי הנדיבים

ביאור אשכנזי אנא

(א) אונד שארען (ג) דיא פאר שיסען (ד) איר האנדל שאפט (ח) וויא קויף ליטע (ט) הוזירער (י) צו פראוויאנטיהרען (יא) דיא פרילונגם פריכטן (יב) ערשט צייטיגען (יג) בעסטען (יד) קאשטבארע שפייזע (טו) בעסטן פריכטן (טז) יעריגע פרוכט (יז) אונ גטריידע (יח) דירדע פייגען (יט) דירדע וויין בער (כ) זומיר פריכט (כא) אונ פלייש פארציאן (כב) צו ברענגן (כג) פריעזענט (ל) איין גאב (לב) גאבען (לד) צו דיא איין וויער (לה) דאז קליינת גזינד (לו) אין בוך (לז) בריף (לח) ראללע (לט) דעש גזעץ (מב) לעהער (מג) איך בית (מד) איהר פרייא געבינה

שרשי חית עם ביאור

ב חכם מלך התולדם · ויחכם שלמה מ״א
ג בקשת ערמה : הבה נתחכמה שמו׳ א

חלא ט ד
פסולת הקדירה · אשר חלאתה בה
תחלואים הלאת · ש׳ חלא שם

חלב ט כו · ע״ל · עד כה פד יג
היוצא מדד הנקבה · וסלב רחמי׳ ים
ב שפע הטוב · חלב גוים יחזק׳ כז
ג שומן שעל הבשר · חלב וכל דם ויקר׳ יג
ד לובן היין : ביין חלבון יחזק׳ כז
ה שם שריקו רע : חלבנה שמות ל

חלד ב מב י פו יח
הארץ ויושבי׳ · יושבי חלד תהלי״מט

ב זיקנה · וחלדו כלוין שם לט
ג שם שרץ · החולד ויקר׳ יא

חלה ג ט פ עח : מוח פה יג
חולשה · הוכוני בל חליתי משלי כג
ב הרגשת הצער · אין חולה מכם עלי ש״א כב
ג בקשה · חלה את פני ה׳ ד״ה ב לג
ד מקום שהדבר שוכן שם · חלם ה׳ בה
ה תכשיט רביד · וחלי וכתם משלי ב

חלט בו · כח
העשה דבר לקיום לעד בלי שינוי ·
ויחלטוה ממנו מ״א כ

חלך פב לג
א שם עצמי : חלכאים תהליו

תהלים מו כט ד כו קהלת י ח ה טו יד ב י ו ישעיה ג ו טו

וַעֲבָדִים מִיָּדָם בֶּן חוֹרִין בְּהַעֲנָקָה הָאוֹת וּמַשְׁפִּיקִים מִכִּיסֵיהֶם

מ״ב ה כג ה טו ס ט יד טו ס ג יג נס ה כד טו ב כו יט ישעי׳ ת כו

וַחֲרִיטֵיהֶם דֵּי וּמַסַּת מַחְסוֹר וּפְתַחַת מְאוּמָה יִגָּרַע יֵעָדֵר

ד לא טו ז כ טו ש״ב ו יט ג כס כב ד״ס ג ג ע איוב טו ט כ לם יא

יִפָּקֵד יֶחֱטָא לְאִישׁ כְּפִי צָרְכּוֹ וְתוֹפְרִים בְּלוֹיֵי——

יב ישעי׳ סד ס לג כב ש״ב א כד בראשית מג ג יג תם מ״א יח כט

וּבְלוֹאֵי עִדִּים הַקְּרוּעִים וּפְרוּמִים וּמַלְבִּישִׁים בְּשִׂמְלָה בְּשַׂלְמָה

ש״א יז לט ב י ד איכה ג כג תהלים ב כה ש״ס ה ג ל טו י ש״ב טו ג

בְּמַדִּים וּמַרְוָחִם חֲדָשִׁים הָעֲרוּמִים פְּשׁוּטִים וּמַנְעִילִים יְחֵפִים

ה ח ד ש״ב יב ד ג יו טו ישעי׳ לג כד

וּבְצַקִּים כְּאוֹרַח כְּאוֹרֵחַ כְּגֵר כְּשָׁכֵן ואורחת

ביאור אשכנזי

(א) אונ קנעכט (ב) אויז איהר גוואלט (ג) ער קלערטה פרייא (ד) שענקאשה (ה) די גציימעט (ו) אונ פר גניגע (ז) פון איהרם ביישל (ח) איהרע טעשן (ט) גנוג (יא) גבריכען (יג) עטוואז (יד) רז ווערדט גמינערט (טו) גבריכט (יז) ווערדט פעלן (יח) צו איין יעדן (יט) פר מעג (כ) זיין בדערפניש (כא) נעהנין (כב) דיא אלטען פוילען (כד) לומפען (כה) די צער ריסנה (כו) אונ בקליידען (כח) מיט קליידונג (לב) נייאה (לג) דיא נאקידען (לד) אויז גצוגנה (לה) אונ אן שוהען (לו) בארפוסען (לז) אונ גשוואלענה (לח) וויא איין גאסט (לט) אלז איין היימשער (ס) איין פרעמדלינג (מא) איין נאכבר

שרשי חית עם ביאור

ב מדות טובות · אנשי חיל שמות יח
ה קיבוץ קהל · חיל גדול יחזק׳ לז
ו קיבוץ בע״ח: חילי הגדול יואל ב
ז חומה · חומות וחל ישעי׳ כו
ח חפירה העמוקה · בחל יזרעאל מ״א כא

חין טו לם

חיץ ט ל
מחילה מבדיל · בנה חיץ יחזק׳ יג

חיק ב מב לז : עג ט
מושב על השוק ובחיקו תשכב ש״ב יב
ב מגל הבטה · יקד בחוקך שמות ד
ג זרוע יד · ובחיקו ישא ישעי׳ ב
ד בקרב הגוף יבחיק כסילים ינוח קהל׳ ד

דרך השלג ותחיק הארץ יחזק׳ מג
ה כינוי לסלע והסתר · ושוחד בחיק משלי כא

חך עב יב
א מקום הרגשת טעם המאכל ·
וחיך אוכל יטעם איוב׳ לד
ב כלי לצוד דגים · בחכה חכה ישעי׳ יט

חכה ג · נה כב · עז מו
א תיקוה : כל חוכי לו ישעי׳ ל
ב ממתין · וחכינו עד אור הבוקר מ״ב ז
ג לבע אדום · חכלילי משלי כג

חכם כג ו
א החכם ע״י לימוד · אם חכמת
חכמת לך משלי ט

חכם

ירמי' לג ד ש"א ז י ת"ה כב כו ישעי' לו ט פסע טו ישעיה כב ט משלי ל ישעי' כט י

א ב ג ד ה ו ז ח

וְעִוְּרִים וּבְלוּיִם בְּכֶלֶא וַאֲטוּמִים אֲטוּרִים קְפוּצִים עֲצֵלִים עֲצוּמִים

ט י יא יב יג יד טו טז

מוּשְׁעִים מוּגָּפִים סְתוּמִים שְׁתוּמִים נִסְבָּרִים בְּשֶׁבֶר וְסוֹגֵר וְסֹהַר

יז יח יט כ כא כב כג כד

וּמְעוּלִים וּמְעֻבָּרִים בְּבָרִיחִים וּמְנַחֲמִים וְנָדִים לְאֶבְיוֹנִים דַּלִּים דַּכִּים

קהלת ט טז ישעי' נח ז ש"ב יב ג ש"א כ ז ג כה כח מ קו מב

כה כו כז כח כט ל לא לב

מִסְכֵּנִים עֲנִיִּים מְרוּדִים רָשִׁים רָאשִׁים נוֹדְשׁוּ נְמוּכוּ נִמְכּוּ

לג לד לה לו לז לח לט מ

חֲלָכִים חֶלְכָּאִים כְּחוּשִׁים רְזִים הַמּוּזָלִים חוֹלְלִים נִמְבְּזִים בְּבוּז

ל כה ו א יתמו ש"ב יב ד בד י ה כה יח

מא מב מג מד מה

בְּשָׁאט וּמְשַׁלְּחִים הַלֵּךְ הַנּוֹסֵעַ הָעָיֵף וְעֹבְדִים

ביאור אשכנזי

(א) אונ בּלינדע (ג) אין געפענגנים (ד) אונד פר שלאסען (ו) פאר שלאסן (יד) מיט פאר שטאפּונג (טו) אונ פר שליסונג (טז) אונ פאר שלאסטען (יז) אונ קערקר (יח) פר היגלט (יט) מיט ריגלען (כ) אונ טרושטען (כא) אונ ברגרשין (כב) צו דיא הערפטגן (כג) ארמען (כז) עלענדה (ל) דיא זיינר פוארמטן (לא) דיא גבידרגטען (לג) ארמען (לה) מאגרע (לו) דיא פר שמעהטע (לח) פר אונווירדיגטן (לט) פאר אכטונג (מ) מיט פראכטונג (מב) אונ בגלייטע (מג) דען וואנדרר (מד) דער אויז הוקט (מה) דער מודה

שרשי חית עם ביאור

ב להרב והוקם · תגונגות לגוון משלי ג

חטם כוי ט ז

עליה"הבסם · ותהלתי אחטם"ישעי' מח

חטף כו מט

לקח מחבירו בתהיזות ותטפת לכם

חמר לג מב שופטי' כא

מקל · ויצא חוטר ישעי' יא

ב ענף · חטר גאוה משלי יד

חיה חה ולב · נ תו מת סה הה ז · עב לה · עד מ עה לט · פה לו

א חיות השדה · וגלע חיה קהלת ו

ב מזון ועבך בגדיש ומחיתך שופטים ז

ג משוב רוחו · ותחי רוח יעקב שם מה

ד קיום הדבר · לחיות ארץ שם יט

הקמת הבנין · היחיו את האבנים נחמי' ג

ה סם בעל חי · המה וכל החי' תהלי' ז

ז המאור הנפש · וחיתו בחור תוהלה חיוב לב

ח הספקת הצרכים · חית ידך ישעי' כט

ט מילדות · כי חיות הנה שמות

י יולדת · כעת חיה בראשי' ד

יא קיבוץ המחנה · חיתך ישבו בה

יב קיבוץ בתים רבים · את חותיהם במדב' לב

חיל סה ו למידת השנה · כה לחי ש"א כה

ב מים טבעים · מים חיים תהלי' כו

ג בשר בלי מבושל · כי אם חי ש"א ב

חיל ד יב כט · כה לד מט יב · פ כג ·

א כח · המאזרני חיל תהלי' יח

ב עושר · רב חילו איוב לא

ג כת החילן · וגפן נתנו חילם יואל ב

מדות

תלים נה יח · איוב לג כד · איכה ה ח · מ קמד י · ב ל יב · ה כג יט · ישעיה סא א

ופודים ופודעים ופורקים ופוצים בכופר ומחיר השבוים

ש"א יט י · כ לד ט · ב יג יב · איוב ג יט · ויקר' כה י · דברי' ב ו

לפטרם לשלחם בשגר חופש ודרור ממוכריהם וקוניהם כוריהם

ש"ב ד ו · ה כח יד · ג יח ה · ל ז יא · ב א יג · מ קמו ז · כ טו יא · א כד לג

לוקחיהם המתעמרים בהם והממהם בפרך ומתירים ושורים ומפתחים

תלים קמו ז · קהלת ד יד · איוב לט ח · שמו' כט ט · משלי ו כא · ראשי' כב ט · איוב לח לא

אסורים הסורים במוסרים חבושים ענודים עקודים קשורים

שמו' יב לד · מ"ב ה כג · תלים כח ז · ישעי' נח ו · מ"א ז לג · איוב לח לא · ל ד כג

צרורים נצורו בכשרות וחרצבות בחשרים ומעדנות ורתקים

מ קמט ח · ל יט ד · כ ת א · מ קמט ה · ש"ב ג לד · ש"א א ט י · ב כט כו

בכבלים וחחים באזקים זקים נחשתים תוך צינוק

איוב יג כז

מהפכת סד ועצרים

ביאור אשכנזי

(ה) מיט אויז ליזונג (ו) אונד פר וועכסלונג (ז) דיא גפאנגנה (ח) צו ענטלאססען זיא (ט) צו וועג שיקן זיא (י) מיט אויז שיקונג (יא) פרייא (יב) אונד אב לאש (יג) פון איהרע פר קויפער (יד) אונ קויפער (יז) דיא דא בדיהנן (יח) מיט זיא (יט) אונ זיא (כ) מיט שטרענגה (כא) אונ אויף לעזן (כד) דיא גבונדיה (כו) מיט גבינדע (כז) גקניפט (כח) גבונדען (לב) די זיין גבונדן (לג) מיט גבינד (לז) אונ גפעסלט (לח) מיט קעטן (מב) פעסלען (מג) אין (מד) העני איזען הלז (מה) אייזען שטאק (מו) שטאק

שרשי חית עם ביאור

ב התגברות הפעולה · חזק הרעב
ג קישוי הלב · ויחזק לב פרעה
ד אחיזה · ויחזק ראשו בחלה ש"ב יח
ה בריאות הגוף · חלה ויחזק ישעי' לט
ו סעד · חזקו את ידיו שופטי' ט
ז עומד על דעתו · עודך מחזיק בתומ' איוב ח
ח מפליר · ותחזק בו לאכל מ"ב ד
ט מקבל דעה · ויחזיקו באלהים מ"א ט
י מה שהכלי מקבלת · מחזיק בתים שלשת אלפים ד"ה ב ד

חזר סז טו

בהמה טמאה : ואת החזיר ויקר' יא

חח ט כ

א עגול כטבעת · חח ונזם טמות לה
ב שלשלת · ויביאהו בהחים יחזק' יט
ג חכה לצוד דגים · חוח

חטא ג · כח כז · ם לז פג יז

העושה שלא בכוונה דבר שאינו נרלה לפני המנו' יחטא העם הזה שמו' לד
ב חסרון · ופקדת נוך ולא תחטא איוב ה
ג הסרת החטא · הוא יתחטא במדב' יט
ד שם הקרבן · חטאת ויקר' ו

חטב לט יב

בוקע עצים · ולא יחטבו יחזק' לט

ישעי׳ מ ח ס״א ד ט עמוס ה ט ד יד מד מיכה ב י דניא׳ ח כד איוב כד ם קה״ג
התאוששו התחזקו הבליגו העפילו המרצו עצמו פחזו דהבו

עת כס ישעי׳ יג ס״א ב ב עמוס ב ט ם כד ח ישעי׳ לג יט ב טו יד
האבירים כאבירים צורים חסינים עזוזים נועזים אלים

ד כד כח איוב יח טו קה״ג ד יב ב כ יח ס״ס ב ם ישעי׳ יח ם כט ד יח לג
איתנים מוצקים תקיפים עריצים מרפדים בעים כח חיל

בושט וט ישעי׳ כ י איוב כח ז הלג כה ד כג כב איוב יז טו מגלי׳ יח ם כ כב
און מזח עתק דובא תועפות וכדים המחלצים מצילים

ש״ב יט ו מ יח מט ב כ לג איוב יח ז מ יג ה דכס יח ה כח כז עמוס ב יג
ממלטים מפלטים העשוקים יצדו מצריהם צורריהם במצרים מעיקיהם

ישעי׳ כט ז ז ב יח ב ה יג שופטי׳ טז טז במות ה יב משלי כג יח
מציקיהם לוחציהם דוחקיהם אציהם מאלציהם ונוגשיהם וגואלים ופודים

ביאור אשכנזי

(ו) זייט פעסט (ט) איהר שטערקן (כ) די זיין גשטערקט (כא) מיט קראפט (ל) די ער רעטן (לד) דיא גוולאט גשיבט (לה) די ווירט ענגע (לו) פון איהרע ליידיגר (לח) אין די ענגניסע (לט) דיא זיא דריקן (מ) איהרע דרינגר (מא) איהרע בצווינגער (מב) דרינגער (מה) אונ איהרע אן טרייבער (מו) אונ לאז קויפר

שרשי חית עם ביאור

חוץ ב׳ מו יג׳ נ לו
שוק ורחוב׳ מולדת חוץ ויקר׳ יח
ב כמו זולת׳ חוץ ממני קהלת ב
ג עבר התילוכה׳ חוצה תלוכה ד״ה ב לג

חור י יג׳ נ ב יד׳ נה לג׳
סם כו׳ פנ ג
א לובן תוגמת בושה׳ פניו יחורו ישעי׳ כט
ב פשתן לבן׳ חור כרפס אסתר׳ א
ג נקב׳ מן החור שה״ש ה
ד איש חפשי׳ בן חורין קהלת י
ה שר ואדון׳ חורי יהודה נחמי׳ ס

חוש פו ט
מהירות: חשתי תהלי׳ קיט
ב הרגשה׳ ומי יחוש קהלת ב
ג זריז׳ נחלץ חושים במדב׳ כב

חזה ד׳ לח יב׳ סה יג סט יח׳ פו כי
ראית העין׳ וזה חזיתי איוב טו
ב השקפה בשכל׳ מגשרי חחוה שם יט
ג בחירה׳ ואתה תחזה מכל העם שמו׳ יח
ד גבול׳ בית אבנים יחזה איוב כב
ה שם הגביא׳ חוזה דוד ד״ה א כה
ו שם אבר׳ חזה התנופה שמות כט
ז חלום׳ חזיון לילה איוב לג
ח תמונה׳ חזות ארבע דניאל ח
ט פתרון הנבואה׳ ובחזות יעדו החזה ד״ה ב ט
י גבול הראיה׳ מחזה אל מחזה ת״א ז

חזז מר יח
שם הברק׳ לחזיז קולות איוב כח

חזק ג׳ נז ד׳ ס מו׳ פ ב
אמיץ׳ כי חזק ישראל שופטים א
התגברות

תליס קיט קיו מז קכב ז ¨ טז יא פדס ב טז יח ¨ ד יז כז

א ..ב ג ה ..ז ..ח ט

וְתִשְׁעוּ וְתִשְׁתַּעַשְׁעוּ בְּשָׁלוֹם וְשַׁלְוָה נֶצַח סֶלָה עוֹלָם וָעֶד וּבְגֶוְעֲכֶם

יק ג א מב לח איוב ל יב איכה ה יג ש״א א כד איוב כט ד קהלת יא יד ט קמח יד

י יא יב יג יד ..טו טז יז

וְתָמוּתוּ אָסוֹן הַפִּרְחָה בַּחוּרִים בְּנְעָרוֹת וְחוֹרֶף בְּשַׁחֲרוּת הִסָּמְכוּ

קיט קיז ב יז יב איח ד ט קיט כה ישעי׳ כב ו איכה ד ח ש״ב כח איוב יד יז

..יח ..יט ..כ כא ..כב ..כג ..כד ..כה

הִסָּעֲדוּ הִתָּמְכוּ הִשָּׁעֲנוּ וְדִבְקוּ עָרוּ צִפְּרוּ הִצָּמְדוּ הִטָּפְלוּ

ה לג ג איוב ו כז משלי ג כח ג ה כא א יד ג איכה א יד ישעי׳ יד א ¨

כו כז ..כח ..כט ל ..לא ..לב ..לד

וְתִתְכּוּ לְרֵיעֲכֶם רֵעֵיכֶם עֲמִיתְכֶם הִתְחַבְּרוּ הִשָּׂקְדוּ נִלְווּ הִסְתַּפְּחוּ

¨ ס א מלאכי א ב ה לג ג מיח ב ה כח ט ט קמו ח ז יד ח

לה לו לז לח ..לט ..מא מב

הַיְדִידִים דּוֹדִים לְאוֹהַבְכֶם הַחוֹבְבְכֶם וְרוֹחַמְכֶם יָקִים יִזְקוֹף מַפֶּלֶת

ד יד כט ישעי׳ כז יט ט פח יא קהלת י י רות א יח איוב מא ז

..מג ..מד מה מו ..מז ..מח

פִּגְרֵי נִבְלוֹת רְפָאֵיכֶם הִתְגַּבְּרוּ הִתְאַמְּצוּ הִתְאַפְּקוּ

ביאור אשכנזי התאוששו

(א) אונ ווירט בלוסטיגן (ג) מיט פריד (ד) אונ רוהיגלך (ה) עוויג (ט) אונ אין אייער פר גיען (י) אונ שטרעבן (יא) איין טוט (יב) דער יוגנער (יג) יוגנט (יד) אין יוגענד (טז) אין די יוגנד (יז) זייט אונטר שטיצט (כא) אונ זיין בהעפטן (כג) אונ בהעפט (כז) צו אייער גזעלן (ל) טוהט אייך העפטן (לה) די גליבטע (לו) פריינדע (לז) צו אייער ליב הבר (לח) דר איידליבט (לט) ווערט אויף ריכטן (מב) גפאלנר טאטה קערפר (מה) אייער טאטען (מו) שטערקט אייך

שרשי הא עם ביאור

ב שם הגלי · ובתחוגה ישעי׳ מד

חוד סד ת

דבר ברמז · חוד חידה יחזק׳ יז

חוה עא לב

גילוי דעת בדיבור אחוה דעי איוב ל

ב גילוי כוונה : ולילה יחוה דעת

חוז נא ו

א גבול בזמן · עשינו חוזה ישעי׳ מח

ב גבול במקום : מחוז חפצם תהלי׳ קמז

חוח ד · ליז · נ טו נה כג פא לט

שם הקוץ · יצא חוח איוב לא

ב שלשלות · בחוחים ד״ה ב לג

חוט ל מו

פתיל תיקות חוט השני יהושע ג

חול ו · א כט · יא יד כח יג · מו מא מב מג עח ב ט

א הרגשת כאב · הכתי אותם ולא חלו ירמי׳ ה

ב רעדה · ותרעש הארץ ותחול שם כא

ג חבלי יולדה · לא חלתי ישעי׳ כג

ה תיקום · כי חלה לטוב מיכה א

ה ילידת דבר · ותחולל ארץ תהי׳ ל

ו יציאה מכח אל הפועל · תחולל גשם משלי כה

ז ממתין ; ויחל עוד

ח הצלחה · ד יחילו דרכיו תהלי׳ כ

ט מקום מנוח · וחלה חרב הושע יא

י אמיצת יד · ולא חלו בה ידים איכה ד

חום ב : מג ב · סט כח

לבע אדום · חום בכשבים ראשי״ל

חום כח ז

א רחמים : אתה חסת יונה ד

תהלי' לא כה   כ ד יט   תלי"ם ד   איוב לו ב   תלי"סב ב   עדי"א   קיח ח   א כד כג

ומיחלים ומחילים מצפים מכתרים מרמים להסתופף לחסות ללון

ש"ב ג כט   כ לז טו   במדב"יב ז   ם לא ח   ישעי"ח ח   ם כז ס   איכה ב ו   יואל ב טז

לחול בחניות הנאמן בצל צלצל סכה שכו חפתו

איכה ו י   אי"ב יג כא   ישעי"נט י   ם מט טו   כח ח   איוב לב ז   ד"ה ח ד כב   ג כח י

עוד בהקברכם באשמן שאול בור ישישים עתיקים ישנים

ב ד כט   ח ו   איוב כב טז   ס כז   הושע ג ט   ם קיח כד   איוב מח יד   ם לו יב

וזקני הדור הקמוטים בכלח ושיבה תגולו ותרוצו ותעלזו

משלי ז יח   ם ט ג   ישעי"לא ח   איוב ג ו   ם ט ג   א כח ו   תלים נב ח   לה כא

ותעלסו ותעלצו ותששו ותחדו ותשמחו ותצחקו ותשחקו האח

ה לא כ   ישעי"נח יא   נחמי"ט כה   ישעי"סו יא   משלי כט כא

ותדשנו ותחלצו ותתעדנו ותתענגו ותפנקו

ביאור אשכנזי

ותשעו

(ד) ווארטען (ו) צו בשיצען (ח) צו נעכטיגן (ט) צורוהען (י) אין רוהענג (יא) דען ווארהאפטיגן (יב) אין שאטן (יג) שאטיגער (יד) זיין הוטע (טז) זיין טרוי הימעל (יז) נאך (יח) אין אייער ווערדן בגראבן (יט) אין גראב (כב) אלטע (כה) אונ עלטוסטע (כו) די מענשן דז ציוט אלטער (כז) דיא פר שרומפען (כח) אין אלטר (כט) אונ גרווי עלטר (ל) ווירט פרייאן (לח) אונ ווירט לאבן (ם) פרייד (מא) אונ ווירט ווערדן פעט (מב) אונ גפרישט (מג) וואהל לוסטיג

שרשי חית עם ביאור

ב שם האזור : חגורות   רמשי' ג
ג שם הסחורה · וסגור כתנה   משלי לא

חד מספר אחד · ודבר חד

חדד נ לא
סכין מושחז · חרב הוחדה יחזק' כא
ב דבר שאינו חלק · חדודי חרש   איוב מא

חדה ב ג ל עח לו
שמחה · ויחד יתרו   שמות יח

חדל ב מב יא · עה יד
הפסק : חדל המטר   שמות ט
ב מניעה ממעשה · וחדלת מעזוב   שם כג
ג דבר כלה · מה חדל אני   תהלי' לט
ד שם הזמן · יושבי חדל   ישעי' כג

חדקל טו שם קוץ : כוכם כחדק
שם נהר : חדקל   מיכה ז

חדר ה כט
הכנס באזן' דברי החדר' לשם יחז' כא
ב חלק מהבית · חדר בחדר   מ"א כב

חדש ב מב בא פג לג
לתקן דבר : חרב · וחדשו ערי חורב   ישעי' סא
ב יום חידוש הירח · מחר חודש   ש"א כ
ג היקף הירח ליום נקרא חודש
ד דבר שלא נשמע · וחדשות אני מגיד ישעי' מב

חוב סג כט ל
ראוי לעונש · וחיבתם   דניאל א
ב דבר הנעדר מלד שחוב · חבולתו חוב יחזק' יח

חוג ב היא · יב ב
א עשית עיגול · חוק חג   איוב כו

דברי׳ לא טז · ס פא טו   ה יא טו   יג ו   א ג יג   ח כח   ם לז לא   ה לב לם ם לט א

א ב ג ד ה ו ז ח ט
פן יפוטו ויפתם ויסיתם וישיאם היצר וימעדו וימטו וינוטו

יז ס   ט״ב ו יב   ט״א כ ג עמוס ב ח   ט״א יד לב ז טז כט . ד כב לב, משלי ז כה

י יא יב יג יד טו טז יז
אשורידם צעדיהם פשעיהם וימו ויעטו וילפתו וידטו וישטו

ם קא ג   ת ס   משלי ב יד   ד כד   ישעי׳ מה ב   ה יט יד   איוב כד ב . עובדי׳ א יד

יח יט כ כא כב כג כד כה
הסטים ושטים הנלוזים בלזות להדורים ויסיגו וישיגו. פרק

ד כ יט   משלי ח ט   אסתר ח ס   למ׳ ב יב   מיכה ג ס   ישעי׳ א יז   איכה ג ב   ם כג ג

כו כז כח כט ל לא לב לג
המסילה הנכוחה כשרה הגינה ישרה המאשרת הנוהגת נוחה

ם כג ב   ישעי׳ ס יז   ם ת יא   ט״ה ד יג א ב ת   ם ס טז   ט״א יד מה   ישעי׳ לב ב

לד לה לו לז לח לט מ
מנהלת מדברת סובלת לפרדס לגן וכנת הישועה אשריכם

ט   נא א   תהלי׳ עח ז   לז ט   קמה טז   ישעי׳ יח

מא מב מג מד מה מו
הבוטחים ושועים בכסל וקוים ומשברים וחוכים

ביאור אשכנזי ומיחלים

(א) פוליבט (ב) ווערדן צווייפלן (ג) אונ איבר פיהרן זיא (ו) דר בגירדע (ז) אונ ווערדן גליטשן (י) איהרע טריט (יא) איהרע טריט (יג) אונ ווערדן נייגען (יד) אונ ווערדן גייצען (טו) אונ בגדרייפען (טז) אונ פר קרימן (יז) אב נייגן (יח) דיא אב נייגערש (כ) די אב וויכען (כא) מיט פר קרומונג (כב) צו קרומע וועג (כג) אונ פר ריקען (כה) שייד וועג (כו) דען שטעג (כז) דען רעכטן (לא) דז רעכט מאכט (לב) דז פירהט (לג) פיהרונג (לז) צו גארטען (לט) דער הילף (מ) וואהל אייך (מא) די זיך פר זיכרען (מב) אונ לעהנן (מג) מיט האפונג (מד) אונ האפן

שרשי ח״ת עם ביאור

חבר ד ב ג י״מ ז כג ס׳ ו עט ל
קישור דבר בדבר · חוברות שמו׳ כו
ב קיבוץ אנשים: חברו אל עמק תהלי׳ יד
קיבוץ דברים · אחבירם במלים איוב טז
ג ריע ואח׳ חבר אני תהלי׳ קיט
ד קוסם · וחובר חבר דברי׳ יח
ה מכה שיש בה דם · חבורה שמות כא
ו כהם · חברבורותיו ירמי׳ יג

חבש ג · נא לז פא כו פה לא
א קישור הבגד על הלובש ·
וחבשת שמות כט
ב רפואה · ומחבש לעצבותם תהלי׳ קמז
ג מתשל׳ לעשות כמשפט · לא אהי׳ חובש ישעי׳ ג

חבת לד יח
אפית הבלק · מחביתים ד״ה א ט
ב כלי · על מחבת ויקר׳

חגב נח לם
ארץ הארבה · ואת החגב ויקר׳ יא
ב אבר המוליד · ויסתבל החגב קהלת יב

חגג ד יד כז : כ ס · מב יז נג ס
קופץ בשמח׳ · ושותים וחוגגים ש״א ל
ב שמחת יו״ט וחגותם אותו חג
ג מתנועע כשכור · יחוגו תהלי׳ קז
ד מהומה · למצרים לחגא ישעי׳ יט

חגו בקיעים ונקיקים יבחגוי סלע שה״ש ה

חגר יא ו ·
א פסח וחוגר · ויתגרו ·
ממסגרותיהם ש״ב כב

סלו ב ח קד כד קיט קב אסתר ג יג עזרא ח ו מ״ב י ב נחמי׳ ו ה

יְדוּשָׁתְךָ אֲחוּזָתְךָ וְקִנְיָנְךָ וְהוֹרִיתָם פַּתְשֶׁגֶן פַּרְשֶׁגֶן סֵפֶר אִגֶּרֶת

עזרא ד ז ללג ג א תג ג איכה גז ישעי׳ה ס מיכה ו ד ש״ה ז ג ה יט יד

נִשְׁתְּוָן הַמְּזֻהָרִים וּמְעִידִים שֶׁיִּגְדְּרוּ בִּמְשֻׂכָּה וּמְסוּכָה סוּגָה גְּבוּלָם

א מט ט ד לד י ש״א כא יד ד כ ב כ לא כא דני׳ י כא ישעי׳ כח כה

וְתַאֲוֹתָם וִיתָאוּ וִיתָווּ בְּאוֹתוֹת בְּצִיּוּנִים תַּמְרוּרִים רְשׁוּמִים נִסְמָנִים

כ ב לב תגי׳ א ח משלי ב יד שופטי׳ ד ו כ יח עו

נִבְחָסִים דַּרְכֵּיהֶם אוֹרְחוֹתֵיהֶם נְתִיבוֹתֵיהֶם מַעְגְּלוֹתֵיהֶם שְׁבִילֵיהֶם

ד כג כד ישעי׳ל כא ל כא טו כא ט א יג ט ש״א ט משלי כא יח

מִשְׁעוֹלֵיהֶם מֵהַאֲמִין מֵהֵימִין מֵהַשְׂמְאִיל מֵהַשְׂמִיל וְיִנָּטְרוּ וְיִנָּצְרוּ

כ לא טו יד ג כד טו שמות ז ד ד כט ד ש״ב כא יב

וְיִשְׁמְרוּ הַשַּׁבָּת כִּי מְחַלְלֶיהָ יִרְגְּמוּ הַסּוֹקְלִים יוֹקִיעוּ יִתְלוּ

ה כח ט תהלים קלז ד

יִתָּלְאוּ הַתּוֹלָלִים פּן

ביאור אשכנזי

(ב) איינגן טומש גוט (ג) דיין קיפונג (ד) האשט זיא אונטר ריבט (ה) אין האלט (ז) ברי׳ (ט) אין הלט רעש ברינש (י) דיא רא ווארגען (יב) דיא אין צוימען (יג) מיט צוים (טו) פר צוימט (טז) איהר גמערקה (יח) זאלען גמערקן (יט) זאלען צייכן (כ) מיט צייכען (כב) האהע ציוכען (כג) גצייכענטה (כו) איהרע וועגו (ל) שטעגי (לב) וועדר צו רעכטש (לד) נאך צור לינקש (לו) זאלן היטען (לט) דען שבת טאג (מ) דען (מא) איהר ענטהיילונגר (מב) זאלן שטייניגן (מג) דיא שטיינגער (מד) זאלן איף הענגן (מו) די העגקר

שרשי חית עם ביאור

שרשי ח

חבא יב ו
סתירה והעלמ׳ כי נחבא שופטי׳ ט

חבב עם לג
אהבה עזה · חובב עמים דברי׳ לג

חבה יב ז
הטמנה וסתר · חבו כמעט ישעי׳ כ

חבט לג יח
א הכאת פרי מן העץ · כי תחבוט שופטים כד

חבל ת כב ב׳ לב י מו ע כ מה נא ס סד ג עה לד

א השחתה · חבול חבלנו נחמי׳ א
ב משכון · חבול תחבול שמות כב
ג מכאוב · בז לדבר · יחבל משלי יג
ד קיבוץ הרבים יחד · בחבל יהושע ב
ה קיבוץ אנשים · חבל נביאים ש״א י
ו מנהיג הספינה · רב החובל יונה א
ז תורן הספינה · בראש חבל משלי כג
ח מחשבות עלה · תחבולות יקנה שם א

חבק כב כג
א שוכב על יד תחת יד · חובק את ידיו קהלת ד
ב אותו רעהו יתחבקו בן מ״ב ד

רא׳ית ב ב שמו׳ לא יז איוב ג כו אסתר ט יז ישעי׳ ל טו ירמי׳ לא ב איוב ג יז

א ב ג ד ה ו ז

ובשביעי נפשת ושקטת ושכבת ושבת והרגעת ושאננת

מא כג ישעי׳ל טז א ח ט ״ כא קהלת יב יג ב ק ג ״ ע כט ב לא יז

ח ט י יא יב יג יד טו

שלאנן בנחת ומנוחה ניחוח ובטלת ופרעת וחדלת ושבת

א יח כה ג כג ו ״״ ט״ב כג כ ״ ט״א כה ג ד כד ס ״״ יוד לב ב ז כב

טז יז יח יט כ כא כב כג כד

מעשות מלאכת עבודה בעלים מעללים מה טבו ויטבו במלאם

איוב טו כט ״ כח ג ישעי׳ה כ ס קלח ח ישעי׳ יב ד״ס ב לו כא ז יח כב

כה כו כז כח כט ל לא

במנלם בתכליתם שלמו גמרו בצעו ונרצו וזעקת

מ״ב ג כא ט״א כג ט ״ יס ב יב ו ה לג ד ט״א יט כ ס סח כח ט״ב כב יג

לב לג לד לה לו לז לח לט

וצעקת ושמעת חבל עדת קהלת להקת זרגמת חית

ד לו ז ״״ ג ד״ס א ה א משלי א יב אסתר ג ז ס טז ה תהלים י

ם מא מב מג מד מה מו מז מח

משפחות מטות שבטי מתיחשי בכורך גורל פור וכום נחלתך

ביאור אשכנזי

(א) אונ׳אן זיבענדן (ב) האשט גרואט (ג) בישט גשטילט (ט) מיט רוהונג (יא) ליבלך (יב) אוב האשט גשטערט (יד) האשט פר מידן (טו) האשט גרוהט (טז) פון מאהן (יז) ווערק (יח) ארביט (כא) וואש (כב) גוט (כג) וואהל טעטיג (כד) אין איר פאלענדן (כה) אין איהר פאל קאמענ (כז) זינד פאללענד (לא) אונ האשט איין גזאמלט (לד) פר זאמלונג (לה) גמיינדע (לו) פאר זאמלונג (ם) גשלעכטי (מא) שטאממען (מג) שטאמלך רעגיסטירן (מד) דיינה ערשט גבארנה (מה) לאאז (מח) דיין ערב טהייל

שרשי ז״ן עם ביאור

זרזיר שם חיה : או כלב ליד

זרזירו מתנים משלי ל

זרח ג לז יג · מא תה פג ת

אור המאיר · זרח בחושך

ב התגלות הדבר · והצרעת זרחה ד״ה ב כו

ג יושב במקום רוב ימים · האזרח ויקר׳ טז

ד צד זריחת השמש · פני מזרח ד״ס א ה

זרם מה יז

מים הולכים בשטף · זרמו מים

ב זרע המוליד השוטף · וזרמת סוסים יחזק׳ כג

זרע לב כב · עב כח

א פיזור בארץ לצמוח : וזרעתי

את האדמה רא״שי׳ מז

ב פיזור הממון לעני · וזורע לצדקה משלי יא

ג פיזור הממון · ואזרעם בעמים זכרי׳ י

ד ענינה · לא יזרע משמך נחום א

ה קיום המין · כי תזריע ויקר׳ יב

ו ירק וקטניות · זרעונים דניאל א

ז אבר מן היד · זרועותיו שופטי׳ טו

ח כח ואומץ · זרוע עם גבורה

זרק ב ז לח מה לה

השלכה · וזרקו משה שמות ט

ב למת : שיבה זרקה בו הושע

ג שם כלי : מזרק במדב׳ ז

זרת סא כג

מדה אלי אמה · זרת ארכו שמות כח

זלזל לח כא — זלעף נג כח

זרזף מד לג — זרזר סו ט

ש״ה כד ד · ב כח מב · א לב כו · ה כח לה · ···· · ···· · ישעי׳ מו ב · מ כח יא

א ב ג ד ה ו ז ח

לְהֵסֵךְ הַבִּרְכַּיִם וְכַפֵּיהֶם הַשּׁוֹקַיִם הַבִּרְכַּיִם הָרַגְלַיִם וְשֻׁבָּלִים וּפְעָמִים

·· יח לז · לח ג · ישעי׳ו · א ג טו · משלי כ יד · קהלת ו ח · ישעי׳ סג יב

ט י יא יב יג יד טו

בְּקַרְסֻלֵּיהֶם אַפְסֵיהֶם בְּכַפֵּיהֶם וְעָקֵב לֶאֱזוֹל לַהֲלוֹךְ לְהוֹלִיךְ

משלי כח טו · נחום ב ה · מיכה א כ · מ קג א · קהלת י ב · משלי ז כג · איוב טז יג

טז יז יח יט כ כא כב

לְשׁוֹקֵק לְהִשְׁתַּקְשֵׁק הַמֵּעַיִם וְקֶרֶב וְהַלֵּב הַכָּבֵד בִּמְרֹרָתוֹ

ויקרא ג ד · ·· א ח · ·· ג ד · ···· · איוב לח לו · ישעי׳ד טז · ש״ה ד טו · ב ערי

כג כד כה כו כז כח כט ל

הַיּוֹתֶרֶת הַפֶּדֶר וְחֵלֶב הַכְּלָיוֹת וְטֻחוֹת וְנַפַּחַת וְהַפַּחַת וְנִשֶּׁפֶת

ישעי׳ת ז · ד״ה א י יב · ישעי׳ כ ו · מ קלט טז · א ט ס · קהלת ג כא · א ב

לא לב לג לד לה לו לז

וְנִשְׁבַּת בְּגוּפָתוֹ גֵּוּוֹ גָּלְמוֹ נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה

מ טז ט · ·· כב כא · איוב לג כח

לח לט מ

כָּבוֹר יְחִידָה חַיָּה׃

ביאור אשכנזי

(א) צו נוט דורפט טאהן (ב) די ריכטען (ג) אונ איהר גלענק (ד) דיא שענקל (ה) די קניען (ו) דיא פישע (ט) מיט איהרע קנעכלין. (יא) מיט איהרע זולין (יב) אונ פערש (יג) צו גיאן (טו) פיהרען (טז) צו ארום לופין (יח) דיא גדערם (יט) אונ אין גוויד (כ) דאז הערץ (כא) די לעבר (כב) מיט זיינה גאללע (כג) דז רוט פלייש (כד) דיא נעץ (כח) דעם אינשליט (כו) נירען (כח) אונ האשט גבלאזען (לב) קערפר (לג) אין זיין קלאץ (לה) לעב האפט (לו) גייסט (לז) זעהל (לח) זעהל

שרשי זיין עם ביאור

זעף טז כו
א כעס ברעש · יזעף לבו · משלי יט
ב סער הים · ויעמוד הים מזעפו · יונה א

זעק ב יז מה · עה לח
א קול יללה · זעקה גדולה · רתשי׳ כז
ב קיבוץ · בית מיכה נזעקו · שופטי׳ יח

זער נר כד
זמן מיעט · כתר לי זעיר · איוב לו
ב קיבוץ מיעט · זעיר שם · ישעי׳ כח

זפת מו יד
לחלחית מעלי הקטף · בזפת שמו׳ ב

זקן ב סט ה · עח כה
א רב השנים · כי זקן יצחק · ראשי׳
על סלתי׳ ינתם זקניכם · ע״ב י

זקף עט ת
הרמ׳ הכפוף · זוקף כפופי׳ תהלי׳ קמו

זקק ד ח מב · סג יז מה ב · פא מא
לירף חיכוך · לאהב יזוקו · איוב כח
ב נגולי אש · היורה זיקים · משלי כו
ג שלשלאות · מלכיהם בזיקים · תהלי׳ קמט

זרב מג לה
חימום · בעת יזרבו · איוב

זרה ב · יוד ה · לג יג
א זריקה · זרה הלאה · במדב׳ יז
ב פיזור · ואזר׳ במזרה · ירמי׳ טו
ג עיגול וסיבוב · ורבעי זרית · תהלי׳
ד כתר · זר זהב · שמות כה
ה כלי מפזר מתוך מתבואה · ובמזרה · ישעי׳ ל

זרזיף גשם דק · זרזיף ארץ · תהלי׳ עב
ורזיד

איכה ד ד ב ב ז ש"ב ו כג איוב כא יא איכה ד ד ישעי' כב כד ד"ה ב ג י

יונקים ילדים ודדים עוילים עוללים צאצאים צעצועים

ישעי' כב כד רות ד טז משלי יט כד עמוס ז י משלי יח יד איכה ב כב דניאל ח ס

צפיעות החיק ועלחת להכיל לכלכל לרבות לגדל

איכה ב כב אסתר ב ז ישעי' יח ח הושע יב ד ב כ מ לד ה יח ג ל נח יב ש"ה ז ג

לטפח לאמנה נמולים הבטן כרש קבה בטבורו ושררו

ב כח מב איוב לח ג ג ג ד ב יג ב ישעי' לז ג ג יח לטו לו א טז ד

המתנים חלצים הכסלים הרחם ומשבר ופות נחשת להרות

כ כג ב מ טז איוב ג יב ב מ יע א מ נו לח כח

וילוד על האבנים לקדם החיה זכר ונקבה תאומים

כה כד ה כח ח קהלת ו ג ד"ה ח יט ד איוב מ ח ג כח כ קהלת יב ה איוב כא י

תומים בשליתם והנפילים המפשעה בפחדיו ואשכיו לאביונה לעבר

ש"א כה כב ישעי' כל

ולהשתין השת להסך:

ביאור אשכנזי

(א) זויגנדע קינדר (ב) קינדער (ח) טעכטרליין (ט) דיא שוס (יא) צו ער האלטן (יג) צו אויף ציהען (יז) ענטוועגטע קינדר (יח) דער בוך (כ) מאגן (כא) מיט זיין נאפל (כג) דיא לענדן (כו) די גבער מוטר (כח) אום שאם גלידר (ל) צום טראגן (לא) וועדט גבאהרן (לב) אויף (לג) דען ברוך שטול (לד) צו פעדרן (לה) די העבאם (לו) מענליין (לז) אונ ווייבליין (לח) צווילינג (מ) אין גבורטש היישליין (מא) אונ אונצייטיגה גבורד (מב) דעם שאם (מג) מיט זאנה האדן (מה) צום ביוא שלאף לושט (מו) בשוואנגרן (מז) אונ צו פישן (מח) דען אנגשי ליוב

שרשי זיין עם ביאור

א כריתת הענפים · לא תזמור — ויקר' כה
ב ניגון ושיר · זמרו למלכנו — תהלי' מז
ג שם חיה · ותאו וזמר — דברי' יד
ד ענף הגפן · זמורה — במדב' יד
ה עינוש מלחמה ישלוחים לזמורה — יחזק' ח
ו כלי שיר · מזמרות — מ"ב יב
ז כלי המתוך · ענפים למזמרות

זנב ב · מט ד · סה טו
קצות הזנב · וזנבת אותם יהושע י
ב אבר בקצה הגוף · תחת בזנבו — שמו' ד

זנה כב מ מח
מתגל עם האסור' לו זנה' אתם הושע ב

זנח מא לג
א עזיבה · זנח ה' מזבחו — איכה ב
ב הרחקה · ותזנח משלום נפשי — ג
ולפעמים : והאזניחו

זנק יד כב
א דילוג · יזנק מן הבשן — דברי' לג

זעה נג לח לט

זעק לט ט
א קצף ועבר · ימי מעכו — איוב יב

זעם מז כה
א כעס · מה אזעם — במדב' כב
ב קללם · וזעם את אויביו — ישעי' סו

ראשי' א ז · יא א אסתר א כב יהושע ט ב איוב טו כו ש"א ד יא ב ב כו ש"ה ו ו

לְמַלֵּל שָׂפָה לָשׁוֹן פֶּה הַצַּוָּאר בְּמַפְרֶקֶת וְעוֹרֶף הַשִּׁנַּיִם

משלי ל יד מ נח ז שופטי' טו יט איוב יב יא מ כב טו איוב יב יא מ קכט ג

מְתַלְּעוֹת וּמַלְתְּעוֹת בְּמַכְתֵּשׁ הַחֵיךְ וּמַלְקוֹחַיִם לִטְעוֹם הַגַּב

ויקרא ג ט א ב כא ש"ב ב כג א כה כד ב ט כט ח ח טו ויקר' א כג

וְעָצֶה בְּצַלְעוֹתָיו וְחוֹמֶשׁ הַיָּדַיִם בְּכַפַּיִם וְחָפְנַיִם הָאֶצְבָּעוֹת וּבוֹהֶן

ת כא יג מ קטו ז ה כח כט ישעי' נט י ה לג כ ישעי' מט כב ב לא יב ישעי' כה יא

בְּצִפָּרְנַיִם לְהָמִישׁ לְמַשֵּׁשׁ לְגַשֵּׁשׁ הַזְּרוֹעַ וְחוֹצֶן בְּאַצִּילוֹת אַרְכּוֹת

א ט כג ד ז ע אמה א מה יז ב כג ה ת"א ה כט זכרי' יב ג נחמי' ד א

בִּשְׁכֶם כָּתֵף לִישָּׂא לִטְעוֹן לַעֲזוֹב סֵבֶל עוֹמְסִים עוֹמְשִׂים

מ נה כג משלי כז כ ראשית מט יד משלי ה יט ראשית כא ז

יְהָב נֵטֶל הַמִּשְׁפְּתַיִם הַשָּׁדַיִם וְדַדִּים לְהֵנִיק

ביאור אשכנזי

יונקים

(ב) שפראך (ה) דר האלז (ו) מיט דען גניק (ז) דיא נאקן (ח) דיא צען (ט) באק צען (יא) מיט איר צען לעכר (יב) דר גומן' (יג) אונ די שלונדן (יד) צו פר זוכען (טו) דער רוקען (טז) אונ רוק גראד (יז) מיט זיינה ריפפען (יח) אונדי פינפטע (יט) די הענד (כ) מיט גאפען (כב) דיא יננג (כג) אונ דוימען (כד) מיט איהרע נעגל (כה) צו טאסטען (כח) דער ארם (ל) מיט אקסלען (לב) מיט שולטער (לד) צו טראגן (לה) צו אויף לארנן (לז) לאסט (לח) דיא ערטראגן (מ) לאסט (מא) בשווערדי (מב) דיא בירדען (מג) דיא ברוסט (מה) צו זויגן.

שרשי זין עם ביאור

זכך ב ה מה כח ח
נקיות הגפש · אם זכו בעיניו איוב ט
ב לבן זך · זהב וזכוכית איוב כח
ג נקיות הגוף · זית זך

זכר ג · כ יז · מ יג עג לו
א שומר הדבר בלב · ולא זכר
שר המשקים ראשי' מ
ב פקידה לטובה · שבשפלנו זכרלנו תהלי' קלו
ג התבוננות · לא זכרה אחריתה איכה א
ד נתת ריח · ללחם לאזכרה ויקר' כד
ה סימן · שמת זכרונך ישעי' כז
ו המזכיר הדברים · אסף המזכיר מ"ב יח
ז שם הזכרי · כל זכר בכהנים ויקר'

זלג ח יא
כלי של שלש שינים · והמזלג ש"א ב

זלל ב סב לד · פב לח
מרבה באכילת בשר : זולל דברי' כא
ב ענף · וכרת הזלזלים ישעי' יח

זלעף חמימות · זלעפה אחזתני תהיל' קיט

זלת א טז
להולי' מהכלל · זולת דלת עם מ"ב כד

זמם ב יט יב · כד כג
מחשב לעשו' כאשר זמם דברי' יט
ב ענין מסגר · זממו בל תפק תהלי' קמ
ג התגברת היצר במחשב' זמה היא ויקר' יח

זמן ב · מ יט · מב ח
הכנה לזמן · לעתים מזומנים עזרא יוד

זמר ו · טו יח · לח לא לט סו מא :
ע מא · פד יד

נחום ג ו ירמי׳ה ל כט יז מלאכי א ב ש״ה ה ג זכרי׳ג ג ישעי׳כח ח לפני׳א יז

וְהָאִי[א] שַׁעֲרוּרָה[ב] שַׁעֲרוּרִת[ג] מְגוֹאָלָה[ד] מְטוּנֶּפֶת[ה] צוֹאָה[ו] וְצוֹאָה[ז] גָּלָל[ח]

במדב׳ יט ה ז ג כב ש״א כא יד ישעי׳כח ח איוב ג א י ויקר׳ יח כח איוב י ל

פֶּרֶשׁ[ט] פַּרְשְׁדוֹנָה[י] רִיר[יא] קִיא[יב] יְגָעַל[יג] הַקּוֹאָה[יד] רוֹק[טו]

ויקרא טו ח א נ יט לד טו מ״ה ו כה יואל א יז ישעי׳כה י מ קג ז נחמי׳ג יט

הַיּוֹרֵק[טז] זֵעָה[יז] צְפִיעִים[יח] דִּבְיוֹנִים[יט] הָעוֹבְשִׁים[כ] בְּמַדְמֵנָה[כא] אַשְׁפּוֹת[כב] שְׁפוֹת[כג]

ב ד יא מ קג ה יב ד ישעי׳נח א משלי א ט ב כג לא משלי כב כא תהלי׳נב טז

הַפֶּה[כד] עֲדִי[כה] וְלָשׁוֹן[כו] גָּרוֹן[כז] וְגַרְגְּרוֹת[כח] לִנְאוֹם[כט] אֲמָרִים[ל] לְהַגִּיד[לא]

איוב יג יז דברי׳כח לז זה יא ז טו ג ה ד משלי יב יח מ כא ג אסתר א כ

אַחֲוָות[לב] לְשַׁנֵּן[לג] לְתַנּוֹת[לד] מְסַפְּרִים[לה] לְבַטֵּא[לו] הַבּוֹטֶה[לז] בְּאֶרֶשֶׁת[לח] הַפִּתְגָּם[לט]

ד כג יט ישעי׳א יח מ מה ב קיט קע ל כ מה ישעי׳נג טו משלי יד ס מ קמג ה

וְעֵדִים[מ] לוֹכַח[מא] לִרְחוֹשׁ[מב] לְהַבִּיעַ[מג] לְהַטִּיף[מד] לְהָזוֹת[מה] לְרַפִּיחַ[מו] לְהָשִׂיחַ[מז]

במדב׳טז לא ש״ה ז י משלי י לא

לְדַבֵּר[מח] לְדוֹבֵב[מט] לָנוּב[נ] למלל

ביאור אשכנזי

(א) אונ אונפלאט (ב) שייצליך (ג) פר דארבן (ד) פר אונווירדיג (ה) אונזויבערס (ו) אונ דרעק (יא) גייפער (יב) שפייבעל (יג) איין ווערפט (יד) דר אויז שפייאט (טו) שפייאכט (טז) דר שפייעט (יז) שווייס (יח) מיסט (יט) טויבען מיסט (כ) דז דא שימלט (כא) איין מיסט (כד) דז מויל (כו) אונ צונג (כז) קעהל (כט) צו רידן (ל) זאגע (לא) צו זאגן (לב) רעדע (לג) צו דער צעלן (לה) ער צעהלונג (לו) צו שפרעכן (לז) דר שפרעכר (לח) מיט רעך (לט) דיא ווארטן (מא) צו דיספטירן (מב) צו פרעפון (מג) צוורש

שרשי זיין עם ביאור

ב סחיטה · ויזר את הגיזה שופטי׳ ו
ג דורך. ברגל · כי רגל תורם איוב לט
ד עיטוש · ויזורר הנער מ״ב ד
ה דפוקם · לא זורו ישעי׳ א
ו מוחם דבר · והיה לכם לזרא במדב׳ יא
ז נגע · לתניך יזימו מזור עובדי׳ א

זחח ח ו׳
העתק ממקומו · ולא יזח משות כח

זחל ב : נר ו · מט ד
א מורא : ע״כ זחלתי איוב לב
ב שרש׳ רחמי׳על גחו׳ · זוחלי עפר דברי׳לב
ג מרוץ · אבן זוחלת מ״א ט

זין מב כו
שס התודש אייר · בחודש זיו מ״א ו

זין ביב לח · סה ח
א תענוג · מזיז כבודה ישעי׳ סו

זין חגורת כלי מלחמה · והאזינו כל מרחקי ארץ ישעי׳ ח

זיק ב מג יז · פא מח
א כלולי אש · מאזרי זיקות ישעי׳ ב

זית לו מח
א עץ עושה שמן : שמן זית שמנות ג

זכה כח כג
א נקיות · זכיתי לבי משלי כ
זכך

ויקרא ח כג עמוס ג יב מ קב כא ה לב א כז י ש"א טו כב א ב ז מ"ב ד לא

בתנוך ובדל לשמוע להאזין להסכית להקשיב האף לזורר

כ ח טו איוב מא י ב ב כד שופטים ה כח איוב מא יב א כו כז ב כח ו

נחרות ועטישות ולשאוף בער נחיריו ריח בשמי וסמי

א נ ב ש"ה ג ו כ ל לה ל כח יד ה כח ח שמות ל לב ל טו ד כח יד כז ח

חונט רוכל רוקח הסוכך יסכהו היוסף למשעי המשחים הפגג

שמו"ל לד א תג יא שמות ל לד ש"ס ה א שמות ל לד א תג יא שמו"ל לד ש"ה ד יג

נטף צרי לבונה מור חלבנה ולוט שחלת כופר

ב ל כג מ מה ט ב ל כג מ מה ט ש"ה ד יג איוב לג כ ישעי' סו כד ל ח יז

קדה קציעה קנמון אהלים ונרדים ולזהם דראון זמורה

יואל ב כ איוב טו טז ירמי' מט ז הושע ד יח

צחנה באוש נאלח נסרח סר ודאי

ביאור אשכנזי

(א) מיט איין לעפיל (ג) צו הערן (ד) צו פר נעמן (ז) ריא נאזען (ח) צו ניסען (ט) שנויפען (י) אונד ניסע (יא) צו איין שנויפען (יב) דורך (יג) זיינע נאז לעכר (יד) גשמאק (טו) גווערץ (יז) דר פאלסימרט (יח) גווירץ קרעמר (יט) אונ אפיטעקר (כ) דר פלעגט צו שמירן (כא) שמירט אים (כב) דער שמירער (כג) צו גלעטן (כד) די ווערדן גזאלבט (כה) באלזום (כו) באלזאם זאפט (כח) ווייערויך (כט) מירהע (ל) גאלבאן (לא) אונ מאסטיך (לב) נאגל גווירץ (לג) קאמפער (לד) פיזום (לה) קאססיא (לו) צימרונד (לז) אלאען גווירץ (לח) אונ שפיקאנראש (לט) אונ צ פר עקלען (ם) גרייליכשט (מא) גשטאנק (מד) פר שטונקן

שרשי זיין עם ביאור

זהם ע לט
יתהם מלאכל · וזהמתו חיתו איוב לג

זהר ב יב לט · עז י
זריז לעשות · עבדך נזהר תהלי יט
ב מתרחק מלעשות · לא ידע להזהר קהל' ד
ג מלמד לטעם · והזהיר את הטעם יחזק' לג
ד זך ובהיר · והמשכילים יזהירו דניאל יב

זוב מה יג
טיפטוף ונזל · כי יזוב זוב ויקר' טו

זוד כו תם
א עושה בכוונה ; אשר זדו שמות טז
ב עז פנים · זד יהיר משלי כא

זוה יוד סו
קרן הבית : מזוית מזבח זכרי' ט

זוז ח ל
א עמודי הדלת · אל המזוזה

זול ג · פב לז לא : פד ג
דבר שאינו יקר · הזלים זהב ישעי' מו

זון ג · ג כד כה · מ לד נו מא
א מזון · וזנים מרקחים ד"ה ב' טז
ב זונה · רחב הזונה יהושע

זוע נג לט
א נע ונד ממקומו · ולא זע אסתר ג
ב רעדה · שיזועו שומרי הבית וי"א לחלוחית היוצא מחמת חימום

זור ז · א כה · לה לז · מה מב מג · ע ח · פה כו כז ·
א ריחוק מלהבס · רוחי זרה איוב יט סתיעה

ש"ה ד ג ס יד ג א מה כט מ קל ב ד ג יד טו מ קלס טו ה לב יד

א ב ג ד ה ו ז ח ט

וְרַקָּה וְלֶחִי הַשְּׂפָתַיִם בִּשְׂפָם וְזָקָן הָעַפְעַפַּיִם בְּגַבּוֹת הָעֵינַיִם בְּאִישׁוֹן

זכרי' ב יא מ כו ד יג הושע יג ז ישעי' ס טו ה כו טו קהל' א ס איוב כ ז ש"ה ב ט

י יא יב יג יד טו טז יז יח

וּבָבָה לַחֲזוֹת לִרְאוֹת לָשׁוּר לְהַבִּיט לְהַשְׁקִיף לִשְׁאוֹף לְשַׁזּוֹף לְהָצִיץ

מ סו ז ב ד יס ש"א יח ט ד יא ז ז ה ל שמו' טו לח ישעי' כט כב ל כז יח

יט כ כא כב כג כד כה כו כז

לְהַשְׁגִּיחַ לִצְפּוֹת פֶּקַח הָעִוֵּר עַיִן וְצֶבַע לָבָן חִוָּר צָחוֹר

א ל לב ויקר' יג לח ש"ה א ו ויקר' יג לו ישעי' כג ב זכרי' ו ג ישעי' סג א

כח כט ל לא לב לג לד לה

תּוֹם שָׁחוֹר שְׁחַרְחֹר שְׁקַעֲרוּר אֲדַמְדָּם אָדוֹם אָמוֹץ חָמוּץ

מ סח כס א תט יב שמות כה ד ד"ה ב ג ו שמו' כה ד ויקר' יג ל יד לז

לו לז לח לט מ מא מב מג מד

מָחוּץ חַכְלִילִי אַרְגָּמָן אַרְגָּן כַּרְמִיל תּוֹלַע שָׁנִי צָהוֹב יְרַקְרַק

אסתר א ו א ל לט זכרי' א ח ישעי' מג כ

מה מו מז מח מט נ נא נב

כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת עָקוֹד נָקוֹד טָלוּא וּבְרוּדִים שָׂרוּק הָאָזְנַיִם

ביאור אשכנזי בתנוך

(א) אונ שלאף (ב) אונ קין באקן (ג) די לעפצן (ד) מיט גרעגן (ה) אונ באָרט (ו) די אויגן לידר (ז) מיט בראם (ח) די אויגן (ט) מיט אוינ אפפעל (יא) צו זעהן (יד) צו אן שויען (יח) צו גוקן (כ) צו בטראכטן (כא) גוט הערנד זעהנד (כב) אן שויער (כג) פארבע (כה) ווייס (כח) שווארץ (ל) ברוינליכט (לא) שווארץ געלב (לב) גאנץ ראט (לג) ראט (לד) רעטליכס (לז) ראט (לח) פארפאר (מ) קערמעזין ראט (מג) גאלד (מד) גאנץ גרין (מה) קאלער געל (מו) פיאלע בלווא (מז) גראבעלט (מח) גפינקלט (מט) גפלעקלט (נ) האגל פלעק (נא) פיל פארביג (נב) די אזהרע

שרשי זיין עם ביאור

שרשי ויו ה יז

א יתד כלור' ויו · ווי העמודים שמות כו

שרשי ז

זאב סז ג

א שם חיה · וגר זאב ישעי' יא

זאת נקבה יחידה לזה · יקרא אשה ראשי' ג

מוסב על דבר · מה זאת עשי' בראשי' ד

זבב נט מד

א שם עוף : ישרוק לזבוב ישעי' ז

זבד פד כט

א חלק מתנה : זבדני אלהים וי"א לשון חיבור ראשי' ל

זבח ב · ב יט כ ·

א שחיטה : וזבחת עליו שמו' כ

ב שם הקרבן · זבח לה' מ"א ג

ג מקום הקרבה · מזבח שמו' ל

זבל ב ח

בית דירה · בית זבול מ"א ח

זג לה כו

א קליפת הענבים · ועד זג במדב' ו

זה ב יד מג מד

ירמוז על הזמן · זה לי עשרי' שנה ראשית

וכן לפעמים על אדם או על מקום או תמונה · וכדומה

ב כמו אשר · זה אהבתי איוב יט

זהב ט לב

מין מתכת · זהב וכסף שמות כה

כינוי לדבר זך · כזהב אלא איוב

והם

כוד מקיבה בכת ט אלאויו ד"ה א יז ... מ.ק.ס ... א"א איכה ג א

וְכָלַת וְכַלְכָּלַת תַּבְנִית תֹּאַר תּוֹר הָאָדָם אֱנוֹשׁ אִישׁ גֶּבֶר

איוב ט ה לג ויו ישעיה אמה א אכו מיזעו דניאל א יוד מ לחד מיכה ג ב

תָּמִים בִּמְתוֹם וּדְמִיתוֹ לְצַלְמְךָ תְּמוּנָתְךָ וְגִילְךָ וּבְשָׂרוֹ שְׁאֵרוֹ

לפניה א יז איוב יוד יא טוטו ל לגויו איוב יוד יא מ יס ע ד יוד יא

לַחְמוֹ בְּעוֹר וְגֶלֶד קַדְמַת וְעַצְמוֹתָיו וְגַרְמָיו הַקָּשׁוֹת וְגִידָיו

למד יז זיע כב א ט ד ישעיה סג ג בכת יז איוב לביע ג איו איוב יח ב

וְעוֹרְקָיו הַדּוֹפְקִים דָּם וְנֵצַח מְלֵאַת מְלִיַּת וְנִתְחָיו וּבַדָּיו

המב ג ש"ב ג ה ג א ח ד א ב אמטכו דנק ז ... יחזקאל א ג ש"ה ו ויו

הַמְּצִיאַת הַמְּצִיַּת הָרֹאשׁ גֻּלְגֹּלֶת בָּקָדְקוֹד שֵׂעַר פֶּרַע צִיצִית דַּלָּה

ויו ז הב זעו יג ש"ה ה יב ירמיה בכו א יע א ב כת לא

צַמָּה קְוֻצּוֹת מַחְלְפוֹת תַּלְתַּלִּים הַפָּנִים וְאַפַּיִם בְּמֵצַח

ביאור אשכנזי

ורקה

(א) האשט פאל קאמליכט (ג) גשטאלד (ו) דעש מענשן (ז) מאגן (י) אהני גבדעך (יא) מאנהייט (יב) אונ האשט גגלייכט איהם (יג) צו דיין וועזן (יד) דיין גשטאלד (טז) אונ זיין פלייש (יט) מיט תויט (כא) האשט גדהיטלט (כב) זיין ביינר (כד) האשט גהארטעט (כה) אונ זיין אדרען (כו) אונ זיין פלאקשן (כז) דיא קלאפפן (כח) בלוט (ל) האשט ער פילט (לב) זיין ששיקר (לג) זיינע גלידר (לד) האשט בפונדן (לו) דר קאפף (לח) מיט איין שייטל (לט) האר (מ) לאנגי (מא) האר לאקן (מב) אבר תאר (מג) האר צעפע (מד) קהויז האר (מז) דער אנטליץ (מח) אונ אן גזיגט (מט) מיט די שטערן

שרשי הא עם ביאור

ג לער · נהפך לבי בקרבי — איכה א

ד תורבן · מתוך ההפכה — ראשי' יט

ה בית אסורים · אל המהפכת — ירמי' כט

ו מחליף דבריו · הפכפך — משלי כא

הצן סז כב

כלי זיין · עליך הוצן — יחזק' כג

ויש אומרים בזרוע כח

הרג יט מא

מכת מות · הורג קין — ראשי' ד

ב ששת הגלמת · יהרוג בברד גפנם — תהלי' עח

הרה עו ד

פרי בטן · והרית — שופטים יג

ב מוליד מחשבות · הרה עמל — תהלי' ז

ג אב ואם · ברכ' הורי — ראשי' מט

הרם ב יוד

הרם מט יח

סות' דבר המסוד' הרם בעברתו איכ' ב

הדר יוד מז

הר עפר גבוה · הר גבוה — ישעי' ל

כינוי על החשובים · הררי קדם במדבר

התל כו לז

לחוק · ויהתל בהם — מ"א יח

ב תועה בדעת · לב הותל הטהו — ישעי' מד

ג שקר · כהתל באנוש — איוב יג

התת כא א

רעש: תהותתו על איש תהלי' סב

וי"א שרשו הוה · פי' הבאת רעה · הבהב פרי לא

ישעיה יא ויו ז כמוס ב יג, כ יג יג ישעיה ט יוד

א ב ג ד ה ו ז ח
לַיִשׁ זְאֵב דּוֹב הַטּוֹרֵף נָמֵר בַּחֲבַרְבֻּרוֹתָיו וְנָבַח הַכֶּלֶב

תהלי ל לג ישעיה יג כא כב מ״א יוד כב ישעיה לד יד ג יא ז יא

ט י יא יב יג יד טו טז
זַרְזִיר צִיִּים אֹחִים אִיִּים קוֹפִים לִילִית וְהַחֲזִיר אַרְנֶבֶת

ס כט למד מחמי׳ ד לס ז ס כב ב מד ג

יז יח יט כ כא כב כג כד
שָׁפָן חוֹלֶד עַכְבָּר אֲנָקָה תִּנְשֶׁמֶת שׁוּעָל וְדָהַר בְּשַׁעֲטָה

ב טו יט אסתר ח יוד זכריה ט ט איוב לט ס כ ב כד

כה כו כז כח כט ל לא לב לג
הַסּוּס רַמָּךְ רֶכֶשׁ עַיִר חֲמוֹר אָתוֹן עָתוּד פֶּרֶא פָּרָה

ישעיה ס ויו למד ויו סג כ אלן כד אסתר ח יוד ס לב ס ה כה י

לד לה לו לז לח לט מ מא מב
בִּכְרֵי (גְמַלֵּי) גְּמַלֵּי דַבֶּשֶׁת פְּרָדִים יֵמִים אֲחַשְׁתְּרָנִים יְבַלְּמוּם יַחְסְמוּם

ס לב ט מיכה א יג א לא לד יחזקאל ט כ שמות יד ז ד ז ג

מג מד מה מו מז מח מט נ
בְּמֶתֶג וְרֶסֶן יִתְמְתוּם בֵּכֶר וְרֶכֶב לְרֶכֶב וַעֲגָלוֹת צָב

ישעיה סו כ ל כג כד

נא נב
כִּרְכָּרוֹת וְחוֹצֵן וכללת

ביאור אשכנזי

(ב) איין וואלף (ג) בער (ד) דיא צו רייסט (ה) טיגר (ו) מיט פינקלען (ז) אונ בעלד (ח) דער הונד (ט) הונד הונד (י) זוואלד טיהר (יא) מער קאצען (יב) וואלד טייבלן (יג) אפפען (יד) קלאב טושער (טו) דער שווין (טז) האז (יז) קיניכען (יח) ויזעלה (יט) מויז (כ) איגל (כא) מויל ווארף (כב) פוקס (כג) שפרינגט (כד) מיט דעם טראב (כה) דאש פערד (כו) שטוטען (כז) מויל טיר (כח) יונגר א יזל (כט) איזיל (ל) איזלינן (לא) ווידדער איזל (לד) יוננה (לה) קאמעל (לו) קאמעל טיהר (לז) דיא פוקליגה (לח) מויל איזל (מא) ער מויל באנדעט (מב) זי פאר שליסט זי (מג) מיט איין צוים (מד) אונ/גביס (מה) טוהט אן שפאנן זי (מו) מיט וואטל פלאסטר (מז) רויט צויג (מח) צו רייטר (מט) אונ וועגן (נ) גדעקשה (נא) חענג וועגן (נב) אונד גוטשען

שרשי הא עם ביאור

הן ס׳ יז לס׳ יט לב כג טו ; כו ז כט יז

א להבין מדבר זה דבר אחר ׳ הן גרשת והים כל תולאי ברא׳שי׳ ג

ב כס״כ וק״ו ׳ הן כסף ואיך נגנוב שם מו

ג לאמת דבר׳ הן יראת ה׳ איוב כח

ד תימה ׳ הן היתה כואת ירמי׳ ב

ה תספר תידוש ׳ והנה היא לאה

ו לנקבות נסתרות ׳ חיות הנה שמות א

ז כמו לכאן ׳ את אבי הנה ברא׳שי׳ מה

ח גבול הזמן : לא ראיתיו עד הנה שם מד

ט זמן עבר ׳ יוסנה חלום ברא׳שי׳ מא

י זמן עתיד ׳ הנך מת שם כ

יא מקום בלתי גבול : עושה הנה והנה מ״א ב

הסה כ לג

שתיקה׳ הס כל בשר זכרי׳ ב

ב כמו לא ׳ הנלך הם עמוס ס

הפך כ ׳ כז כו ׳ פא מח

שינוי התרלה׳ הפך לבן ויקר׳ יג

ב שינוי המחשבה ; הפך לבם תהלים

ישעי׳ לג אלת מ״א כא אלת מחת דלב טו ד״ס איוב ז ביכג געג

כבר עדרי וחשיפי הצאן־וצונה בגדרות הגוה השה כבש

זכג ישעי׳ סה כה מ יח ה לג יד ג ה טו אלב טז ה כה ד כב יח

כשב טלה־טלא כר איל רחלים ועשתרות צמר

יד כח דניאל ח כח משלי למד לח כו כו כז ה ד ס מ קד יח ישעי׳ מ יח

הגדי צפיר שעיר תיש עתוד עזים אקו יעלים עלות

איוב יד יח מ״ג ג ד איוב יוד יוד ס״ח יז יח ב יזכט ישעיה ז טו איוב כ טו

חלבן יקפיא העקד לגבינה חריצים שפות ולחמאה־חמה

מ מב ב ש״ה כ ט ש״ה יז ד כ ז ה ידס לג יז איוב לט ע ה ידה

וערג עופר האילים צבים וצבאות דישון ראם־רים־זמר

ד דויז ישעיה ס כט כ נה לם א מט ט מ נה יז איוב ד יוד יח

תחש ושאג ונהם ונער גור כפיר אריה שחל לביא ליש

ביאור אשכנזי

(א) איז דיא וויז (ב) הערדי (ד) קליין פיה (ו) אין שטעלי (ז) הערטין הימע (ח) דז לאמפל (ט) שאף (יא) למפל (יג) פוישט שאף (יד) ווידער (טו) שאף (טז) הערדין שאף (יז) וואללע (יח) דאז ציקל (יט) גאס באק (כג) גאסען (כד) שטיין באק (כו) זוינגעדה (כז) איהר מילך (כח) ימאכט גרינן (כט) דער פיע צעבטר (ל) צום קעז (לא) קעזלד (לג) אונ צו פוטר (לה) אונ שרייאט (לו) יונגר רעה (לז) דער הינדן (לח) הירשען (לט) אונ הירשענן (מ) איין הארען (מא) ווינזעל טיר (מג) גאמש (מד) פיל פארביג טוהר (מה) שרייאט (מו) אונ ברומט (מח) יונגר ליב (נ) לעו

שרשי הא עם ביאור

ה סיפור המעלות · העיר ההוללה יחזק׳ כו
ו הוד וזוהר · בהלו נרו איוב כט
ז אור שמחה: קודם הגולים ויקר׳ יט
ח שם כוכב · הילל בן שחר ישעי׳ יד
ט גסות וחסרון · ובמלאכיו ישים תהלה איוב ד

הלם ג · ג יח · ויח יז ח :
סבירה והכאה· הלמו עקבי סוס ·
ב גבול · אל תקרב הלום שמות ג
ג גבול המקום· הביאותני עד הלום ש״ב ז
ד שם אבן יקר · והלום שמות כח

הם מב ג · פא יח יט
לאסרים נסתרים · הם ישלנו תהלי׳ מד
ב לאחת הענין: ולא מהמהם יחזק׳ ז

המה כ ח
קול רעש · המו גוים תהלי׳ מו
ב תשוקה לדבר · המו מעי

המל ב יז כ · כ מב
רעש המון : קול המולה יחזק׳ א

המם יז יט
סבירה · והמם גלגל ישעי׳ כח
ב בילבול : ויהם את מחנם שמות

המן מח לד ·
רב העושר · ומי אוהב בהמון יקהל׳ ב
וכן רב אנשים : המון הרים ירמי׳ ג

המר ה ח
חפיר׳ קרקע עמוק׳ במהמורו׳ תהי׳ קמ
הן

שופטים ז טו קהלת ח א נחמי' ח ח

א ב ג

שֶׁבֶר וּפֵשֶׁר הַמִּקְרָא :

יום ששי

א ח לח ד ידכח ת"ב ח ח. ג יח ב מ כ יח יוד ד לב ח א מה יז ג יח כח

ד ה ו ז ח ט י יא יב

וּבַשִּׁשִּׁי חַי הַחַיִּית הַחַיָּה זִיז בְּהֵמָה מִקְנֶה וּבְעִיר בִּבְרָעִים

ח כט כס ה כח יג מ סט לב מדויו ש"ח חז ג חג טב ד ג

יג יד טו טז יז יח יט כ כא כב

חָזֶה אַלְיָה וְזָנָב וְהַקֶּרֶן וְהַפְּרָסִים וְנָגַח צֶמֶד בָּקָר עֵגֶל פַּר

ה כח ד נ ע ד ה ידה ישעי' נח כ ה יד ה ח מ"ח ע ה ג ישעי' ח ג עמוס ו ד

כג כד כה כו כז כח כט ל לא לב

אַלּוּף שׁוֹר תְּאוֹ תוֹא יַחְמוּר וְגֵרָה מְרִיא הָאֵבוּס בָּאֵבוּס בְּמַרְבֵּק

אל לח איוב ן ה חבקוק ג יז ד"ה ב לב כח מ"ח ה ו ישעי' ה יז שמות כב ד

לג לד לה לו לז לח לט מ

בְּשִׁקְתוֹת וּרְהָטִים וְגָעָה בִּרְפָתִים אֻוֵרוֹת אֻרוֹת וְרָעוּ וּבִעֵר

ביאור אשכנני

(א) אויז לעגונג (ג) דאז לעזן (ד) אונ אן זעקסטען (ה) לעבנדיג (ו) האשט לעבנדיג גמאכט (ז) דיא טיר (ח) וולדפראט (ט) פיע (יא) לאסט פיע (יב) מיט קניען (יג) ברוסט (יד) שוואף (טו) אונ דאז בהרענטה (יז) אונ דאז בקלאטה (יח) שטוסט (יט) גשפען (כ) רינד פיע (כא) קאלב (כב) שטיר (כג) רינד (כד) אקס (כה) פופלאקס (כז) שטיין באק (כח) אונ ווידר קויט (כט) פעט שאף (ל) דאז גמאסטן (לא) אין דיא קריפא (לב) אין דיא מעשט (לג) אין טרענק טרויג (לד) טרענק רינען (לה) ברילט (לו) איינד רינד שטאל (לט) אונ טוהן ווידען

שרשי הא עם ביאור

ב לעקת התימהון ותהוס כל העיר רות א

ג לעקת המון רב יתהימנה מאדס מיכה ה

הון ב · כו ו · סא יוד

מתחזק להפעול' ותהיט לעלות דברי' א

ב מדת הלח · הין לדק ויקרי' יט

הכל ב יד

בית מלכים · להיכל ולדביר מ"א ו

הכר סג כז

עזות · תהכרו לי איוב יט

הלא ב · ד לח · סב לג ·

ריחוק המקום · מעם והלאה

ב ריחוק הזמן · השמיני והלאה

מלת והנהלאה · פי' מרוחקה מיכה ד

הלה סא מה

רק משלימותי יפים תהלה איוב ד

הלך ב · עד יד · פב תג

נסיע' ממקו' למקו' · הלך בדרך משלי ו

ב התנהגות : לא הלך בעלת רשעים תהלים א

ג תנות הכח · כלל בנטותו נהלכתי שם קט

ערוסהלכו בלי לבוש כמו כל הבת תהיון איוב כד

ד דבר הנמשך תמיד · הלך דבש ש"א יד

ה עובר דרך · ויבוא הלך ש"ב יב

ו מדה ושיעור · מהלך יום יונה ג

ז מקו' העשוי להתהלך · ותהלוכו' לימין נחמי' יד

הלל ד · יב מד · טו יב · סא לט :

סא תג

א שמחה של הבל · אמרתי להוללים תהלי' עה

ב יונת משכל הישר · ושופטים יהולל איוב יב

ג שבח והודא' · שבע ביום הללתיך תהלי' קיט

ד מתפאר : כיהלל רשע שם י

שמואל ב כ יט ישעי' מט יט קהלת ה ה ב ד כד ה מח ב במדבר כט יב
הבלענו למלהנו לחבלנו לקלקלנו לגערתנו ולבן נחמנו

לב טו נח יתמה ה למד יט ש"א יז ח קהלת ג יח ל כח יח משלי ח ד
ונגשנו וקרבנו לבחור לבור לברות לברא עדמה

ס ה ד כט ישעי' מח יב הושע ה טו ל לד יב הושע ה טו תהלי' יוד טו ד"ה ב יג כד
ותתבולה לבקש לבעות לשחר לבקר לדרוש במדרש

ה יג טו לפני ב א יהושע א ג עובדיה א ו ה א כד ב ה א איוב לט ס
לחקור לקוש לחפור לחפוש לדגל לשוטט לתור

עזרא א ח ישעי' כב טו א מג טו ד"ה א כח א נחמי' יג יג אסתר ג ט
בגזברים סוכנים ואוצרים אוצרות גנזי מטמונים גנזכי

דניאל יא מג ל כב כה קהלת ב ח ח לב לד ת"א יוד א משלי א ו
מכמני חוסן סגלת כמוסת חידות משלים ומליצות

אמת מס חבקוק ב ב ד א יז ג כד יב ברחשי' מא טו
לפענח לבאר לנקוב לפרוש ולפתור שבר

ביאור אשכנזי

(ו) אונד דרום (ז) האבן וויר זיך בדאכט (ח) זינד גנעהרט (י) צו וועהלן (יב) צו קלערן (יג) צו וועהלן (יד) ליפט (טו) אונד וואהן (טז) צו בגערן (יח) צו פארשען (כג) צו זוכען (כט) וויא שאץ מיינסטר (לב) איבר שאץ קאמרן (לג) בהעלטניסה (לט) פר בארגנה (מ) רעטצל (מא) גליוכניסה (מב) אונ דיא בדייטונג (מג) צו אפען באהרן (מד) צו ענט שיידען (מז) אונד צו אויז לעגען

שרשי הא עם ביאור

מתלית הגלחי יתוי' ב"ה
ב שבר ונרה יתיפול עליך הוה ישעי' מז
ג כמו יהיה · שם יהוא קהלת יא
ד הגלחת העשר : יעו בהותו תהלי' נח

הוי ב יח ה · כה ג
קריא ה נער · הוי גוי חוטא ישעי' א

הון מה לו הרבה נכסים · הון יקר משלי כד
כמו די · לא אמר הון משלי ל

הזה ס כד
תנומה · הוזים שוכבים ישעי' נו

הוי יח א

הוא יט לא
נקבה יחידה · היא נתנה רחשי' ב

הוה ב יז טו · פה לט
מליאות דבר · הבוקר הי' רחשי' מו
ב להודיע התואר מכבר · והארץ היתה תוהו שם א
ג הנעשה לעתיד · האדם היה כאחד שם
ד הוסיפת עושר · ויהי לי שור שם
ה התמנות לתושב · את חסי' על ביתי שם
ו כמו מילת נעשה · תהי' נא אלה שם
ז מספר ענין אדם ויהי הם מריקים שם
ח שבירה · ושבתו נהייתה עליו דניאל ב

הוך כג מו
החימה : היך יוכל עבד אדוני דניאל י

הים ב י יז יח כ מא
נעבת מות · והמם מהומה דברי'

יחזקאל ג יו כ ס ג מ״א א ו ב ב ת ש״א כה כג א ויו יא מ עא ד איוב ס ס

א ב ג ד ה ו ז ח

סרבים מאנים עזרנו פצרנו פרצנו בחומסים חומצים צמים

תהלי כב כג כב יד ע ה כו כס לם ס מיכה ג ב ה כו כס תלים מה יו

ט י יא יב יג יד טו טז

קובעים לגזול רדינו לקחנו קח נשאנו שוחר תמהנו

א כד כו ם קהג ד דניאל ט יס ד למד יג ויו ישעי׳ כד ס איוב כח ח

יז יח יט כ כא כב כג כד

משתאים ומשתממים כי הפרנו הנאנו עברנו חלפנו עדינו

ש״ב יט יח א יו ב לח כס נחמי׳ ויו יב דניאל א יוד ל יח ז ב קהלת אסתר ז ד

כה כו כז כח כט ל לא לב

צלחנו ברית והברנו שהברתינו תחיבנו חוב ותענישנו נזק

איוב לא ג כו כ למד כג יו ב ג יט כ איוב ז טו א לה כה מיכה ב ח

לג לד לה לו לז לח לט ם

איד כיד פיד הוות בקורת ומתק ותשיגונו ותסיגונו

ש״א יד ע א לא כג מ לד א ז ם ב אסתר ב ט א ויו ין

מא מב מג מד מה מו

ותגיעונו ותדביקונו נקמות ופרעות ראיות לשחתנו לבלענו

ביאור אשכנזי

(א) ווידר שפעניגע (ב) וויגערער (ג) וויר האבן גהאלפן (ד) וויר הבן גינייטיגט (ו) מיט רויבערס (י) צו רויבען (יא) הבן גנומן (טו) בשטעכונג (טז) וויר פר וואונדרן זיך (יז) ערשטוינעד (יט) דען (כ) וויר צו שטערטן (כב) וויר זינדן איבר פאהרן (כו) איין בונד (כז) אונד וויר דער קענן (כח) דז אונזר פאר שטאנד (כט) מוט בשולדיגן אונז (לא) אונ בשטראפן אונז (לב) שאדן (לג) אונגליק (לו) ברעכנעם (לז) שלענע (לח) אונ ווירגונג (לט) אונד ווידר רייכען אונז (מג) רעכינג (מה) די גביהרנד (טו) פר דערבן אונז

שרשי הא עם ביאור

הגן עז כח : דבר יצר • הג־רת הגינה יחזק׳ מב

הדד לה לד
תשובת קול ;סקורא בהרים
ולא הד הרים יחזק׳ ז
ב סקריאה לשמח׳ • הידד כדורכים ירמי׳ כה

הדה מח ל
הושטת יד • גמול ידו הדה ישעי״א

הדך נו ד
רמיס׳ וסכנע׳ • והדוך רשעי׳ איוב מ

הדם ב מד
כסא קטן • הדום רגלי ישעי׳ סו

הדס לז כב
עקמון עבות בין ההדסים זכרי״א

הדף סב ל
דחיפה מן המקום׳ והדפתיך ישעי׳ כב

הדר ח כ
כבוד • והדרת פני זקן דברי
ב דרך עקום • והדורים אישר ישעי׳ מה

הה ב י ז • נה הנו
קריאה לצער : הה ליום יחזק׳ ל

הו יח ג
קריאה לצער • בכל חוצ׳ יאמר הו הו עמוס ה

הוא • א ב
יחיד נסתר • והוא ימשל ראשי׳ ג

הוד ח יח
נוי ויופי • הודו על ארץ תהלי׳ קמח
ב שלימות המעלה • מהודך עליו במדב׳ כ

הוה ב סג ט • פה מג

ח יז · משלי ט יג · איוב י כ · ישעי׳ כב ד · תלים לט יד · מ״ב ד כו · משלי ט יג
א ב ג ד ה ו ז
שכלותיכם ומכסלותכם שיתו שעו . השיעו הרפו והפתיות

תלים נב ז · צפני׳ ב ד · תלים ב ג · איוב ל יז · דברי׳ז כב · ראשית יב ח · ישעי׳לג כ
ח ט י יא יב יג יד
תשורש תעקר תנתק תנקר תשל תעתק תצען

א לב כו · כ מ ל · במדבר ה ז · כ ל יד · ישעי׳ סג יז · איוב כו ס · ישעי׳לב ה
טו טז יז יח יט כ כא
תקע תנשות בתרודותיכם אכזריותינו הקשחנו בצענו כבילי

ז · לו כב · משלי כה י · ראשי׳לג יג · תלים קיח יג · דברי׳ל ד · תלים לו יב
כב כג כד כה כו כז כח כט
וכלי גדפנו חדפנו חסרנו דפקנו דחינו הנדחים דוחי

ד לה כב · ויקרא כו לו · אסתר ו יב · מיכה ד ז · דברים כח כ · ישעי׳לג יג · איוב יג כ
ל לא לב לג לד לה לו
הדפנו הנדפים ונדחפו הנהלאים זוללים חנפים מעמנו

ש״ב יז טו · נחמיה ח ז · תלים ב ב · כח יד · ד״ה ב לו טז · שמות י ב · משלי א כב
לז לח לט מ מא מב מג
יעצנו מלכנו נוסדנו בסודנו כמלעבים ומתעוללים לצון

תלים לה טז · מד יד · איוב יח ב
מד מה מו מז
לעג מעוג וקלס גטמינו — ג סרבים

ביאור אשכנזי

(ב) און פון אייער טארהייט (ג) לאזט אב (ז) אונ די נארהייט (ח) אויז ווארצלט (ט) אויז רייסט (י) אב רייסן (יב) מאכן אב פאללען (יג) פר רוקן (יז) מיט אייערס בקענן (יח) אונזר אונבארמקייט (יט) הבן ערהערטעט (כ) הבן נעגייצט (כא) וויא איין גייץ (כג) הבן גלעסטערט (כו) וויר הבן גטריבען (כז) גשטוסן (כח) די פר שטאסעני (כט) גשטאסען (ל) וויר האבן גשטאסען (לא) פר שטאסנע (לב) אונ גשטאסן (לג) פר שטאסנע (לד) פרעסרס (לה) הייכלער (לו) הבן גראהטן (מ) מיט אונזר ראט (מא) וויא שפעטר (מג) גשפעט (מד) וויר זינד פר דומט

שרשי הא עם ביאור

האח הקריאה לשמחה האח ראתה עיני · תהלים לה

הבב עס חי׳ ע׳ שורש אהב

הבהב ענין שריפ׳ זבחי הבהבי הושע ח

הבל א כ
עסק של שטות , : וילכו אחרי ההבל ירמי׳ ח
ב ריק ובטל · כי הבל ימי איוב ז
ג רוח היוצא מפחי ·
ה משיג בקל בלא עמל · הון מהבל משלי יג

הבן נז כח
א מין עוף יהבנים יחזק׳ כז

הבר נג ו
חוזה בכוכבים יהוברי שמים ישעי׳ מז

הגה ג ח מט · כו כח ל
דיבורי לא יהגו בגרונם תהלי׳ קטו
ב מחשבה יהגה לענות משלי יד
ג לופלוף · וכיונים הגה נהגה ישעי׳ נט
ד קול אנחה · תהגו לך נכאים שם טז
ה הסרה יהגה סיגים משלי כה
ו שיחה בטלות : כמו הגה תהלי׳ ל
הגן

במדב׳ כח ס ל מה י ב עז לו מ״כ ו כא ז טז ישעי׳ כז ח ד״ס ב ב ט הושע ג ט

א ב ג ד ה ו ז ח ט

הָאֵיפָה בַּת עוֹמֶר קַב סְאָה סַאסְאָה כּוֹר חוֹמֶר לֶתֶךְ

ד כט ה ג יד י ב ב ישעי׳ ח יב ב כא יז טז יח כה י א ט כז

י יא יב יג יד טו טז יז יח

הִין לוֹג הַיִקְמֵצִים שֹׁעַל וְאֶגְרוֹף הַתָּמוּר אֹרְכָּם וְרָחְבָּם הַמּוּפְתָּה

כ כב יד מ״א ז לז טז ז ג טז ב כא טז כה כה ש״א יג טו א יג טז מ״ב יב טז

יט כ כא כב כג כד כה כו כז

וְחַמְרוֹת קֶצֶב אַמָּה גוֹמֶד זֶרֶת טוֹפַח הַיִפָּקְדָם הַיִמָנָם הַיֵחָשְׁבָם

הושע ב א ד לא כט מ תב ח ב ט לז מ פעת מיכה ב ז ישעי׳ טו ח הושע ז יג

כט ל לא לב לג לד לה

מִסְפַּר מִכֶּם סַךְ בְּמַתְכֻּנְתָּם נֵארוּ זֹנְחוּ נָדְרוּ נָדְדוּ

ב ח כד ישעי׳ מ ג ה יג ו מ לד ח ש״א כא טז איוב ה יג ב מ ה ו

לו לז לח לט מ מא מב מג

הִדְחִיקוּ פָּנוּ וּבָעֲרוּ הַבּוֹעֲרִים מְשֻׁגָּעִים נִסְהָרִים אֱוִילִים הוֹלְלִים

ישעי׳ יט יג איוב ד יח קהל׳ ב יב

מד מה מו

נוֹאֲלוּ בְּתָהֳלָה סִכְלוּתֵיכֶם שכלותיכם

ביאור אשכנזי

(א) דרייא סאה (ב) פייכטע מאס (ג) צענטל איפה (ד) זעקסטל סאה (ה) פיר אונ צוואנציג לוגין (ז) דרייסג סאה (ט) הלבר כור (י) צוועלף לוגין (יא) זעקס אייער (יב) קען זי דען גאפלען (יג) פיושט פול (יד) אונ פויסט (טו) קאנסט דען מעסטן (טז) איהר לענגע (יז) אונ ברייטע (יח) דז ווייזט איזט (כ) דר אויז זאץ (כא) עלע (כב) שפאן (כג) האלב עלא (כד) האנד ברייט (כה) קען מן דען צילן זי (כז) קען מן דען רעכנן זי (כח) איין צאהל (לא) אין איהרי צאהל (לב) פר באנדט (לג) פר לאסט (לד) ווייכטס (לג) ענטפערנטס (לז) רוימעט אויז (לט) איהר נאהרן (מ) אונזיניגע (מא) פאר איילינגע (מב) נארן (מד) זי זיינן פר נארט (מה) מיט טארהייט (מו) אייער מארדייט

שרשי דלת עם ביאור

דרר ב נז כח · פא יב

חפשי · וקראתם דרור ויקרא כה

ב נקי מזזיוף · מר דרור שמות ל

ג שם עוף · כדרור לעוף משלי כו

דרש מר כ

שאלה · דרש דרש משה · ויקר׳ י

ב בוחן : כי כל הלבבות דורש ד״ה א כח

ג בקשה · ומה ה׳ דורש ממך · מיכה ו

ד תשלום גמול · אדרוש את נפש האדם ראשי׳ ט

ה השיג ומלא · נדרשתי ללא שאלו ישעי׳ סה

דשא כט כז

יציאת צמח : דשאו נאות יואל ב מדבר

ב שם הצמחים : תדשא הארץ דשא ראשי׳ א

דשן ג · ז יז יח סו לח

שמנונית · ושבע ודשן דברי׳ לא

ב אפר · ועולתך ידשנה תהלי׳ כ

ג הסרת האפר · ודשנו המזבח במדב׳ ד

דת פר לח

מצות אלהים · אש דת דברי׳ לג

ב נימוס מדינה · והשתי׳ כדת אסת׳ א

דמשק יוד כב דרבן ה יג

דרדר ל יב דרכמן ט יט

שרשי ה

הא כט כא

כמו מלת זה : אנו הנה : הא לכם זרע ראשי׳ מז האח

ישעי' נו ט כ"א יד ד מ"א כו משלי ו ו איוב לג לב ישעי' מ יז יו"א ח ס א כח טו

אתיו — התיו ובאו העצלים ואלפו ולמדו הקיצו יקוץ

ד ג יח · מ לח · מ ט ד א מ ט ע · ש"ס ג ט · מ קלט ג · אמ ט ע · ד · עמוס ו ד · מ ד כד

העירו השוכבים ורובצים רבע באפריון ביצוע במטה וערש

ז דיח · א כח יח" · ל יג יח · ש"ח יט יג · זטו · תה' כב · מ"א י ד · עמוס ו ד

שן ושנהב הרבוד בבביר ובסתות מראשותיכם ומשמיכה

מ ל י · א כ מו · זכרי' יא ס · מקט ח · ש"ח כו יב · תלים עו ז · .... · ישעי' מ י

ההוזים נמים נרדמים ישנים וחולמים ובוחלים וקצים באון

ד ה ו · איוב יג כג · ישעי' יח · איוב לז טו · משלי ה ו · ישעי' יד · מ ל י · ט ם · קהלת י

ועצב עמל ומורח ופלטו — מפלשי חטאיכם וכמה אשמיכם

ישעי' יב · ד"ס כ ד ס · ויקרא' לה · מ"ח ס ח · ויקרא' לו · טו · ה כה · בל לד · אסתר ג ט

התשקלם בד ואבן המאזנים התכילם משורה המחוקת השליש
האיפה

ביאור אשכנזי

(א) קומט (ד) איהר טרעגע (ה) אונ לערנט (ז) וואכט אויף (ח) זאל אויף וואכן (ט) וואכט אויף (י) איהרע ליגער (יא) אונ לאגרטש (יג) אין ברוים בעט (יד) אין בעט (טו) אונ בעט שטעל (יז) העלפן ביין (יט) דאז איזט אויף גשפרייט (כ) מיט קאפער דעק (כא) אונ פאלסטר (כב) פון אייער קאפנס (כג) מיט מדראץ (כד) שלומין (כז) שלופענדע (כח) אונ טרוימען (כט) אונ אב שיינן (לא) אין ארבייט (לב) מוהע (לה) אונ ווענט (לו) דאז גווכטע (לז) אייערע זינדן (לח) אונ וויא פיל (לט) אייער שולדען (מ) קאן דען וועגן (מא) גוויכט (מג) דה וואג שאהל (מד) טוט זיא דען ענטהלטן (מה) מאס (מו) דז ענט הלט (מז) די דריע מאס

שרשי דלת עם ביאור

דקק ג : מ מג · נט ב ג
שוחק לחלקי' דקים · אשר דק שמו' לב
ב כנוי לאבק · ואיים כדק ישעי' מ

דקר ג ג :
תחיבה ונעיצ' · את אשר דקרו זכרי' יב

דר ה מא
אבן טוב : ודר וסוחרת אסתר א

דרא ע ת
תיאו' ותועב' · דראון לכל בשר ישעי' סו

דרב יתד המחרישה: ונציב הדרבן ש"א יג

דרג יוד מג ·
מעלות הסולם · בסתר המדרגה שה"ש

דרדר שם קוצים תהי' יג

דרך ג · ד כה · להל · עז טו
רמיסת הרגל · אשר דרך דברי' א
ב דחיקת ענבים · גת דרך איכה א
ג עריכת הקשת · דרך קשתו שם א
ד לשפלות · והדרכם באפי ישעי' סג
ה התנהגות · אשר דרכו מתי אלון איוב
ו התחזקות · תדרכי נפשי עוז שופטי' ה
ז עירדה · מנוחה הדריכהו שופטי' כ
ח שיעור ומדה · כדרך יום במדב' יא
ט כינוי למיתה · כדרך כל הארץ יהושע כג
י שיעור כף הרגל : מדרך כף דברי' ב

דרכמן שם מטבע עזר' ב

דרם מא כ
נגד ימין : ים ודרום ירשה דברי' לג

שעי'ת טו ···· בללו ה לבכד אגיד ··· ישעי'נט ה ש"א יג יח מ קמ ד
א ב ג ד ה ו ז ח ט
רִשְׁחַק וְדַק הַדַּק וַיִּזְחֲלוּ בִּגְחוֹנָם הַנָּחָשׁ הָאֶפְעֶה צָבוּעַ: עַכְשׁוּב

ישע'יא כח ···· א מט יז ישעי'יד כט ב ז ט מש'לי כג לב ירמי'ח יז מ נח ה
י יא יב יג יד טו טז יז
פֶּתֶן צִפְעוֹנִי שְׁפִיפוֹן שָׂרָף תַּנִּין הַמַּפְרִישִׁים וּנְשִׁיכִים בַּחֲמָתָם

ויקר'יא כט ·· מו ···· יא יא איוב טו טו עמוס ו ח ויקר'כו ל הושע ד ו
יח יט כ כא כב כג כד
וַיִּשְׁרַץ הָרֶמֶשׂ וְהַשֶּׁקֶץ הַנִּתְעָב הַמְּתוֹאָב הַנְּגָעַל הַנִּמְאָס

משלי ה יב ב ח יג ש"א כד טו איוב כה ו ···· ל טז י ישעי' נא ח ····
כה כו כז כח כט ל לא לב
הַמְנוֹאָץ כִּנָּם פַּרְעוֹשׁ רִמָּה וְתוֹלַעַת הַמְּשִׁי סָס עָשׁ

כט ה משלי ל כח ישעי'נט ה ויקר'יא ל ···· ···· תלים נח ט ויקר' יא כט
לג לד לה לו לז לח לט מ
עַכְבִּישׁ וּשְׂמָמִית בְּקוֹרִיָה הַכֹּחַ הַלְּטָאָה הַחוֹמֶט שַׁבְּלוּל צָב

ה ח טו א תד ב כג כח ישעי'ז יח משלי ל כה יוד ד
מא מב מג מד מה מו
עַקְרָב וְהַדְּבוֹרָה צִרְעָה זְבוּב וְהַנְּמָלִים הֶחָרוּצִים

ביאור אשכנזי אתיו

(א) אונ ראשט (ב) אונ דינער שטויב (ג) דאז דינע (ד) אונ טוהן קריכען (ה) מיט איהר בויך (ו) דיא שלאנג (ז) דער אטער (יא) גיפטיגה שלאנג (יב) אטער (יג) ברענענדה שלאנג (יד) איין דראך (טו) דיא דא שטעכן (טז) אונ בייסען (יז) טוט איהר גיפט (יח) טוהט קריכען (יט) דאז קריכנדע (כ) דאז אבשיוליכע (כא) דאז אונווירדיגה (כה) פר שמעהט (כו) לייז (כז) פלאה (כח) ווארם (ל) דר זיידן (לא) מאטין (לג) שפינע (לה) מיט איר שפינע וועב (לו) דר מאלך (לז) דר איידעקס (לח) די שנעק (מ) קרעט (מא) שקארפיאן (מב) אונ דיא בינען (מג) וועספע (מד) פליג (מה) אונ די אמאסן (מו) די פלייסגן

שרשי דלת עם ביאור

ג כריתה · ודמיתי אמך הושע ד
ד מחשבה : כאשר דמיתי ישעי' יד
ה תיקוה· לפק' ב' רוס דמינוס אי'חסדי' תהי'מח
ו השקטה · כדמה בתוך הימים יחזק' כז
ז תמונה · ומה דמות תערכו ישעי' מ

דמם ב לג · עח ה
שתיקה · וידום אהרן ויקר' י
ב תוחלת · אל אלהים דומי נפשי תהלי' סב
ג תמתין · שמש בגבעון דום יהושע י
ד הפסק גל הדמע' · ואל תידום בת עינך איכ'ב
ה כריתה · ונדמו לפק' ב' רחב נאות ירמי' כה
ו קול נמוך · דממה דקה יחזק'

דמן עא נח
זבל האשפ' · לדמן ע"פ האדמה ישעי' מ

דמע יח ט · לה מד
נזל דמעו' · תידמע עיני ירמי' יג
ב לתלוחית הזב מפירו' · מלאתך ודמעך שמו' כב

דמשק רגל המטה · בדמשק ערש הושע

דנג נג א ·
שעוה · כהמס דונג תהלי' סח

דעך סג · מת
קפילת הלהב' · דעכו כפשת' ישעי' מג

דפה כו : מח
לשון הרע · תתן דופי תהלי' נ

דפק ב סב · כו · סח כו
קול הכאה · דודי דופק שה"ש ה
ב רודף ודוחה · ודפקום יום אחד ראשי' לג

דקק

במדב׳ כד ח · ישעי׳ מא ז · מיכה ג ג · ג יא יג · יד ה יד · יג

א לגרמו · ב לפרסו · ג לפרשהו · ד הנשר · ה הפרס · ו העזניה · ז הדאה · ח הדיה · ט הראה

יד · טו

י האיה · יא הערב · יב היענה · יג התחמס · יד השחף · טו הנץ · טז הכוס · יז הינשוף · יח התנשמת

ישעי׳ לד טו · יח

יט הקאת · כ הרחמה · כא השלך · כב החסידה · כג האנפה · כד הדוכיפת · כה העטלף · כו הקפוז

יד כג · ה גב יא · סוטה יא א · ש״ב ב כד · איוב לד כט · ישעי׳ לח טו · א ד יב

כז קפוד · כח וירדף · כט ויחרד · ל ויחרץ · לא וירשע · לב וירדה · לג ויגר · לד ויגע

ירמי׳ מח יב · עמוס ז א · ב י ד · יואל א ד · ג יא כב · יואל א ד

לה ויצעה · לו ויגלה · לז הארבה · לח גוב · לט חגב · מ הגזם · מא החרגול · מב הילק

עקרא יא כב · ה כח מב · יואל א ד · הכח לח · תהלי׳ פ טו · ה כח כד

מג הסלעם · מד הצלצל · מה החסיל · מו לחסול · מז לכרסם · מח ועפרת · מט אבק

ביאור אשכנזי ושחק

(ב) צו צו ברעכן איהם (ד) דער אדלער (ה) האביכט (ו) דיא גרייף (ז) דער גייאר (ט) דער נייאאר (יא) דיא ראב (יב) דיא נאכט אייל (יג) אמסעל (יד) מערר העז (טו) שפארווער (טז) באכט ראב (יז) שטאק אייל (יח) דיא פלאטר מויז (יט) דיא קראה (כ) דיא פליקעאן (כא) רייגר (כב) די שטארק (כג) דער ווידהאב (כד) דער אויער האן (כה) דיא שוואלב (כו) דער וואלד איגל (כח) ער שלעבט (ל) טוהט זיך בווענן (לא) באונרוהיגן (לה) טוהט ארום שווייפן (לו) איין פר טריבען (לז) דער הוישרעק (מ) די רויפע (מא) אירעקש (מב) גרילליע (מג) שרעטר (מד) דער הוישרעק (מה) איגגר (מו) פר לענדן (מז) צו אב שניידען (מח) אוג האשע געשוויבט (מט) שטויב

שרשי דלת עם ביאור

דלל ר׳ כט יח · נא כב · סח מא · פב כב :

א כחישות הגוף · ככה דל · ש״ב יג

ב חסרון המעות · ודל · ויקר׳ יד

ג שפלות הכבוד · ידל כבוד יעקב · ישעי׳ יז

ד שם תואר · ומדלה יבצעני · שם לח

ה שער התולה ברלש · ודלת ראשך · שה״ש

דלף מד כח

טיפות הגשם · ידלוף הבית · קהל׳ י

דלק ג כו לט · מג כב

א חימום הלב · שפתי׳ דולקים · משלי כו

ב הדלקת האש · הדלק באש · יחזק׳ כד

ג חולי חמימות · ובדלקת · דברי׳ כח

דלת ח לז

א דבר הסוגר · אל הפתח · אל הדלת · שמו׳ כא

ב דופן בית הרחם · דלתי בטני · איוב ג

ג הריוי שיר הנכתב · ושלש דלתות · ירמי׳ לו

דם סח כו

א אל תשפכו דם · בראשית לז

ב הממון · אין לו דמים · שמות כב

דמה ב לא · כד כו · סח יא

א השתות הדברים · לסבל דמה · תהלי׳ קמד

ב הפסק מעשה · נגרה ולא תדמה · איכה ג

לפ׳ סק׳ פ׳ חוס

בריסה

מיכה ד כ קהלת ט יב ד ה יג הכה יא מ מא ג ב ה כו תלים ט יז
א ב ג ד ה ו ז
הנלכדת נאחזות ונתפשת ומחזקת בפח מהיוקשים ונוקשים

קהלת ז כו א כה כז ויקר' א ה א מג טו ויקר' א טו ב יג יג ג א יד א טו ט
ח ט י יא יב יג יד טו
ובמצודה מהצידים ישחטוה יטבחוה ימלקוה יערפוה היונה וגוזל

ש"א כו כ ד יא לב איוב לח לו איוב לח לו א טו ט מ"א ה ג ל כו טו איוב לט יד
טז יז יח יט כ כא כב
הקורא השליו השכוי התור ברברים הדבנים רננים

מ"א י כב מ פד ד כ ח ז ישעי' לח יד מ פד ד ש"א כס יד א טו יא איוב טז י
כג כד כה כו כז כח כט ל לא
תכיים צפור סיס סוס עגור דרור ויעט העיט ויפער

ל כ ח ירמי' כב יד משלי יג ג ד כב כח ישעי' לה ה פא א מ כב ח ד כד ג
לב לג לד לה לו לז לח לט מ
ויפצה ויקרע ויפשוק ויפתח ויפקח פקח־קוח ופטר שרום

משלי כג ב איוב לט ל א מא ז ישעי' סה ר ז טו טו איוב יג כו מ עג ח ישעי' ג כד
מא מב מג מד מה מו מז מח
לועו לעלע לבלוע פגול טרי פרקב ימיק ימק

איוב ד י ירמי' ג יז
מט נ
יתע ולעצמו לגרמו

ביאור אשכנזי

(א) דאז דא ווערט בגריפן (ב)... (ה) אין נעצה (ו) פון דען פאלל שטריקען (ז) אונ ווערן גשטריכלט (ח) אין דיא נעצן (ט) פון די יעגר (י) ער טוהט שלעכטן (יב) ער טוהט אב קניפן זיא (יג) ער טוט נאקען (יד) די טויב (טו) אונ יונגי טויב (טז) דר קוקוק (יז) דר וואכטל (יח) העך האהן (יט) טירקיל טויב (כ) קאפהונר (כא) דיא פויען (כד) דער שפאץ (כה) קראניך (כז) פאפיגי (כח) פרייא פוגל (כט) טוהט שוועבן (ל) דער הויב פ אגל (לא) טוהט עפנין (לז) איין עפנונג (מא) זיין קעהל (מב) צו איין שלינגן (מד) אונ ווערדיג (מה) אייטער (מו) מיט פיילונג (מז) מאכט פוילען (מט) ברעכט דיא צעהן (נ) צו ענטביינן

שרשי דלת עם ביאור

ג עוף טמא · דיה דברים יד
ד מי שחור לכתיבה · הספר בדיו ירמי' לו

דיה ב כג לט · נח ח

דיק נ ח
ז מגדל שבונים לכבוש המבצר · ובנית עליה דיק יחזק' ד

דכא טז לז ·
השפל · דכא נארץ חייתי תהלי' קמג
ב הכנעה · לא דכאו ירמי' מד

דכה ב טז לו · נה יג
משפיל עצמו · ידכה ישח תהלי' י
ב גלי הים · יבהות דכים שם לד

ג עוף טמא : דוכפית

דכף נח כד

דלג יד כ—
קפיצה הדולג על המפתן צפני' א

דלה ג לא כ · מד כד · נאכא
מעלה מתוך עמוק · דלה דלם שמו' ב
ב רוממות בגדולה · כי דליתני תהלי' ל
ג כלי ששואבים · מים מדליו ישעי' מ
ד ענפים · ורעו דליותיו ירמי' יא

דלח נה חלוחים בלתי נגולים מדרכת הרגל · ותדלח מים ברגליך יחזק' לב

חית

יחזקאל לב ב · לד יא · איוב מ יב · שמות ז יט · תליס לט ז · מו ד · איכה א כ · א יא ט

רָפַס --- רָפַשׂ רָמַס הָדַךְ הָאֲגַמִּים נֶעְכְּרוּ חָמְרוּ חֳמַרְמָרוּ וּבָלְלָה

ישעי' יט ב · כב ה · חבקוק ג ו · תליס מ ג · ישעי' כז ד · איוב ט יא

וּסְבַסְכַת מְבוּכַת עַבְטִיט טִיט הַיָּוֵן וְרֶפֶשׁ בִּצּוֹת

לט יא · משלי יד י · יז יד · ב ל כס · נחמי' ג ך · דברי' כב ו · לב יא

בִּצְּאַת וַיִּתְעָרֵב וַיִּתְגַּלַּע וַיִּמַּלֵּט וַיִּתְחַר בְּאֶפְרוֹחִים וְגוֹזָלִים

ליג כ · ם יח יא · ש"ב כב יא · איוב לט כו · ט כה · איכה ד טו · כ מח ט · דניאל ט כא

וַיִּפְרַח וַיִּדֶא וַיֵּרָא וַיַּאֲבִיר וַיָּמַשׁ וַיִּנָּצֵה --- נָצָא בִּיעָף

א ז ג · ם קמח י · משלי ט ג · כ מח ט · מ נה ז · ג א ע ז · ברלשי' אכא

הָעוֹף וְצִפּוֹר כָּנָף גַּף צִיץ אֵבֶר נוֹצָה וּמֻרְאָה לְמִינָה

ד"ה ב טו יד · ככב כג · מיכה ו יד · ישעי' לד טו · ה כב ו · איוב ו ו · ישעי' נט י

וְזָגָה הַמְקַנְּנְתִּי לְפַלֵּט וּלְמַלֵּט בֵּיצִים בְּחַלְמוּת הַנִּכְשֶׁלֶת

משלי יוד ט · ש"א כה לא

וְנִלְבְּטָה בְּפוּקָה הַנִּלְכֶּדֶת

ביאור אשכנזי

(ה) די פיטשען (ו) ווערדן טריב (ט) אונ פר מישט (י) הסט פר ווירט (יב) מאראסט (יג) לוימע (יד) דער דיקא מאראסט (טו) לוימא (טז) נגייזיך (יח) אונ טוהט זיך פר מישען (כא) וואר זיך דערהיצע (כב) מיט יונגגה (כד) אונ טוט פליהן (ל) פליגענד (לא) מיט שוועבן (לב) דעסג פליגלס (לג) פוגל (לד) פליגל (לח) פעדר (לט) קראפף (מ) צו איהר ארט (מב) דז זיך נעסט (מג) אויז צו ווערפן (מד) אויז צו ברוטען (מה) אייער (מו) מיט אייער טאמר (מז) דיא דא ווערדען גשטרויכעלט (מט) אין שטרויכלינג

שרשי דלת עם ביאור

דוץ עת לא
שמחה : לפניו תדוץ · איוב מא

דור ג · ב ג : עת כו
דירס · מדור באהלי רשע · תהלי' פח
ב כלל האדם · דור הולך · קהלת ח
ג לשבת אש · דור העלמים · יחזק' כד
ד חומה · ילכפך כדור לרע' הק' ש' כדר · ישעי' כב
ה שם התל והדורי' אישר א' הק' ש' כדר · שס מא

דוש לג ז
הכאת התבוא' · דש תיטו' · ד"ה א כא
ב שם חיה · ודישן · דברי' יד

דחה סב כז
דחיפה · דחה דחתני · תהלי' קיח

דחן לב כה
מין תבואה · ודוחן · יחזק' ד

דחף סב לג
הולך מהר · יצאו דחופים · אסת' ג
ב מקרה פתאום · יצודנו למדחפות · תהלי' קמ

דחק פ מב
לחץ המקום · לא ידחקון · יואל ב
ב לחץ הפעול' · לוחליהם ודוחקיהם · שופטי' ב

די כ א מד · פג ע
שיעור הצורך : אכול דיך
יתרון מהשיעור : בלי די · משלי כה מלאכי
נמשך בהתמדה · מדי חדש · ישעי' סו
דברים

מיכה ג כו ישעי' כה יא א א כא ב יד כא איוב כו יב ש"א טז לג

הַצֹּפִים וְשָׁחִים וְהַתַּנִּינִים הַבּוֹקְעִים וְרוֹגְעִים וּמְשַׁסְּפִים

ז יד וו מיכה ג יא ם קמא ז סד יז ש"ה ה ז ם מב ת לג ג ד

וּמְשַׁסְּעִים וּמְפַשְּׁחִים וּפוֹלְחִים וּפוֹצְמִים וּפוֹצְעִים הַגַּלִּים דָּכְיָם מְשַׁבְּרִים

איוב מ כה ב ב יוד ג יוד ם עב וו כ יוד קמד ו

וְהַלִּוְיָתָן הִתְמַשְׁכֵהוּ הִתְמַשֵּׁהוּ הִתוֹצִיאֵהוּ הִתְגוֹזֵהוּ הִתְגִיחֵהוּ הִתְפִּיקֵהוּ

איוב מ כה כו מיכה ד כ ישעי' יט יוו חבקוק א טו ם מ וו לג

בְּחַכָּה חוֹחַ אַגְמוֹן וְצִלְצַל בְּרֶשֶׁת חֵרֶם מִכְמָר שְׁחִיתוֹת שָׁתוֹת

ם מ משלי למד טו מיכה א יוד איוב טז טו א כט ג איוב למד יד מיכם ג ט

וְחוֹרִי וְהָעֲלוּקָה הִתְפַּלְּשָׁה הִתְעוֹלְלָה הִתְגוֹלְלָה הִתְגַלְגְּלָה דְּהַבְּפַשֵׁד

לח מז יא כ יד ג ב ז כו ל לג ב מיכה א עו זכריה יוד ס עמוס ה יו

בַּגְּבָאִים וְגֵבִים וְהַצְּפַרְדֵּעַ דָּלַח סָלָה בּוֹסֵס ——— בּוֹשֵׁשׁ

ביאור אשכנזי רפס

(א) די שווימען (ג) אונ דיוואלל פיש (ד) די צער שפאלטן (יא) וואונדן (יב) די וואללען (טו) אונ דר לוויאטן (טז) קענשט דען ציהן אוהם (כב) מיט איין אנגל (כה) אונ פישר קארב (כו) מיט איינר נעץ (כט) פאללע (לב) אונ דער איגל (לג) טוהט זיך וועלצען (לד) דאש זיך גוועלגרט (לז) איזט אום גוויקלט (לח) אין גראבען (מ) דער פראש (מא) מאכט טריב (מב) עו טרעט (מג) רודערט

שרשי דלת עם ביאור

ב מין דג · מגלוס דאג ג"כ בשי דגה

נחמי' יג

ג ספינה קטנה · בסירות דוגה עמוס ד

דוד ה · ז כה · יט כג לב יח : לח

ו עט לה ·

א אחי האב · דוד שאול ולנקבה דודתך ש"א י ויקרא יח

ב ריע אהוב · אני לדודי שה"ש ז

ג כלי · בכיור או בדוד ש"א ב

ד למחי הדודאים שה"ש ז

דוה ג · יט לו · מז י פג לב ·

כאב ולער · דוה לבנו איכה ה

ב אשה נדה · והדוה בנדתה ויקר' יב

ג שם החולי · ערש דוי תהלי' מא

ד שם המלבוש · את מדויהם ש"ב יוד

דוח ג כד א · סב כט

רחילה ; ירושלים ידיח ישעי' ד

דוך ג טז לח · פב כד

ענין כתישה · או דכו במדב' יא

ב עני · דך נכלם תהלי' עד

ג כלי מכתשת · במדוכה במדב' יא

דום ג כ נ · לט ח ·

שתיקה · שכנה דומה · תהלי' כד

ב שם המיתה · כל יורדי דומה שם קטו

ג מנוחה מיגון · ולא דומיה לי שם כב

ד התיקוה · אל אלהים דומי' שם

דון ג כא יב יג ·

משפט ריב · דן דין עני ירמי' כב

ב הכרעה לזכות · דנני אלהים בראשי' ל

ג העונש · כן אנכי שם טו

ד וויכוח · לא ידון רוחי · בראשי' ו

ה שופט : והיה ס' לדין : שם המריבה · מדון ש"א כד משלי טו

ישעי׳ מד ח איוב ינ כט ב כב כה ש״ב כב טו ם יח טו איוב לב ז ם יד ה ישעי׳ מא י
א ב ג ד ה ו ז ח
וְרָהוּ וְגָרוּ וְיָגוּרוּ וְחָגְרוּ וְהָרְגוּ וְחָלוּ, וּפָחֲדוּ וְהִשְׁתָּעוּ

א טו יב ״ מג י תליס סה ח ש״ב יח ה א לא מב ״״ ישעי׳ חיא כ ו א
ט י יא יב יג יד טו טז
בְּאֵימָה וְלוּ הַמַשְׂבִּיחַ לְאַט הוֹכַחְתֶּם לוּלֵי יִסַּרְתֶּם שֶׁיֵּעוֹז

במדב׳ לס יא ב טו א א כו י ל טו טו ם קכד ג איוב ד יב ישעי׳ כד ח ״ טו יד
יז יח יט כ כא כב כג כד
לְמִקְלָטָם אָז כִּמְעַט קָט אֱוִי בְּשֶׁמֶץ שֶׁצֶף מִזְעָר

איע כ קהלת ז ט איוב ת יז ם קד ז א מט ד יהושע כ ג הושע יב יג איוב ל ג
כה כו כז כח כט ל לא לב
מִצְּעַר יִבָּהֲלוּ יַחְפְּצוּ יַחְפְּזוּ בְּפַחַז לָנוּס לִבְרוֹחַ לַעֲרוֹק

יהושע ג טו ח ב לג ״ לו במדב׳ ו ט ״״ חבקוק א ח משלי ג י איוב לה יט
לג לד לה לו לז לח לט מ
מִגְּדוֹתָם יְדֵיהֶם וּשְׂפָתֵימוֹ וּבְפֶתַע פִּתְאוֹם פָּשׁוּ וּפָרְצוּ וְהִכְבִּרוּ

זכרי׳ ח ם סט ה א מח טו ה לג יע א ט ז א לא כו נחמי׳ ג טו ויקרא יא ט
מא מב מג מד מה מו מז מח מט נ
רָבוּ וְרַבּוּ דָּגוּ בְּשֶׁפַע וְשָׁרְצוּ מְאֹד. דָגֵי וְדָאגֵי סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת

ביאור אשכנזי   הצפים

(ד) טוהם דרשרעקן (ז) טוהן זיך פערכטן (ט) מיט פארכט (י) וואן ניכט ווער (יא) דר דא שטילט (יב) לאנג זאם (יג) העט בווערט זיא (יד) ווער ניבט (טו) העסט גציכטיגט זיא (טז) דאז זיא זיך זאמלען (יז) איהר איין האלט (יח) דאן (יט) אן וועניג (כא) דאן (כב) מיט וועניג (כו) זי מעכטן אייולען (כט) מיט איילניס (ל) צו לויפען (לג) פון איהר אופער (לו) אונ פלעצליך (לז) אונ פאר זעהן (לח) טוהן זיך מערן (מד) מיט מענגה (מה) אונ רעג מאכן (מו) זעהר (מז) פישע (מט) פלום פעדר (נ) אונ שופען

שרשי הלת עם ביאור

טו מקום חורבן : בארץ מדבר   דברי׳ לב
טז מקום מרעה·אחר המדבר   שמות ג

דבש ב · טו כח : סז לז
לחלוחית התמריס   שחור
וכל דבש   ויקר׳ כ
ב חטוטרת הגמל·דבשת גמליס   ישעי׳ ל

דגה נד מג
פרי׳ ורבי׳ · וידגו לרוב   ראשי׳
ב שס דג

דגל מח לח
גס · דגל מחנה יהוד׳   במדב׳ ב
ב הרמת הנס · נדגל   תהלי׳ כ

דגן לג · כג
ה׳ מיני תבואו׳ · ואספת דגנך   דברי׳ יא

דגר כח · לח
קינון : ודגרה בצלה   ישעי׳ לד

דד · עב · מד
שדים · דדיה ירווך   משלי ה

דדה ד נח · לא
קיפוץ ודילוג · אדד׳כל שנותי ישעי׳ לח

דהב ח מ.
עיר מלאה זהב : מדהבה   ישעי׳ יד

דהם נג · לד.
אדם מבוהל בתהות׳ · נדס׳ ירמי׳ יד

דהר ב · לז יד · סז כג
גבילה ורקידה . סוס דוהר   נחום ג
ב מין עץ · תדהר   ישעי׳ מא

דוב סז ג ·
מין חיה · דוב אורב   איכה ג

דוג נד מו מח
צייד דגי׳ · לדיגי׳ רביס לדעי׳ הק׳ ש׳ דגה
ודיגוס ירמי׳ יז

מיכה א ד ראשית לו כה ל ז ז איוב כב כח מ"א כ ח ישעי' מ יג דניאל א כ

כדונג ונבאת צפירה גזורה וחרצנה ההוברים האשפים :

יום חמישי

ראשי' א כג נחום א ד תהלי' סט ג ל מז ט מ קכו ד קלו א כ יז ח

ובחמישי גערת בימים ובשבולת נחלי אפיקי נהרים וביובלי

דניאל ח ב ש"ב יז כ מא ג אמא ט ש"ב כב ח איוב ט ו ל כו טו מ יח ח

אובל מיכל פלג יאורים והתגעשו והתפלצו והרדו ורגזו

ב טו טו נחום ב ג ש"ב א ט ישעיהו יז מ קיט נג כ מט כד הושע יג א ל כו טו

ורעדו והרעלו בשבץ בחגא בזלעפה ברטט ורתת ורעשו

כ כ יב מ קיט קכ כ יד ט אסתר ז ו ב טו טו ישעי' ז יד ה כח כה

ושערו וסמרו ונדהמו ונבעתו ונבהלו בבלהה בזעוה

ישעי' כח יט חבקוק ב ז ה כח יד

ובזועה המזעזעת ויראו ורהו

ביאור אשכנזי

(א) וויא וואקס (ג) מארנן אורטייל (ד) האבן בשלאסן (ו) דיא שטערן זעהר (ח) אין פינפטען (ט) האשט אן גשריען (י) אן די מערה (יא) אן די פליסען (יב) בעכה (יז) פלום (יט) וויערן (כ) אונ זיינן דר ציטרעט (כו) מיט ציטרנים (לא) אונ ציטרען (לד) אונ ווערדן דר שראקן (לז) מיט שרעקן (לח) מיט פר וואגלן (מ) דאז פר וואגלן (מא) זיא טוהן זיך פערכטן

שרשי דלת עם ביאור

ב זיקנה · וכימיך דבאך דברי' לג

דבב עא מט
דיבור בלי תסודר · דובב שפתי שה"ש ז
ב דבר מעורר שנא' · להוציא דבה במדב' יד
ג שיחה של שקר · דבת הארץ שם יד
ד שיחה של אמת · ודבתם רעה בראשי' ד

דבל תאנה יבישה · פלח דבלה ש"א ל

דבק סג מב עט כא
חיבור הנפרדי' · דבק' עלמי תהלי' קב
שתקרבו' בדעו' · ורות דבק' רות א
ג שתקרבו' באהב' · ותדבק נפשו בדינ' ראשי' לד
ד שתקרבות במקום · עם הנערים אשר לי תדבקין רות ב
ה רודף להשיג דבר · ידבק אחריכ' ירמי' מב
ו שם לחלקי קשקש' שריון · בין הדבקים מ"א כב

דבר ח · בח · יא יב : מה מד : מז יד · נב מה · נט מב · עא מח · עז לד ·
א הגדה וסיפור · ואין דובר איוב ב
ב עריכות טענות · נדברו יראי ה' · מלאכי ג
ג לשון הרע · בי נדברו תהי' קיט
ד הבטחה · כאשר דבר אליו בראשי'
ה מחשבה · דברתי עם לבי קהלת א
ו הריגה · ותדבר את כל זרע ד"ה ב' כב
ז הנהגה ידבר עמים תהלי' יז
ח כל סיבה · היפלא מה' דבר
ט כמו אודות · על דבר שרי ראשי'
י מגפה · דבר כבד שמות ט
יא עדרי צאן · בתוך הדברו מיכה ב
יב עץ מנהיג הספינה · דוברות מ"א ה
יג חדר הפנימי · דביר הבית מ"א ח
יד שרץ העוף : לדבורה ישעי' ז

מקום

סח לב ש"ב ח יח ס ב יהושע יג כא רא"ש"כא טז נחמי"ב טז כ ו כח משלי ח ט

א ב ג ד ו ה ז ח
חַשְׁמַנִּים כֹּהֲנִים נְגִידִים נְסִיכִים נְשִׂיאִים סְגָנִים סָרִים שָׂרִים

תמתר א כב כ נב כח ז כ ב ישעי"א י לד יב אסתר א ג ג יב ב יד ז

ט י יא יב יג יד טו טז יח
שׁוֹרְדִים שׁוֹרְרִים סָרִיסִים פִּנּוֹת קְצִינִים חוֹרִים פַּרְתְּמִים פַּחוֹת שָׁלִשִׁים

ד"ה א טיע מ"א כב מט ירמי"כט כו ה טז יח ישעי"נב טז ל כח יד א מב ו מה ח

יח יט כ כא כב כג כד כה
מְמֻנִּים נִצָּבִים פְּקִידִים. שׁוֹטְרִים מְלָכִים כְּרוּבִים שָׁלִישִׁים מֹשְׁלוֹ

ש"א ט יג ג כז יז מ סח כח קיז א א כח כג מ קיח א מ"ב ד יד

כו כז כח כט ל לא לב לג לד
וְעֶצְרוֹ וְרָדוּ סוֹרִים בְּאוּמִּים לְאֻמִּים גּוֹיִם וְעַם לוֹעֵז אֶבֶל

ב"ב כג ג ב יז ט[...] קמה יז יהושע א ז מ א ג מ"א יח כו משלי ה יט

לה לו לז לח לט מ מא מב
הַצַּדִּיק אַף הֶחָסִיד יַשְׂכִּיל יַצְלִיחַ בְּשִׁיחוֹ בְּשִׁגּוֹ בְּשִׁגְיוֹנוֹ

ש"ב טז יב קהלת א יג מ"א יח כז עמוס ט ס מ ויו ז ישעי' יוד יח מ נח ח

מג מד מה מו מז מח מט
בְּעִינוֹ בְּעִנְיָנוֹ וּבְ[...]רוֹ תָּמוּג תְּמַסֶּה תְּמַסֵּס תְּמָאֵס

ביאור אשכנזי כדונג

(יח) פרגזעצטי (יט) פר ואלטרם (כא) גריכטס רינער (כב) קעניגען (כד) כפעהלס האבר (כה) די פר וואלטען (כח) גוועלטיגרס (כט) אן נאציאנען (לב) אונ פאלק (לג) בארבריש (לד) אבער (לה) דר גרעכטע (לו) אבעד (לז) דר פרומע (לח) טוהט בגליקן (מ) אין זיין גשעפטן (מג) אין זייני אונשטענדן (מה) דורך זייני גשעפטן (מו) טוט צו גיאן

שרשי גימל עם ביאור

גרר לט מא׳ מאכל התחזר לרעי הקי׳ ש׳ גרה

וגרס לא יגר — ויקר׳ יא

ב גוואר׳ קרוא בגרון — ישעי׳ נח

ג כריפה׳ וסוד רשעים יגרס — משלי כא

להקי׳ ש׳ גור

ד כלי ברזל לסתוך׳ ובמגרות — ד״ס א כ

גרש ב נ מג׳ פו ד

הרחקה׳ גרש האמה — ברא׳שית

ב למס ספרי׳ גרש ירחים — דברים לג

ג אדמ׳ התקופאת הער׳ ומגרשי הערי׳ במד׳ לה

גרש לג ל

גשם מה ה

גס המטר׳ הי׳ גשם בארץ מ״א יז

גשש עב כז

ענין מישוש׳ נגששה כעורי׳ ישעי׳ נט

גת ב טו מג׳ לה לג׳

מקום דריכת יין׳ גתות — נחמי׳ טז

ב כלי שיר הבא מגת׳ על הגיתות — תהלי׳ ח

גבעל ל לו — גזבר סד כט — גלמד מח י

גנזך סד לה — גרגר לה כ

שרשי ד

דאב יח כ

כאב הגלב׳ דאב׳ מני עוני תהלי׳ פה

דאג יח כז

פחד מדבר׳ ואת מי דאגת ישעי׳ נז

דאה ב נו כה נח ז

עופפות׳ כאשר ידאה — דברי׳ כח

ב שם עוף׳ ואת הדאה — ויקר׳ יא

דבא פ כז להקי׳ ש׳ דב

זבליונים׳ קב דביונים — מ״ב ו

זיקגם

רא״שית כו ג אסתר ב ג ישעי׳ ח כג יהושע יו יא ה ג ד ם קז למד נחמיה ג יז

ארצות מדינות גלילות נפות חבלים מחוזים פלכים

ם סא ח משלי ד ת ישעי׳ ת ד ם קמ ויו איוב לז ו ישעי׳ סג ט איוב לו כ

ויסולו ויסלסלו וירכסו ויעודדו ויגביהו וישאו וינטלו וישגיבו

זכרי׳ ט טו ישעי׳ יג א נחמי׳ ח יו ם כב יט יח כא ם למד ב ישעי׳ לא יב

המתנוססים נשפים במועל עליון ויגדילו וירלו הדלים

ם עה ח ישעי׳ לג ג איוב לט יח ה כו יז ישעי׳ סא ויו ב ויו טו ל יז יג נא לו יט

ירימו וירוממו וימריאו ויאמירו המתימרים אלהים אלים אלופים

ה לג יו ת״ב יא ד ישעי׳ ד ט ל לא יג ב כד יא א כז כט ישעי׳ ג ז נחום ב יז

שורים כרים עתודים כפירים אצילים גבירים חובשים טפסרים

א מב למד ב כב יד נחום ג יו ם מז יוד ישעי׳ מג כז ב״א כט ויו ם ב ב

אדונים בעלים מגזרים מגנים מליצים סרנים רוזנים

חשמנים — ביאור אשכנזי

(א) לענדר (ד) גראף שאפט (ח) אונ זיא מאכן הויך (טו) אונ שטעקן (טז) די דא ווערדן הויך (יח) מיט אויף העבן (יט) איברשט (כ) אונ מאכן גרוש (כא) אונ ווערן ער היכט (כב) די האכען (כג) אונ טוהן דר העבן (כז) די ווערן פר גרעשרט (כח) הערדן (מג) פיר שפרעכר (מד) הערדן

שרשי גימל עם ביאור

ב שם עץ קל · עלי גופר — רא״שי׳ ו

מין הסורף · גפרית — שם יט

גרב מו כ

מין צרעת · גרב — ויקרא כא

גרד כ יא

חיכוך · חרש להתגרד — איוב ב

גרה ד · ט טו · כא ח · סה כח · עא כז ·

חרחר ריב · יגרה מדון — משלי טו

ב שם מטבע · גרה השקל — שמות ו

גרן ב · לט · אב ·

חיתוך וקלילה · נגרותי — תהלי׳ לח

ב כלי החותך · הגרזן — ישעי׳ יוד

גרל עה מה

א סימן · ע״פ הגורל — במד׳ כו

גרם ד · י · אא · טז מת · ינח · איסה כב ·

שבירת עצם · גרמו לבוקר — צפני׳ ג

ב עצמות : חמור גרם — רא״שי׳ מט

ג מעלה עליונה : בגרם המעלות — ת״ב ט

גרן לג כט

אוצר התבואה : ומלאו הגרנות — יואל ב

גרס טז מט

ענין שבירה · גרסה נפשי — תהלי׳ קיט

ב גרעיני תבואה כתושים גרש כרמל — ויקרא ב

גרע פג יד

מיעוט הדבר · ולא תיגרע — דבר׳ יב

ב מניעה · לא יגרע מצדיק — איוב לו

ג בזיון · ותיגרע אליך חכמה — שם טו

גרף ג · ד · ת · ז טו : סא יד :

לחות · נחל קישון גרפם

ב עפר המונח על זרע הנזרע : פרודות תחת מגרפותיהם — יואל א

ג יד הכפופה · או באגרוף — שמות כא

שמואל א יז ח " " כ ויו ויו ל כו פ " " הושע יוד ג ישעי׳ כט ג ל ד ב

בילקוט הקלע וסוללה ומחי־־קבלו העורף ומוצב ודייק

ישעי׳ כג יג זכרי׳ ט יב קהלת ט יד ד״ה ב יא כג ישעי׳ לב יד ש״א יג ויו " "

בוחן בצרון מצודה מצור אופל צריח חוח

ס מח יד ז ט נח ש״ס ד ד ב כ כב ז ט מד טו ט ישעי׳ יוד ויו א מט כז

מפוסג ומגדל תלפיות וגזית ופושטים ונוטשים לשלול עד

ד לח יא לב ישעי׳ יח ג עובדיה א ס כ למד טז ש״א כג א " " ישעי׳ יוד יג

ומלקוח ובוזזים ובוזאים ושודדים ושוססים ושוסים ושואסים ומשוששים

כד ג א ב יב טו ש״ה ג ב כ ה א " ש״ה ז יב ג כה לא ד לב מא

ובוקים ובוקקים ומנצלים שוקי חוצות רחובות כפרים חצרים חוות־־

ש״ב כג יא זכרי׳ ב ח ל מ כח מ״ב כג יא ד לה יא כ מח מא

חיות פרזות מגרשים פרודים ערים קריות

ארצות

ביאור אשכנזי

(א) מיט דיא הירטן טאש (ב) דר שלידר (ג) אונ באטריען (ד) דז שטוען (ה) דר ווירער (ו) דז צו ברעכט (ז) אונ באל ווערק (ט) פעסטונג (יד) טהורם (טו) פר העקונג (ט״) בפעסטיגט (יז) אונ טהורם (יח) שויא טהורם (יט) אונ גהייאנה שטיין (כ) אונ זיך צו שטרייאן (כב) צו רויבען (כג) רויב (כד) אונ טרייב דוב (כה) אונ רובין (לב) או טוהן אויז לעהרן (לה) מארקען (לו) גאסען (לח) דערפר (מב) אפנה שטעט (מג) ראווירע (מד) פאר שטעטן (מה) שטעטה

שרשי גימל עם ביאור

ב גוזר ומשלים · גוזר עלי שם כז

גנב כו לח ·

לוקח בסתר · למה גנבת ברחשי׳ לח

ב הליכת דבר מהר · וגנבתו סופה איוב כח

ג גניבת דעת · ויגנב אבישלום ש״ב טו

ד המסתתר בהלגע · ויתגנב העם שם

ה דבר הנגנב · הגניבה שמות כב

גנז ב סד לג לס ·

הטמנה · אלגנזי המלך ·

ב שם הכלי · ובגנזי ברומים יחזק׳ כז

גנן ג · ד טז · מו תו · נא מב ·

מחסה · וגנותי על העיר ישעי׳ לז

ב כלי המלחמה · מגן ורומח שופטי׳ ה

ג כתב לב · מגינת לב איכה ג

ד מקום חוגגות יגינת הגוז: מקום המחים ·

כגן פירק שה״ש דברי׳ א

געה סה לס

לעקת הבהמה · הלוך וגעו ש״א ו

געל ב נט כג · עא יג ·

מיאוס הדבר · תגעל נפשי ויקר׳ כו

ב פליטת הבלוע · נגעל מגן ש״ב א

גער ב · נג ט · סד ה ·

לעק בנזיפה · ויגער בו ראשי׳ לז

ב השחתה · ולת המגערת דברי׳ כח

געש נג כ

מתטעט מחמת רעדה · ותגעש תהלים יח

גף נו לה

כנף · על גפי מרומי

גפן לה יח ·

עץ הגפנים יצול בגפנים חבקוק ג

גפר ב · ילס ילז · כב ·

שם

מלכים ב ח יב ש"ב יז יב משלי כח ג ה כה יח ב יד יז זכריה ט ט

א ב ג ד ה ו ז
ומרטשים וסוחבים וסוחפים ומזנבים הפרשים הרוכבים וכובשים

ב ה יד עמוס ז ז כ ה יוד מיכה ב ח ז טו כד ד כח ב ל גט ב

ח ט י יא יב יג יד טו
נטישות וחומות אנך ושרות וחיל ומחריבים ומחרימים ומששאים

ישעי' יד כג כב ה מיכה ב ב כ כג לט מ"א יד טו איוב ל יג ז ויו למד

טז יז יח יט כ כא כב
ומשמידים ומקרקרים והורסים ונוטשים ונותשים ונותסים ונותצים

משלי טו כה נחמי' א ג לפני' ג ויו ישעי' מט ויו לז כו ב ט יא מיכה ה יח

כג כד כה כו כז כח כט
ונוסחים ופורצים נצודים ונוצרים ונוצים ויוצתים ושוממים

כ מט כ יואל א יח כ כג לט ישעי' ויו יא כד א איוב לח כז כ ב ויו

ל לא לב לג לד לה לו
ומשימים ומאשימים ומשאים ומבלקים לשואה שוחה

ישעי' ה ו מיכה א ד מיכה א ויו ישעיי לז כו ה יג יז משלי כו ח

לז לח לט מ מא מב
לבת אבלה לעי גל תל מרגמה

ביאור אשכנזי בילקוט

(א) איגד צו שמעטערן (ב) אונ צור שלייפען (ג) אונ פר שווענן (ד) אונד אב שווייפן (ה) די רייטער (ו) די דא רייטען (ז) אונ בצווינגן (ח) שטארק מויראען (ט) אונ מויארען (י) דר גלייך שנור (יא) אונ מויארען (יב) אונ פר מויארען (יג) אונ פר וויסטען (יח) אונ צו ברעכן (יט) אונ אויז רייסען (כא) אונ צור ברעכן (כה) אונ פר וויסטן (לה) צו וויסטונג (לז) צו וויסט (לט) צו הויפען (מב) שטיין הויפען

שרשי גימל עם ביאור

גלע נו יט
תערבות ובכל תושי' יתגלע : משלי יח
ב התגלות · לפני התגלע שם יז

גלש מח ה
ענין עליה · שגלשו מהר שה"ש ד

גם מא ח
תוספות דבר על דבר · גם הלחן והבקר שמות יט
ב להשוו' דא"ד · גם אתם גם בני ישראל שמו' יב
ג רבוי וכפל · גם כעס ש"א א
ד כמו אפילו · אין גם אחד תהלי' ד
ה כמו אך · ואף גם זאת ויקר' כו

גמא ב כט לא · לו א :
בליעת דבר : יגמא ארץ איוב לט
ב שם למה · הגמאה גומא שם

זיין

גמד ב מח כב · סא כב
מדה הזרוע · גומד ארכ' שופטי' ג
ב קצרי הקומה : וגמדים יחזק' כז

גמה יד לה ·
חפץ ורצון יתגמת פניהם חבקוק א

גמל ד · כה יח · לה טו · סז לוי ענ יז ·
הפסק תהניק · גמולי מחלב ישעי' כח
ב גמר הפרי · ויגמול שקדים במדב' יז
ג תשלום רע · או טוב · יגמלני ה' תהלי' יח
ד התחלת הפעולה גמולך שגמלת שם קלז
ה מין בהמה · את הגמל ויקר' יא

גמץ ה ט ·
בור חפור · חופר גומץ קהלת י

גמר ב כח כב · עה כח ·
כליון והפסק · גמר חסיד תהלי' יב

גוזר

יג מב ... מא ש"ס וירו ויו ישעי' מ ג ה ו יב ישעי' מט כא
א ב ג ד ה ו ז ח
וקלוט בקרח וגבח המרוט וגלוש בסרים ועקר השכול

א סו ב איוב ג ז ה במדבר לא ס א יד כ ש"א כ ד יט מ"א כא כ ש"א כג ז
ט י יא יב יג יד טו
עירי וגלמוד וימסרו וימוגגו ויסגרו וימכרו וינכרו

ה ב י יא ש"ב כא טז אוי ד ש"ב כג כ לכוזא איוב ג יט
טז יז יח יט כ כא כב כג
אימים ענקים רפאים רפים נפילים אראלים בגמדים הקטנים

יב ג ישעי' כח כ ש"ס זח ה ט ס. אסתר ח ב רות ב יד ישעי' יא ח ה יב ח
כד כה כו כז כח כט ל לא
ונופלים וקצרי קומה יודישום ויושיטו ויצבטו ויהדו וישלחו

טו טז א לב כה לכג מב ירמי' כב טו מ סד ג ירמי' מו כא מ כ יו
לב לג לד לה לו לז לח
נצח לנאבקים ולהמון אמון רגשת השכירים העגלים---

ישעי' ה כו ב ידכה ש"ב יז יא ישעי' כב ז ט ד ד ב ט ש"א יז ך ב כג כב
לט מ מא מב מג מד מה מו
בגם ונלחמים בקרב. ושתים בסאון מחנה ומעגל אויביהם

ש"א כה טז ב כג ה אכו מח
מז מח מט
עריהם ושונאיהם ושוטמיהם ומרטשים

ביאור אשכנזי

(א) צו זאם שרומפונג (ב) מיט הינטר פעדר (ג) קאלונג (ד) אויז גפלוקט ער (ה) אונ קאלער (ו) מיט פר שניטנג (ז) אונ פדיכטיג (ח) דער קינדר לאס (י) איינזאם זיא (יא) טוהן איבר ענטפרן (טז) דרויזען (כא) שטארקען (כב) אין גצווערגן (כג) דיא קליינה (כד) מינדרע (כה) אונ קארצי (כו) העכי (כז) זיא פר טרייבן זיא (כח) זיא טוהן צו רייכין (לב) זיעג (לג) צו דיא ראנגלר (לד) צו פאלק לייטע (לו) לערם (לז) דיא שאלדאטן (לח) דיא זיך באנירן (מ) מיט פאניר שטרייטן (מא) אין שטרייט (מב) אונ בלעגרן (מג) מיט לערמן (מד) לאגער (מו) איהרי פיינדע (מח) אונ איהרי האססער

שרשי גימל עם ביאור

גלל יב · א לז · ז מו · יא בג · יד ח · יח מב · מט מ · נא ג · נה לח לו : סח לו · עא ח · פה לו ·

א מסבב דבר ממקומו : וגללו את האבן בראשית כט
ב הסרה · היום גלותי יהושע ה
ג אבנים לבורים · ויעשו גל בראשית לא
ד משברי הים · ותרוממו גליו תהלים קז
ה מעין · וגלה על ראשה זכרי' ד
ו נואה ונבלי · יבער הגלל מ"א יד
ז עמוד עגול · הדלת האחת גלולים מ"א ו
ח שם מדינה · גליל הגוים ישעי' ח
ט שם עבודת כוכבים את הגילולים מ"ב כא
י אופן העגלה : בגלגל עגלתו ישעי' כח
יא שם הרקיע · רעמך בגלגל תהלי' עז
יב כדור הראש · וירוץ את גלגלתו שופטי' ט
יג מגילה הכתובה · מגילת ספר ירמי' מ
יד כמו בעבור · בגלל ייסף בראשי' לג
טו למה קל · כגלגל כקש תהלי' פג

גלם ב לא ל · עד לד ·
כריכה · ויגלום פניו מ"ב ב
ב חומר בלי צורה גלמי ראו תהלי' קלט
ג שם הבגד · בגלומי תכלת יחזק' כז

גלמד ענין יחידות הנף גלמוד איוב טו

גלע

דברים כח יח ש"א ב ה ל טו למד נחמי' ג יד מ לח ט ד יג יח ו ד

תַּחֲשְׁלִים נִכְשָׁלִים אֻמְלָלִים--אֲמֵלָלִים נְפָגִים וְהַפִּיסֵּר--אָפָא

ת"ב ח ב ה כט כח ז טו ת"א ח לח ב טג ד יד לז יב ג כו טו

וְיַהֲלוֹד--תַּחֲלוּאִים נִמְדוּוִים נֶגַע יָד מַגֵּפָה דֶּבֶר שַׁחֶפֶת

יח ג יח ויו ישעי' ד ז ה כח כח ג יג ב ב כח כ

צָרַעַת שְׁחִין מִסְפַּחַת--מִשְׁפַּחַת גָּרָב חֶרֶס בַּהֶרֶת חַבּוּרָה

ג יג ב יג למד ס כח ג יג לח כב כב כח כ כב כב

שְׂאֵת נֶתֶק הַצָּרֶבֶה בֹּהַק יַלֶּפֶת יַבֶּלֶת תְּבַלֻּל. עִוָּרוֹן סַנְוֵרִים

ש"א ו יח ישעי' נח יט ג כח יז משלי יז יב ד כג ד לס יט דניאל ח ד

טְחוֹרִים וַיִּקְרָאוּ--וַיִּקְרוּ וַיִּפְגְּעוּ פָּגוּשׁ הַמּוּמִים--וּמְאוּמִים

שעי' לה ו יח לב ד לג יט לס ס ג כח כ יח אלב לב

בְּאִלֵּם בְּעִלֵּג נִלְעָג בְּחֵרֵשׁ וְגִבֵּן בְּפִסֵּחַ הַצּוֹלֵעַ

ז ג טו ג כח יח כב כג

בְּאִטֵּר בְּחֵרֵם בְּשָׂרוּעַ וְקָלוּט

ביאור אשכנזי

(א) דיא ענט קרעפטיטה (ו) אונ שוואכי (ח) אונ ווערדן קראנק (ט) קראנקע (י) וועה טאנ (יא) איין שאדן (יב) שלאק (יג) פעשט (טו) גשוואלוס (טו) אויז זעצינג (יז) היציגר גרינד (יח) אן הענגיר גרינד (כ) גרינער (כא) דערער גרינד (כב) העללר גרינד (כג) בייל (כד) אויף פארונג (כה) גרינד (כו) דז אויף שוועלן (כז) ליבטער פלעק (כח) שאביכט (כט) וואַרצלין (ל) אויג פעל (לא) פר בלענדונג (לג) פייכט בלאטרן (לד) זיא מאכן פיגען (לו) את מאכן בגעגנת (בח) דיא לייבספעלר (מ) טיט שטומונג (מא) שטמליג (מג) טיט פר מיכגנג (מד) הויקר (מה) טיט הינקן (מו) הר הינקט (מז) אנגנהואלטיג (מח) שטומפף נאז (מט) גרוש גלודיג

שרשי גימל עם ביאור

גחן פט ה
הבטן · ההולך על גחון ויקרי' יא

גיא יא לד
עמק · בגיא גיא ש"א יז

גיד פח כד שם הגידי' גיד הנשה ראשי' לב

גיל סח יד
ענין דיצון · אשר כגילך דניאל א

גוף פב · יוד
סגירת דלת · יגיפו הדלתות נחמי' ז

גיר ט כס
שם הסיד · כאבני גיר ישעי' ס

גלב ד זיין
מגלח שער : תער הגלבים יחזק' ה

גלד סח יט ·
עור האדם : עלי גלדי איוב טז

גלה ד' כט ט · מ לט · נח לג · פד לה ·
הסול' ממקומו · וגלי' ממקומך יחזק' יב
ב דבר הנלקח · גלה כבוד · ש"א ד
ג גילוי דעת : גילה את אזן ש"א ט
ד מגלה דבר המכוס' ילא תגלה ערותך שמות כ
ה מגילה בלי כתב יקח לך גליון ישעי' ח
ו כתונת פשתים הגליונים שם ג

גלח ד ח ·
גזיזת השער · וגלח ראשו במדב' ו
גלג

עמוס ד ב "" מ קד כו יונה א ס ב כד כד ישעי׳ מג יד א מע יג אסתר י א

א ב ג ד ה ו ז ח

סִדּוֹת וְתֻנּוֹת אֳנִיּוֹת סְפִינוֹת צִיִּם וְרֵיחַיִם בְּחוֹף אִיִּים

איוב יד ב כג "כה יא מ״א ו ל ""ז ט ישעי׳ יז משלי כג לד ה כב ח ב יח יח

ט י יא יב יג יד טו טז יז יח

הַכְּפוֹרִים בְּזֶפֶת מַכַּבִּית מַלְפֵּנִים וּמִתוֹרֵץ וְהַתּוֹרֶן וְחֶבֶל יִפּוֹל יִבּוֹל

יהושע טו יח ם פט מה יונה א ו "ה ל כז ח ב טו ד עמוס ח ט עזרא ג ז

יח יט כ כא כב כג כד כה

צִנַּת יְמוֹגֵר וְהַחוֹבֵל וּמַלַּח הַשֵּׁט יִטְבַּע יִשָּׁקַע וּבְרִשְׁיוֹנָךְ

מ״א יב טו דה ב י טו ב כא יב ם פט ג ש״א ב ז מ״א ח לז ""ב יט כו ישעי׳ לו כד

כו כז כח כט ל לא לב לג

מְסִבּוֹת וּנְסִבָּה יְאַנּוּ בְּעוֹלָם וְתֵבֵל יֵרָקוֹן וּשְׁדֵפַת שְׁדֵמַת

יואל א יז אמא כב כ יו ם ל יג כב ""כח כד ז ח טו ישעי׳ יג ח ב״א לא ג

לד לה לו לז לח לט מ מא מב

הַפְּרוּדוֹת הַצְּנֻמוֹת וּבַצָּרֶת וְיַכְאִיבוּ וְיִכְאוּ וְיִמְאִירוּ וְיֵרְעוּ וְיוֹחִילוּ וְיָחִילוּ

אסתר ד ד ישעי׳ יג ח "" איכה ג סה ם סט כא ב יז יג

מג מד מה מו מז מח

הַמִתְחַלְחֲלִים בְּצִירִים וְחֲבָלִים וּמְגִנָּה אֲנוּשָׁה וַיֶּחֱלְשׁוּ

בעיר אשכנז לעזוב

(א) שיפלען (ג) אונד שיפען (ז) אין זעה האפען (ח) אינסלען (ט) דיא דא זיינן בקלעבט (י) מיט פעך (יא) פון אינווענדיג (יד) אונ דער זעגל בוים (טז) ווערט פאלען (כ) דער שיף קאפיטן (כא) רודערער (כב) דער שווימט (כג) ווערט זינקן (כה) מיט דיין ערלויבנים (כו) מיט שיקונג (כח) זיא טוהן צו פיגן (כט) אין דיא וועלט (לא) פר בליטונג (לב) אונ דירנס (לד) דער זאמען (לה) אויז קלאפטה (לו) אונ דורנס (לז) אונ מאכן שמערצן (מ) אונ ציטערן (מא) זיא מאכן וועען (מב) מאכן שרעקן (מג) די ערשראקן (מד) מיט וועען (מה) אונד שמערצען (מו) בקימערטה (מז) גקוועלטי (מח) אונד זיא ווערדן שוואך

שרשי גימל עם ביאור

ב זר במדינה · גרים יאכלו ישעי׳ ה

ג ד קטן · יגורו עלי תהי׳ ט

ד מורא · גורו לכם איוב יט

ה בן אריה · גור אריה ראשי׳ מט

ו אוצר התבואה · הזרע במגורה חגי ב

גרש ד מח

דבר עב ומתדבק · גוש עפר איוב ז

גזבר פקיד האוצרות

גזז ג · ד ט · לש ל · נ ים :

תיתוך · נגזו ועבר נחום א

ב גילוח שער · וגזו ראשו איוב א

ג אבן המחלב · אבני גזית מ״א ה

גזל ג · נו כב · נז טו · סג יוד

לוקח בחוזקה · גזלו עבדי ראשי׳ כא

ב שם העוף · על גוזליו דברי׳ לב

גזם נח לט

מין ארבה · יתר הגזם יואל א

גזע לד · מג ·

שורש העץ ימות גזעם איוב יד

גזר ג · לח מ · לט ג · נג ד י

כריתה · גזרו את הילד מ״א ג

ב פסק דין · ותיגזר אומר איוב כב

ג חתיכות וחלקים · בין הגזרים ראשי׳ טו

ד בנין הנחתך מסבית פני הגזרה יחזק׳ מא

ה מדינה שוממה · ארץ גזירה ויקר׳ טז

ו כלי שחותך עצים · ובמגזרות ש״ב יב

גחל מג מו

אש שפחם · גחלת לחמם ישעי׳ מז

גחן

ש״ב כג י איוב לו כו מתכם זכרי׳ י׳ יב איוב איוב לז יא ו היא יד

וְמַתִּיכִים וְחוֹקְקִים בִּצְנוֹרִים וְצִנְתָרוֹת גֶּשֶׁם אוֹר מָטָר יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ

ב טו ג אל מב איכה ג מט דט משלי כז טו איוב כ מזב ישעי׳ כח ב מ עז יט

אֲפִיל וְעָטוּף וּמַגִּירִים זוֹב סַגְרִיר וּמַבּוּל חָשׁוּטָף וּמְזָרִים וְיִרְעִימוּ

לאיד מ טו יח חבקוק ג יד איוב כו כח נחום א ג יונה ד ח מ מ ט

יְבָרְקוּ בָזָק וְחָצִיץ וְיִסְעֲרוּ וְיִשְׂעֲרוּ סוּפָה וְרוּחַ חֲרִישִׁית וְסוֹעָה

איוב מא כג ישעי׳ סד א ב ט ט הושע י ז איוב לח טו מא כג ב טו י

חֲמַרְתֶּחֶת וּבוֹעֵד לַאֲבַעְבֻּעוֹת וְלַקֶּצֶף נִבְכֵי הַמְּצוּלָה הַצְּלוּלָה

טו י דניאל יא כב כ ב יז איוב לז יא טו יב מ ב ט זכרי׳ ב י ל ס ב

וְזוֹרֶקֶת וּמְבַזֶּרֶת וּפוֹזֶרֶת וּמְפִיצָה וּמְפַצְּפֶצֶת וּמְנַפֶּצֶת וּמְפָרֶשֶׂת וְזוֹרָה

ד יא פ תה״ה ה כב ד״ס ב ב ט ישעי׳ טו ב

לִזְרָא דוֹכְרוֹת רַפְסוֹדוֹת עֲבָרוֹת סִירוֹת

ביאור אשכנזי

(ג) וויא רינען (ד) אונ שלויבען (ה) רעגן (ח) פריא רעגן (ט) אונד שפאט רעגן (י) פריא (יא) אונ שפעט יאר (יב) אונמאכן רינן (יג) פליסען (יד) פלאץ רעגן (טו) אונד פלוט (טז) דז פר פליצט (יז) אונד שטראמט (יח) טוהן דונרען (יט) אונ טוהן בליצען (כ) בליצען (כב) אונ זיא טוהן שטארמן (כד) שטארם ווינד (כה) אונ ווינד (כו) העפטיגן (כז) וועגענדר (כח) דער מאכט קאכען (כט) בלעזלין (כל) צו בלאזען (לא) צו שוים (לב) דיא וואשר פר ווערונג (לג) דיא טיפבים (לד) דאז פר זונקענה (לה) אונ שפרענגט (לו) צו שטרויאט (לט) טוהט צערשמעטרן (סא) אונ טוהט פר שטרויאן (מג) צו שטרויאונג (מד) פלאצען (מג) איבר פוהרן

שרשי גימל עם באור

גדד לדעת ז״ר בשורש גדד
כריתה · לעם יגודנו ו חבקוק ג
ב שריטה בבשר : לא תתגודדו וי״ת לשון התחבר דברי׳ יד

גזה לדעת ז״ר בשורש גזה
לד האחור בגוף; ותשליכי אותי אחרי גוך יחזק׳ כג
ב הגוף · ושבטל גו משלי יוד
ג כמו תוך · מן גו יגורשו איוב ל

גזז נה יט
חלף ועבר · כי גז חיש תהלי׳ צ
ב הסרת מתקומו · אתה גוזי שם עא

גוח ב יז מה · נת כ ·
כמו גוז ,כטל ומושך ממקומו · גוחי מבטן תהלי׳ כב

ב הליכה בחזקה ותגח בנהרותיך יחזק׳ לב
ג מושך לפיו בחזקה ;יגיח ירדן איוב מ

גוי נב לת
אומה אחת · גוי : וקהל גוים ראשי׳ לה

גול עח ל
שמחה : גילו ושמחו יואל ב

גוע עט ט
מיתה קלה בלי חולי · ויגוע ראשי׳ מט

גוף עד לב :
גווי האדם · גופת שאול ד״ה יא
ב אומר על יחיד · בגפו יבוא שמו׳ כא

גור ו · ב ד · כח לז · לג כו · נד ג :
סו מו · פג מח
א דירת ערחי · עם לבן גרתי ראשי׳ לב
אר

ישעי' יח אי' כח יואל ג ג א ת כב משלי כה יג מ קמו יז טו
עתר וקיטור תמרות העשן בקור הצנה לשלג וקרח כפור

עמ מו ל יג יח איכה ב א א ט יג מ קלה ז קמו ט איוב לו לב זכרי' א
חנמל וברד אלגביש ויעבו עננים נשיאים עבים כפים חזיזים

א ב ו איכה ד יט ד כא ה אכד כ ישעי' יד ת טו קהלת יח ז ס ד
אדים קלים קלוקלים השואבים והושפים כדלי ודולפים ונוטפים

מ סח י הלג כח איוב כו כח לח כט ש"ה ה ב ישעי' ת טו . ה לב ב
ונפים ועורפים ורועפים אגלים רסיסים מרים שעירים רביבים

ד יט כא ז ה ה מ עב ו משלי כז טו א כו כח ל מו ב ה יב כד איוב לח לז
ומזים ונוזלים זרזיף טורד וטל מפכה ושופכים ומשכיבים

זכרי' ד יב א כד כ מ"א יח לד במדבר טו ה
ומריקים ומערים ויוצקים ומנסכים ומתיכים

ביאור אשכנזי

(א) גראשר דונסט (ב) אונ דאמפף (ג) זויל (ד) דזרויך (ה) איין קעלט (ז) צו שניא (ח) אונ אייז (ט) רייף (י) שלאסען (יא) אונד האגל (יג) אונ מאכן פינסטר (יד) די וואלקן (כ) לייכטע (כב) דיא דא שעפפן (כד) וויא איין עמיר (כה) אונ טוהן טריפען (ל) טראפפען (לה) אונ טוהן טריפן (לז) פייכטונג (לח) שטעטיגר רעגן (לט) אונד טויא (מ) טוהט אויז גיסען

שרשי גימל עם ביאור

ב חשיבות גדל האלף לאחוזם שם
ג העשירות · הולך וגדל ראשי' כו
ד מותר על השנים · כי גדל שלה שם לח
ה חינוך הבנים · מכל בנים גידלה ישעי' נא
ו וצומח · גדל פרע במדבי' ו
ז התפארות · אם יתגדל המשור ישעי' יוד
ח חוזק הפעולה · עד דוד הגדיל ש"א כ
ט שם החוט · גדילים תעשה דברי' כ
י בנין גבוה · עיר ומגדל ראשי' יא

גדע לט ו
קלילה וחיתוך · גדע בחרי איכה

גדף סב כג
חרפה · גדפו אותי יחזק' כ

גדר ב · סו ו · עו יב ·
סגירה סביב · גדר בעדי איכה ג
ב שם הקיר · גדר מזה במדב' כב
ג מקום מוקף מחיצות · הגדרת הגינה יחזק' מב

גדש לג ב
תבואה בעמרים · מגדיש שופטי' טו
ועד קמה
ב שם הקבר · ועל גדיש ישקוד איוב כא

גה יד מח
כמו זה · גה גבול יחזק' מז

גהה פה כה
רפואה · ולא יגהה מכם · לב שמח
ייטיב גהה תלית הרפואה · הושע ה

גהר יח מא
שוכב על הבטן · ויגהר ארצ' מ"א יח

גוב נח לז
שם ארבה · יוצר גובי עמוס ז
ב בור ומערה · באו על גבים ירמי' יד
ג כיסוי הבית בעגול · ויספון את
הבית גבים מ"א יוד

גור

מ"ת ח ב אתכב לכם תג ל ישעי' מד י איוב ו י מקד ד ב ג פ ו יג כ

ויסבבו חום המיחם ומכמר ושרב המסלד וילהטו לבת להבת

איוב טו ל נח ישעי' נח ט כ לו כב ל ח ז איוב מח יח יח ה ישעי' כ יח

שלהבת אש אור את הנוצץ כידודים שביבים זקים

ד ת ב ישעי' כ יח ה יח מכה ד יח ישעי' כו ד מד טו ה לב כב

ומעלה נרות המנורה ומבעיר ומדליק ומציצ ומצית ומשיק וקודח

משלי כו כא ב יו ו ישעי' ה כד י טו כ יח ב כא כה ש"ב ה כא משלי טו כז

ומחרחר חררים ואוכל ויוקד ומאור וכווה ונושא וצורב

איוב ו יז ד יט ס ל כד ס משלי יב כז ישעי' ז ד מ ב ג משלי יג ט איוב יב ס

ומצרב ושורף יקד וחורך האודים הפוכים הועכים ללפידים

כתוס ב ד זכרי' יב ו ישעי' מד יב פ' יח יג חבקוק ג ט ישעי' ו ו מד טו ג כב יד

פלדות וכיור והפחם לגחל רשף רצף הצולה קלי

ש"א יו טו כא יד קהלת ח

קליא וישנו־וישנאו עתר

ביאור אשכנזי

(א) אונ טוהן ווערמן (ב) היצע (ג) דז טוטדר היצן (ה) אונ היצע (ו) דז טוט ברענן (ז) אונ גליהען (ח) פלאם (יא) פייאר (יד) דז פינקלט (טו) פונקן (יח) אונ אויף צינדן (יט) ליכטר (כ) דען לייכטער (כא) אונ מאכט ברענגן (כח) פר ברענטי (כט) אונ ברענט (לח) אונ זענגט (לט) דיא ברענדר (מ) דיא אויך לעשענדה (מב) צו פאקלן (מד) אות גלואט (מה) אונ די טאטי (מו) צו גליענדה קאלען (סט) דאז דא בראט (נ) פערטי זאנגן (נא) אונ פר ענדרן

שורשי גימל עם ביאור

ב שם הכוס · גביע הכסף רא"שי' מד

ג שם הכובע · ומבעת לחם מגבעות שמו' כט

ד שם הקלה של פשתן · והפשתה גבעול שמו' ט

גבר ג נא לו · סח ח · עט מט

גילוי והתחזקות · וגבר ישראל שמו' יז

ב רבוי ותוספות · גברו המים רא"שי' ז

ג סמשלם · גביר לאחיך שם כג

ד כח הרב · כח וגבורה ד"ה א כט

ה שם הזכרים · גבר דברי' כב

ו שם הגיבור · כגבר תגליך איוב לח

גבש ה מד

שם אבן יקר : וגביש איוב כח

גג ז ו

כיסוי סבית · על הגג יהושע ב

גד ג לב כח · מא ת

שם עשב · כזרע גד שמו' טז

ב שם המזל · העורכים לגד ישעי' סה

גדד ג · ד לח · יג כה טו · ב יוד

אסיפה · יגודו על נפש תהלי' צד

ב קיבוץ רב · בגד רא"שי' ל

ג חבורת גלגלים פשט גדוד הושע ז

גדה ב נד לג · סו יח

שם בהמה דקה · גדי עזים רא"שי' לח

ב שפת הנהר · על כל גדותיו יהושע ג

גדל ד בג כז · נ יז · נא ב · ענ יד ·

אורך ורוחב · אבן גדולה רא"שי' כח

חשיבות

תהלי' עה ז איוב כג ח בלו ג אעוי ידעו יבח מ נת כד נחמי' ב ו חגי א ב
מערב אחור והם יבתרו יחלקו יפלגו יחצו הזמן עת

איוב יא יז ישעי' לח יח אסתר ט טו איוב ז ב משלי ז ח ש פט ד עש ג ש פה ד
חלד חדל תור צבא לכסא כסה מועד לחג

ל מ יח ג כה ט ו כט ל ת יב מ"א ח ב ו לה הטו א ת"א ו ת
מועד לשנים ימים לחדשים וירח האיתנים בול אביב זיו

הט ט ג כסי הטו א כיקו ש"א לח מ קיט סב איוב כח כא
לשבועים ליובל לשמטה לרגע לנשף לערב לחצות לילה המחצצת

לס ל מג יח מ קלט ט ה ד הושע ו ד לת טו מ סד ז ויט
עו חיק קרב האשמורת התיכונה ואיתונה לשחר ובוקר משכים

א מג טו לח כט ש"א י יח א ח כב ש"ה ביא יח י א ח כב
לצהרים לאמש לאתמול לשלשום למחר לקיץ לסתיו וחורף

באור אשכנזי וסכוו

(ג) אוג זיא (ד) צו טהיילען (ח) די צייט (יד) צו בשטימטה צייט (יז) צו פיאר טאג (יח) פעשט טאג (יט) צו יאהר (כא) צו מאנאטן (כב) אונד מאנאט (כג) תשרי (כד) חשון (כה) ניסן (כו) אייר (כז) צו וואכען (כח) צו יובל יאר (כט) צו ענטלאסונגס יאהר (ל) צום אויגן בליק (לא) צו דעמרונג (לב) צו אבנד (לג) צו העלפטה (לד) נאכט (לה) דז טוט הלב טיילין (לו) אין ווענדיג (לט) די נאכט וואך (מ) די מיטלסטי (מב) צו מארגן (מד) גפעדרט (מה) צו מיטאג (מו) צו מארגי נכט (מז) צו געסטרט (מח) צו פר געסטרט (מט) צו מארגן (נ) צו זומער (נא) צו ווינטר:

שרשי גימל עם ביאור

גאל ב׳ · עא ד׳ · פ מו׳ ·
הגלה · גאל ה׳ יעקב ישעי׳ מד
ב פדיון · וגאל ממכר אחיו ויקר׳ כה
ג שם הקרוב · ובא גואלו שם כה
ד טינוף · מורחה ונגאלה צפני׳ ג

גב ג׳ ז׳ · כ ג׳ · שם ז׳ · עב טו׳ ·
דבר גבוה · ותבני לך גב יחזק׳ טז
ב לד האחור של הגוף · על גבי תהלי׳ קכד
ג השער הגבוה · בעינים: גבות עיניו ויקר׳ יד
ד בעל חטוטרות · גבן שם כא
ה גובה קומה · גבנונים תהלי׳ סח

גבא נה לה לט ·
קבוצת מים · מים מגבא ישעי׳ ל

גבה נא יב
גודל הדבר · גבהת בקומה יחזק׳ לא
ב גודל לבב · לא גבה לבי תהלי׳ קלא

גבח מח ג
ראשו חלק בלי שער · גבח ויקר׳ יג

גבל ב׳ לב׳ יד׳ · עו טו ·
גבול המפריד בין תחום לתחום ·
אשר גבלו דברי׳ יט
ב כלל המדינה · שבו בנים לגבולם ירמי׳ לא
ג שלשלי הקלוות · שרשות גבלות שמות כח
ד שם אומה · גבל ועמון תהלי׳ פג
ה שם חולבי החלבן · והגבלים ל״ת מ״א ה

גבן ב׳ · מו מד · סו ל׳ ·
שם מאכל מחלב קפוא · וכגבינה
תקפיאני איוב י

גבע ג׳ · ח ז׳ · י מחילא יב ·
הר קטן · גבע מלון ג"ת ויש
אומרים שם מקום ישעי׳ יד
שם

ז ע ב מיכה ס ד שמות יב י ג כה נב יהושע י כ ד כג ד א כח כו

עַשְׁתֵּי־עָשָׂר וּבִשְׁמֹנָה הַנּוֹתָרִים נִשְׁאָרִים שְׂרִידֵיהֶם עֲרֻכַּת וְגַם

דה"א יב לח ג סו מד ישעי' ט יב איוב יכב מ"א ו ט ז א א א טו איוב ט ט

עֶדְרַת וְאַף שְׁפַת סִדְרֵי שְׂדֵרוֹת טוּרֵי כוֹכָבִים עָשׁ

ט ו כג ט ט ע לזיז א ינ ג איוב כג ט ט ע מ"ב כג ס

כְּסִיל בְּצָפוֹן וּשְׂמֹאל וְכִימָה בְּדָרוֹם נֶגֶב יָמִין תֵּימָן וּמַזָּלוֹת

איוב לח לב כג ו חמי' ט ז מ ע ט כח ו פט לח איוב ט ז ישעי' ל כו

וּמַזָּרוֹת וְשָׁם שָׁמַת וְשָׁתָה וְשָׁוִית שֶׁמֶשׁ חֶרֶס חַמָּה

ס כב ח מ פט לט ש"ה ז ג ישעי' ה ל ל כו ה ל ישעי' יד יב סה יא

אוֹר וְיָרֵחַ סַהַר צַר לְבָנָה אַיֶּלֶת וְהֵילֵל גַּד

מ יט ז כ נב כג ב כז יג רלשי' כח יא שמות ס יב

מְנִי הַיּוֹצְאִים מֵרוּחַ קֵדְמָה מִזְרָחָה וּבָאִים בְּיָם

ביאור אשכנזי מערב

(א) דען איילפטען (ג) אונד אין דיא אכטה (ד) דיא איברגה (ז) האשט אן גרוכט (ח) אונד אויך (ט) האשט אן גרוכט (יב) אורדונג (יג) צייליען (טו) שטערן (טז) פוהר שטערין (יז) אריאן שטערן (יח) אנף נארדן (כ) דיא זיבען גשטירן (כא) צום מיטטאג זייט (כה) אונד פלאנעטן (כז) אונד דארט (כח) האשט גטאן (לא) זאנני (לה) אונמאנט (לט) מארגן שטערן (מא) ופיטור (מב) מערקורים (מג) דיא אויף גיהן (מד) פון דיא זייט (מה) דיא מארגן זייט (מז) אונ געהן אונטר (מח) אין דיא אבנד זייט

שרשי בית עם ביאור

ג מקום הבישול ומבשלות שם מו

בשם ע טו

לותח שיש לו ריח טוב בשמי שה"ש ה

בשם נה מד

רומס ודורך ׳ בוססכם עמוס ה

בשר ב א מח סח ע

ידיעה משמועה טובה בשר את אבי

או לרעה ויען המבשר ירמי' כ ש"א ד

ב גוף סחי ׳ ובשר מבשרי רלשי' ב

ג אבר התשמיש ׳ גדלי בשר יחזק' טז

ד קרוב ׳ ומבשרך לא תתעלם ישעי' נח

בתה שממה ׳ ואשיתה בתה ישעי' ה

מדת הלח ׳ אלפים בת מ"א

בת ב מט לז ׳ סא ב :

בתל כב לח

נקבה לא נבעלה בתולה ואיש

לא ידעם רלשי' כד

ב האות על הנקבה זו בתולים דברי' כב

בתק ג מ'

דקירה ׳ ובתקוך, יחזק' טז

בתר מב ד

חיתוך על חלקים׳ הצפור לא בתר

שם הבלק בתרו ׳ רלשי' טו

ברלה ו ג ׳ בלעד א ים בקבק ח ת

ברבר נו כ ברזל ב ט

שרשי ג

גאה ב בו מז ׳ לז ט

גדול ונבהר׳ : כי גאה גאה שמות טו

גמל ואו

נחמי' ג פ ש"א ו ח ב כה י א ו י מ"ב י כב איוב כא כד ב כס יג ד יג כג

לעזוב ארגז תיבה ומלתחה ועטינים כד מוט

ש"ב ג כט ט י ה ו ז ש"ה א יב ה כה יז דניאל א יא א מג כה כד יד

ופלך ושלחן בשבתך במסב זכור המלצר המכין ומוכית

משלי כד כו יהושע כ ט עזרא י יד יואל ד ט ב טז כא יונה ב א ג ח כט א מח כב

ומעתד ויועד ומזמן ומקדש ועת וממנה מנה שכם

מז כד כה ל ג כא ח דניאל א ה כ נב לד מ"ב ו כג ב"ב יג י

יד להאכילך ולהלעיטך לחם בג ארוחה כרה בריה

יעו לג ברא' מה כג שמו' כא י ראשי' מב ג

ולכלכלך מזון שאר ושבר :

יום רביעי

ראשי' א יט איוב לז יח ישעי' ג כג א כו יא תהלי' לה ו במדבר טז א ישעי' מ כב

וברביעי בראי וגליון חלק — חלקלק לקחת דוק

במדב' ו ה יב טו

התשיעי עד עשתי

ביאור אשכנזי

(ב) איין קאסטן (ה) אונ קליידר קאסטן (ו) אונ בוטען (ז) שטאנג (ט) אונ שטאק (י) אונ טיש (יא) אונ דיין זיצען (יב) אונ אן לענונג (יג) גדענק (יד) דען שפייזר (טו) דר אן ברייט (כג) איין טהייל (כו) צו מאכן עסן דיך (כז) אונ צו איין שיטען דיך (כח) שפייז (לג) אונ צו שפייזן דיך (לד) נאהרונג (לז) אונ קארן (לח) אן פירדען (מ) ווא איין שפיגל (מב) גלאט (מב) האסט גשטעלט (מג) צעלט (מד) דאז ניינטע (מה) ביז

שרשי בית עם ביאור

ברם לא י

סס הבגדים ובגנזי ברומים יחזק' כג

ברק ד גכ · ח · ל טו · מה יט ז

זורק לרחוק · ברוק ברק תהלי' קמד

ב סס הברק · ברקים למטר סס

להב זק · היו' לה ברק יחזק' כח

ד סס אבן טוב · ברקת שמות כח

ה מין קוצים · הברקנים שופטי' ח

ברר ג כח לב · ל ג · סד יב ·

הבדל דבר מדבר : וברותי מכם

המורדים יחזק' כ

דבר נכון · ברור מללו איוב לג

ג דבר מסודר · שפה ברורה לפני' ג

ד טהור ונקי · ובר לבב תהלי' כד

ה סס דבר המנקה · בורית ירמי' ב

ו דבר לרוץ · כבר סוגיך ישעי' א

אף ברי טרחו ברי· איוב לז

ברש לז יט

סס עץ ארז · והברושים רעוס נ·

ברת ב לז כ · סג כו

סס עץ ברותים שה"ש א

בשל ב ז ל · לה יד

גמר הפרי · בשלו קציר יואל ד

ב גמר מאכל : בשלו עלמי' יחזק' כד

מקום

א

דברי' יט ה מ לא כג מ"א ג כד ס יט ל כג מז מ עהי כ זכט י טו א ס ו

א ב ג ד ה ו ז ח ט

וְגַרְזֶן הַגּוֹרֶן וְגוֹזֵר וּבוֹצֵעַ וּמַבְרֵא וְגוֹדֵעַ וְגוֹזֵז וְדוֹמֶה חוֹעֵךְ

ישעי' ב יח י כג ה יט ס דניאל ט כד הושע י ו ה איוב ד ז ס פ ח כ מ כג

י יא יב יג יד טו טז יז

וְחוֹלֵף וְחוֹרֵץ וְחוֹטֵב וְחוֹצֵב וְחוֹתֵךְ יוֹכוֹתֵר וְכוֹסֵחַ וְכוֹרֵת

תלי' לו קיח י ישעי' יח ס י לד מ ע כז איוב ח יד ל כ סג יז ט ז ח ו

יח יט כ כא כב כג כד כה כו

וּמוֹלֵל וּמְמַלֵּל וּמַתִּיז וְנוֹקֵף וְצוֹמֵת וְקָט וְקוֹטֵט וּמְקוֹסֵס וּמְקוֹצֵץ

משלי כו ו כ מו כ הושע יג יד ישעי' לח יב ל יז יד מ"ב ו ו ד ס ו ג

כז כח כט ל לא לב לג לד

וּמְקַצֶּה וּמְקָרֵץ וּמְקַטֵּב וּמְקַפֵּד וְקוֹטֵף וְקוֹצֵב הָעֵצִים הָאֻמְלָלִים

י י טו איוב ה ט ב כ ח מ"א ז ל ב לזכ ל מא טז מ"א ז ט ישעי' י טו

לה לו לז לח לט מ מא מב

קַמְלִים עוֹלִים לְלוּחוֹת סְרָנִים קְרָשִׁים שְׁתִיפִים הַמְגוֹרָדִים בְּמַשּׂוֹר

ב לג א ב יג ישעי' מד יג ל כג יד זכרי' ה יא

מג מד מה מו מז מח מט

וּפְסוּלִים בְּמַעֲצָד וּמַקְצֻעוֹת וְיִתְאָרוּם בְּשֶׂרֶד וְשָׁשַׁר לִבְנוֹת

ר‏[illegible] (בעיר) אשכנזי לעזוב

(ב) דזדא שניודט (יב) אונ הויאט (יד) אונ שניידט (לג) די העלצר (לד) די פר שניטנה (לז) צו טאפלען (לח) ברעטר (מא) די זיין גשניטן (מב) מיט איין זעג (מג) אונ אויז גהויאט (מד) מיט איינה האבל (מה) אונ מייבלען (מו) אונ טוהט ציינכנען (מז) מיט די פארב שנור (מח) אונ פארב (מט) צו בויאן

שרשי בית עם ביאור

ו עוף שמן וברברים מ"א

ברד ב מד יח סט כ:

חתיכ' כפור' וברד ברד' יער ישעי' לב

ב מראה לבן: קודים וברודים ראשי' לא

ברה ד ד ל · יט יז · מ לב · מד יח:

בריר' ובחיר' · ברו לכם איש ש"א יז

לדעי' הק' ש' ברא

ב אכילת אחרית · ולא ברה אתם לחם ש"ב יב

ג מדת קרקע · כברת ארץ

ד מאכל מבושל: הבריה ש"ב יג

ה קשר אהבה · ברית · לדעי' הק' ש' ברת

ברזל מין מתכת · ואת הברזל במדב' לא

ברח ב נד לא · פב יט ·

ניסה: כי ברח יעקב ראשי' לא

ב סיבוב וקשור · לברוח בתוך הקרשים שמות ל

ברך ו · יא כח · יח כט: כה טו י ·

עד ה פד כז:

א כריעה · ויברך על ברכיו ד"ה ב ו

ב השפעת הטוב · ברוך אברם ראשי' יד

ג תהלה ושבח · ברוך ה' שם כז

ד תפלה על האל' · בעבור תברכך נפשי שם כג

ה שאלת שלום: לשלום ולברכו ש"ב ח

ו מפאר ומרומם · מברך ריעהו בקול משלי כז

ז תענוג הנפש · כי נפשו בחייו יברך תהלי' מט

ח אמירת סדר סברתם כי הוא יברך את הזבח ש"א ט

ט הפך הברכה · ברך נבות מ"א כא

י מדמה בלבו · והתברך בלבבו דברי' כט

יא הכורעים · תכרע כל ברך ישעי' מה

יב קבוצות מים: ברכות מים קהלת ב

ברס

משלי כו ג יהושע כג יג א ל נו ג יד מא ה טו ד כ כד ב א מט ז ב כט

א ב ג ד ה ו ז ח

שׁוֹטֵיהֶם־שׁוֹטְטֵיהֶם יְפוֹצְלוּ וַיּוֹקִצְעוּ לְטֶנֶא דוֹד סַל־סַלְסִלָּה

עמוס ח א כס כו איכה א יד י כחטו א ידכג ב ב כג א כב יג ש״ב יח ט

ט י יא יב יג יד טו טז

כְּלוּב וּכְלוּב וַיִּשְׂתָּרֵג וַיֶּחֱזֶה כְּשָׂרוֹךְ הַמְשׁוֹרָךְ סְבָךְ־וְשׂוֹבֵךְ

ל ויג ייזו ליזו ז ישעי׳ יח ס ל נו ג ז ד

יז יח יט כ כא כב כג

עֲבוֹת אֲמִירֵיהֶם בַּדֵּיהֶם דָּלִיּוֹתֵיהֶם זַלְזַלֵּיהֶם חֲרָשֵׁיהֶם : יוֹנְקוֹתֵיהֶם

איוב טו לב ייח ה יח א ש״ה ז ט י יזו יחזקאל לא ו ס

כד כה כו כז כח כט ל

כִּפּוֹתֵיהֶם נְטִישׁוֹתֵיהֶם נִצְרֵיהֶם סַנְסִנֵּיהֶם סְעִיפֵיהֶם סְעַפּוֹתֵיהֶם סַרְעַפּוֹתֵיהֶם

יט י לא ה ג תלי׳ פ יב ז ט מא ישעי׳ טז ח

לא לב לג לד לה לו

עֲנָפֵיהֶם פֹּארוֹתֵיהֶם צַמְּרוֹתֵיהֶם קְצִירֵיהֶם שׂוֹכוֹתֵיהֶם שְׁלוּחוֹתֵיהֶם

א ס׳ י יזי ג כה ד ישעי׳ י לב ה כד כ ש״א יג כ

לז לח לט מ מא מב

שָׂרִיגֵיהֶם זְמוֹרֵיהֶם הַנְּזוּמָרִים מְהַמְסֵעַ וּמְפָאֵר בְּקַרְדּוֹם

מ עד ו ש״ב יב

מג מד

וְכַשִּׁיל מַגְזֵרָה וגהזן

ביאור אשכנזי

(ג) זי ווערן אב גשילט (ה) צו קארב (ט) אונ שטיג (יא) ווירט גפלאכטן (יב) אונ פר צוימט (יג) וויא איין רימע (יד) דז פר פלאכטעט (טו) דארן העקן (טז) אונ צוויג (יז) צוויג האפטיג (יח) איהרע צווייגן (לז) איהרי רעבן (לט) די ווירן אב גשנטן (מ) פון עט צווייגר (מב) מיט איין האק

שרשי בית עם ביאור

בקק נ לג

ריקות · ובקותי את עצת ירמי׳ יט

ב ממס וגזל · בקקים בוקקום נחמי׳ ב

בקר ד · מב מב · מג לג סך יעי׳ סה

דרישה וחקירה · ובקרתים יחזק׳ לד

ב לבחון בין טוב לרע · לא יבקר הכהן ויקר׳ יג

ג שם הבהמה ואל הבקר רלשי׳ יח

ד התחלת היום · ויהי בקר שם א

ה תלקות והכאה · בקורת תהי׳ ויקר׳ יט

בקש סד טז

חפץ ורצון · ובקשת׳ גם כהונ׳ במד׳ טז

ב חיפוש · בקשתי את שאהבה ש״ה סג

ג תפלה ויבקש דוד את פני ה׳ ש״ב כא

יד דרך כבו׳ · מבקשי׳ פני שלמ׳ מ״א יוד

ו שפיכת דם · תבקש את נפשי ש״א כ

ז הללת נפש · לבקש על נפשו אסת׳ ז

ח שאלה ותחינה · שאלתי ובקשתי שם

בר לג כד

תמואה · לשבר בר ראשי׳ מד

ב בן : מה ברי משלי לא

ברא ד א כח : כד : לג · לט יח :

סד יג ·

א ממציא מאין ליש · ברא אלהים ראשי׳ א

ב ברירה ובחירה · ויד ברא יחזק׳ כא

ג כריתה · וברא אתהן שם כג

ד אכילה · לבריאכם מראשית ש״א ב

ה איש שמן : בריא מאוד שופטי׳ ג

בראשי' ל ו ״ ד״ה ב כג כ א יא מ לב יג ״ פג יב איוב מ יא ישעי' ז יא

הלוז וערמון הרמון השקד ותמר ושגו — ושגאו — ושגשגו

איוב ט יא ל תז יב ד״ה ב ט יא מ״א י יב מ לז לה ישעי' מא יט ״ ״ ו יג

ונאו ועלו אלגומים — אלמגים אזרח תדהר ארז אלה

״ ״ מד יד ״ מא יט ש״ה א טו ישעי' מא יט א ו יד ישעי' מא יט ש״ה א יד

אלון ארן ברוש ברותים תאשור גופר הדס כופר

א ל לז ישעי' ז יט ב ג ג כ יז ו ישע' מד ד ל יז ס מ״א יט ד ישעי' מד יד

לבנה נהללים סנה ערער ערבים צפצפה רותם תרזת

ב טו יא קהלת א ג מלאכי ג טו ל יז ו מ א ג ״ קד יב ל יז ט כ א י

וערפו ביתרון ושאר סיוח עליהם עפאיהם טרפיהם ונספו

במדבר לב יד ישעי' א א בראשית לב יא במדבר טו יז שמות כא כ אסתר ד יא

ונספו הטדיהם מקלותיהם שבטיהם שרביטיהם

ביאור אשכנזי

(א) האזל ניסען (ב) אונ קעסטן (ג) גראנאט אפפעל (ד) דער מאנדל בוים (ה) אונ טאטל בוים (ו) אונד גראס ווערדן (ז) אונד וואכסן (יא) ברעסיליא בוים (יג) אין לענדשער בוים (יד) ביכען (טו) טענין (טז) אבען (יז) בראם בער בוים (יח) האג בוכין (יט) בוקס בוים (כב) פינצען (כג) מירטע (כד) ווילדר גאלגאן (כה) פאפעל בוים (כו) גשטוידען (כז) העקן (כח) ווילדה בוים (כט) ווידען בוים (ל) בערג ווידען (לא) וואכהאלדר בוים (לב) בירקן בוים (לג) טוהן זיך פר מערן (לד) אין מעהרהייט (לו) אויז גבריט (לז) איהרה בלעטר (מ) זיא ווערדן זיך מערן (מב) איהרע שטעקן (מה) איהרע רוטען

שרשי בית עם ביאור

בצע ד באמד · לט ד סב ג · עה כט ·
תומד מתון שלא במשפט למען בלוע בלע יחזק' כב
ב תותך · יפולו ולא יבלעו פי' ולא יתתכו בשרם יואל ב
ג אוכלה · ותבלעי רעיך יחזק' כב
ד השלמת המעשה · בלע אמרתו איכה ב
ה תועלת · מה בלע בראשי' לז
ו הון · שונאי בלע שמות יח

בצק ג לד ג · פג לא
כפיהם ורגליך לא בצקה דברי' ח
ב עיסה · וישאו את הבצק שמות יב

בצר ה · ט לה : יב כו · לה כז :
מו לו · ג יוד ·
א קצירת הענבי' · נזירך לא תבצור ויקר' כה
ב' מחסר ומטעט · יבצור רוח נגידי' תהלי' עו
ג התחזקות · לבצר חומה ישעי' כב
ד מלקט ענבים · כבוצר על סלסילות ירמי' ו
ה גוזל · אם בוצרים באולך שם מט
ו שם דבר החזק · על עפר בצר איוב כב
ז דבר נכבד · ובצורות ולא ידעתם ירמי' לג
ח עת דחוק · לעתות בצרה תהלי' יוד
ט כשהתבואה ביוקר · ובשנת בצורת ירמי' יז

בקע ג · ט טו · יא לג
מחתך על חלקים · יבקע ים תהלי' עח
ב כובש · ויעלו ביהודה ויבקעום ד״ה ב כא
ג חתיכת עץ · בית הקטן בקעים עמוס ו
ד שם מטבע · בקע שמות לח
ה מישור · ויתלהו בקעה בראשי' יא

בקק

ברחשי׳ כד יו יח ישעי׳ ה כב ע״ס ז ח משלי כג ל ה כט יח כח נג
א ב ג ד ה ו ז ח
יגמאהו השותה וישקהו מהול כמזג וממסך לצמא והסובא

יואל ה ס ד ו ג יח איוב לב כ זד יט ס״א י ג א כח יד יוא ב כד ת״ח יח לח
ט י יא יב יג יד טו טז יז
השכור השכר אשר באובות בנארות בנבל בחמת ישיק ילחוך

ז ו ו ישעי׳ ה ד במדב׳ ו ג תהלי׳ עה ח ישעי׳ נא יז לפמ׳ ח ב ד ו ג ע״ס ב
יח יט כ כא כב כג כד כה
ילקק והבאשים ומשרת השמרים וקובעת הקופאים לחומץ ותנטו

עמוס ז יד ע״ס ב יג ג ב כח לח נחמי׳ ח עו א תג יח ם לג עו
כו כז כח כט ל לא לב לג
השקמים והתאנה פגיה והתפוח כפתוריו והשמן בטניו ונכו

חבקוק ג יז איוב מ כ הושע יג טו א ח יח ע״ס ו יח ע״ב ס כג דברים ח ח
לד לה לו לז לח לט מ מא
יבול ובול והפריאו פרים ואבים האגוז ובכא וזית

כס כח
מב מג
שמן ויצהר הלוז

ביאור אשכנזי

(א) ער טוט זופן איס (ב) דר טרינקר (ג) אונ מאכט טרינקן אום (ד) גמישט (ה) מיט מישונג (ז) צו דעם דארשטגען (ח) אונ זויפר (ט) דר פיל זויפר (י) דש שטארקי גטרענק (יא) וועלכש (יב) אין לאגל (טז) טוט פליסען (יז) ווערט אויף לעקן (יט) אונ דיא שטינקענדי טרויבן (כ) אונ איין גוויקטי (כא) דיא השון (כג) דיא זיך אב זעצן (כד) צום עסיק (כה) אונ וערן קניספלען (כו) דיא ווילדה פייגן (כז) דער פייגן בוים (כח) יונגה פייגן (כט) דער אפפל בוים (ל) זיין עפפל קנעפף (לא) דער צירנן בוים (לב) זיין פילפרנוס (לג) טוהן פריכטן (לד) פרוכט (לו) אונד טוהן וואקסען (לז) איהר פריכטן (לט) דער נוס בוים (מ) מויל בער בוים (מא) אונ אליווע (מב) עהל

שרשי בית עם ביאור

ב רתיחת המים · מים תבעה אש שם סד
ג חיפוש · נבעו מצפוניו עובדי׳ א
ד גילוי · נבעה בחומה ישעי׳ ל
ה מהירות לא בעי ישלח איוב ל
ו נגע · אבעבעות

בעט כה א
דורך על בעט ברגל וישמן ישורון ויבעט דברי׳ לב

בעל ד יא יט · יח מג · יט לג · נא ת
אישות ובעל בת אל נכר מלאכי ב
ב דבקות האלהות · אנכי בעלתי בכם ירמי׳ ג
ג דביקות בארצו · ובעלוך בניך ישעי׳ סב
ד אדון ומושל · בעל בעמיו תרגומו רבא ב[...]ים ויקר׳ כא
וכה הדבר בעל השור שמות כב
ע״ז בעל פעור שם יד

ז הראוי לאיוו ׳דבר אל תמנע טוב מבעליו משלי ג
(וכן יחובר אל מקרה בעל החלומות ·)

בער ה מג כא · סא לא לט · סה יא ת ·
סכל · בוערים בעם תהלי׳ לד
ב שריפה · בערה בם במדב׳ יא
ג רתיחת הכעס · וחמתו בערה אסת׳ א
ד ליקוט והסרה · ובערת הרע דברי׳ יג
ה שם הבהמות · ושלח את בעירה שמו׳ כב

בעת נג לה
חרדה · והמן נבעת אסת׳ ז

בצל ל לד
שם הירק · ואת הבצלים במדב׳ יא

בצץ ט טו יז ·
טיט · הטבעו בבוץ ירמי׳ לח
ב נוחלת · בלאתיו וגבאיו יחזק׳ מז

בלע

ברא׳ שית א׳ יא כא לג טו ד יט ח . זג כז ש״א כג טו איוב ת כא ראשית לג יג

עצים ואשל ושיח היער ושעירה וחורשה והצאלים הרכבים

ס לג כח כד ת טו לב דברים לג לז ם לב ד א מ י ד יז כג ה כג כס

רטפשים רטובים ורעננים בלחם ולשדם והבשילו וגמלו הכרם

לב לב ״ ״ ישעיה ה ביז ו ש״ה ב טו כ יא כע א מ י ד ו ג ד

שדמה גפן ושורק גרגרי הסמדר ובוסר לאשכולי ענבים כחרצניהם

״ דברים כד כא ״ ״ ויקרא יט י סג ג ״ ה ב סג ב טו י.

וזגם הנבצרים ממעוללי הפרט לדרכם בפורה יקב גת בהידד

יחזקאל כג ב ״ שופטים ו לח ישעי׳ לח כא א מ יא י סו יא ם עה ט משלי ל ג

נימעכו ויעשו ויזורו וימרחו וישחטו וימוצו וימצו מיץ

יואל ד יח ב כב כח א כז כח ם עה ט י א כב

העסים דמע ותירוש ליין חמד וסובא

ביאור אשכנזי יתמאהו

(א) בוים (ד) הו תאלד (ה) דאז גביש (ו) אונ וואלד (ז) אונ שאטיגטע בוימה (ח) די וויכת (ט) פייכטה (יב) אין איר פייכטונג (יד) אונ צייטיגן (טז) וויין גארטן (יז) וויין שטאק (כ) בערין (כא) דר יונגי טרויבען (כב) אונ אונדייפע (כג) צו די טרויבן (כד) וויין בער (כה) מיט קערנלען (כו) אונ הילזן (כז) דיא דא ווערן גהערבשט (כח) פון נאך לעזרש (כט) דז אב פאליכט (ל) צו פרעסן זיא (לא) אין קעלטר (לד) מיט יובצען (לה) אונ טוהן צודריקן (לט) אונ טואן אויז קוועטשין (מב) דז זיסע (מג) טראפפן (מד) אונ מאסט (מה) צו וויין (מז) אונ גטרענק

שרשי בית עם ביאור

בלע ג׳ יב ג׳ נז מג ׳ סד א׳ :
בליעת המאכל ׳ חיל בלע איוב כ
ב השחתה ׳ נבלע ישראל הושע ח
ג כיסוי והטמנה ׳ כבלע הקודש במדב׳ ד
ד רוק הפה ׳ בלעו מפיו ירמי׳ נא
שורש בלעד ׳ כמו מלבד בלעדי אחז׳ או כמו
מבלי ׳ המבלעדי ה׳ איוב לד ת״ב יח

בלק מט לד
השחת׳ הארץ ובולקה ישעי׳ כד

בלת א יד
כמו רק ׳ לא שמעתי בלתי היום
ב כמו לא ׳ בלתי השאיר לו במדב׳ כא

במה כ כב
מקום גבו׳ ׳ יבנה שלמ׳ במ׳ ׳ ת״א יא

בנה ה יט ׳ טז כא ׳ לט מט
סתג : פג ג ׳

א בנין מסודר בנה בניתי ת״א ח
ב ירומם משפלות ׳ בית אבנה לך ש״ב ז
ג הקמת הזרע ׳ יבנה בית אחיו דברי׳ כה
ד יצירת החומר ׳ ויבן את הצלע ראשי׳ ב
ה קיום ותקומה ׳ אבנך ונבנת ירמי׳ לא
ו ולד זכר בן ׳ ולנקבה בת ראשי׳ יז
ז דמות וצורה ׳ תבנית המשכן שמות כה

בסר לה כב ׳
פרי שלא נגמ׳ ׳ ובוסר גומל ישעי׳ יח

בעד
כמו בעבור ׳ בעד ידידיו ש״א יב
כמו סביב ׳ בעד כל רחם בראשי׳ כ
ג כמו מתוך : בעד החלון שופטי׳ ה
ד כמו מבין ׳ מבעד לצמתך שה״ש ד

בעה ב מה כט ל ׳
תפל׳ ׳ אם תבעיון בעיו ישעי׳
התיו.

שמות יב לט ד טו כ ב ג לד וכח יב לט ל ד יב ב ז כח

יְלוּשׁוּהָ לְבָצֵק עֲרִיסוֹת מִשְׁאֲרֹת בְּמִשְׁאֲרוֹת וְיֹאפוּהָ וִיעוּגוּהָ בְּתַנּוּר

יב לט ג ו יב ז ז יג ג ב ד שמות כט כג יג ז יב יט מ"א יד ג

לְעֻגוֹת חַלּוֹת וּצְלִיל מַצּוֹת וּלְכִכְּרוֹת לֶחֶם חָמֵץ בַּשְּׂאוֹר וְלַנִּקֻּדִים

ג ו יד כז ש"ב יג ט י ג ב ד ב טו לא ח

וַיַּרְבִּיכוּהָ בְּמַחֲבַת מַרְחֶשֶׁת מִשְׁרַת לְלִבְבוֹת רְקִיקִים וְצַפִּיחִית לְהַשְׂבִּיעַ

דברים כט יח לב כד תריב ה כב זכריה ז ה ם קיט קלא ם ישעיה כו ט

וּלְרַוּוֹת מְזֵי רָעָב וְכָפָן בְּצוֹם הַיּוֹאֲבִים וְתוֹאֲבִים וּמְאַוִּים

ה ו ו ם קז ט י יב קיט פא ש"ה ג ג ם סג ב ג כו ם עב טז

וְחוֹשְׁקִים וְשׁוֹקְקִים וְכוֹסְפִים וְכוֹלִים וְחוֹמְדִים וְכוֹמְהִים לְפִתִּים וּפַסַּת

ש"א ג ט ישעיה ת כד ם קכח ג

כְּבָר וְשָׁרְשׁוֹ גִּזְעִי נְטָעִים וּשְׁתִילִים

ביאור אשכנזי

עצים

(א) ער קנעט (ב) איהך צו איין טייג (ה) אין באק טרויג (ו) אונ כאקן אונד (ז) זולן קוכלען (ח) אין אפען (ט) צו קוכען (יב) אח גזיירטי קוכן (יג) אונד צו לאבר (יד) בראד (טו) גזיירט בראד (טז) מיט זואר טייג (יז) אונד צו פעניצן (יח) אונד זולן פרעגלן זוא (יט) אין איין פפאנה (כ) קעסל (כב) צו קיכלך (כג) דינה קוכען (כד) אונ נפרעגלט (כה) צו זעטיגן (כז) אויז גדירשי (כח) פון הונגר (ל) אין פאסטן (לא) קיגלוסטען (מ) צו שטיקר בראד (מא) אונ שטיקן (מב) ביסן בראד (מג) אונ זוינן אין גווארלצט (מד) שטאמען (מה) פלאנצונג

שרשי בית עם ביאור

בכר ג : טו לד · עה תד · פר יב ·

פרי נגמר בחפש · לקדשיו יבכר יחז' מז

ב הבכור לאחד מהבני' לא יוכל לבכר דברי' כא

ג על העיקר והחשוב · מבכורות נאנו רחשי' ד

ד תואר לנער ימים · בכרה קלה ירמי' ב

בל ב א יג · יז כח :

שם ע"ז כרע בל ישעי' מו

ב כמו לא · ולבו בל עמך משלי כג

(בלילו יקלור מפרשים בלי לו)

ג בליעל · שרשו בל · ובא בהרכבה דברי' טו

בלג פ ג

לנות מהלער · ואבליג' מעט איוב ט

ב מתאפק וסובל · מבליגיתי עלי יגון ירמי' ח

בלה ב · נג לז · פב כג כד ·

הפסד והשחתה · שמלתך לא בלתה:

משחת בלי ג"ל עמין הפסד דברי"ם ישע' לח

ב ארוכות שנים · יבלו בטוב איוב כא

ג בגדים קרועים · בלואי הסחבות ירמי' לח

ד תרלה המפחיד · בלהות ללמות איוב כד

בלל ג · לג כא · מז ל · נג ט ·

ערבוב · שם בלל ה' רחשי' יא

ב מאכל הבהמות · בליל חמוץ ישעי' ל

ג מין שהשחור והלבן מעורבים · תבלול בעינו ויקר' כא

ד ערבוב הזרע · תבל עשו שם כ

ה יסוד הארץ תבל ויושבי תהלי' כד

בלם ב א נה · סז מח

סגירת פה · עדיו לבלום תהלי' לב

בלס לב מד

חיפוש · בולס שקמים עמוס ז

בלע

שמות טו ח ·· כבס אלו ו רות ב ט ·· טז ב יב כב י כח טו ·· מח טו
א ב ג ד ה ו ז ח
נד . הגדיש ויאלמו המעמרים צבתים ואגודים תורשנה במורג

·· מ כח ·· מח טו רות ב יז י לג ט ·· לכד ·· ב ה ז י לג יח
ט י יא יב יג יד טו טז
ופרשי חרוץ ותחבטנה ותנערנה ותזורינה ברחת ויקוששו חשש

ב ס יב שטע יג ג א כד כס ·· ישעי׳ל כד ···· מ״ב ה כד ה יח יד א מח מט
יז יח יט כ כא כב כג כד כה
קש מוץ ותבן למספא ובליל חמיץ ויפקד הדגן ובר

ב כח ח בנ כו יואל א יז ב איח יואל ב כד ג בו טו ש״ב י ז יט ד יח ח
כו כז כח כט ל לא לב לג
באסמים מאבוסים ממגורות מסכנות וגרנות לגרש ורפות ויטחן

שמות לו ד יח ה שופטים ט נג ·· ישעיה ל כח ···· עמוס ט א ח ו ··
לד לה לו לז לח לט מ מא מב
וישחק ברחים ורכב ופלח וינף בנפה וכברה לקמח וסלת

ילוש ביאור אשכנזי

(ב) דער גארבן הויפן (ג) אונ זיא בינדן גארבן (ד) דיא גארבן מאכר (ה) גבינדע (ז) זיא ווערדען גדראשן (ח) מיט דען דרעש וואגן (ט) אונד דאז קארב האלץ (י) דאז שארפי (יא) אונ זיא חערדן אויז גקלאפט (יב) ווערדן אויז גלערט (יג) אונ ווערדן ווינד שויבלט (יד) מיט איין שויבל (טו) טוהן שטראי צו זאם זוכן (טז) שטופלין (יח) שפרייאר (יט) אז שטראי (כ) צום פוטר (כב) ריינעש (כג) זאל ווערדן פערוואהרט (כד) דז קארען (כו) אין גטרייד מאגיצין (ל) אונד שיינן (לא) צו מאלנהזאנגן (לג) זול ווערדן צמאהלן (לה) אין איין מיהל (לו) אובר מיל שטיין (לז) שטיק מיהל שטיין (לח) ונערט גשווענקט (לט) אין איין זיפא (מא) צו מעל (מב) אונ נעמל מעל

שדשי בית עם ביאור

בטל עה יב
ספסק דבר · ובטלו הטוחנו׳ קהל׳ יב

בטן ב לו לב · עג יח ·
כרס · ונבות בטן במדב׳ ה
ב על כלל הגוף · נפשי ובטני תהלי׳ לח
ג פרי עץ · בטנים ראשי׳ מג

בי פד פח ·
קריאה לבקשה · בי אדוני ראשי׳ מד

ביב טו מב ·
חלול : וחיש נבוב איוב יא

בין ב· כא טו · כג ח ·
השתכלות בשכל להשיג · בנת לרעי ·
(אבדה עלה מבנים) תהלי׳ קלט ירמי׳ מט
ב חקירה ודרישה בינותי בספרים דניאל ט
ג ידיע׳ והבחנה המבין אל כל מעשיה׳ תהלי׳ לג
ד הרגשה · בטרם יבינו סירתיכם שם נח
ה הבדל בין ב׳ דברים בין מים למים ראשי׳ א
ו באמצע בתוך : בבן חלל ישעי׳ מד

ביץ נו מה
ביצה · אפרוחים או ביצים דברי׳ כב

ביר ב· ב ט ·יא כו
מעין נובע · כהקיר ביר ירמי׳ ו
ב ארמון המלכים : לאדם הבירה ד״ה כט

בית ה · ב יג לד ב · יו ד ד : טו יח :
בנין סדירה · בית תבנה דברי׳ כח
ב בני הבית : אתה וביתך דברי׳ יד
ג משפחה · בית ישראל שמות קו
ד על התאל · כתראה אש בית לה יחזק׳ א
ה בית תענוג שבבן : ביתן אסת׳ א

בכא לו ת
שם פרי עץ · עמק הבכא תהלי׳ פד

בכה יח ח
הורדת דמעה · בכה על נעריו
ב מקום מושך מים : מבכי נהרות איוב כח

בכר

שמו׳ לחי ״ כט ה ״ ״ ״כה נח ״כו לה ״ ישעי׳ לה א תב כה ״ כח

א ב ג ד ה ו ז ח ט

מחשק ואופד לאפוד לחשן לכפורת לפרוכת והנערת לשק אמתחת

ו כ טו משלי ז טו ז טו ז ם ג ג ב כד כב ל ז י ־ ס״ס ז יב ״ יד

י יא יב יג יד טו טז יז יח

לחבל אטון יתר ועבות גבלות ופרחו וצצו והנצו דודאים

בה ״ ד יד ברשי׳ יא לד כט ״ ישעי׳ כח כז ״ ב טו לה

יט כ כא כב כג כד כה כו כז כח

שושנים חבצלת וכרכום והזריעו ערשים פול דוחן כמון קצח גד

ג כג יד א מח ס ה כג כו ב ט לב ״ ת״ב ד מב ב ט לה ״ ה כג כו

כט ל לא לב לג לד לה לו לז

וכרמל שבלי מלילות חטה וכסמת בצקלנן ושערה אביב בקמה

ג כג י כ יד ד ת״ב כה יב יואל ד יג דברי׳ כג כו ס״ס ה א עמוס ז יד

לח לט מ מא מב מג מד

יקצרום האכרים ויוגבים במגל וחרמש ויארו הבולסים

ויקרא כג כא שמות טז ח ״ ח י

מה מו מז

הלקט ויערמו חומר נד

ביאור אשכנזי

(לג) צו איין גורטה (ד) צו ברוסט שילד (ה) צו איין דעק (ו) צו איין פאר האנג (ז) דער ווערק (ח) צו איין זאק (י) צו איין זאל (יד) מיט ענד קנאטן (טו) האבן גבליהט (טז) אונד האבן גשפראסט (יח) פיאלך (יט) רוזען (כ) ליליען (כא) זאפראן (כב) אונד האבן גזיעט (כג) ליגזען (כד) באנע (כה) הירז (כו) קימעל (כז) שווארצר קימעל (כח) קאריאנדר (כט) גרינה זאנגן (ל) זאנגן (לא) פוללה זאנגן (לב) ווייצען (לג) אונ טינקעל (לד) אין די שלייכט (לח) גערשטן (לו) אעהרען (לז) אין שטענדיג גטרייאר (לח) זיא ווערדן שניידן (לט) דיא פורן (מא) מיט איין זיגע (מג) אונד זיא זאלן קלובן (נז) דיא צו זאם לעזר (מד) דאז גקלובענע (מה) אונד זיא היפן (מו) הויפן

שרשי בית עם ביאור

בזה פב לט יכשורש בזו ולדעת המפרשים ולדעת הז״ר :

בזז נ׳ כם ·
חמס וגזל · ובזז ביזה י יחזק׳ סט

בזק מה כ ·
שם הברק כמראה הבזק יחזק׳ א
ב שם מקום אדוני בזק הו שם אבן שופטי׳ א

בזר מה׳ לז
בוזבוז׳ ורכוש להם יבזור דניאל יא
ב פיזור · בזר עמים תהלי׳ סח

בחל ס כט
מיאום · נפשם בחלה זכרי׳ א

בחן ב · חמו · נ ט :
נסיון : בחנני כזהב אלא איוב כג
ב בירור דבר מדב׳ · אחן מילין תבחן · שם יב
ג שם מבלר · אופל ובחן ישעי׳ לג

בחר ב סד יוד עט יג :
ברירה · בחר ה׳ · דברי׳ ז
ב רך השנים · שמח בחור קהלת יא
ג הפלגת הטוב · במבחר קברנו תהלי׳ כג

בטא עא לו
דיבור בלי כוונת הלב בטע׳ כמדקר׳ חרב משלי יב

בטח ב ל לב · עז מח
סומך · בו בטח לבי תהלי׳ כח
ב ירק גינה האבטיחים במדב׳ יא

בטל

שמו׳לב ם זכרי׳ ה ח ש״ח ח ז ב לו ס״ כו לו ל כז כד ישעיה ג יח שמות כח יד
הַכְּפוּלִים וְעֻפִּים בְּמָנוֹר יִחָשֵׁבֵם דָרוֹקֵם לַכְּרוּמִים וְלַשְׁבִיסִים הַמְשֻׁבָּצִים

א לט יג ״ ב לט כח זכרי׳ג ה ישעי׳כח ס ת״ח כ לח ב לד לג
וְלִכְתוֹנֶת הַפַּסִּים לִפְאֵרֵי הַמִּגְבָּעוֹת לְצָנִיף וּצְפִירָה לְאֵפֶר מַסְוֶה

ת״ח כב ל ישעי׳ג יט א כד סס ב כח ד ש״ה ס ז אלח יח ״ כה כה אסת׳ח טו
לְהִתְחַפֵּשׂ רְעָלוֹת לְצָעִיף מְעִילִים רְדִידִם לִפְתִילִים אַדֶּרֶת תַּכְרִיךְ׃

ישעי׳ג כב ישעי׳ג סס א לח יד ד״ס ח טו כז ישעי׳סח י ש״ח כח יל לכז כד ישעי׳ג כב
מַעֲטֶפֶת הַמְעֻלֶּפֶת הַמְכֻרְבֶּלֶת יוֹעֶטֶת וְעוֹטָה לִגְלוֹמִים לְמַחְלָצוֹת

ל יג יח ישעי׳ ג כב ב כח מב ״ ת ישעי׳כד ג ל טז ד ם קט יט
לְמִטְפָּחוֹת מִסְפָּחוֹת לְסְדִינִים לְמִכְנָסִים וְאַבְנֵטִים לִפְתִיגִיל לַחֲתֻלָּה לְמֵזַח

ש״ח ב ד ב כט ט ת״ח יח מו
הָאוֹזֵר חוֹגֵר מְשַׁנֵּם מחשק

ביאור אשכנזי

(א) דיא טאפלע (ג) אן וועבר מוים (ד) ער טוט זי קינסטלך ווצבן (ה) דער בארדידער (ו) צו קעסטליכה קליידונג (ז) אונד צו נעצ היבלך (ח) דיא גווערפלטי (ט) אונד צו העמד (י) דז פיל פארבינה (יא) צו גצירטה (יב) מיצע (יג) צו איין קאפף בונד (טו) צו איין אום בדעקונג (יז) צו אונג קענטלך מאכן (יח) הויבן (יט) צו שלייאר (כ) רעקה (כא) קאפף צייג (כב) צו אום היעל (כו) דאז אום היעלט (כח) טוהט אום ווינדען (ל) צום מענטל (לא) צו איבר צוג (לב) צו צוועלן (לד) צו לייל טיכער (לה) צרביין קליידר (לו) אונד לענדן גירטל (לז) צו פידטיכר (לח) צו איין וויקעל (לט) צו איין גירטל (מ) דער אן גירט

שרשי ב׳ ית עם ביאור

ד פרי המעשים: תבואת שפתיו משלי יח

בוז פב ת
מיאס בדבר ותזלזל בו בז לדבר משלי יג

בוך ב מה לב · נו יח
בלבול וטעות יבוכו עדרי יואל א
ב מהומה · מבוסה ומבוכה ישעי׳ מד

בול ב לו לד לה · מב כד
שם ללומה · לבול עץ ישעי׳ מד
ב שם החודש ירח בול מ״א ו

בום נה מג
רמיס דרך זלזול ולבוס עמי ישעי׳ סג
מילת ויבוא פעמים כמו ויבוס ויבוא סגנים:
כמו ויבוס: בוססכם כמו בוססכם

בוץ ל לז ·
פשתים טוב · ותכריך בוץ אסת׳ ח

בוק נ לב ·
תוהו וריק · סבוק תיבוק ישעי׳ כד
ב כלי זכוכית · וקנית בקבוק ירמי׳ יט

בור ב · יא כד · עח כא ·
חפירה בארץ · מעין ובור ויקר׳ יא
ב בית הסהר · בבית הבור שמות יב
ג קבר · מורדי בור תהלי׳ ל

בוש ג · יט ס ו · כב ט׳
חרפה · בושה אמכם ירמי׳ ו
ב עיכוב בושש משה שמות לב
ג אבר הבושה · והחזיקה במבושיו דברי׳ כה
בוס

מ"א יח ה ס יג כ ב כב יונה ד ו איוב ל ד מ"ב ד לט ה כה ח ״ ישעי' נא יג

א ב ג ד ה ו ז ח ט

וְחָצִיר הָאֵזוֹב בּוֹרִית וְקִיקָיוֹן מַלּוּחַ פַּקֻּעוֹת לַעֲנָה וְרֹאשׁ הַסִּרְפָּד

משלי כד לא ״ שופטים ח איוב ל לט ז ט יד ״ ח נה משלי טו יט ״ כט ל ב ו

י יא יב יג יד טו טז יז יח

חָרוּל קִמּוֹשׂ דַּרְדַּר בְּאֻשָׁה אָטָד בַּרְקָנִים חֵדֶק חוֹחַ סִלּוֹן

קהלת ז ו מ"א יב יא ד לג נה שופטים ח ד לג נה ישעי' ז כג ״ ״ כח יג

יט כ כא כב כג כד כה כו

סִירִים עַקְרַבִּים צְנִינִים קוֹץ שְׂכִּים שָׁמִיר שַׁיִת נַעֲצוּצִים

מ"א כא ב ״ מ"ב ל לט ישעי' א ח ד יא ה ישעי' א ח ד יא ח ״ ״

כז כח כט ל לא לב לג לד

יָרָק אוֹרוֹת עָרוֹת וְקִשֻּׁאִים מִקְשָׁה וַאֲבַטִּיחִים חָצִיר בְּצָלִים

״ שמות לא אסתר'ס טז ב כה ד ג ו ג ב ט לא ישעי' יט ט ב לה כה נ לא יט

לה לו לז לח לט מ מא מב מג

שׁוּמִים וְגִבְעוֹל בּוּץ שֵׁשׁ בַּד פִּשְׁתָּה הַשְּׂרִיקָה יִטְווּ בְּפֶלֶךְ

״ יהושע ב יח ״ ד טו לא ב כו א ויקרא יג מח ״ ״ ז טו יג ויקר' יג מה

מד מה מו מז מח מט נ נא נב נג

וְכִישּׁוֹר לְתִקְוַת חוּט וּפְתִיל מָשְׁזָר וְלִשְׁתִי אוֹ לְעֵרֶב יֶאֶרְגוּ לְבְגָדִים

הכפולים

ביאור אשכנזי

(ב) איזאפ (ג) זייפען (ד) שטווידען (ה) נעסלן (ו) שוואמען (ז) ווערמוט (ח) אונד גיפט (ט) דיסטעל בלום (י) דיסטלן (יא) נעסלן (יג) שטינקענדי גערשטן (יד) דארען (כז) קרייטר (כט) אן גווארצלטה קרייטר (ל) קוקומרען (לא) קוקימרען גארטן (לב) מלוינען (לג) לויך (לד) צוויבל (לה) קנאבל (לו) אונר שטענגל (לז) לייאנן (מ) פלאקס (מא) דאז גקראמפלטה (מב) זי שפינן (מג) מיט דען שפינדל (מד) אונ שפין ראד (מה) צו איין שנור (מו) פאדם (מח) גצווירענט (מט) אונד צום צעטל (נ) אדר (נא) צו דורך שראק (נב) זוא זאלן וועבן (נג) צו קליידר

שרשי בית עם ביאור

בהה א מז
שממה תוהו ובוהו — ראשי' א

בהט ה לט
אבן · בהט ושש — אסת' א

בהל ב נג לו · נד כו
חרדה · נבהלו — ראשי' מ"ה
ב חמדה נבהל להון — משלי כח
ג מהירות · ויבהל תמרוקיה — אסת' ב

בהם סח ט
שם בהמה · בהמתך — ויקר' יט

בהן עב כב
אלבע · בהן ידיו — שם יב

בהק מז כז
שם נגע בוהק הוא — שם יג

בהר ב יב מא מז
זך · בהור הוא — איוב לז

ב נגע לבנה · בהרת — ויקר' יג

בוא ד מא מו · סג · פר טז כא
מתקרב לדב' באו יוסף אל אחיו ראשי' לז
ב קבלה: כספכם בא אלי — שם מג
ג כניסה בדבר: ובאו בביתך
ד משגל · ואבוא אליך — שם לח
ה שקיעת השמש · בא השמש — שם כח
ו הלך · באו ארץ כנען — שם מה
ז לזרז · בואו ונשתחוה — תהלי' לה
ח לרמז על הגבול · לבוא חמת — במדב' יג
ט הזמנה · אף לא הביאה — אסת' ו
י נתינת מתנה · והבא הביא — ראשי' ד
יא מקום הכניס' שער הקהלה בביא' יחזק' ח
יב לד המערב · מבוא השמש — דברים יא
יג למה האדמ' · תבואת הארץ — ויקרא כג

פרי

אסת׳ ב ג א ח ע ד יח טו ״ ד א ו יח ה ח ח יוט ד יח תהלי׳ ל כו א ט כ

קְבַּצַּת קְוִית אֲסֻפַּת אֲסַפְסוּף תְּהוֹמוֹת עֲשׁוּ עוֹשׁוּ חָצְצוּ וְגָלִית

ב טז יד א ח ט במדב׳ם יח ג כ יח ישעי׳ לב יח ז ה יח א ל לג כ יג כג

וְחָמַסְתָּ וְחָשַׂפְתָּ וְחֵרַפְתָּ וְעָרַתָּ וְהֶעֱרִית וּפָרַעְתָּ הַיַּבָּשָׁה וְהַגֵּה

ישעי׳יט ו ה לח יד א ח יג א מז כג הושע ע יד לכד ז ישעי׳ נח יח ה כו אח

דָּלְלָה וְהֵן חָרְבָה וְהֵא צָמְקָה בִּצְחִיחוֹת צַחְצָחוֹת וּבִמְצוֹתָךְ

ש׳ב יד יט עזרא ח ב א ח יח ״ מח ב איוב ח יח ישעי׳ נח ה איוב ח יח ישעי׳ יט ו

וַיְּדֶךָ וּפְקַדְתָּךְ הַדְּשִׁיא הָאָחוּ אָחוּ אַגְמוֹן גֹּמֶא סוּף

״ א ב ט כה כז כ לט י ישעי׳ טז ח דברי׳ כח ד לפני׳ ב ט מ״ב יט כט.

וְקָנֶה וְצָמְחוֹ הַשָּׂדֶה וְיָגֵב וְשַׁדְמַת הַנֶּעֶבֶדֶת מִמֶּשֶׁק סְפִיחַ

״ ישעי׳ לז ל ראשית ח יח

סָחִישׁ וְשָׁחִים וְעֵשֶׂב וחציר

ביאור אשכנזי

(א) האסט אין גזאמלט (ד) דו איין זאמלונג (ה) אב גרונדן (ו) האבן זיך איין גזאמלט (ז) טוהן זיך זאמלען (ח) האבן זיך גשארן (ט) אונ האסט גבלעסט (טז) דיא טריקנס (יז) אונ נון (יח) זיא איזט גטרונקנט (כג) אין טרוקנים (כה) אונ דורך דיין גבאט (כח) האט גגראזט (כט) די וויזען (ל) גראז (לא) שולף (לג) גראד (לה) אונט האבן גשפראצט (לו) דאז פעלד (לח) אונ דאר פעלדונג (לט) דאז ווערט בעארבייט (מ) פון וואקסונג (מא) ווידר וואקסונג (מב) זעלבשט וואקסונג (מד) אונד קרויט

שרשי בית עם ביאור

בד ו מ ט · ל לט · לח יט · מז · סח לב · פ כט :

א פשתים · תלו בד. ויקר׳ ו
ב קוסס · אותות בדים ישעי׳ מד
ג מוט · בדים למז בח שמות כז
ד ענפים · ותעש בדים יחז׳ יז
ה איברי אדם בו׳ עורו איוב יח
ו בניס · יאכל בדיו שם
ז כמו בתוך · בדי שאול שם יז
ח כמו על פי · בדי שופר שם לט
ט שיווי המשקל · בד בבד נ״ת כל אחד לבד ·

בדה דיבור כזב אשר בדא מ״א יב

בדא כו לה ·

בדד אי · ם מת ז

א יחידות ישבה בדד איכה א
ב פירוד · כליפות בודד ופעם בלא כפל לו לבדו ולהם לבדם הושע ח רחסי׳ מג
ג כמו זולתי · הגברים לבד מטף · ותוסיף הטף על הגברים : ויש למטע · אין עוד מלבדו

בדל ג ט ז · יג יח · ע ב ·

הרחק׳ · הבדלו מתוך העד׳ במד׳ טז
ב תנוך האוזן בדל עמוס כ
ג מתכת · בדיל ועופרת במדב׳ לא
ד פסולת · כל בדיליך ישעי׳ א
ה בדלח · אבן יקר

בדק ב יוד יח יב ·

תיקון בנין · לבדוק ולחזק את הכוונה חיפוש ד״הב לב
ב נקב · בדק הבית מ״ב יב

תהלי'קיט קטו ד"ה ב לו טו ל יגי עמוס ה טז א ג טו מ עב יג ה ז' ז

תְּעִינוּ------תִּתְעָתְעוּ הִטְעִינוּ וְאוּלַי יְחֻנַּן וְלוּ יָחוּס וְכִי

שמו'כו לד ו ישעי'מח יח הכא ח משלי כה כג ב יין ד יד יט א מז טו

יַחְמוֹל רַחוּם וְלוּא יְכַפֵּר וְיִמְחוֹל וְיִשָּׂא הַסּוֹלֵחַ וְתֶאֱפֵסְנָה

ל כג מ עג יט א יח כד מ יב ב א מז טו תהלי'יב ד א מח גג

וְתֶאֱסֶפְנָה וְתִסּוֹפְנָה וְתִסָּפֶינָה וְתִפָּסֶנָה וְתִתָּמֶינָה וְתִגָּמוֹרְנָה וְתִכְלֶינָה---

ח ב ה ה כג ד יטיב איוב טו ה יוט מ טו איוב ט ל

כָּלָא וְתִמָּחֶינָה טוּמְאוֹתֵיכֶם וְהִתְחַטְּאוּ בִּזְכוּתְכֶם הַזַּךְ וְטָהוֹר בְּנִקְיוֹן וּבוֹר

מ"ב כח יג ג ו כח

הַמּוּחֶה וּמוּרָק:

יום שלישי

אח יג ה כמ לט מ כט ד ישעי'לד טו מ לג ז ישעי'לך ל יו ז איוב טו י כו טו

בַּשְּׁלִישִׁי אֲגֻדַּת גֹּרֶת דָּגְרַת כְּנֵסֶת כְּנֵפֶת כְּפוּתָה מְלֵאַת עֲבַרְתִּי

באור אשכנזי קבצת

(א) וויר זינד אורד (ב) וויר אגדרן פר אירט (ד) פוליכט (ה) ערבארמט (ו) דר בארמיגר (יא) פילייכט (יב) ווירט פר געבן (טו) דר פר געבר (טז) אונ ווערן צוניכטן (יז) פאל לענדן (כד) פר מידען (כה) אונ ווירט ווערן אב גמעקט (כו) אייר אונריינקייט (כז) אונ גריינגט (כח) אין לויטרקייט (כט) לוטר (ל) אונ ריין (לא) מיט ריינינקייט (לג) דר אויז ווישט (לה) אן דריטען (לו) האשט איין גזאמלט (מ) האשט אויף גהאלטען (מא) האשט גזאמלט (מג) האשט אויף גהויפט

שרשי אלף עם ביאור

ותרא האתון שרשו אתן במדב' כב

אתה ב מב מ : ס ס
אתן סו ל אתק ס ל

אבנט לא לו אגרטל ז מב
אדרכן ט יח אחשתרן סו"ח
אלגבש מד יב ארגז מ ב
ארגמן כט גח לט : אראל מה כח

שרשי ב

באר ב יא כס' סד מד •
מפרש הדברי' בלשון התור' דברי' א
מקוה מים בלשון מים : רחמי' כו
בור בלי מים : לבלשון שחת תהלי' כח

באש ג ל יג : לו יט • עתג •
הפסד וסרחון • ובלשון סילוק שמות ז
ב קילקול הסבה • נבאש ישראל ש"א יג

בבה : בבת ס ט י
מישון העין • בבת עינו • ופעס בת עינו זכרי' ב

בג מ כט •
שם מאכל בג המלך דניאל א
ב בזיון : ונתתיך לבג לגוים יחז' כה

בגד יז כח • ל גג
בגידת האוהב • בגדו בי ירמי' ס
ב שם מלבוש : עבד נמך ויקר' יח

שמו׳ כב כא .... ראשי׳ מז יח כ ד כב ד טו י ד יד ע ג טו טו ת״א יג כא

יָתוֹם וְאַלְמָנָה עָנִינוּ כִּחַדְנוּ לְהָדֵעַ יָרַעְנוּ מָרַדְנוּ פָּשַׁעְנוּ מָרִינוּ

איוב יז ב כ ג יד ה לב ס׳ משלי יט ג ה כא יא ם יד ג אסת׳ א ט איוב לג כו

הֵמַרְנוּ כְּשׁוֹבָבִים נֶעְקַשְׁנוּ סִלַּפְנוּ סָרַדְנוּ סַרְנוּ עִוַּתְנוּ הֶעֱוִינוּ

ישעי׳ יט יד ג יט טו הושע יט ם ז טו ישעי׳ מד חבקוק א ד ז ס ו משלי כא ח

עִוְעִים בְּעַוְלָה בְּעַוְלָה בְּעָמָל עָקוֹב מְעַקַּל עֲקַלְקַל הֲפַכְפַּךְ

אסתר ט א ד לב ס משלי ח ח ש״א כד יב היט יא יוד יוט דיט איוב לג יז

וְהָפוֹךְ פְּתַלְתֹּל וְנִפְתָּל צָדִינוּ אָרַבְנוּ לְנָקִי נָקִיא וְחָף

ב כא יא מלאכי ג יד ש״א כב יג כח יב א כז לו ם עב יד משלי כט יג

חִנָּם וְשָׁוְא קָשַׁרְנוּ רִמִּינוּ עֲקַבְנוּ בְּתוֹךְ וּתְכָכִים

ויקר׳ ס יח ד ג תהלי׳ יט יג ת״ב ד כח

שָׁגַגְנוּ שְׁגִינוּ שְׁגִיאוֹת שָׁלִינוּ תָּעִינוּ

ביאור אשכנזי

(א) וואיזן (ב) אונ וויטיבע (ג) האבן וויר גפייניגט (ד) וויר האבן פר העלט (ה) צום בעזען (ו) וויר האבן גאיבלט (ז) וויר זינד וויאר שפענעטגט (יא) וויא ווילדן (יב) וויר זינד פר קרימט (יד) וויר זינד אנבענדיג (טו) אב גוואנען (טז) אונ רעכט גטאהן (יח) פר קרימט (יט) מיט אנרעכט (כב) קרום (כג) פר קרימטם (כה) אום גקערט (כו) פר קרימט (כט) וויר זינד נאך גשטנדן (לא) צו שולד לאזן (לד) אום זונשט (לו) האבן זיך צו זאם גראטן (לז) וויר זינד הינטר גאנגן (לט) מיט פלשקייט (ם) אונ בטריגרייא (מא) וויר זינד אונ וויסענד (מב) וויר האבן גפעהלט (מג) פעהלר (מד) האבן גפעלט

שרשי אלף עם ביאור

ב שבח ותהלה כי אחרוני בראשית ל
ג לצרף הפועל עם הפעולה ׳אשר אבח
אלהים שם א
ד בסיבה · באשר את אשתו שם לט
ה ירמז על האיש או על המקום · לאשר אני
מלוה · פירוש לדבר׳ לאשר על ביתו ·
פי׳ לאיש שם כו שם מג
ו מחזק ומקיים · מאשרים זדים מלאכי ג
ז כמו אם · אשר נשיא יחטא ויקר׳ ד
ח כמו כי · אשר כל איש ואשה אסתר ד
ט כמו אמנם · אשר שמעת בקול ה׳ ש״א טו
י כמו יען · אשר הבאשתם שמות ה
יא לדמות דבר אל דבר · כאשר עשה כן
יעשה לו ויקר׳ כד
יב שם ען הנעבד · אשרה דברי׳ יז
יג ען ארז · ותאשור ישעי׳ מא
יד כמו למען · אשר ייטב לך דברי׳ ד

אשש ג א סב · ח ד י פ א ·
אימון הלב · והתאוששו ישעי׳ מו
ב יסוד החומה · לאשישי קיר שם טז
ג שם לגביע · סמכוני באשישות שה״ש ב

את ד · א כו · ד לה · א א · יר׳ מד ·
כלי אפיר׳ למחרשות ולאתים · ש״א יג
ב כמו עם · יצחק את רבקה ראשי׳ כו
ג לנוכח אתה · לנוכח׳ את ישעי׳ טו
(לדעת . הק׳ ש׳ אתה)

אתא א בא יבוא · אתא בוקר
סתוו לאכלה ערתי׳ יב
ב העתיד לבוא׳ הגידו האותיות ישעי׳ מא
ותרא

אסתר ז ד · זיכו · ליד טו · ישעי' א יט · ש"א יד לא · ה א ת · ג כס כ · א לד טו

א ב ג ד ה ו ז ח

וְאִלּוּ תוֹאִילוּ וְלוּ תֹאבוּ וְלוּא תְהִינוּ וְהֵן תֹּאתוּ

כג ח · ל א כ · ד"ס איב יח · ג כו יג · הושע יד ב א · מט י · ישעי' מח ט

ט י יא יב יג יד טו טז

בְּנַפְשְׁכֶם וְרוּחֲכֶם לְקַבֵּל עוֹל וּמוֹטָה וְלָשׁוּב לִיקְרַת הַחוֹטֵם

מה כב · ב ד כא · ג כ · אתא כ · אסתר ח ח · ד טז כט · כ ב כם · ישעי' כו נת

יז יח יט כ כא כב כג כד

וְלִפְנוֹת מוֹפְתָיו נִפְלְאוֹתָיו טֶרֶם תְּחִתֵּם הַפְּקֻדָּה הַנּוֹאָשׁ הִתְלַחֲשׁוּ

סו א · קיט · ד יא טו · מ מט ד · קכח ד · ד ב · י ז · כז כג · יח מה · כ טו יח · מ"א יב לג

כה כו כז כח כט ל לא לב לג לד לה

כֹּה צִפְצְפוּ בָּכָה וְהָגוּ כֵּן בַּהֲגִיג אָוֶן שֶׁקֶר כַּחַשׁ אַכְזָב בָּרָאנוּ

כ כ לו · ישעי' ל י · א לא כ · לו · כג · מ כ כ · ל מו יא · חבקוק ב ם · ישעי' ט ז

לו לז לח לט מ מא מב מג מד

כְּבֵדִים מֵהַתְלוּת גָּנַבְנוּ דָּלַקְנוּ דָּדַפְנוּ דּוֹפִי הוֹנֵינוּ וְכִיהִירִים הַמִּתְאַבְּכִים

ב יח יא · איוב מא כו · ת יב · ב יג יז · ז כא כא · איוב ט יא · ת"א כ לא · מלאכי ג י

מה מו מז מח מט נ נא נב

זָדְנוּ בְּשַׁחַץ גֵּאָה וְגֵוָה חָטַפְנוּ חָתַפְנוּ חָלַטְנוּ טֶרֶף

· בעיר אשכנזי · יתום

(ט) מיט איוד ווילן (יא) צום אנפאנג (יב) יאך (יד) צו ווידר קערן (טו) צו גיהארזאם (טז) דען צארין ענטהאלטין (יז) צו ווענדין (יח) זיינע צעכין (יט) זיינע ווינדר (כ) אי (כא) עס ווערט באזיגלט (כב) היים זיכונג (כג) דז אונ אב ענדלליך (כד) פרעפילט (כה) זא (כו) פיפצעט (כז)-זא (כח) אין רעדט (כט) זא (ל) מיט גידאנקין (לא) אום רעכט (לב) ליגען (לה) מיר ער דיכטין (לו) נויא-ליגנדס (לז) באטריגעראי (לח) מיר האבין גישטאלן (לט) מיר האבין נאך גיפאלגט (מא) פר ליומבדונג (מב) מיר האבין באטריגן (מג) וויא שטאלצין (מד) די פר גרעסערין (מה) מיר האבין מיטוויליגט (מו) מיט הופרט (מט) מיר האבין ער האשט (נב) רוב שפייז

שרשי אלף עם ביאור

ארש יט ל ·
שידוך וקדושין · ארש אש' דברי' כא

אשׁ ג · ב כח · מג יא
יסוד השורף · אש לוהט תהלי' קד
ב קרבן הנשרף · אשה ויקר' ב

אשד יא לב
מדרון : ואשד הנחלים במד' כא

אשה א סא
יסוד החומה · אשיותיה ירמי' ג

אשך עג מד
בילי זכר · ומרוח אשך ויקר' כא

אשל לה ב
כולל כל מין אילן · ויטע אשל בראשי' כא

אשם ב · מט לא · ים לט ·
עשה עולה שחייב עונש אשום אשם לה' ויקר' ה
ב שממה · ושונאי צדיק יאשמו תהלי' לד
ג מקום שממ' · באשמנים (לדעת סק'ש' שמן) ישעי' נט

אשף ג · ד כו · נג ז · עא כב ·
קוסם · חרטם ואשף דניאל ב
ב זבל · מאשפות ירים תהלי' קיג
ג כים החילים בני אשפתו איכה ג

אשר ו · ב יח · לו יא · לז כא
עז ל מ ·
א הנהגה · ואשרו בדרך משלי ט
קבת

ש״א ב כט נחמי׳ ג ה זכרי׳ ב יא ש״ב א כ״ב לפני׳ א ו ג כ י מ״ב יד כו

וּבְעַשְׂתֶּם בְּאַדִּירֵכֶם הוֹי הַנִּשּׂוֹגִים הַנְּסוֹגִים הַתַּחְלוּף הַתּוֹמֵר הַתִּימַר

א כ ז לס מ״א כ א י ישעי׳ח יט א כ יב א כא כג ה כט יט מלאכי ג ע ג כד טו

בְּרָכָה בִּבְרָכָה בְּעַד קְלָלָה תַּחַת אָלָה וּמְאֵרָה הַנּוֹקֶבֶת

ד כג ח מ קלו ח ב לב כה ש״ב ו כב חבקוק ב טו

וְקוֹבֶבֶת הִתְגַּמְּלוּ וּתְשַׁלְּמוּ שִׁמְצָה נִקְלָה קָלוֹן וְקִיקָלוֹן בְּכָבוֹד

אסתר ו ו ב י״ז י״ב ה כט י ח מ״א ה לא חבקוק ב יא איוב טו ג אסתר ה ג

וְיָקָר כְּבֵדָה שְׂרִירוּתְכֶם הַיְקָרָה הַיּוֹעִילְכֶם הַיִסְכַּנְכֶם הֲיִשְׁוֶכֶם

קהל׳ י ו א יב ה ישעי׳ לו הושע יב ט מ עד ו ה ו ה יהושע כב ח א ו ז

הָעֲשִׁירִים רְכוּשְׁכֶם חֵילְכֶם אוֹנְכֶם הוֹנְכֶם מְאֹדְכֶם נִכְסֵיכֶם וְאִם

לדגא ב כא ז מ קמו י

תַּחְפְּצוּ וְכִי תִּרְצוּ ואלו

ביאור אשכנזי

(א) אונד טוט אונז טרעיטן (ב) אן אייער מעכטיגין (ג) וואה (ד) איר אב וויכר (ח) זאל דען ווערין פר וועקסלט (ט) בענשונג (י) פר פליכונג (יא) פר (יב) פליכונג (טז) דז דא פליכט (יח) אוב איר טוט פר געלטין (יט) אונ טוט באצלין (כ) לעסטרונג (כא) פר ליזטרינג (כב) פר שמעהונג (כג) שפייען שמיעהונג (כד) אום עהרע (כו) איזט שווער (כז) איער הארשיקייט (כח) דז שוועהע (כט) קאן איך דען העלפן (ל) קאן איך דען ניצין (לב) איהר רייכען (לג) אייער גיטץ (לט) ווען (מ) איר באגערט

שרשי אלף עם ביאור

ב דבר המכוסה בארז ארזה ערה לפני׳

ארח ה · יש לח · מ ל · ע כז פנ לט · פר ח :

א התנהגות · וארח לחברה איוב לד

ב עובר דרך · כאורח נטה ירמי׳ יד

ג שם הדרך · חדלו ארחות שופטי׳ ה

ד זמן ראית דם של אשה · ארח כנשים · ברא׳ יח

ה קיבוץ נוסעי׳ יחד · אורח׳ ישמעאלי׳ שם לז

ו סעודה : וארוחתו ארוחת ירמי׳ נב

ארך ב סא טז · פה לג ·

אריכות הזמן · יארכו ימים ימי׳ יב

ב אריכו׳ החפץ · ותארכנה פארותיו שם לח

ג רפואה תעלה ארוכה ירמי׳ ל

ארם ב ט ·

שם מדינה · מן ארם ינחני במד׳ כד

ב שם לבנין · ארמון מגש ישעי׳ לב

ארן ב לז יח · מג ·

תיבה · ויישם בארון ברא׳ נ

ב עץ · נטע ארן ישעי׳ מד

ארץ ב ב כד · נאח ·

יסוד אלהי׳ השמי׳ והארץ ראשי׳ א

ב מדינה ארצות גוים תהלי׳ קה

ארר כה טו ·

קללה : וארותי את ברכ׳ מלאכי ב

ארש עא לח

דיבור וארשת שפתיו תהלי׳ כא

דלת ארם

ד"ה ב דו איכה א א ד"ה ב דו אסתר או ג יג כד א טו ד וה יט ח
תורתו · איכה תתרחצו איככה תכובסו מאין מחשבותיכם

יט ס דט תהלים עג ו הושע יג י מ קיט קיב ש"א י יד איוב ד יב ישעיה ג מ נד יט
איה ואי משכיותיכם אהי סעפיכם - אן שעפכם אנה שרעפיכם

איוב ד ז מ קמו ד איוב יז טו קהלת ב כב מ"ו יג איכה ב יז א יא ו
אפה עשתנותיכם איפו רעיונכם איכה זמותיכם יזמתם

מח יא · משלי ג כט ז כ ה נחמיה ב יג קהלת יב איכה ב יד מ סו טו ישעיה כה ו
פללתם חרשתם בדמותכם בשברכם בלהג תפל המחים ממחים

ש"א כ כט ב יג ה מ קיט ע ה לב טו איוב טו כו כא לא טו דברים כד יט
הבריאים בריים טפשנו שמנו עבינו בפימה ומי שדי ושכחתם

איכה ג יז א מא נא ישעיה יט יג תהלים קה יד א לט יב לא כא ירמיה יח יד
נשיתם נששתם נשא הנחתם עזבתם נטשתם נתשתם

ביאור אשכנזי

(א) ווירט איר ווערן אב גשווענקט (ב) וויא (ג) ווערט איר ווערן גוועשן (ו) וואו העד (ז) אייערי גדאנקן (ח) וואו (י) אייער גדאנקן (כג) און האט גדאכט (כו) אין אייער גדאנקן (כח) מיט נאך זינן (כט) און גשמאק (ל) דז פעטי מאלק (לג) עסן ווערק (לד) האבן מיר זיך גפייסט (לו) האבן דיק גמאכט (לז) מיט פאלטען (לח) אונ נוער (לט) דר אלמעכטיגר (מ) אונ האט פר געסן (מג) פר פירט (מד) איר האט פר לאזט ובעטתם

שרשי אלף עם ביאור

ה סמוך · אצל המזבח ויקרא ו

אצל סד לח
אסיפה · אשר אצלו מ"ב כ
ב הטמנה · לא יאצר ישעי' כג

אכן סו כד ·
שם תיק הבר · ואכן דברי' יד

אריאל שם לגדול וחשוב · אראלי'
לעקו: ישעי' לג

ארב ד יב לב · כז · נח לב · עב נא ·
מחשב בערמה להשיג
וארב לו דברי' יט
ב מקו' מושב האורב · דילגו ט המארב יהושע ח
ג ארץ העוף · ארבה בגבולך שמות י
ד חלון · ובעשן מארבה הושע יג
ה שם ענין : הרואות בארבה קהלת יב

ארג ל נב ·
מלאכ' ארוג · עכביש יארוגו ישעי' נט
ב כלי שבו מונח החוט של האורג · ימי
קלו מני אורג איוב ז

ארגז א תיבה · תשימו בארגז ש"א ו

ארגמן שם לצבע אדום תכלת
וארגמן שמו' כה

ארה יג נב · לב מג : סה לז · סו מח ·
לקיטה · אריתי מורי שה"ש ס
ב דיר הבהמות · וארות סוסים דה"ב, כט
ג שם חיה · אריה שלג עמוס א
ד כינוי למזבח אריאל · ישעי' כט
והאראל ארבע אמות יחזק' מג

ארז ב · ז כג · לז טו ·
שם עץ כארזים במדב' יט

דבר

מ"ב ט ל משלי ז י ב לג ד ס ק ג א מג יא משלי ח לג ם יט כד משלי כג א
א ב ג ד ה ו ז ח
המושמות בשית ועדי רעו אפוא וחכמו אפו בינו

תהלי'ב י קהל'יו א יב יא תהלי'קמז יז א כב יב כ כ יד ם עא ו ם סח יג
ט י יא יב יג יד טו טז
והשכילו בסכל נא המשליכים עתה ויודים הגה ויודדים

קהל'ד ב יונה א ד קהל'ד ג ישעי'כב יז ם סד ז ב טו א כ כח לג ד יט ב
יז יח יט כ כא כב כג כד כה
ערנה ומטילים עדן ומטלטלים ומורים ורומים אחרי שולידם חקות

טו לח ה כב יב ו ט כב יא ט ד כה יח ישעיו א ל חי
כו כז כח כט ל לא לב לג
הציצית וגדילים טוטפות שעטנז וכלאים שנכליהם חקוקים מחקים

ב לב טו כ יז א כ לו יח ל ט ב ב לב טו ם פז ג יט כה מ"א ו כח
לד לה לו לז לח לט מ מא מב
חרותים חרושים מפתחים במקלעת קעקע ובריו קסת כתובים וספורים

מה ג ז ס יד ישעי'לב ה דניאל יין מ"ב ה י בראשית כו ט
מג מד מה מו מז מח
בעט בשבט הגבלים היך תטבלו איך

ביאור אשכנזי תודהו

(א) זיא זיינן גשמיקט (ב) מיט צירדען (ד) ווייסט (ה) יעצט (ו) אונ זייט קלוג (ז) יעצט (ח) פר שטיהט (ט) אונ קליגט (יא) נון (יב) דיא דא ווערפן (יג) יעצט (טז) אונ ווערפן (יז) ביז יעצט (כ) אונ ווערפן (כג) גאך איר (כד) הינטרן זאם (כה) דיא גזעצטי (כו) דיא שויא פעדם (כז) אונ גפלאכטנה פעדם (כח) קאפף צירדע (כט) פר מאנגונג (ל) זאמן מישונג (לא) די איהר ליסט (איזט) (לב) איז גגראבן (לז) מיט דורך בראכני ארבייט (לח) אויז גגראבן (לט) אונ מיט דינט (מ) שרייב צייג (מא) גשריבן (מג) מיט פעדר (מה) איר שאלקן (מו) וויא (מז) ווירט איר ווערן איין דונקט (מח) וויא

שרשי אלף עם ביאור

ד סוף וקץ · אפסי ארץ תהלי' נח
ה מים · מי אפסים יחזק' מז
ו כמו אך · אפס קצהו במדב' כג
ז תנאי: אפס כי לא תהי' תפארתך שופטי' ד
ח כמו בלתי · ואין עוד אפס אלהים ישעי' מה

אפע ב אנא · נט ז ·
הבל ואין · ופעלכ׳ מאפע ישעי' מא
ב נחש · לשון אפעה איוב כ

אפף יג יב ·
היקוף וסיבוב אפפוני מים יונה ב

אפק ג יא לט · נג יג : עם מז :
מעצר מעשות רצונו
ויתאפק המן אסתי' ה
ב גבור כח : ומזיח אפיקים איוב יב

ג מים עלותים · כאפיקים תהלי' קכו
ד תעלת המים: אפיקי מים שם מב
ת גבול המדינה · על כל אפיקיו ישעי' ח
וי"א חריץ שהמים עוברים בו נקרא אפיק

אפר ג · ז יט · ם לו לא טו :
דשן · עפר ואפר בראשי' יח
ב לטיף · באפר על עיניו מ"א כ
ג שמדינה מאופיר דה"ב ט

אצל ד יג ת מא · נא לה · עב ל ·
הפרשת חלק : האצל אצלת
לי ברכה בראשי' כז
ב מניעה · לא אצלתי מהם קהלת ב
ג חשובים · אצילי בני ישראל שמות כד
ד בית השחי : אצילי ידי יחזקאל יג

סמוך

ויקר'א כד דברי'כד ו מ"ב ו ת ·· דברי'כד י ברא'שי'לה יח דניאל ח יג

א ב ג ד ה ו ז
ראש - תבול פלוני אלמוני עבוט וערבון פלמוני

א יט טז ' שופטי'ם כח ·· רות א יג יואל ב ז איוב לז ד ם יט יב

ח ט י יא יב יג יד
והמתמהמהים הבוששים תאחרו תעגנו תעבטו תעקבו עקב

ג יט יב עזרא ד ה רא'שי'ת יח ·· י ·· יד ירמי'ד ל משלי ז יג א כט יג

טו טז יז יח יט כ כא כב
שכיר־הסכור הגמלו והמלו הערלים העוגבים נושקים חובקים

ס"ס ח ח רא'שי'כט כד ·· כא יז שמו'כא ח ברא'שי'כב כד ירמי'ג ב א ד א ב כא י

כג כד כה כו כז כח כט ל
מתרפקים שפחות ואמהות מיועדות ופלגשים לשגלן לידען בעונה

אסתר א ח ש"ה א ג אסתר ב ב ז ה לא א כד טז כטט ח ט ה כג יט ל טז לג

לא לב לג לד לה לו לז לח
ואונסים עלמות נערות רחמות בתולות ומתנים־באתנן ערה

ברא'שי'לד יב מ"ב ט כב ·· נ"ש א ג דברי'כג יח

לט מ מא מב
ומהר זנוני־זונות קדשות המושמות

ביאור אשכנזי

(א) דש קאפיטאל (ב) אונטר פפאנד (ג) יעמאנדס (ה) פפאנד (ז) יעמאנדענס (ח) און דיא דא זאמען (י) טוהט זוימען (יא) טוהטווארטן (יב) אויף האלטען (יד) לאהן (טו) גדונגיענן (יז) זייט בשניטן (יט) איהר פר שטאפפטה (כ) איהר ליבם ער געבנה (כא) קיססעריש (כב) אום ארמער (כג) פרליבטה (כד) (אן) מעגדה (כו) פר טרויאטה (כז) קעבס ווייבר (כח) עהעליך צו בשלאפען (כט) צו בשלאפן (ל) איין עהעליכה צייט (לא) אונד בגוואלטיגן (לב) מערכען (לה) יונג פערן (לו) (לז) אונד נעבן הורען גשענקה (לט) אונד מארגן גאב (ם) דיא הורעריא (מא) הורען,

שרשי אלף עם ביאור

ד מגי' וחסרה אסר במדב' ל

אף מא יח

פס החוטם : אף להם תהלי' קטו

ב פס הפנים : אפים ארצה ויש אומרים שרשו אנף רא'שי' יט

ג כמו גם · מעפיל אף מרומם ש"א ב ב

ד כמו אף זו אף זו · אף לא ט ארץ במדב' טז

ה כמו ק"ו אף שוכני בתי חומר איוב ד

ו (כמו אע"פ אף כי לא אכל) ש"א יד

ז כמו רק ואף גם זאת ויקרא כו

אפד לב ג

לבישה · ואפדת לו שמות כט

ב פס מלבוש · אפוד בד ש"א כב

אפה לד ו

תיקון הלחם בתנור ומלות אפה ברא'שי' יט

ב לחם אפו הרב' פעמי' תפוני פתים ויקר' ו

אפל ב יב יא · מה יוד

חושך יבחוזקו אפל ולא נוגה עמוס ג

ב תבואה המתאחר' : כי אפילו' הנה שמות ט

אפן יד ז ·

גלגל · אופן מרכבותיו שמות יד

ב דיבור המסודר ידבר דבר על אופנו וי"א שרשו פנה משלי כה

אפס ה א יא יב ; יט ; בח טז

עד יוד

א כליון · אם אפס כסף ברא'שי' מז

ב דבר הבלתי חשוב · מאפס ותוהו ישעי' מ

כמו בלי : באפס תקוה איוב ז

סוף

תלים סב ד תהלי׳ קא ה ויקר׳ יט טז מ״ב יט כא הושע יא ג במדב׳ כב ל א טו כ

המהותתים מלשינים רכילים הרוגלים הרגלו והסכינו להתעשק

משלי כח ד יז יט א תהלי׳ קיט קנג ויד משליות ח ישעי׳ מא כא ה ד

ולגרות מצות ריבות וקטטות מדינים ומדנים עצומים בין

סא י א לח כד מיכה ז ו כ כא כא שמו׳ כא כב ו א

חתן וכלה חמיה כלה וחמותה דינו הפלילים ואלהים במשפט

ש״א יב ג איוב טו יט ברא׳ מב יא ב כג א ה יג טז משלי כב כא ד ל גית״א ח לא

ענו השהדים הבנים עד אמת וקושט נדרו שאו

שמו׳ כב י אסתר ט כא א לא כו ישעי׳ כד ג סג ג כד ב

והואילו אלות ושבועות לקימן למה הנשים מרוע הנשאים

ב כב כד ה טו ו שמו׳ ג כב א לז כו משלי כב כו ויקרא כה לז

תלוו ותעביטו ותשאלו בבצע והעורבים תתקעו להשיך ברבית

לבומז ביאור אשכנזי

(א) דיא פר לימבדען (ד) די אן קלאגר (ה) זיא זיינן גוואהנט (ז) צו צאנקן (ח) אונד אן צו דייצען (ט) קריג (יד) שטארקה קריג (טו) צווישען (טז) בריימיגאב (יז) אונ ברוט (יח) שוויגר פאטר (יט) שנור (כ) אונד שוויגר (כא) ריכטט (כב) ריכטרס (כד) וויא רעכטנס (כה) בצייגטס (כו) איהר צייגען (כז) דיא רעכטן (כח) צייג (כט) וואהר (לא) גלאבטס (לב) שווערטס (לג) אונ מאכט כשווערן (לד) שוואוד (לו) צו בשטעטיגן (לז) ווארום (לח) איהר דאר לענר (מא) איהרלייאט (מב) מיט פאר טהייל (מה) אונ איר בערגן (מו) מאכט האנד שלאק (מז) צו אינטרעסירן (מח) מיט וואוכר

שרשי אלף עם ביאור

אנק יז מב · סז כ ·
זעקת הרוג · באנוק חלל יחזק׳ כו
ב ענין אנחה · אנק דום שם כד
ג שם השרץ · והאנקה ויקר׳ יא

אנש ג יט לט · מו מז · סח ז ·
חולשה אנוש מכאובך ירמי׳ ל
ב שם האדם · מה אנוש תהלי׳ ח
ג בעל האשה · התבלעדי אנשינו ירמי׳ מד
ד זקנה · בא באנשים ש״א יז
ה רך בשנים · ימותו אנשים שם ב
ו חשובים · זרע אנשים שם א
ז נקבה · נשים אשה ·

אסם לג כה ·
אוצר התבואה : הברכה
באסמיך דברי׳ כח

אסן עט יא ·
מקר׳ · פן יקראנו אסון ראשי׳ מב

אסף ג כח יז : כט ג ·
קיבוץ המפוזר : ואסף איש טהור
ב כניסה מחוץ אל הבית · ואספתו דברי׳ כב
ג הסרת דברים : אספו נגהם יואל ב
ד המיתה : ואספת את נפשך שופטי׳ יח
ה תבואה · אוסף בלייבוא ישעי׳ לב
ו כליה · אסוף אסיפם ירמי׳ ח
ז קיבוץ ההמון · והאספסוף במדב׳ יא

אסר ג פא כס כו ·
קישור בחבלים · ויאסור ראשי׳ מב
ב שם החבלים · וימסו אסוריו שופטי׳ טו
ג קשר חברים · שלא יבגדו זב״ז ·
במסורת הברית יחזק׳ כ

ז יא דברי״ת א תהלי״כח ו ישעי״ע ג דברי״ת יד יור

בלטיהם ולהטיהם וחוברים מלחשים אטם וקוסמים ומנחשים ועוננים

ויקרא כא ה . מ״א יח כח איוב ב ח דברי״ם יא מ״ב כ״ג ה

והנשרטים המתגודדים המתגרדים לשאול באוב וידעוני והכמרים

ויקר׳ כב דברי׳ טו כא יב כא כז יב כב ל כ כט

המקטרים אזכרות באשרים וזובחים במזבחות מצבות במות

טו לא ויקר׳ א ב ג כז כח ב כג יח ויקר׳ א ט ירמי׳ ז יח יהושע׳ יב

וגבים קרבן ועולת וחרם חגים ואישים וכונים דומו

ש״א יד ט ג י ג נחמי״ח יא י מא א מב י משלי כו כ במדב׳ יד כז

דומו דמו הסו החרישו החשו שתקו רוגנים המלינים

לד יחזק׳ז טו רות א יט יחזק׳א כד ישעי״ה י לו כט כב ב

תנואות ההומים מהימים בהמולא בשאון שאנן תשואה

ביאור אשכנזי · המרותחים

(א) מיט איהדם באשווערין (ג) אונ באשווערער (ד) אין דוינען באשווערין (ה) וויז זאגר (ו) אונ צובררר (ז) אונד ארגדער (ח) אונ צייט ווערר (ט) אונד דיא ווערן גקראצט (יב) צו פרעגן (יג) טוטען ביין (יד) צייכן דויטר, (טו) אונ׳ דיא געצן פריסטר (טז) דיא רויכרען (יז) דופטען (יח) אן לינדען (יט) אונ שלאכטן (כ) אויף עפפער שטוהל (כא) דענק שטיין (כב) העכי (כד) אפפער (כה) גאנץ אופפר (כו) אונד באהן (כז) פעשט אפפער (כח) אונ בראנד אפפער (כט) געצן קוכען (ל) ווארטס (לב) שווייגטס (לז) אויף וויקלער (לח) דיא אויף ריהרען (לט) אב וועגדונג (מ) דיא ברומען (מב) מיט גטימטעל

שרשי אלף עם ביאור

ב חושך אתם שולם איוב ל

אן ו · יד מט · יז לח · כד יד טו :
פה א דילח מאן

א לגבול מקום אן הלכתם או זמן עד אן תחלל כיו עד מתי

ב לכאן או לכאן · לא תלא אנה ואנה מ״א ב

ג הקריאה לבקשה אנא שא נא רחשי׳ כ

ד מדבר בעדו אני הגבר איכה

אנה יא לז · מו ג כח ·
אבל ואנו ואבלו ישעי׳ ג

ב מקרה אינה לידו שמות כא

ג בסבסיבה ואני עשה המלך מ״א ט

ד עלילה תואנה הוא מבקש שופטי׳ יד

עוש׳ תאו׳לבבו : תאנת׳מי ישיבנ׳ ירמי׳ ב

אנח ג טו ז יג · יז כט
גונח בעלבי מה אתה נאנח יחז׳ כא

ב כיסוי לרבים אבל אנחנו רחשי׳ מב

אנך ב טו א · מט י :
י בדיל של בוני חומה ובידו אנך עמוס ו

ב מדבר בעדו ערום אנכי רחשי׳ ג

אנס כב לא
הכרח כדת אין אונס אסת׳ א

אנף ה טז כא לה · נח כג · סח
מז · ע ז :

א קלף אנפת בי ישעי׳ יב

ב שם עוף אנפה דברי׳ יז

ראשי' לא יט לח יד ט עד כא לד ו ״״ ויא ״ פט מו הושע י ו כ י ו

תרפים ותמוז ויכלמו ויחפרו ויבושו בבושה ובשנה אבות

ה פ ב איוב כד טו הושע ב ד ״ ו ט ג יח ו רות ג א אסתר ב ו ״ ס

הממזרים המנאפים בנאפופים וזמה שאר מודעים אם: בן

משלי לא ב ״ כט כא ״ כד כד ״״ ב כא כג ג כה מט פמוס ו י ה כה ס

בר ממון נין נכר בת אח דוד מסרף יבם

ב יח כד ה כז כג א יב יב ה כ ו ״״ ג יט כ לכו ח א יט ג ם מה יוד

חותן חותנת חתן ואשות מארשות נחרפות והן בעולות ושגל

א כד מד ג טו לג ״״ א יח יא ״״ ה יט ג ״״ יג יוד תליס קלט יא

והיא דוה בנדתה ארח כנשים והרוצח הורג קטל

במדבר יט יח שמות כב יז ״ ח יד

מחלל והמכשפים חרטמים בלטיהם

ביאור אשכנזי

(א) טאלעס מאן (ב) היצען בילד (ג) זי ווערין פר שעמט (ו) מיט שמאך (ח) די פעטר (ט) פין פרעמדע פר מישונג ערצייגטע (י) די עהע ברעכר (יא) מיט אונקשייט (יב) אונ לאסטר (יג) די בעגסטה (יד) פר וואנדלן (טו) מוטר (טז) זאהן (כ) ענקיל (כא) טאכטר (כב) ברודר (כג) פעטר (כד) מוטר ברידר (כה) שוואגר (כו) שוואגר פאטר (כז) שוויגר מוטר (כח) איידים (כט) וויבר (ל) גטרויטע (לא) פר ליבטע (לב) אין זיא זינד (לג) פר עהעלכט (לד) אונד גיטאהלן (לה) אין זי (לו) מאנטלעכע שטארטין (לז) אב זינדרונג (לח) ווייזע (לט) וויא וויבר (ם) אין דער מארדער (מא) בריינגט אום (מד) די צוברר (מה) שטערין זעהער

שרשי אלף עם ביאור

אמן ז · גה ו לג · כא כט' מח לה · עב טו · עח · יא · פו כא ·

א גידול בנים · אומן הדסה אסתר ב

ב איש אמת · ונאמן ביתך ש"ב ז

ג לקיים דבר · יאמן נא דברך מ"א ח

ד סימן אהבה׳ : נאמני׳ פצעי אוהב משלי כז

ה בטחון · ולא תאמין בחייך והאמין בה׳ (פר זיכרט) ראשי׳ טו

ו אמת ולא יותר׳ אמנה אחותי שם כ

ז כשהמחשבה והדיבור שוים והתאלות · כי אמת עשית נחמי׳ ט

ח מוד׳ על הכל · אמנ׳ אנוכי חטאתי יהושע ז

ט חרש ואומן · מעשה ידי אמן שה"ש ה

י דרך שאלה · אף אמנם אלד ישיתי איוב יט

אמץ ב פט לד · עט מו :

א חוזק · אמצו ממנו תהלי׳ יח

ב הנחמה · אאמצכם איוב טז

ג להפך לב · חזקהו ואמצהו דברי׳ ג

ד אטומת הלב · ואמץ לבבו שם ב

ה לבע אדום · אמוצים וי"ת מראה דשן זכרי׳ ו

אמר ג לח יח · נא כו · עא ל ·

דיבור ואמר מה מעשיך בראשי׳ מ

ב מחשבה · ואמר פרעה שמות יד

ג מסער בדבר · אמרתי בלבי קהלת ב

ד מתגדל · יתאמרו כל פועלי און תהלי׳ לד

ה שם ענף · בראש אמיר ישעי׳ יז

ו ציווי · ותאמר מרדכי אסת׳ ד

אמש מב מה ·

גילה העבר׳ : אמש אמרתי בראשי׳ לו

מוסך

יחזק' כ"ז קסל' ג' עמוס ה' טז הושע ז' יג ישעי' א' תהלי' כג כט מיכה ז' א' יואל ב' יז

הִי אִלּוּ הוֹ אוֹי הוֹי אֲבוֹי אַלְלַי וְיִבְכֶּה

תהלי' ו' כה ג' ד"ה ב' לה כה זכרי' יב א' ישעי' לג טו דניאל י א' אסתר ו' יב

דְּמָעוֹת וַיָּרִיד וַיְקוֹנֵן מִסְפֵּד מַר וְיִתְמַרְמַר בְּאֵבֶל

א' לס יח עמוס ו' ז' ב' יוה ם קיט קנח פח י ש"א ב' לג איוב ל' כה

אוֹן וּמִרְזַח מַרְוֶה וְיִתְקוֹטֵט בְּדַאֲבָה הַמַּאֲדֶבֶת וְעִצָּבוֹן וַיֵּעָגֵם

ב' ד' לה איוב יא כ' ם קיו ג' ש"א ט ס' ג' כה מו ם לה ו ימו א' מזכ' ו

וַיִּתְיַפַּח בְּמִסְפֵּחַ וַיָּגוֹן וּדְאָגָה הָעֹקֶר הַבּוֹרֵךְ וְכוֹרֵעַ וְקוֹרֵס וְאוֹכֵף

ם נז ז' י מד טו ש"א כד ע איוב ט יג י ב יא מיכה ו יד ישעי' כט ד

וְכוֹפֵף וְסוֹגֵר וְקוֹדֵד נִשְׁתַּחֲוֶה וְשׁוֹחֵחַ וְשָׁח בְּיֵשַׁח וּמַשְׁפִּיל

ת"א יח תב ה כט טו ת"א יח כו ג' יט ד ב' נלח ם קו לו ז' ב' יג ה ז' כה

וְנוֹהֵד לְגִלּוּלִים בְּעָלִים אֱלִילִים אֵימִים עֲצַבִּים עַשְׁתָּרוֹת פְּסִילִים

ד' טו ת"א טו יג ויקר' כו ל

סְמָלִים מִפְלֶצֶת חַמָּנִים תְּרָפִים

ביאור אשכנזי

(ח) ער ווירט גריינין (ט) טרענין. (י) אונ ווידט קלאגן (יב) אין קלאג (יג) ביטריש (יד) ווירט דר ביטרן (טו) מיט קלאג (יט) אונ ווירט פר דריסן (כ) מיט טרויר (כא) דז טרווירט (כב) אונ טרוערקייט (כג) טרוערין (כה) מיט טרויער (כז) אין זארג (כח) אונ דר געציין דינר (כט) דער קניט (לה) אונ בייגט (לו) אין ביקט זיך (לט) מיט בעגונג (מ) אונ זיך נידריגט (מא) אונ זיך איז שפרייט (מב) אום מערדיקע געצין (מח) בילדר (מט) גימעלדין (נ) שפעטינם ווערדיג בילד (נא) זונען בילדר

שרשי אלף עם ביאור

ד כמו כאשר ומרמז על הזמן · אם בת אל אשם רעהו שם לח

ה כמו אשר עד אם כלו לשתות שם כד

ו כמו מי יתן · אסיפך נא תגלית דרכי שם כג

ז שבועה · אם תעשה עמנו רעה ור"ל שלא עשה שם כו

ח כמו רק · כי אם אשר יאכלו ממשך שם עו

ט כמו אפילו · אם יתן לי בלק במד' כג

י לאמת דבר : כמו אמנם כי אם יהיה לבער קין שם כד

יא כי אם מאן אתה נפסק מלת כי ממלת אם שמות

אמה בב כס

א שפחה הנה אמתי · בראשית לו

אמל ב לט לד : מז ג

א כריתה · לבנון אומלל נחום א

ב רפיון · אומלל אני תהלי' ו

אמם יולדות אם הבנים תהלי' קיב
ב קיבוץ אנשים כל האמים עסקיו
ג עיר ראש המדינ' · עיר ואם בישראל ש"א ב
ד אמלע' הדרך אם הדרך יחזק' כא
ה זרוע היד · באמת איש
ו חוקי אמת בלעך
ז מדה סאמה שמות כס
ח עמודי מזוזה אמות הסיפים ישעי' ו

ישעי' כ ג ירמי' נא נח מיכ' ה ה הושע ח ו איוב כו יא ישעי' טו ה כד יט איוב טז יב

לְעוֹדֵד[א]—לְעַרְעֵר[ב] לְרַע[ג] לָשׁוּב[ד] לְרוֹפֵף[ה] לְעוֹעֵר[ו] לְפוֹדֵר[ז] לְפַרְפֵּר[ח]

כ מט לז קהל' יב ה ב טו ה ז כא קהל' יב ו עמוס ד א ו יא דניאל ח כו

לְתַתֵּת[ט] בְּתַחְתּוֹתִים[י] לִרְעוֹץ[יא] לַעֲרוֹץ[יב] לָרוּץ[יג] לָרֶץ[יד] בִּרְסִיסִים[טו] נְהִיִּים[טז]

ישעי' א יט כח כא ה ז כג כ יא טז איכ' א ג ג ה טו ישעי' לג א יט יב משלי ל לא

לֶאֱבוֹל[יז] לָהוֹם[יח] בִּמְהוּמָה[יט] בהמולה הַבּוֹגְדִים[כ] מוֹעֲלִים[כא] בְּתוֹפֶת[כב] פֶּה[כג] אֱלָקוּם[כד][כה]

ב ב יג ה יג יד איוב לח יא ב ב כג לח לד הלבי' איוב לח יא יואל א ח

דְּרָשָׁע[כו] וּבְלִיַּעַל[כז] פֵּא[כח] יְאַנֵּח[כט] פּוֹ[ל] יְיֵלֵל[לא] פֹּה[לב] יְאָלֶה[לג]

איוב ג ח יהושע ג ט ל לג יח איכה ב ס ת"א ב לו ז ה כח יח ג מיכה ד י

בְּלִוְיָתָן[לד] הֵנָּה[לה] יֶהֱגֶה[לו] בָּאֳנִיָּה[לז] אָנָה[לח] יְיַבֵּב[לט] הֲלוֹם[מ] יָנוּחַ[מא]

כ נא כב איוב כד יב ו ס מ כב ו לד יח י מב יד יונה ב ג ישעי' כט ט איכ' ב יט

יֶאֱנוֹק[מב] יִנְאַק[מג] יִנְהַק[מד] יִזְעַק[מה] יִצְעַק[מו] יִפְעֶה[מז] יְשַׁוַּע[מח] יִשְׁתַּעְשַׁע[מט] בְּרִנָּה[נ]

ישעיה מב יא יג מיכה ז ט ישעי' יג כב יחזקאל ד יד לב ו יא קהל' י טז

יְצַוַּח[נא] יִצְרַח[נב] יָרִיעַ[נג] יַעֲנֶה[נד] אֲהָהּ[נה] הָהּ[נו] אָח[נז] אִי[נח]

באור אשכנזי הי

(ו) צו וועה שראיין (ז) צו פר ברעכין (י) מיט ברעכליין (יא) צו צו ברעכין (טו) אין קליינע שפלטין (טז) צו ברעכין (יז) צו פר דארבן (יט) מיט פר טומלינג (כא) די טרייא לאזין (כג) אין דיא העללע (כד) היער (כה) אן באשטאנד (כו) דער בייזוויכט (כז) אונ צינגל לאזר (כח) היער (כט) ווערט זיפצין (ל) היר (לא) ווערט קלאגין (לד) מיט טרויאר (לה) היער (לו) ווירט קלאגין (לז) מיט קלאג (לח) היער (לט) ווערט זיפצין (מ) היער (מא) ווערט קרעכצין (מד) ווערט שרייאן (נ) מיט קלאג (נא) ווירט שרייאן (נה) וועה גשרייא

שרשי אלף עם ביאור

ח שם האיש כשתתה אשתו אלמן · כי לא אלמן · ולנקבה אלמנה ירמי' נא
ט מרמז על איש שמדברים ממנו ואינו במקום ההוא · פלוני אלמוני רות ד
י מין עץ · אלמוג

אלן לז יז ·

אלף ד יג מב · נא ל · סה · סה כג ·

א לימוד · תאלף ארחותיו משלי כב
ב מספר אלף · אלפינו מאליפות תהלי' קמד
ג שם הבהמה · ככבש אלוף ירמי' יא
ד שם המושל · אלוף תימן ראשי' לו
ה בעל האשה · אלוף נעוריה משלי ב
ו רב ומורה · אלופי ומיודעי מיכה ד

אלץ צ מד

א הכרח ולחץ · ותאלציהו שופטים טז

אם ה ח כח · יט טו · כה לט · נב כט ; סא כב ·

א תנאי · אם יעברו במד' לב
ב כמו או המחלק אם בהמה אם איש (אדער) שמות יט
ג כמו ד' ה השאלה אם תוכל לספור בראשי' טו
גימל כמו

תהלי׳ב א׳ ״ לג ב ״ ״ קנ׳ קהל׳ד ח ב טו ך ם סח כו ישעי׳ג נת ב כח לג
א ב ג ד ה ו ז ח ט י
שְׁמִינִית עָשׂוֹר כִּנּוֹר נֵבֶל עֻגָב שִׂדָּה תּוֹף הַתּוֹפֵף עֶכֶס פַּעֲמוֹן

ש״ב ו ס חבקוק ג טו ם נ ד ש״ב ו ס א ב יט ם קלט ס ה לכי׳ז ג ח ז
יא יב יג יד טו טז יז יח
צֶלְצְלִים הַצּוֹלְלִים מִנִּים וּמְנַעַנְעִים וְיַצָּרֹת וְצָרֹת הַשָּׁרִים שָׁעִירִים

זכרי׳ג א׳ ם קיב י ״ וב ״ לד יז ״ ב ה תהלי כט ע ד כג ז מיכ׳ז ט
יט כ כא כב כג כד כה כו
וְשָׂטָן הַחוֹרְקִים בְּאַף וּפָנִים חָרוֹן רוֹגֶז זַעַם זַעַף

ישעי׳כז ד דפתל׳א מד ש״א א׳ ז אי׳וב ה ב ם עה חט ישעי׳ לז ג זכרי׳ח ב
כז כח כט ל לא לב לג
חֵמָה — חֵמָא כַּעַס כַּעַשׂ עֶבְרָה ר נְאָצָה קֶצֶף

ש״א א׳ ו ישעי׳ב א׳ ם י אי׳ג לד ד יא ט איוב לג כח ״ ט טז תהלי כז כב
לד לה לו לז לח לט ם מא
הָרוֹעֲמִים וְאוֹנְפִים לְדַכֵּה לְדַכֵּא לָדוּךְ לְשַׁפֵּה לָשׁוּף לִכְתוֹשׁ

ם פט כד ״ לס טו ישעי׳ טו ז ״ א׳ כח זכרי׳א טז מיכה ג ג במדב׳כח תהלים קיט כ
מב מג מד מה מו מז מח
כּוֹתְתֵי גֵּבִים — נְבָאִים לִשְׁבּוֹר לִפְרוֹק לְפַצֵּחַ לְגָרֵם לְהַגְרִים

ירמי׳ב טז איוב לד כד
מט נ
לְרָעוֹת לָרוֹעַ לעורר

ביאוראשכנזי

(א) אכט (ב) צעהן זוויטיג (ג) הארפפען (ד) גייגען (ה) ארגיל (ז) איין פויק (ח) דיא פויקן (ט) איין קלעפרליין (י) שעללן (יא) קלאנגן שפיל (יב) דיא קלינגען (יג) מינים (יד) אונד ציטער (טו) אונד האסט בשאפן (יז) דיא טייבלען (יט) דער מענשן פיינד (כ) דיא מיט צעהן קנירשען (כא) מיט צארן (לד) דיא צערנן (לו) צו שטוסען (מב) דיא שטוסן (מג) נידר הינקדינגה גשטוסנה (מד) צו צו ברעכן.

שרשי אלף עם ביאור

אלה ו׳ ט ה׳ יז לג׳ כא כג׳ כה יד׳ לז טו׳ סה יד׳

א קינה ואבל׳ אלי כבתולה יואל א
ב שבועה בקללה׳ ואת אלית שופטי׳ יז
ג שם עץ האלה יהושע כד
ד תאלתך לשם משורש הוא
ה שם הבורא שם המלאכים
ו בני האלהים איו׳א
הנביאים ושופטים ירשיעון אלהים שמות כב

אלח ע מד׳

א זהותה׳ נתעב ונאלח איוב טו

אלל ג׳ א כד: יח ז מד:

א אפס (אין נישטיקייט) איוב יג
ב פסל׳ ואליל ירמי׳ יד
ג חודש הששי
ה קריאה ליגון׳ אללי מיכה ז

אלם ח׳ ב יא׳ ה לז לח׳ יד יח׳ כב ד׳ כז ב׳ לג ג׳ מז מ׳

א העדר הדיבור׳ נאלמתי תהלי׳לט
ב חזק׳ וברית אולם שם עג
ג קשירת השבלים׳ מאלמים ראשי׳ לז
ח לסתור המדובר ואולם לוז שם כח
ה בית והיכל׳ אולם העמודים מ״א ז
ו תנאי׳ אולם שלח נא ידך איוב א
נאמת דבר׳ אולם אני אדרוש שם ה

שמו׳כב ישעי׳כד א ם מה יד בא א ת״א יח כא א תב כא ל טו לאם קמה ד

א ב ג ד ה ו ז ח ט

אנכי אפצח אצהל אתרועע ואלה יקראו אנחנו נקלם נשבח

ישעי׳ו טו ם עט יג ״ קמה ב ה לג לג עמוס ו ס ם סח טו ם סח טו ״ ל יד

י יא יב יג יד טו טז

נפאר נודה נהלל נחנו הפורטים נגנן גרנן

איוב לט כג ם כא יד ש״ה ב יב ״ א טז תהלי׳ה א שופטי׳יד יד תהלי׳קיט קג

יז יח יט כ כא כב כג כד

נרננה נשיר זמיר נעים וערב מנחילות המתוק ונמלץ

ב טו לג׳ ם יט יא ״ ש״א יד כה ״ ישעי׳ת כה איוב כח טו מיכה ד ב

כה כו כז כח כט ל לא לב

ממן ונופת צוף יערת דבש הישוהו היערכהו היסלאהו

איוב כח טז א כו יב איוב יח ב ״ מא ד ב יט יט ״ יהושע ו ד במדבר י ב

לג לד לה לו לז לח לט מ

היסלהו הישעהו היחשבהו בחינו קול שופר יובל חצוצרה

ל ז יד תהלי׳פו ז שמו׳כח ח תהלים ה א ש״א יח ו

מא מב מג מד מה

תקוע חליל הנבוב גתית שליש שמינית

ביאור אשכנזי

(א) איך (ב) וויל מיט פריירן שרייאן (ה) אונד דיזע (ו) שרייען (ז) ווד (ח) וואלען לובן (י) וויר וואלען רימן (יג) וויר (יד) דיא טאן אב זעצין (טו) זועלן מוזיצירן (טז) וועלן זינגן (יט) גזעגגה (כ) אנגעמלך (כא) אונד זיסר (כב) אלז בינן גזום (כג) דאז זיסע (כד) אונד אנגעמלך (כה) אלז מאנע (כו) האניק (כז) זים (כח) סוקר ראדען (כט) האניק (ל) קאן פר גלייכן איהם (לא) קאן זיך שעצין געגן איהם (לה) איז דען געגן אים גיאכט (לו) מיט זיין שנהייט (לז) איין שטים (לח) איין הארנן טרומפעט (מ) איין טרומפעט (מא) איין בלאזער (מב) איינת פפייפע (מג) האהלעם (מד) גיטים (מה) דרייא

שרשי אלף עם ביאור

אבן יש כג :

א לאמת הדבר · אבן יש רואשי׳ כח

ב לסתור המדומה · אכן כאדם תהלי׳ פב

אבף יח לב

א הכרה · אכף עליו פיהו משלי כו

אכר לב נט :

א עובד אדמה · אכר ולמדו ירמי׳ נא

אל ג · א טו · יד מז · כו א ·

א כמו לא והזהר׳ לעתיד· ל תאכלו שמו׳ יב

ב תחינה : אל נא אחי רואשי׳ יב

ג מסתפק בדבר : אולי יחסרון שם

ד כמו אצל · אל אבותי שם מט

ה כמו בתוך · אל התיבה שם

ו בנחון · אל תיר א אברם שם כו

ז תקוה · אל אראה במות שם מה

ח כמו הלא · אל פשטתם היום ש״א כז

ט כמו אין · לאל מלאתי איוב כד

י כמו על · אל הלקח ארון ש״א ג

יא כמו עם · ואשה אל אחותה ויקר׳ יח

יב תגאי · ואלו לעבדים ולשפחות כמו אם אסתר ז

יג כמו אפילו · ואלו חיה קהלת ו

יד כתו סלוחי: אולי ישא פני רואשי׳ לג

טו כמו לולא · אולי נטתה מפני במדב׳ כב

טז תואר על רבים · האדמות האל אלגביש : אבני ברד יחזק׳יג אלה

שמו'אל י כ אל יב . ש"ה ב ח ש"ב יח כו קהל'ע יח ל אל יד טו יד יג
א ב ג ד ה ו ז ח
בשדה נוהרים קופצים רצים רוצים רצוא כאופנים וגלגלים

ישעי'מח ל ז ח טו א יט אל טז יג משלי כו יח ש"ה ל י אוכה ב יב
ט י יא יב יג יד טו טז
היגעו העפו היעופו הילאו הילדו היתלהלהו היפגרו היתעטפו

יונה ד ט ד יד כח לפני'ה ט א מב כח ה לג כב ב יד ת"ה יח כתא לה לג
יז יח יט כ כא כב כג כד כה
היתעלפו ואולם הם מדלגים אבל מונקים אבן פוסחים נגדך

כט יד ש"ה ל טז ל ג יג ש"ה כג יט ם סק יז ה יח ל ג ית כח שופטי' יח ז
כו כז כח כט ל לא לב לג
אך חוגגים לעומתך הכי מרצדים מולך ומנתרים נכחך

ם קיד ת חבקוק אל ט ש"ב ו יד ת"ב טו י ש"ב ו טו ש"ה ז אל ישעי'ג טו
לד לה לו לז לח לט ם
ומרקדים מגמתך ומכרכרים קבלך ומפזזים במחול וטפוף

ב כ ד ישעי'ז ג א כד סה אל אל ישעי'מב כח ת"ב ו יט שמו'כד ג למז יג
מא מב מג מד מה מו מז מח מט
פניך וקרא לזה את זו וזה יענה אל גה

ויקרא יט דברים כו ה
נ נא
אני אענה אנכי

ביאור אשכנזי

(א) מיט דינסט (ב) זי לופין (ג) שפרינגן (ז) וויא רעדר (ט) ווערין זיי דען מיד (טז) ווערין זיידען אנמעכטיג (יח) פר וואר (יט) זי (כ) הופפען (כה) נעגיל דיר (כו) פיר וואהר (כז) טאנצין (כח) געגין דיך (כט) פור וואר (ל) שפרינגן (לא) געגין דיר (לח) שטארק האפן (לט) מיט טאנצין (מ) צונד האפען (מא) פר דיר (מב) אונ צו רופט (מג) דיזער (מד) רי דאזיגה (מו) דיזער (מז) ענטפערט (מח) צו (מט) דיזן (נ) איך (נא) טוא שרייאן

שרשי אלף עם ביאור

אית ב מב כג פ טו :

א חוזק · איתן מושב במדב'כד
ב שם החודש הז' · ירח האיתנים ת"ה ח

אך ג · אט יד ט · נב בו ·

א להוציא מהכלל · אך נח ראשי' לז
ב שלא להרבות · אך הפעם שם יח
ג תנאי · אך אם יום שמות כא
ם תכיפות הזמן · אך יצא יצא ראשי' כז
ה לואי · אך יקם ד' ש"א א
ו כמו אכן · אך הנה אשתך ראשי' כו
אומר בדבר · אך נגד ד' ש"א טז

ח כמו אולי אך חושך ישופני תהלי'קלט
ט כמ אולם אך אלהים יפדה שם מט
י לסתור מהתדומה · אך פרי לצדיק שם נח

אכל ד : מ ג · יזין · ם ו · מג כט ·

א אכילה · לא אכל שמות לד
ב שריפת אש · ואש אכלה ישעי' ל
ג כליון והשחתה · ואכלה אתכם ויקר' כו
ד הנאה מסדבר · ולא אכל בטובה קהלת
ה שכר ממעשיו · ויאכל מפרי דרכ' משלי א
ו שם מזון · מכלת לביתו ת"א ה
ז סכין השחיטה · מאכלת ראשי' כב
אכן

א א ח איוב כ ט ע · בכ ו ס ישעי' כב יח · ב ע ז יד · מ"א ז כג · פלא יא · כ יד יח
ח ז ו ה ד ג ב א
כִּשְׁנֵי תַגַּת כַּרְכּוֹב כַּדּוּרִים הַמְחֻסְפָּסִים עֲגוּלִים סְחַרְחָרִים הַסּוֹחֲרִים

קהל' א ו · ס"ס ו ב · ישעי' כח ס · מ יח ס ישעי' כב יח · שופטי' כ מג · ש"א כג כו · ג יע כו
טז טו יד יג יב יא י ט
וְסוֹבְבִים וְתוֹמְכִים וְצוֹפְרִים וְאוֹפְפִים וְצוֹנְפִים וְכוֹתְרִים וְעוֹטְרִים וּמַקִּיפִים

ש"א כ · א"א יד · י לב · לל יב · ד ו ג · ב ח יח · ד ו ב · ה יז
כד כג כב כא כ יט יח יז
תְּקוּפוֹת : וְהַבְדָּלַת וְהַפְרָדַת וּפָרָשַׁת וְהַזָּרַת וְהַפְלָיַת וְהַפְלָאַת הַמַּיִם

א מט יט · ל לט ד · שופטי' ח ו · יואל ב יא · ש"א יח יג · מ פט ז · ישעי' לג ז
לב לא ל כט כח כז כו כה
וְגַרְדַּת גְּדוּדֵי אֲגַפֵּי צְבָאֵי חֵילֵי אֱלֹהִים אֵלִים אֶרְאֶלִּים

מ סח יח · ל א ד · ישעי' ו ב · ל י כ · א כח יב · איוב א יג · ישעי' יח ב · א כז לז
מ לט לח לז לו לה לד לג
שִׁנְאַנִּים הַשְּׁמֵלִים שְׂרָפִים כְּרוּבִים מַלְאָכִים מַלְאָכֶיךָ צִירֶיךָ הַנֶּאֱצָלִים

ויקרא א עז · תהלי' נא ז · שמות כט א · במדבר ח כד · כה
מו מה מד מג מב מא
אֶצְלְךָ לַאֲלָפִים לְרִבְבוֹת לְכַהֶנְךָ לְעָבְדְךָ לְשָׁרְתֶךָ

בעיר אשכנזי · בשרד

(א) אן אנדרן (ב) האסט גיצירקלט (ג) פאסונג (ד) באלן (ה) קוגלוכטין (ו) רונדן (ז) אום רונגט (ח) אום רינגלין (יז) אום קרייזען (יח) האסט אב גיזאנדרט (כד) דז וואסר (כה) האסט גישאחרט (כו) שארן (כז) פליגל שארין (כח) הערד (ל) ענגלין (לח) דיינע כאטין (מ) דיא זינר אוף בהאלטין (מא) באיי דיר (מב) צו טויזנט (מג) צו צעהן טויזנט (מד) צו דיהנען דיך

שרשי אלף עם ביאור

ט בקעהומישור · איל פארן · ראשי' יד

אים ג יח מס · מת עז : נר ט ·

א פחד · איום ונורא · חבקוק א
ב הענקים · אימים · דברי' לב
ג פסילים · ובאימות יתהוללו · ירמי' נ

אין ג : א כא נב · כד ו

א ואדם אין (ניסט פר הנדן) · בראשי' ב
ב כמו כמעט · כאין שפכה · תהי' עד
ג שאלת המקום · מאין אתם · בראשי' כט
ד כמו לא
ה כמו אם · ואין נור · ישעי' מד

איף ג כג ה · כד יח · סא א :

ב מדת היבש · איפה · דברי' כה

ב השאלה על מקום : איפה הית · איוב לח
ג תיקון הלשון

איש היב כ · יט טו · סח ח · סט ט ·
פג · יח :

א אדם · מכה איש · שמות כא
ב שם הזכרי · יעזוב איש · בראשי'
ג בעל אשה · בין איש · במדבר ל
ד אדם חשוב · איש אתה · ש"א כו
ה על בעל חי ועל בלתי ב"ח : שניים איש ואשתו · בראשי' ו
ופניהם איש אל אחיו · שמות כה
ו נקבה · אשה
ז כמו יש · אש להימין · ת"ב יד
ח בת עין · אישון עינו · דברי' לב
ט חושך · באישון לילה · משלי ז
אית

ש״א ה ט איוב ג טז · במדב׳ ד כ ל נ״ה יהושע כ ו א ג ח יב טז משלי כ ז ה ל ג כא
א ב ג ד ה ו ז ח
וַיִּשְׁתְּרוּ וַיֵּעָלְמוּ וַיְּבֻלְּעוּ וַיּוּעֲמוּ וַיִּטָּמְנוּ וַיֵּחָבְאוּ וַיֵּחָבוּ מַצְפּוּנֵי סְפוּנֵי

יט ב י״כ א איוב ג ה ב כ״ח ל״ב ו יואל ב יוד עמוס ד י״ג ישעי׳ ח כב ט י״ח
ט י יא יב יג יד טו טז יז
שְׂפוּנֵי אֲפֵלָה צַלְמָוֶת עֲרָפֶל עֲלָטָה קַדְרוּת וַעֲפָתָה מוּעָפַת נֶעְתֶּמֶת

א ח ב משלי ז ט מ קל״ט י״א ה ל ד ז א ל ב כב טו י״ח ו ש״א ג יג
יח יט כ כא כב כג כד כה כו
וְחָשֵׁךְ אִישׁוֹן נֶשֶׁף הַשָּׁף וְכֵהֶה נִמְנַע נֶחְשַׁךְ נִבְצַר כָּהָה

ישעי׳ כח י״ח ז ה ל״ח ש״ה ב ט א ו טז ז י״א ח ו ישעי׳ כד יב א ח ג ב ל ד כט
כז כח כט ל לא לב לג לד לה
וְכָפַר וְאֶשְׁנַבֵּי חֲרַכֵּי צָהֳרֵי אֲרֻבּוֹת חַלּוֹנוֹת שְׁמָשׁוֹת אוֹר קֶרֶן

איוב ג ד י סו י״א דניאל יב ג חבקוק ג ד איוב ל״ז כ ש״ה ה י״א מ קד טו איוב כ״ת ס
לו לז לח לט מ מא מב מג
נְהָרָה זִיו זוֹהַר נֹגַהּ בָּהִיר וְצַח הַצְהָלַת אַהֲלַת

כט ג י״א יז ג ט יחזקאל כח ז
מד מה מו מז
הֲהִלַּת וְעוֹפֶפֶת עַפְעַפֵּי הַיִּפְעָה:

ביאור אשכנזי

(א) וואהן פֿאר בארגין (ח) פֿר בורגינס (ט) פר דעקט (י) פינשטרניש (יב) נעפל (יג) פינשטרניש (טז) פר פינסטרט (כא) דז פר פינסטרט (כב) אונ טינקל (כג) איז פר מידען (כח) אונ די פענסטר (לד) ליכט (לה) שטראלן (לו) ליכטיג (לז) לוטרקייט (לט) גלאנץ (מ) לוטר (מב) האסט דר לייכט (מו) לוטרקייט (מז) די ליכטיקייט

שרשי אלף עם ביאור

ב מתמיה · איה איפה איוב טז
ד כמו היתכן · אי לזאת ירמי׳ ה
ה כמו אין · ולרוצים אי שכר משלי לא
ו מקום שנהר מקיפו · יושבי אי: ישעי׳ כג
ז שאינו מוקף האי הזה שם כא
ז שם עוף · איים באלמנותיו שם יג
ח כמו אוי: אי לך ארץ קהלת י
ט שם עוף · איה ויקרא יא

איב מח מו

א שנאה: ואיבתי אויביך שמות כג

איד ב מד יט · סג לג:

א ענן · ואד יעלה ראשי׳ ג
ב נפילה משהגלתה · באידכם אשחק משלי א

איך ג · כג מח · כד ב ד כב ·

א התימה ושאלה איך אעלה ראשי׳ מד
ב שאלה לבד · איך אלך ש״א טז
ג תימה לבד · ואיך נגנוב ראשי׳ מד
ד איכות הדבר · איך יפול רות ג
ה קריאת הצער איך נפלו ישעי׳ יד
ו שאלת המקום · איכה תרעה שה״ש א

איל ט: ח כד · יא יח · יג לא · מא לת · נא כט: סן יד לה · פ טו: פה יז:

א שם הבורא · אל
ב כח: אין איל תהלי׳ פח
ג שם המלאכים: בני אלים שם כט
ד שם לבי · איל ויקר׳ יוד
ה גבורים · איל גוים יחזק׳ לא
ו כוכבים כלי זמר · אילת השחר תהלי׳ כב
ז שה וכשב · איל
ח מזוזת הפתח; איל החצר יחזק׳ מ

בקעה

ירמי' ז משלי יח ד כתוי' ד ז עו' יא כ יג ד ש"ס ב יד מ עח יז י לה ו ז אל טו
א ב ג ד ה ו ז ח ט
הַמְּקִיר וְנוֹבֵעַ מִצְחִיחָיו סְעִיפָיו נְקִיקָיו חַגְוָיו בְּצִיָּה שָׁרָב נֶגֶב

הושע יג ה איו' כד ה מ"א ט יג ה לג יע ש"ס ב אל י כע יז א יג י יב ג
י יא יב יג יד טו טז יז יח
תְּלָאוּבוֹת עֲרָבָה וּמִדְבָּר כָּבוּל וְחוֹל כְּבַשָּׁרוֹן כַּרְמֶל כִּכָּר אַלּוֹן

ד לב לח לג מט מ"ב כג ד ג יא לו ז אל טו נ יא לו א כע ב כ ו ז ישעי' ז ג
יט כ כא כב כג כד כה כו כז
בַּעַל אָבֵל שְׁדֵמָה מַעְיָנוֹת גֻּלּוֹת בּוֹר בְּאֵר כִּיּוֹר תְּעָלַת

א תג כ מ לח ג ה כח מג ג יז ח ז י מ ד א י ד י י כך עו
כח כט ל לא לב לג לד לה לו
הַבְּרֵכָה וְהוֹרַדְתָּ וְהִנַּחְתָּ מַטֶּה אַשְׁדּוֹת בְּקָעוֹת גֵּיאָיוֹת עֲמָקִים אֲרִים

אכג יא שופטי' ו ב ישעי' ח ז א ט יע יא ג מ ב ע ויקרא יו כא ירמיים ג
לז לח לט מ מא מב מג מד מה
מְעָרוֹת מִנְהָרוֹת וַאֲפִיקֵי נַחֲלֵי חֵמָר לִכְלֵי יוֹצֵר חֶרֶשׂ בַּאֲבָנִים

בראשית מ ג לא מט
מו מז
וְלִלְבּוֹן וַיִּסְתְּרוּ וישתרו

ביאור אשכנזי

(א) דער קוועלשגנוג פון זיינע קלופען (ד) זיינע שפאלטין (ז) דארעוויסט (ח) היציגעס (ט) טריקענים (י) דארשטיג לאנד (יא) וויסטע (יג) זאנד באדען (יד) אונד זאנד (טו) איינע עבנה (טז) פריכט בארע געגענד (כב) קוואלן (כד) ברון (כה) ברון (כז) וואסר לייטונג (כח) דעם טייך (כט) האסט ציניזדרט (לא) אהינטר (לב) אויז גיסען (לג) טאהלע (לז) העלן (לט) אונ טעהלר (מא) ליימא (מב) צום גשיר (מג) דז טעפרש (מד) אירדה (מה) טעפר שייב (מו) צו ציגלן (מז) וואת פאר בארגין

שרשי אלף עם ביאור

יא נוסף על הדבר חלוס אחר שס לז
יב מאוחר נגד סקודס · הדור האחרון ולא אחרון ממש : דברי' כט
יג נוטה מדרך הישר · ליבס אחורני' ת"א יח
יד תולדות · ואחריתס בחרב עמוס ט
טו התחי' אחר המו' · אחריתי כמהו במד' כד
טז סשארת סנפש · יש אחרית משלי כג
יז אחשדרפנים : גדול ונכבד אסת' ה
יח אחשתרנים : פרדה שס ח

אט ב כה : נר יב :

א עומק המחשבה ויהלוך אט ת"א כא
ב מתינות : אתנהלה לאיטי (פאוליע)
ג בחשאי · ההולכים לאט ישעי' ה
ד שס קסס · הליעוס שס יט

אטד ל יב :

א שס קוץ אל האטד שופטי' ט

אטם פב ז :

א סגירה וסתימה : אוטס שפתיו משלי יז

אטן לב יא :

א חוט וחבל · אטון מצרים משלי ז

אטר מז מג · פב ס

א סגירה ובתימה · ותאטר עלי תהלי' סט
ב ימין כהה · אטר יד שופטי' ג

אי ז · א כד · יז נח · יח ב · כד יוד : מו ח · נח יוד · סז יב ·

א שאלה על המקום · אי הבל ראש' ד
ב לבדר המסופק · אי זה הכשר קהלת יא
מתמיה

ישעי׳ג יח · ב כח לו · ישעי׳ג כ · ב כה יא · לעל · ש״ה ב יא · אסת׳ג יו

לכומז לשהרונים לציץ לבתי־הנפש לזר נזר עטרה כתר

ד״ה ב ג טו · לה ט · תו׳ב י״ב ח · יוד · ב לג כב · ישעי׳ יא ח · לא א · ב כה יט · ם יח ב

צפת ובדקת בדקי חורי נקרת מאורת מקבת קצי קנצי

ש״א ב י · מ כח · יחס ב ו · עמו׳ג יב · ב כה כ · כז ב · כו כג · זכרי׳ ט טו

אפסי קצות קצבי דמשק פאותיה פנותיה מקצועותיה זויותיה

ב ד · ב כג יב · כז יד · כו כב · כה לב · כה לז · ת״א ו לד

קרנותיה פעמותיה כתפותיה ירכתיה צדיה עבריה קלעיה צלעיה

ה כט כב · כב כב · ה כט כב · נחום ב ח · מ קלט ח · ד״ה ב ע יח · מ״ב ע יג

בגפרית נתר מלח והעלית והסקת בכבשה ובגרם מעלות

ש״ה ב יד · מ״א ז כח · יח · א כח יב · ישעי׳ נה יב · ה נד כז · ד כ ח · איוב לו

מדרגות שלבי ודולי סלמה הרים וגבעות פסגות סלעים כפים

דברים ח טו

וצור החלמיש

המקיר

ביאור אשכנזי

(א) צו אונטר גישליס (ב) צו שפיגלען (ג) צו שטערין בלאט (ד) צו בריסט טיך (ה) צו קרון (י) האסט גישפאלטן (יא) שפאלטן (יב) לעכר (יג) קלופטי (טז) עגדי (יז) ענדן (כ) עקן (כג) ווינקל (כח) אוהרה זייטיל (לד) מיט שוועביל (לה) קרידן (לו) זאלץ (לז) האסט אוף גיבראכט (לט) אין די שטאפלן (מ) שטופען (מד) אונ שטאנדל שטיגן (מה) טרעפ (מו) בערג (מז) העכי (מח) גפעל (מט) פעלזין (נא) אונ פעלזין (נב) דען הארטין

שרשי אלף עם ביאור

ג לפידם · וכלפרים האחוזות קהל׳ ט
ד רות אחרת · חיל אחז שמות טו
ה כיסוי · ויאחוז את הבית (באדעקין) מ״א ו
ו סגורת הדלת · יגופו אח הדלתות ואחוזו נחמי׳ ו
ז השגה · ויאחז טרף ישעי׳ ה
ח תבירת כלי מלחמה · אוחז רומח ד״ה ב כה
ט גורל · אחוז אחד מחמשים (טעמו חרוש) במדבר לא
י מושב נחלתו · והאחזו בתוכנו יהושוע כב
יא חבר מכניס ; ואחוזת מרעהו ראשי׳ תז

אהל קריאה לבקשה ; תהלי׳ תי״ב ס

אחר ב א יט · כב יד · כג כג ; מב ב :

א התמהמה · ואחר עד עתה ראשי׳ לב
ב נגד הפנים · אחור וקדם תהלי׳ קלט
ג זמן העתיד · וישמע לאחור ישעי׳ מב
ד שפלות · והיים לאחור ירמי׳ ז
ה לא ילך ; אויבי אחור תהלי׳ ט
ו איחור במקום · אחר המדבר שמו׳ ג
ז איחור בזמן · אחר הדברים ראשי׳ טו
ח בשאר נמשך לאיזה דבר : אחר מחשבותיהם ישעי׳ סה
ט כמו יען · אחרי הודיע ראשי׳ מא
י על איזה איש ; לאיש אחר דברי׳ כ

טסף

שופטי׳ה כו הושע ה ו ישעי׳א כב ל כד ו מ״ב ט ג ל כג מ ד לא כב קהל׳א טו

א ב ג ד ה ו ז ח ט

לַמְחוֹק לַחֲלוֹץ הַסִּיגִים וְחֶלְאָה הַפּוּךְ הַכּוֹחֵל הַבְּדִיל וְעוֹפֶרֶת וּלְתַקֵּן

תהלי׳עה ד איוב כז יז ב לז לפ ד ש״א ב לו ב ליג לח כו ד״ה אכט ז עז״ר ב סט

י יא יב יג יד טו טז יז יח יט

לְתַכֵּן לְכוֹנֵן לְהֵיטֵב בְּחֶרֶט אֲגוֹרָה גֵּרָה בֶּקַע שֶׁקֶל אֲדַרְכוֹן דַּרְכְּמוֹן

איוב מב יא יחזק׳מה יב ב לח כד ג יד מג עמוס ב א ישעי׳כו טז ירמי׳מג ט ב יא ג

כ כא כב כג כד כה כו כז

קְשִׂיטָה מָנֶה כִּכָּר וְטַחַת שִׁיד גִּיר מֶלֶט חוֹמֶר

ויקרא יד לז ש״ה ב ט ל יג י משלי יח יא ב כה ג משלי טו טז מ מה י איוב כב כד

כח כט ל לא לב לג לד לה

קִירוֹתֶיהָ כִּתְלֶיהָ חֲצִיצָה בְּמַשְׂכִּיּוֹת זָהָב חָרוּץ כֶּתֶם בֶּצֶר

ש״ה ה יב איוב כח טו ד״ה ב ע טו ג כה יב ש״ה ו ב שמו׳כח יד ישעי׳ג יט

לו לז לח לט מ מא מב מג

אוֹפִיר פָּז סָגוּר וְשָׁחוּט לַחֲלָיִים הֲלָאִים לְשַׁרְשְׁרוֹת שַׁרְשׁוֹת

כב במדבר לא נ ישעי׳ג כ במדבר לא נ שמו׳לה כב

מד מה מו מז מח מט נ נא

שֵׁרוֹת לְאֶצְעָדָה לְצָמִיד לִנְזָמִים לַחֲשָׁשִׁים עֲגִילִים לְחָח לְטַבַּעַת

לכומז

ביאור אשכנזי

(ג) דז זילבר שוים (ד) אונ און פלוט (ה) די שטוק פרב (ז) ראז ציען (ח) אונד בלייא (ט) אונד צו רעכט מאכין (יג) מיט דען גריפער (יד) גראשען (טו) שייד מינץ (יז) שקל (יח) איינה דראהאם (כ) פעניג (כא) זעכציג שקלים (כב) זעכצגמנה (כג) אונ השט באקלעבט (כד) קאלעך (כו) מערטל (כח) איהרע ווענד (לא) מיט גימעלדין (לב) גאלד (לח) פיין גאלד (לט) גיצוגין גאלד (מ) צו צירען (מב) קיטלעך (מד) ארום בענדר (מה) קניא בענדר (מו) ארום העפטל (מז) נאז בענדר (מח) אהר גיהענג (נ) צו גיהפטעל (נא) צו רינגעל

שרשי אלף עם ביאור

אזר לא ת

א חגירת האזור · תאזור מתניך ירמי׳ א

ב זריקה · מאזרי זיקות ישעי׳ נ

ג שם חגירה · אזור חלציו ת״ב א

אח ד: או ׃ יזנו · מג יג · עח מ ׃

א כירה · ואח לפניו ירמי׳ לו

ב מספר אחד · ועשה אח יחזק׳ יח

ג קריאה לנרה והבל · אח

ד קריאה לשמחה האח תהלי׳ לה

אחד א ד

א להיות נכלל עם הכלל · אל פחד כבודי רהשי׳ מט

בית

ב מספר אחד ולנקבה אחת

ג על המיעוט ימים אחדים שם כט

אחה ב ים כב · בט כט

א חוסב נאמן · ואח לצרה משלי יא

ב שאר בשר · כי אחי אתה ראשי׳ כט

ג מחזיקים דת אחת ·

כי ימכר לך אחיך דברי׳ טו

ד חיבה · אחי מאין אתם ראשי׳ כט

ה ירק ודשא · ישגא אחו איוב ח

ו שם עצם · אחיו

אחז ב נז ב · עו ב ·

א מחזיק בדבר · אחז בקדמות ש״א א

ב להתנהג · ויאחז צדיק דרכו איוב יז

גבידם

פעם יום ראשון זקנים

מ״כ ד כ ג כ ב טו לג הושע ג אל כ יע אל א ת יא מד אל ד״ה ב כד יד
א ב ג ד ה וז ח
אסוף לצלוחית צנצנת אשישה לבקבוק לכוסות גביעים עלות

ב כה כט נ ס כב ב כז ג ט יא תלים יו ו ש״ה אל י שמות לט כח
ט י יא יב יג יד טו טז
לקשוות לעלי למזלגות לקרסים ללולאות ושפרו ונאוו והתפאר

יואל בו ם קד אל ל כ טו תלים קד אל ש״ה אל ח ירמי׳ מו כ תהלי׳ מה ב
יז יח יט כ כא כב כג
בפארור הוד צבי ובהדרה יפה יפה־פיה יפיפו

יחזק׳ מ ט ישעיה ו ד ש״ה ס ד עמוס ט אל שמו׳ יב כג מ״ב אל ב
כד כה כו כז כח כט ל לא
אילי אמות הספים ומפתן ובפתור משקוף המזוזות ושבכות

נ כו יד ב טו יג מ״א ז כ ס יחזקאל מב טו מ״א כד שמות לט ג לח כח
לב לג לד לה לו לז לח לט
וצירי ידות פותות פתחיה שעריה דלתותיה בפתי כסף

ישעי׳ יד ד תלים יב ז יחזקאל כב יט א כב אל מב טו
מ מא מב מג מד מה מו
מרהבים הנצרפים ומזוקקים בעליל וכור לקותם בבוחן

משלי ד מג ד יד מד משלי כה ד שמות כח כ
מז מח מט נ
ולהסיר להמיש להגות לזוח

לפחוק

ביאור אשכנזי

(א) צו איין פלאשע (ה) גליק גלאז (ו) צו בעכר (ט) האלבי רארין (י) צום שטעסיל (יא) צו גאבלען (יב) צו שפאנין (יג) צו שלייפיל (יד) אונ ווארין שעהן (טו) מיט שונהייט (כ) מיט הערליכקייט (כא) שיהן (כד) ביי שטידל (כו) די שוועלה (כח) די אבר טיר. שוועל (ל) דיא פפאסטן (לא) אונ גיטטער (לב) אנגל (לג) צאפפין (לד) אנגל מוטר (לה) איר טורן עפוניג (לו) איהרה טאערין (לז) טיהערן (לח) מיט פלאטן (לט) זילבר (מ) פאר גילדר (מא) דיא ווערדין גילייטרט (מב) אונד גילייטרט (מג) אונ דיא קאלרע (מד) אונ טעסט (מה) צו פראבירן זיא (מו) מיט דיא פרוב (מז) אונ אב צו זאנדרן

שרשי אלף עם ביאור

ב אז ולא קודם אל הסיפר
ג תנאי אז תלית — יהושע אל
ד התחלת הזמן ומאז בואי — שמות ד
ה כמו מכבר נכון כסאך מאז — תהלי׳ נג

אזב ל ב

א שם עשב אזוב — שמות יב

אזל עד יג

א הליכה ואזל לו — משלי ב
ב כליון והפסק אזלו מים — איוב טו
ג שם מקום אבן האזל — ש״א כ

אזן ג ם מו סט נב י ע ד

א התבוננת ואזן וחקר — קהלת יב (אובער לייגן)
ב הטיית אוזן לקבל מוסר והאזנת למצותיו — שמו׳ טו
ג שם אבר השומע אוזן — איוב יב
ד כלי המשקולת הכסף במאזנים — ירמי׳ לג

אזק פא מ

א שלשלאות ברזל האזיקים — ירמי׳ מ

תגירת

ב כה כ מוזיאה ד דטו הלבטו אמויא ה גכח בכם ג ט ג
וְסַבְּכָה וְשַׁבְּכָה וְכָסִית וְכַשִּׁית סוּת גֵּגָה וּמַעֲקֶה בְּנְחֹשֶׁת לְמַחְתּוֹת

ל כב יד ישעי' יד ב לח ג ישעי' יד כג נחו"ב י ז ס כ ל סו ד
בְּנְחֻשְׁתָּה לְחַתּוֹת לְיָעִים הַמְּטַאְטְאִים וּמְכַבְּדִים וְתוֹרְפִּים וּמְסַחִים

במדב' ד יג ג ו ג א יח כז ב טח ג יא לה ש"ב יב לג ב כו א ם פא ז
וּמְרַשְּׁנִים דֶּשֶׁן אֵפֶר וּפִיחַ כִּבְשָׁן כִּירַיִם וּמַלְבֵּן לְסִיר דּוּד

ד יא ח מ"ב כא יג ש"א ב יג ם מא יא שמו"ב ט א כה כט ז ו כ ב יב ט
פָּרוּר צַלַּחַת קַלַּחַת אַגְמוֹן דַּמְבַשֵּׁל וּמֵזִיד בְּמָרָק דַּגָּא

ש"א ב יד ב כה כט ב כד וו ד"ה א כח יז ז ס כה מ"ב יב יד
וְחֵי לְקַעֲרוֹת לְכַף כְּפוֹר לְמִזְרָק לְאַגָּנוֹת סְפָלִים סִיפּוֹת

מורא א ט א כד סו ב ל יו זכרי' ד ב ש"א י א כו יא
לַאֲגַרְטָלִים לְכַדִּים לְכִיּוֹר וְכַנּוֹ לְגֻלָּה פַּךְ לְצַפַּחַת

ביאור אשכנזי

אסוף

(ה) איין דעק (ו) איהר דאך (ז) איהר געלענדר (ח) מיט קופער (ט) צו פאנער פאנין (י) מיט איר אינטרשטן (יא) צו שארין (יב) קעהר ווישן (יג) די קעהרין (טו) אגג אויז קראצין (יז) אונ ענט אשען (יח) אשן (כ) שטויב (כא) קאלעך אפען (כב) העגד (כג) אונ ציגל אפען (כד) צום טאפף (כט) קעשל (ל) דאז קאכט (לב) אין זופפא (לג) האלב גיבראטין (לד) אונ רויא (לה) צו שיסלן (לו) צום לעפיל (לז) שפרינג בעקין (לט) צו בעקין (מג) צו קריג (מד) צו האנד פאס (מה) זיין שטעל (מו) צו בעקין (מז) קריגל.

שרשי אלף עם ביאור

ד נרה יאון ביעקב — במד' כד
ה הבל ויגיעה עמל ואון — תהלי' ל
ו רשע בתרמה תאונים הלאת — יחזק' כד

אֶרֶץ ב פ מג · פו ח

א מהירות ולא אץ לבוא — יהושע י
ב גר ודחוק · תגלך הר אפרים
ג הפצרה ויאיצו המלאכים — ראשי' יט

אוֹר ט י · ו כה · י פ · יח לו · יב לה · ל כח · מא לג · מג יב · מב ו · סס לח ·

א הפך החושך הבוקר אור — ראשי' מד
ב הדלקת הלש ולא תאירו — מלאכי א
ג לקיחה מאירות אותם — ישעי' כז
ד שכר עוה"ב: כשחר אורך · — שם נח
ה בירור הדבר: משפטיך אור יוצא — הושע ו
ו הידור התואר ואור פני — איוב כט
ז מנהל: לאור גוים — ישעי' מט
ח שם עצם ללקט אורות — מ"ב ד
ט מטר · ענן אורו
י לסבת חם · אור לשבת — ישעי'
יא נקב · מאור כשדים
יב אורים ותומים
יג שמש וירח · מאור הגדול — בראשית
יד גבול ומחוז · באורים כבדו ה' — ישעי' יח

אוֹת ע כ

א רושם · הדם לכם לאות — שמו' יב
ב נס ומופת · מה אות — ישעי' לח

אָז נר יס כא

א כמו בעת ההוא · וסכנעני אז בארץ אז

י נד יב ס כח יח א ל יב ב כח יז ״ יע״ י נד יח ״ יב

[א] כדכוד [ב] פנינים [ג] ברולת [ד] אודם [ה] פטדה [ו] ברקת [ז] נופך [ח] פוך [ט] אקדח

ב כח יח ״ ל ג ט ב כח יט ״ ״ ך ״ ימט יח

[י] ספיר [יא] יהלום [יב] שמיר [יג] לשם [יד] שבו [טו] אחלמה [טז] תרשיש [יז] שהם [יח] ישפה [יט] יקשרו

ש״ה ד ט א מח מב ז חכו ש״ס ח י לח כד ש״ס ח י ב כח ל ״

[כ] לענקים [כא] רבידים [כב] נטיפות [כג] חרוזים [כד] ארוזים [כה] תורים [כו] ולאודים [כז] ותומים

ה לב ח ״ ה כח כח נו י״ז כג ז טו כם ש״א ב ח מ״ב יס טו ם קד ג

[כח] והצבת [כט] והעמרת [ל] והצנת [לא] והצקת [לב] עסודיה [לג] ומצוקיה [לד] ואומנותיה [לה] גקרית

מ״א ו י מ״א ז ט ו טו ז טו ש״ה א טו חבקוק ב יא ש״ב יעש יכה ז

[לו] וספנת [לז] המפחות [לח] צלעותיה [לט] עביה [מ] רהיטיה [מא] כפיסה [מב] ולאטת [מג] והלטת

צ ג טו ב כה יג נ כח יד כ יד ג מ״ב יז ט ה לג יב ישעי׳ כט י

[מד] וטללת [מה] וצפית [מו] וכבית [מז] וחבית [מח] ותאת [מט] ותפפת [נ] ונסבת

ביאור אשכנזי וסככת

(א) שווארצר אנשטיין (ב) פעריל (ג) קאר פינקל (ד) רובין (ח) קריזאנט (ו) דימענט (ז) שמארגד (י) צאפיר (יא) אמיטסט (יב) הארטר שטיין (יג) טופאז (יד) אגאד (טו) קריסטאל (טז) טארקיש (יז) אניך (יח) יאספה (יט) זיי ווערן גיצירט (כ) צו האלז קעטלין (כא) האלז בענדר (כב) האלז גישמוק (כג) שנירלען (כה) פערל שנור (כו) אונ צו אורים (כז) אונד תומים (כח) האט גישטעלט (לב) איהער פפילער (לה) אין האסט גבעלקט (לו) דען גיפפעל (לח) אירע בעלקן (מב) אונ האסט ברעקט

שרשי אלף עם ביאור

ב כתו אס׳ או טדע שם ב׳

ג כמו אפילו׳ או עשיתי בנפשי שקר ת״ב יח

ד כמו ה׳ התימה׳ או נשים שבט בני יחז׳ כח

אוב ב׳ כ יג ׳ לו יב :

א שם קסם ׳ אוב ויקר׳ יט

ב כאד ׳ כאובות חדשים איוב לב

אוד ב אלה ׳ מג נט

א עץ נסרף ׳ אוד מוצל זכרי׳ ג

ב סיבה הגורמת ׳ על אודות ברא׳ כו

אוה ב לד נג עו יח

א טי ויופי ׳ כמו נאוה שה״ש יח

ב תשוקה ׳ אוה למושב תהלי׳ קלב

ג בגנ ׳ תאות גבעות

אוח סו יח

א שם חיה בתיהם אוחים ישעי׳ יג

אוי יח ד

קריאה ליגון ׳ אוים לי תהלי׳ קכ

אול ב ׳ כח ד ׳ סא מב

א ריק מדעת ׳ אויל משלי יב

און ו ׳ א נג ׳ יח טו ׳ כח לח ׳ כו ל ׳ ם לח ׳ פ כד ׳

א חבל ׳ מה יתאונן איכה ג

ב כח ועלמה ׳ מצאתי און הושע יב

ג שלה ׳ אם און בידך איוב יח

אה

יסב׳ א כח ל ב כח לג ס כד טו י ב כ ט״ב יח ע כ יח כ: ם קח יד

א ב ג ד ה ו ז ח

וּמַעֲזִק וְחוֹפֵר וְכוֹרֶה וְחוֹתֵר פֵּרוֹת פְּתָחִים שׁוּחוֹת מַהֲמוֹרוֹת

קה׳י ח. ע ט כס י מד יג ט״ח יג כח ג לג ב כח ו ׳ עופטי׳ג כה

ט י יא יב יג יד טו

נוֹמֶן וְחָרוּץ: לְמַחוֹגָה לְקָלְשׁוֹן לְדָרְבָן וּמַלְמֵד לְמַרְצֵעַ לְמַפְתֵּחַ

בכז י ד״ס ח כב ג קה״ב יח י ויו ויו ל מ מב ס יז יג חסת״ד ג׳ ח ויו

יז יח יט כ כא כב כג כד

לְוִוים לְמַסְמְרוֹת וּמַשְׁמְרוֹת לְמַלְקָחַיִם לְשְׁפַתַּיִם וְרַפֵּדָת וְיָצְעַת רְצָפַת

ד ס טו ל מג יד ב כז ע ז ג כג א מג ל למח טו צ יג ו

כה כו כז כח כט ל לא

קַרְקַע עֲזָרוֹתֶיהָ חֲצֵרוֹתֶיהָ מִסְדְּרוֹנָה חֲדָרֶיהָ אַתִּיקֶיהָ נִשְׁכּוֹתֶיהָ

ד מ״ח ו ו ל ת ו מח ו תלים קד ב ל מ לג גע חסת״ח ו

לב לג לד לה לו לז לח לט

לִשְׁכּוֹתֶיהָ יְצִיעֶיהָ תָּאֶיהָ צְלָעוֹתֶיהָ עֲלִיּוֹתֶיהָ וְאֵילַמֶּיהָ וְאוּלַמֶּיהָ בְּבָהַט

ם כח יח ינ

מ מא מב מג מד מה

וְשֵׁשׁ וְדַר וְסוֹחֶרֶת רָאמוֹת וְגָבִישׁ זְכוֹכִית כדכר

ביאור אשכנזי

(א) אין אה גראבט (ה) גרובן (יא) צו צירקל (יב) צו פארק (יג) צו שטעקל (יד) אונ גוועק שטעקין (טו) צור אהל (טז) צו איין שליסל (יז) צו האקין (יח) צו נעגל (כ) צו איין צוואנג (כא) צו לאסט האקין (כב) אונ האטט אווז גיברייט (כד) פפלאסטר (כה) באדן (כו) איהר הילפס זאהל (כז) איהר העפה (כח) איהר זאהל (כט) איהר קאמרן (ל) איהר ווינקל זיילן (לא) איהר קאמערן (לג) איהרה זייטן קאמרן (לו) איהרע בעדם (לז) אונ איר גורעלב (לח) איר פאר פאלאצין (לט) מיט גרין מערטר (מ) מערמר (מא) ווייסר מערמר (מג) קוראללען (מד) העלר שטיין (מה) גלאז

שרשי אלף עם ביאור

ארב יס כא:

א כלב וכעס · לאדיב את נפשך ש״א ב

אדם ד · ב נכ י ו ד: סח ו סט לב לג ·

א לבע אדום · אדמו עלם איכה ד

ב שם אנושי זכר · אדם רחשי׳ א

ג אבן יקר · אודם פטדה

ד כלל הארץ · אדמה רחשי׳ א

ה · אדמדם

ארן ב א סג · נא לט

א מושל · אדון לכל ביתו תהלי׳ קה

ב מקום כניסת העמודים · לאדן שמות לח

אדר ב כה ב · לח כב

א חזק בגפלאה: נאדר בקודש שמות טו

ב שם מלבוש · אדר תפשיטון מיכה ב

ג שם החודש אדר

ד שם מטבע · אדרכמונים עזר׳ ח

אהב עט לו:

אהבה · אהב אביהם רחשי׳ לז

אהה יז נא כ״א אהי

א קריאה לצער · אהה יחז׳ ד

ב כמו איה · אהי מלכך הושע יג

אהל ב · ב לז · ע לז:

א בית ירישת · יושב אהל רחשי׳ ד

ב שם בושם · אהלים משלי ז

או ל נ

א לחלק הדברים: ומת או נשבר (אחדי שמו׳ כב

כח

ש״א יו נ כג ב א כב יו · עזרא ח ט דה ו ז יג ס ל ה ב הכ״ח יג א לח יב

כִּידוֹן לְשַׁכִּין מַאֲכֶלֶת מַחְלָף לְתַעַר מוֹרַת הַגְלָבִים הַמְגַלְּחִים גּוֹזְזִים

ל מד כ ם לח ד ש״ה ד ד י לו לח ש״א יו ה לח ירמיה כח ג

וְכוֹסְמִים לְסוֹחֵרָה צִנָּה שֶׁלֶט מָגֵן הַגּוֹנֵן לְכוֹבַע וְקוֹבַע לְשִׁרְיוֹן סִרְיוֹן

ב כח לב מ מח ק טו ג ם מח כח א כח ד מ ו יג איכ״ג יג יח א כח טז

תַּחֲרָא לְחִצִּים רְשָׁפִים תּוֹתָח יְרֻבֵּם הַדּוֹרֵךְ מֵאַשְׁפָּה לְמַטָּרָה כִּמְטַחֲוֵי

מח ז יט ט ש״א יג כ הושע יב ם קכט ג סס יח

קֶשֶׁת כִּבְרַת וְהַלְאָה לִמְחַרֶשֶׁת וּמְגֵרָה מַעֲנוֹת גְּרוֹדִים תְּלָמִים

ל יז ז ישעי׳ ד וכס כח כד יוא׳ איו ס ו ה ישעי׳ א ת א יח ג עמוס ט ט

נַעֲרוּגוֹת לְאֵת וּמַעְדֵּר הַמְשַׂדֵּד מַגְרֵפוֹת גּוּשׁ וּמְסַקֵּל אֲבָנִים צְרוֹרִים

איכ״ג טז ש״א יז איוב לח לח

וְחָצָץ חֲלוּקִים וּרְגָבִים ומעזק

באור אשכנזי

(א) לאנצון (ב) צו מעסר (ה) צו שאר מעסר (ז) דיא שערר (ח) די דא שערן (יא) צו איזן שילד (יב) שידעם (טו) די דא שיצט (טז) צום העלם (יח) צום פאנצר (כא) צו פפיילן (כד) ער שיסט זיא (כה) דער טרעטר (כו) פון קעכר (כז) צים ציעל (כח) וויא שוס (כט) באגן (ל) איין פעלד וועג (לא) אונ ווייטר (לב) צו אקר איזן (לג) דודא פפליגט (לד) פורפי (לז) גארטן בעט (לח) צור שויפל (לט) גראב שויפל (מ) דר עגעט (מא) שראלן (מג) אונד ענט שטיינן (מד) שטיינר (מה) שטיינליין (מו) קיזעל שטיין (מז) גלאטה שטיין (מח) אונד שראלין

שרשי אלף עם ביאור

אגד נג ו :

א קשר · אגודת אזוב שמו׳ יב

ב הסכמה ועלה אחת׳ ואגודתו על ארץ יסדה עמוס ט

אגז נו לט.

פרי אילן · אגוז סס״ה י

אגל מד ל

א טיפי הטל · אגלי טל איוב לח

אגם ד ז גט : כט ל · נה כד · נו ס ·

א לחלח מים : אגם מים תהלי׳ קיד

ב בתי הגדל אלל אגם : ואת האגמים שרפו ירמי׳ כח

ג תוח ללוד דגים אגמון בחפו איוב מ

ד דוד וסיר · אגמון סס מח

ה מוזל · כפה ואגמון ישעי׳ ט

אגן ז נט :

כלי · וישם באגנת שמות כד

אגף יג כו ז

א כנפים · וכל אגפיך יחז׳ לט

ב סוף המדינה · וכל אגפיה סס לח

אגר ג · יד · כח לו · עו ח :

א מאסף מחוץ אלהבית · אוגר בקיץ משלי י

ב מטבע · לאגורת כסף ש״א ב ב

ג פיתקא · איגרת נחמי׳ ב

ד שם כוס אגרטלי עזרא א

כתב

ד לד יא לה טו ב כה יה כח יא שה"ש ז ד מ עד ו כ כג כט נא כ ו ד כא

יִמְחָהוּ יַכּוּהוּ לְמִקְשָׁה הֶחָרָשׁ וְאָמָן בְּכֵלָף פַּטִּישׁ מַפִּיץ מַקֶּבֶת

ישעי' מא ז תהלי יח ח ראשי ד כב ל כא כח קהל' י ע יד ו ליז יט

פַּעַם וְהַלְמוּת הַמִּתְלַהֶמֶת יִלְטְשֵׁהוּ יְמָרְטֵהוּ יְקַלְקְלֵהוּ קָלָל עֲשׁוֹת

ש"א יג כא ל כא טו ז ג כב א ג כד ם ד כד ה כג יד מ"א כב לח

בִּפְצִירָה לְאִבְחַת בְּרַק לַהַב וְלַהַט נֶשֶׁק אֲזֵנִים חֲנוּנוֹת

כ ס ח א יד יד ב יג יח ד לג לג ל כא ט ם מא כב ה לג מא ש"א יג כא

הַמְיֻזָּנוֹת וּמְרִיקוֹת חֲמֻשִׁים וַחֲלֻצִים יְחַדֵּהוּ יְחוּדֵהוּ יְשַׁנְּנוּהוּ יְצִיבֻהוּ

ם לו יד ו ה ב ז ג טו ם קטו ו יוא ל ב א א כו ג מ ת כב ז ג כב

יְפַתְּחֵהוּ לְצוּר פִּיּוֹת פִּיפִיּוֹת חֶרֶב שֶׁלַח תְּלִי פֶּתַח תִּשְׁלַף

ג כו לג ז ג כב ש"א ו כא ד"ה א כא ט ז ה כו יד יט ל טז מ ד כה ם

וְתוּרַק בְּנִצְבָה מִתַּעְרָה וְנִדְנָה לִמְחוֹץ לִטְעֹן לְבַתֵּק לִדְקוֹר

ש"א יג כא ש"ב כא טו

לְרוֹמַח חֲנִית קַיִן כִּידוֹן

ביאור אשכנזי

(ג) צו הרט קלאפן (ד) דר האנד ווערקר (ו) מיט איין האמיר (יב) דז מן האמרן נקלאפט (יג) ער שארפט איהם (יד) פאלירט איהם (טז) פאלירט (יז) גלאט פאלירט (יח) מיט איין פייל (יט) צו בלאנקן (כא) קלינג (כג) וואפין (כו) די גהירנשטי (ל) ער שערפט איהם (לה) צום שארפן (לח) שווערד (סב) ווערט אויז גצוגן (סד) מיט די שטיל (מה) אויז איהר שידע (מז) צו וואנדן (מח) צו שטעכן (נא) צו שפים

שרשי אלף עם ביאור

ב תפודים · תמס רועם אבן ישראל: שס מט

ג תחיכת ברד ואבן ברד ישעי' ל

ד אבן פוך · אבן הבדיל זכרי' ד

ה אבן המשקל · אבן שלימה דברי' כה

ו יסוד הדבר: אבני אש אבני קודש :

אבס ג · לג פד : סה · ל · לא :

א פיטום הבהמה : שור אבוס : משלי טו

ב כלי לאכילת הבהמה · אבוס בר שם יד

ג אוצר שתבואה · פתחו מאבוסיה ירמי' נ

אבק ג : מח לג · נח מח :

א שנים מתעלמים · ויאבק איש ראשי' לב

ב עפר דק · אבקת רוכל שה"ש ג

אבר ג : נו כח ילז פ ט :

א עופפות · יאבר בו איוב לט

ב כנף עוף · מי יתן לי אבר תהלי' נה

ג כינוי לשרים · לחם אבירים שם עח

ד חזק · אביר יעקב ראשי' מט

ה חשוב · אביר הרועים ש"א כא

ו כינוי לבהמות · בשר אבירים תהלי' כא

קשר

מ״א ח יד ד״ה ב לב י לח יב א מז ט לע ז ג נפים ב ו ם כג ב ת״א ו מז

זְבוּל מָעוֹן דּוֹר מָגוֹר מְכוֹרָה נָוֶה נְאוֹת דְּבִירְךָ

י לכ יד עמוס ד ג י יג כב ע יח מה אסתר א ס ת״א ז ג ד״ה א כט א א כה יו

אַרְמוֹן הַרְמוֹן אַלְמוֹן אַפֶּדֶן בִּיתָן הֵיכָל בִּירָה טִירָה

ם פד ג ה ח ם כא ו יב כג ת״א ו לב ישעי׳ מ כב איוב לו ל שמוא׳ב כב ח ם כוע

מוֹעֵד קֶרֶשׁ וְנַטִּית וְשַׁטִּיחָה וְרִדִּידָה וּמְתִיחָה וּפְרִישָׂה וְהוֹשָׁטָה פְּרִשֵׂז

א או ג יג ו י כתב א את ה לג כו י ס ל ם סם ס קד ב ת״ב יג ו

רָקִיעַ הַפּוֹשֶׁה וּמִשְׁתָּרֵעַ שָׁמַיִם שְׁחָקִים עֲרִיפִים עֲרָבוֹת כִּירִיעָה בַּיִת

ב כו ט ם טג טו יע ס כ״תג יא ד כה ח. שופטי׳ד כא ט״א כו ז ב כו טו

וְקָלַע כְּמוֹ אֹהֶל שַׁפְרִיר וְקֻבּוֹת וְתִקְעַת וְצִנַּחַת וּמַעֲבֶה יְתֵרוֹת

א כ ד א ת״א י יע ית ח יב ב כג יג ב כה כו יב ג ת״א ו ו ב ג ה ברא״ש א א

הֲדוֹם הַכִּסֵּא כִּסְאֲךָ מָקוֹם יַד בֵּית בֵּית הַתַּחְתּוֹן אַדְמַת אֶרֶץ

איוב ת יא קהלת י ט ישעי׳ נה יב

בְּמְשִׁילֵי בַּרְזֶל הַמְּקָהָה יְמֻתָּאֵהוּ ימחדו

ביאור אשכנזי

(א) וואונונג (ח) דיין פאלאסט (נז) בשטימטס ארט (יח) דיין הייליגטום (יט) אונ האשט גישפאנט
(כ) אויז גיבריוט (כה) איין אויז רעגונג (כו) פר בריטונג (כז) דז זיך אויז בריט (כט) הימעל
(לג) וויא טעפיך (לז) גלייך (לז) צעלט (לט) אונ גיצעלט (מ) אונ האשט איין גישטעקט
(סג) נעגל (מד) שעמל (מה) דען שטוהל (מו) אורט (נ) הויז (נא) דז אונטרשטי (נב) ערד
(נד) מיט שטעבן (נה) אייזן (נו) דז שטומפיגי (נז) שלאגט אים

שרשי אלף עם ביאור

ג מתליא דבר קדש · אבי כל תופש
ביגור : ראשית ד
ד רב וגדול : לאב לפרעה שם מה
ה זקנים · יד ה׳ בכם ובאבותיכם ש״א יב
ו שם הסודש׳ אב :
ז נער · לחי אבי׳ משלי כג
ח אביון · לא יהי׳ בך אביון דברי׳ טו
ט תשק המגל . ותפר האביונ׳ קהל׳ יב

אבח ג יט

א מרדם · אבחת חרב יחזקאל כא

אבך בו מג

א כהגאות העשן ·
ויתאבכו גאות עשן : ישעי׳ ט

אבל ו · יא כ : יד כא · ית טו :
מט לח · נב לד · נג טז ·

א אגיגות ונפשו עליו תאבל איוב יד
ב סמחה ושמח׳ · אבלה הארץ ירמי׳ כג
ג מישור · אבל כרמים שופטי׳ יא
ד לאמת דבר · אבל אשמים ראשי׳ יא
ה לסתור המדובר קודם :
ו אבל אדונינו המלך מ״א א
ו להוציא מהתאמי ·
אבל בן אין לה מ״ב ד

אבן ד : ד מד · יא מה :
ם מב : עג לג ·

א אלבת אבן ראשי׳ לה
קבוצים

אתה הוא יחיד אחד חד את כי רק אך לבדך ואפס

אפסך ובל בלתך ואל זולתך ולא בלעדיך אחר עמך

ואין נכר עמך ואי זר אתך כבר בראת וחוללת

מקדם ומלפנים ביום הראשון ובתחלה אודות שמך בגללך למענך

בעבורך יען כאשר יכלתך וידך מרי תהו מן בוהו מריק

ריק הבל אפע אין און אליל בלימה יש העצם והיקום

ויסדת שתות אשיות אשישי ואדני משכן מושב וכו׳

ביאור אשכנזי

(א) דוא (בישט) (ב) ער (ג) איינציגער (ד) איינציגער (ז) נאר (י) אלליין דו (יא) אונ ניכשט (יב) אנדר דיך (יט) אנדרר (כ) ומיט דיר (כא) אונ ניכט (כב) פרעמדר (כג) מיט דיר (כד) אונ ניכט (כה) פרעמדר (כו) מיט דיר (כז) שאן לאנג (כח) האשט בשאפן (ל) פאן פאר (לב) אן טאג (לג) דעם ערשטן (לד) אונ אן פאנג (לה) וועגן (לו) דיין נאמן (לז) נו ענקדיינר (ם) אום ווילן (מא) פר קונדיגן (מב) דיין מאכט (מד) אויז (מה) ווישט (מו) פוו (נז) לעהר (נ) ניכטש (נו) ווערקליכס (נז) וועזן (נט) אונ האשט בגרונדד (ס) גרונדן (סג) אונ שוועלן (סד) רוואונג (סה) זיץ

שרשי אלף עם ביאור

אבב · ג · לב לג · לו לח · מב כה :

א לחח רך · עודנו באבו איוב ח

ב תבואה הקרובה לגמר בשולו כי השורה אביב : שמות ט

ג השבולת עם הקנה : אביב קלוי באש : ויקר׳ ב

ד ניסן : חודש האביב : שמות יג

אבד פו ב

א חסרון לפי שעה · אשר תאבד דברי׳ כב

ב הפסק · ואבד כל חזון יחז׳ יב

ג מפוזר : ואבדתם בגוים ויק׳ כו

ד תועה בדרך · כשה אובד תהלי׳ קיט

ה רוע המקרה · תנו שכר לאובד משלי לא

ו עני ואביון · אם אראה אובד איוב לא

ז מיתה שלא בזמנו הצדיק אבד ישעי׳ נז

ח מכלה דבר · אבד ושבר . בריחי׳ איכה ב

ט מניעת הטוב · יאבד עוטה ברבה

י להסיב דבר לאין ::

וחקות אנוש האבדת איוב יד

יא מקום הקבר · שאול ואבדון משלי · טו

אבה ס · יח ו · יש ח · כו ג

עג מח · פב כב :

א רצון · תאבו ושמעתם ישעי׳ א

ב תוליד תולדו׳ : מה לכם אב מלאכי׳ —

הקדמה

רב הטורח והעמל אשר יגעתי . לאות להעמיד ליושנם בספר זכר רב ולהודיע כל שורש באיזה תיבה אקום תחנותו אשר·· תלפנים עדן לא היתה· ראו חכמי לבב· בעוד היתה בכתובים אללי ויגלו עד להגדיל · אם גם באלם תימלא שגיאה תהי נא הסליחה ביעותינו :

בעבור זאת אגורתי לכל באי אחת של מלסות־שמים ועולה התורם · ארור מסיג גבול רעהו · (דברים כז) להדפיס ספר זכר רב עם ספרי טעם, זקנים או כל אחד לבד כן בגירעון או בתוספה מיום זה כלות הדפוס עד שנים עשר שנה :וכאשר היו בתומכי ימיני חכמי הזמן הנזכרים למעלה וגם זולתם · וכל ישראל ישמעו : וג' היום יום ב' ח"י טבת דשאי שתא וטעם זקנים יקחו בכסף מלא . ועל צד תשלו ·

דוד בלא"א מוהר"ר יהודא ליב הלוי ת"מ דק"ק דובנא לפ"ק :

הקדמה

תיבה ו ובדף יא תיבה ח ובדף כו תיבה ג ובדף עג תיבה מה ובדף פב תיבה כג : ואם תבקש ולא תמצא אזי תעיין בלוח הטעות אולי מושגה שם ·

כלל ג נקודות הכתובות אצל המראה מקומות · למשל בדף ט תיבה יז שקל כתוב נקודות וגם כתוב עליו מקום מולאו בתנ"ך · תדע · שתימצ' במקום שתימצ' תיבה הקודם וגמשך המראה מקום למעלה · לתיבה הקודם או ללפני פניו :

כלל ד לפעמים נרשם המראה מקום ברמז ·

א ב ג ד ה ו ז ח א ח ב ט א

בראשית שמות ויקרא במדבר דברים יהושע שופטים שמואל א שמואל ב מלכים א

ט ב י כ : ל מ נ ס ע ע צ

מלכים ב ישעיה ירמיה יחזקאל תהלים משלי איוב דניאל עזרא נחמיה

ק א ק ב

דברי הימים א דברי הימים ב

למשל בדף א תיבה ה חד נרשם ל לג ל: הכוונה ספר יחזקאל · והאמד תרמז של יחזקאל · קפיטל לג' פסוק ל וכאשר הקורא לא ידע הרמז יעיין בכלל הזה ויבין ותבנית הזה תימצא ג"כ בסוף הספר ·

לקבלות ולהודע כי נשמט שורש י ד ממקומו · בדף צג אחר שורש יגר · צריך להיות י ד

תועלת הספר

א ידוע תימי קדם רב פעלו של הפייטן ר' בנזמין הספרדי אשר קיבץ כל שרשי התנ"ך ע"פ מלילה של ששת ימי המעשה בראשית :

ב קיבץ כל שמות המרדפים במקום אחד · בכל שורש ושורש

ג לדעת כל שורש כמה פירושים יש לו על לשון אשכנז : תימצא ע"פ מפתחות כאשר כתבתי בכלל ב' :

ד בספרי טעם זקנים יצאתי להועיל בשני אופנים

א תועלת הנזכר לדעת פירוש של כל התנ"ך · השבית פירוש אחד על כמה כוונות יסובב · ולפעמים ימלא פירוש אחד על עשרים כוונות או יותר · וקבלתים בעמיק גורנה ובחנתים לפי שכלי :

מליצה לפני חכמי לבב יושבי חלד

במרם ספרי מעין גנים יפוץ סחולה · פירוש על שמות הגדות ומקראי קודש בעט ברזל חרותה : אלמתתי רב תועלת בספרי זה טעם זקנים : לדעת דרכי הלשון של התנ"ך · אשר מילה אחת תיסוב על כמה כוונות שונות · ונתתה הוכחות לכם חכמי לבב חשורש מן שרשי א עד שרשי נ · וכאשר סמאיל החכמה יהי' בעזרי אזי בקרוב אשלים החלק השני מן שרשי נ · עד שרשי תיו · אתנם מקדם זאת יודע ולפנים בגוי · וקדמונים אחזו שער מהשגיאות · הן בעלם המשכלם ועל כולם גודל טורחת הדפוס אשר בלי לשער אלא מסבבת שגיאות לאין קץ ועל כולם ישלם מה הקורא

הסכמות

הסכמת הרב הגאון הגדול המפורסם מוהרר אפרים אליעזר נ"י אב"ד דק"ק מעזריטש הסמוך לק"ק בריסק דליטא :

אחרי כבוד הרב הדרשן החריף המפורסם מוה' דוד נ"י נגדר גדר בעד עמלו וכשרון המעשה שעשה הרב הנ"ל בספר זכר רב (מחובר הפייטן הקדמון מוה' בנימין מוספיא) ובספרו אשר פיו יקבנו טעם זקנים לכל ישבעו אחרים אחריו יען תועלת החיבור הזה רב הוא · ע"כ רצון הרב הנ"ל עשיתי וגזרתי בחרם עלי שאין ספרו לכל ירום איש ידו לדפוס כדמותו או במגרעות או בתוספות בלי רשות הרב המחבר נ"י · בשלא יעבור גדולה בו התנערת והשומע ינעם ויבא לרב טוב דברי הבא עה"ח היום יום ג ד' אייר אם יתמהמה חכה לו לפ"ק כי בא יבא לא יאחר פ"ק מעזריטש :

הק' אפרים אליעזר הרל"פ מטרקין :

הסכמת הרב הגאון בנן של קדושים : גזע תרשישים מוהרר חיים יעקב האב"ד דק"ק דובנא רבתי :

גם אנכי באתי לאלות דברי הרב הדרשן המפורסם מוה' דוד נ"י שחליל' חולין לשום אדם לדפוס את ספר זכר רב (מחובר הפייטן הקדמון מוה' בנימין הוספיא) עם ספרו טעם זקנים הן בהוספה הן בגרעון בלתי רשות ורצון מכבוד הרב המחבר הנ"ל וכאשר יגזור אותו לכמה שנים קלופים שלא ידפסו את הספרים הנ"ל כן יקום וחלילה לשום אדם להשיג את גבולו וליקום ח"ו באיסור וכו' · ומחמת שאחינו ב"י אינם חשודים ע"ז בפרט להזיק את חבירו לזאת קראתי בשמי עה"ת לכבוד התורה ולומדי' היום יום ס"ית אלול תקל"ד פ"ק דובנא רבתי :

הק' חיים יעקב החונה פ"ק דובנא רבתי יע"א

הקדמה

בכללים לדעת דרכי הספר זכר רב

כלל א למשל בדף א תיבה פא אשיות כתוב עליו שני נקודות · הכוונה · לדעת כי פירוש הלשון של תיבת אשיות · כמו הפירוש הלשון של תיבת שתות הקודם : וכן תיבה סב אשיש : כתוב עליו ג"כ נקודות לדעת כי גם זה נמשך לתיבת שתות · וכולם נרדפים עיין שם ותבין בקל · וכן בכל הספר הוא תימלא על שהוא משונה תיבות נקודות · תדע כי כולם נמשכים למעלה ששם כתוב הפירוש הלשון · וכולם נרדפים עיין בדף ב' מן תיבה ת עד תיבה תו כולם פירוש אחד להם וכולם שמות הנרדפים

כלל ב אבל כל שורש כתוב מפתח · למשל בשורש אבה כתוב ה יח ו יט ח כו נ עג מה · סב כב · הכוונה זה השורש הוא יש לו ה' פירושים בלשון הלכנו · ותמצאם בדף יא תיבה

השיר הזה

יהי׳ לכם כלול לדעת כל התנ״ך על פירוש
אשכנז וכל שמות הנרדפים מתלקטים
במקום אחד : מאת הפייטן החכם
הקדמון מוהרר בנימין מוספיא
הספרדי
בעל מוסף הערוך :

פי׳ על לשון אשכנז : מאת החכם
המפואר מוהרר נפתלי הערץ
במהורר אברהם מבוחאוו יישן :

ליקטתי להעמיד הדבר על תילו ע״פ
הקוריקידאנציע ושארי ספרים :

טעם זקנים

חיברתי ספרי זה טעם זקנים בגודל פאורותיו
מן התועלתה נצמח כאשר יבין הקורא
דוד בלא״א מוה׳ יהודא ליב הלוי
מ״מ דק״ק דובנא רבתי :

אהללה אלהים בשיר ואגדלנה בתודה

כי נשלם המלאכה ומאת ה'נקבל ברכה

היום יום ג' יט ימים לחודש טבת תקצ"ה לפ"ק

לוח הטעות

דף ד תיבה ל	כִּבְרַת	דף לז תיבה מב	חֲטָרֵיהֶם
ט מא	חֲלָאִים	מא ט	עֲדָרֹת
לה לד	כְּהֵידָד	נג כב	חָרְדוּ
ח ד	הַשָּׁקֵד	ס י	הַשּׁוֹכְבִים
לז לב	תִּרְזָה	עה יט	פְּעָלִים

בדף ל״ג חסר שורש ידך וכתוב על אותיות רש״י

בלוח הבניינים בעתיד ל״ל תחלה ל׳נקבה, ואח״כ ל׳זכר

אבה	כו ד	אן	יד כ׳ · כד יג	גיד	סח כס	אמר	טו יט · סו מג
אבד	כו מד		פה מ ד לח מח	גיל	סח טו		פר טו
אבם	לג כז	אסם	לג כו	גלד	סח כ	זקף	עט מח
אבק	נח, מט	אסר	פא כד נס	גלה	נח לו · פר לז	חבב	עט לח
אבר	נו כז לז	אפל	יב י״ד	גלל	סח לז : פר לח	חבל	מו טו כ מס
אגז	לו לט	אפם	י יח	גפר	י לד	חבת	לד יט
אגל	מד ל	אפק	עט מח	גרם	י ח · לח כג	חגב	נח לט
אגם	כט לח	ארב	נח לז	גרם	טז מז	חדד	ג לח
אגר	ט יד	ארה	סו כ׳	גרף	ד מח	חדש	פג לב
אהב	עט לז	ארח	פג לח	גרש שמ״ל	לג לח	חגג	יג ב
אהה	יז נה	ארץ	ב נג	גת	טו מד	חוה	י יב
און	כה לה · בו לח	אתה	מב מח	דבר	עז לה	חיה	י לד
אור	ו כו י יד · יא לו	אתק	ה ל	דבש	מז כט	חין	טו לו
	יב לד · ל כח	בד	מ ז · סח לג	דגן	לג כד	חלט	כו מח
	מא לד · מג יב	בהר	יב מ . מז כב	דדה	נח לב	חלל	לב · טו מב
	מה ו סה לח	בוא	מא מז · ס ג	דם	סח כח		ע מח
אזן	ס מג		פר יז כב	דמע	לה · מט	חלת	ו טו
אט	פ ס	בי	פר מג	דפק	סח כז	חלב	סח מה
אטר	ל ב	ביב	טו מג	דרג	י מב	חלק	מ מח
אי	כד ט	בלה	פג נב כג	דרם	מא כח	חמא	לג לד
איך	כד ב ד כח	בצע	כב ב	דרש	כד כח	חמר	לד לח
איל	מא לט׳ סו לז	בצק	פל לז	דשא	כט כה	חמה	כא לג
אוף	כד יז	בצר	יב כה	דשן	סו מ	חמץ	לג כב : לד טו
איש	יב יט	בקר	מב מג · סה כ	דת	פר מ	חמר	לה מו
אכל	מ כו	בר	לג כה	הגן	עז כט	חנה	נח מד
אל	יד מח	ברא	כד לב	הלל	מא מ	חנך	פר לד
אלף	ס ה	ברך	פר כח	הדר	י מו	חצב	לט יב
אלן	פ מד	ברם	לא ו	זבד	פר ל	חצר	טו מ : לו לג
אם	סא כח	בשר	סח טז	זוה	יוד כה	נא	פת ז
אמן	ו לד	גב	כ כג	זיז	יב מ	נבל	טז ד
אמץ	עט מד	גבע	יוד מז	זכך	כח כמ	נגן	טו עו
אמש	מב מו						

Печатать позволяется, съ тѣмъ, чтобы по напечатаніи представлены были въ Ценсурный Комитетъ три Экземпляра Вильно, Ноября 12 дня 1834 года,

Ценсоръ Левъ Боровскій

ספר

זכר רב

עם ביאור א'שכנזי

עם שרשים

וספר

טעם זקנים

ע"י הרבני וכו' מו' רר אברהם קלאהר פיין :

באוסטרהא

בשנת תקצ"ה לפ"ק

Сеферъ зехеръ равъ

т, е,

Пособи Памяти

И Сеферъ Таамъ зекенимъ

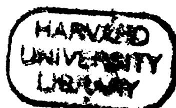
т, е.

Разумъ Старцевъ

въ ОСТРОГА

въ Типографіи Абрагама

Кларфайна 1835

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

The

Adeline Moses Loeb

Book Fund for Judaica

in the

Harvard College Library

Established in her memory

by her loving grandson

Arthur L. Loeb

Class of 1954

